

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାମ୍ରାଜ୍ୟିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

ଆ ୨ ଦିନ ମାତ୍ର ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ । ମୁ. ପୌଷ ୧୯୧୦ ବାଲି ପତ୍ରିକା

ମୂଲ୍ୟ	ଅଗ୍ରମ	ବନ୍ଦାଣୁ
ବାଣିକ	ଟ ୫ ୯	ଟ ୨ ୯
ତାଳମାସୁଲ	ଟ ୦ ୫	ଟ ୧ ୯

ଦେଶର ସମସ୍ତ ଲୋକଙ୍କୁ ଏହି ପତ୍ରିକା ପଢ଼ାଯିବ ଯାହାଦ୍ୱାରା ସମସ୍ତଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କ ସ୍ଥାପିତ ହେବ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଦେଶର ସମସ୍ତ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କ ସ୍ଥାପିତ ହେବ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଦେଶର ସମସ୍ତ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କ ସ୍ଥାପିତ ହେବ ।

ମେଲେର ସମସ୍ତ ଲୋକଙ୍କୁ ଏହି ପତ୍ରିକା ପଢ଼ାଯିବ । ଏହାଦ୍ୱାରା ସମସ୍ତଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କ ସ୍ଥାପିତ ହେବ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଦେଶର ସମସ୍ତ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କ ସ୍ଥାପିତ ହେବ ।

ସମ୍ପାଦକ ନ ଯୋଗାଇବା ଓ ସମ୍ପାଦକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ତାହା ଜଣାଯିବ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନ ହେବାର ଅବଶ୍ୟକତା ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଛି ।

ସମ୍ପାଦକ ପୁଅର ଯେ ଦେଖନ୍ତା ସବୁକିମ୍ପେୟ ଯେତେବେଳେ ପୁରୁଷାର୍ଥ ଚଳାଇବ ତୁମେ ତୁମେ ଯେତେବେଳେ ସମ୍ପାଦକ ପଢ଼ାଯିବ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଦେଶର ସମସ୍ତ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କ ସ୍ଥାପିତ ହେବ ।

ମାତ୍ରାକର ସବୁକିମ୍ପେୟ ଗ୍ରାହ ଉପସାଦେବ- କର ପ୍ରସାଦେବ ଯେ କୁଲର ମାସର ଗମ୍ଭ ଉଦ- ଭବ ସମ୍ପର୍କରେ ମାତ୍ରାକ ଜ୍ଞାନମ୍ଭ ପଢ଼ିବା ଶସ୍ତିକାରୁ ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ ଏହି ନିମ୍ନରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣର ସାଦେବ ଦେଖିବୁରୁ ଚଳିବ ଲଳେ ସାଧାରଣ ଉପକାରଣ ଏବଂ ବଦଳଣକୁ ଶସ୍ତିକା ଓ ଉନ୍ନତର କୌଶଳି ଦୋଷ ଦେବାର ସମ୍ଭବ ନ ଥିବାର କହୁ ସମ୍ପାଦକ ଉତ୍ତର କେଲରୁ ସାଦେବ ମହୋଦୟ ଏକାକେଲକେ ରୁଗ ଦୋର ଅପଣାର ଚଳଚମପ ତା ୧ ପକ୍ଷ ଲେଖା ଅଦେଶରେ ସେ ପଢ଼ିବାକୁ ସମ୍ଭବତଃ

ଏଠା ମିତ୍ରନିସିପାଲଟୀର ଗତ ମାସର ନୁହଇ କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଅଦାଲତ ପୁସ୍ତକାଳରେ ସ୍ଥାନ ନିଷେଧ ଅଣ୍ଡା ଅଟଇ । ଏ ପୁସ୍ତକାଳ ଜନାଗଣ୍ଡି ସ୍ଥାନରେ ରହିଥିବା ଏବଂ ନିକଟରେ ଅନ୍ୟ ଭଳ ଜନାଗଣ୍ଡି ନ ଥିବାରୁ ବସ୍ତୁର ଲେବ ଏଥିରେ ସନ ଚରୁଥିଲେ ଏଥିର ଜନରେ ସଦାକା ଗଲ ମତ ରହି ଯାଏ ଏବଂ ମନୁଷ୍ୟରେ ତାହା ପନ ଦୂର୍ଗତ ଜାଲ କରେ । ଏଥିପାଇଁ ପିଲକା ବସ୍ତା ବୁଝିବା ସକାଶେ ଅଦୌ ଉପ- ଯୋଗୀ ନୁହଇ ଏବଂ ପେରୁମାନଙ୍କର ଦୂରରୁ ଯାଇ ଗାଆଁର ଅଧିକାର ଶକ୍ତି ବା ଅବସର ନାହିଁ ସେହିମାନେ ଏହାର ଅଗ୍ରତ୍ୱ ପ୍ରଦଶ କରନ୍ତି କୋହଲେ ଗାଆଁରବା ସଦାଶେ ମଧ୍ୟ ଏକଲ ଅଇ ଉତ୍ତମ ନୁହଇ ଏପରି ପୁସ୍ତକାଳରେ ସନ ନିଷେଧ କରବାର କୌଣସି ସ୍ୱକ୍ତିସମ୍ଭବ

ଦେଉ ଦେଖା ଯାଉ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଏ ତଥା
ସ୍ୱର୍ଗର କିଏ ? ଭ୍ରମରାଜେୟମାନ ମାନୁଷ୍ୟ
ସାଦେବକ ଲଜାକୁ ଯାହା ଆସିବ ତାହା ଦେବ
ଓ ମିତ୍ରନିସିଦ୍ଧ ସରାପତ ଓ କମିଶ୍ନରମାନେ
କାହାଙ୍କ ଉପରେ କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ କରୁଥିଲେ ତେଣିତ
ଥାଉ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ବାଧ୍ୟ ବାଧ୍ୟତାପୁସ୍ତ ବାହାକର
ସ୍ୱେଚ୍ଛାପୁସ୍ତ ଆଜ୍ଞାମାନଙ୍କୁ ସିଦ୍ଧେଧର୍ଯ୍ୟ କରି
ଏ ଦେଶାୟମାନଙ୍କୁ ସଂସାର ସମକ୍ଷରେ ତଳ-
ଢେଇ କରୁଥିଲୁ ।

ଏଠା ମୁକ୍ତିସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ନିର୍ଦ୍ଦାତନପ୍ରଣାଳୀ
ପ୍ରମୁଖ କରବା ପ୍ରାର୍ଥନାରେ ଯେଉଁ ଅବେଦନ
ଏଠାର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଠାକୁଦାତାମାନେ ମେଳ-
ଖୁର ସାଦେବକ ନିକଟରେ ଦେଇ ଥିଲେ
ତାହା ସାଦେବ ପ୍ରଶଂସିତ ଅନୁମୋଦନ କରି
ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସାହିତ୍ୟିକଟ ଦେଇଥିଲେ ଅନ୍ୟେ-
ମାନେ ଶୁଣି ଆନନ୍ଦିତ ହୋଇଅଛୁ । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ
ଜୀବନମାନଙ୍କୁ ଓ ଭ୍ରମରାଜେୟମାନ ଏ
ସଂଜାଳରେ ପ୍ରଥମେ ଯେପରି ଗୋଟିଏ ମେଳ-
ପୁରୁଷ ସ୍ୱାକ୍ଷରରେ ଦେଖିଥିଲେ ଓ ଅବେଦନର
କେତେକ ସ୍ୱାକ୍ଷରରେ ସନ୍ଦେହ ହୋଇଥିଲେ
ଯେପରି ଚନ୍ଦ୍ର କରୁଥିଲେ ସେଥିରେ ଅନୁମାନ
ହୋଇଥିଲ ମେ ସେ ନିର୍ଦ୍ଦାତନପ୍ରଣାଳୀ ପ୍ରତି
ପଦ୍ମପୁସ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଉଦାତମତ ସ-
ସିଦ୍ଧଦେବକରୁ ମୁକ୍ତିଦେବାରେ ସେ ଅସକୀ
କରୁଥିଲେ ଦେଲ । ସାଦେବ ମହୋଦୟ ଏଠା-
ରେ ନିର୍ଦ୍ଦାତନପ୍ରଣାଳୀ ପ୍ରମୁଖ କରବା ତାଙ୍କର
ସହ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କେବଳ ଏହି କରୁଅଛନ୍ତି
ମେ କେତେକ କମିଶ୍ନର ନିର୍ଦ୍ଦାତନ ଦେଲେ ଓ
କେତେକ ସରକାରୀ କର୍ମପୁସ୍ତ ସରକାରଦ୍ୱାରା
ମନୋମାତ ଦେବେ । ଏ କରୁଥିଲେ କୁଳନ
ଅଲକର ରଚନା ଦେଉଥିଲ ସେଥିରେ ଏ
ସଂଜାଳରେ ଉଚିତ ବ୍ୟ ଦେବ । ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ
ନିର୍ଦ୍ଦାତନରେ କେତେକ କମିଶ୍ନର ସରକାର-
ଦ୍ୱାରା ମନୋମାତ ଦେଲେ ନିର୍ଦ୍ଦାତନପ୍ରଣାଳୀ
ଫଳଦାୟକ ହେବ ନାହିଁ କାରଣ ସରକାର
କର୍ମପୁସ୍ତ ମନୋମାତ ଦେଲେ କିନ୍ତୁ ହାତମ-
ମାନେ ମନୋମାତ ଦେବେ ଓ ସେହିମାନଙ୍କ
ମଧ୍ୟରୁ ସରକାର ଓ ସରକାରୀ ସରକାର ଦେବେ
ଫଳଦାୟକ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେପରି ହୋଇଅଛୁ ସେହି-
ପରି ଦେବ ଓ ନିର୍ଦ୍ଦାତନପ୍ରଣାଳୀ ନିମ୍ନସ୍ତ ବସନ୍ତ
ଦେବ । ଅନ୍ୟମାନେ ହରଷା କରୁଁ ସେ ଦା-
ବସ୍ତାପକ ସର ଏଥିର ପ୍ରକାର କରିବେ ।

କଟକ ମିତ୍ରନିସିଦ୍ଧାନ୍ତରମଧ୍ୟରୁ ଅବର୍ତ୍ତାବଳ
ଅନ୍ୟମାନେ ଅଲକରୁକ ଓ ଅଲ୍ୟାୟ ଶ୍ରୀକ
ରେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ବହୁତ ପ୍ରକାରର ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ
ଈୟୁକ୍ତ ଭ୍ରମରାଜେୟମାନ ମାନୁଷ୍ୟ ସାଦେବ
ତାହା ତଳାଭାଗର ଘର ବସ୍ତ୍ରାରେ ନିର୍ଦ୍ଦାତ
କରିବେ ଏବଂ ତ ସରମାଗରେ ତାହା ସାଧା-
ରଣ ସବାଦପତ୍ରର ସ୍ଥାନ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବ ଏହା
ଦେଖିବାକୁ ଅନୁମାନକର ବଡ଼ ହୋଇବ
କରୁଥିଲ । ମାତ୍ର ଦୁଃଖର ବସନ୍ତ ସେ ଏ ସମ୍ପା-
ଦରେ ସେ ପତ୍ରିକା ବାହାରରେ ନାହିଁ ଏବଂ
କେତେ ସେ ବାହାରର ଘର କରୁ ଶୁଭକା
ନାହିଁ । ଶୁଣିଲୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିଶ୍ନର ସାଦେବ
ଏ ଦାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅଲକରୁକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରି
ତେୟାମାନଙ୍କଠାରୁ ହେଉଥିବ ତଳକ କରି
ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେ ବସନ୍ତ ମାନୁଷ୍ୟ ଦେବା
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉକ୍ତ ପତ୍ରିକା ପ୍ରକଟ ରଖିବା କାରଣ
ଅଜ୍ଞା ଦେଇଅଛନ୍ତି । କଟକ ମିତ୍ରନିସିଦ୍ଧାନ୍ତର
ନୀତି ଅପଭାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ କମିଶ୍ନର ସାଦେ-
ବକୁ ଏତେ ବାଳ ଜଣକ ଦେଖି ଅନ୍ୟମାନେ
କାହାଙ୍କ ଚନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦର ଦେବତା ମନେ କର-
ୁଥିଲୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ କରୁ ତଳକ ତମ
ମିତ୍ରନିସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଟିକା ଅପଭାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦାତନ ଉଦ୍ଦେ-
ଶରେ ଅଧିକ ମତ୍ତିତାଲରେ ବଡ଼ସରକାରୀ
ଅଟଇ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମୁଁଟ ସାଦେ ଉପସ୍ତୁର ସମ-
ୟରେ ତପ୍ତସେପକ କରି ଠାକୁଦାତାକର ବସ୍ତ୍ର-
ସ ଦୁରନ୍ତରାବ ଲୁକନ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏ-
ଥିକୁ ଦରସା କୁଷ୍ଠର ସେ ମିତ୍ରନିସିଦ୍ଧାନ୍ତ କମି-
ଶ୍ନରମାନେ ଅପଣା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଓ ଦାୟିତ୍ୱ ପ୍ରତି
ଏଣିକ ଦୁଃଖି ରଖି ଦାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଶିକ୍ଷା
କରିବେ । ଏତେନାଳ ସେମାନେ ଅପଣାକୁ
ସଦେବତା ମନେ କରି ଉତ୍ତମରେ ଦାର୍ଯ୍ୟ
କରୁଥିଲେ ସାଧାରଣକ ଧନ ସେ ତାଙ୍କର
ନିକଟସ୍ଥ ଉପର ଏବଂ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଅପଭାର୍ଯ୍ୟ ସ-
ଦାସେ ସେମାନେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ଦାୟି ଏବଂ
ପ୍ରତି ଅପୌ ଅପ୍ତା ନ ସୁବାସନ କଣା ଯାଉ-
ଥିଲ । ଅନ୍ୟମାନେ ଅଜ୍ଞା କରୁଁ ସେ ଏଣିକ
ଚର୍ଚ୍ଚିତ ବସନ୍ତର ଦୋଷ କାହିଁ ଦେବ ଏବଂ
ତାହା ଦେଲେ ମନକ ।

✓ ଅଧିକ ବ ୨ ନ ଦେଲ ସନ ୧୮୮୨ ଯାଲ
ଦଦାୟ ଏବଂ ସନ ୧୮୮୩ ଯାଲ ପ୍ରବେଶ ହୋ-
ଇଅଛୁ । କୁଳନ ବର୍ଷରେ ପଦାର୍ପଣ କରିବା
କାଳରେ ପ୍ରାଦକ ପାଠ ଓ ଭୃତ୍ୟାକାରୀମାନ-

କର ମନାକରାବ କରବା ସଦାସେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
କାରଣ ସେମାନଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟରେ ଏକା ଅନ୍ୟେ-
ମାନେ ଏତେକାଳ ସଂସାଧ୍ୟାୟ ଅପଣା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
ପ୍ରକାଶକର କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇଅଛୁ ।
ଅନ୍ୟମାନେ କାମୁନିନୋବାକ୍ୟରେ ପରମେ-
ରକ୍ଷାରେ ଏହି ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁ କ ନିର୍ଦ୍ଦାତନ
ସଦାସେ ସଦାସେ ମନାକରାବ ଦେଲୁ ଏବଂ
ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତମାନ ସେମାନେ ଅନୁମରେ
ଉପସ୍ତୁର କରନ୍ତି ଏବଂ ଅନୁମାନକ ପ୍ରତି ସେହି
କୃଷ୍ଣାଦୁକ୍ତ ଉତ୍କଳ ଭାଷା କମଣ୍ଡଳ ବର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଦେଲୁ ।
ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟର ଦୟସ ବ ୧୭ ଶ ପୂର୍ଣ୍ଣ
ହୋଇ ଏକେକେଲେ ବ ୧୮ ଶ ଅରମ୍ଭ
ଦେଲ । ସରକାର ନାବାଳଗଣ ଅବସ୍ଥା ଗୋଟ
ଦେଲ କୋଲିକାକୁ ଦେବ । ଅଧିକ ତ
ଦୟସ ସଙ୍ଗେ ଅବସ୍ଥା କୁଣି ହୋଇ ନାହିଁ
ପଥାତ ବସନ୍ତ ଦାସାକରେ ଅଧିକର ମମ୍
ଦେବାର ସମୟ ଉପସ୍ତୁର ହୋଇଅଛୁ । ଅନ୍ୟେ-
ମାନେ ପୁସ୍ତକ ଏ ପସରେ କାପୁର ଦୋଳ ପ୍ରାୟ
ମା ୨ ସରୁ ଅଧିକ ଦେବ ମୁରପେକ ଅଧିକ
ଦାହାର କରୁ ଅଧିକ । ଏକେକେଲେ ସେହି
ପରକ୍ଷରୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ମୁକ୍ତିଦେବା ଦେବେ
ମିଶାଉ ଦେଲ ଅଳାକୁ ଅଧିକାଞ୍ଚ କଲେକର
କୃଷ୍ଣା କର ଦଅ ଗଲ । ସରକାର ଉକ୍ତ
ତେୟା ମଧ୍ୟରେ ସଦାସେ କୁଳକ ଏବଂ ଅପେକ୍ଷା
କରୁଥିଲ ଦେଲ । ଏପରି କରବାରେ ଅନ୍ୟେ
ମାନେ ସେତେ ଅଧିକା ପରକ୍ଷ ଓ ଦାୟି ଅପଣା
ଉପରେ ନେଲୁ ଓ ତେୟା ପ୍ରଶାସନାରେ ଅବସ୍ଥା
କାର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଦାୟି ମାତ୍ରତେ ଦୁରପୁସ୍ତକ କର
ପାରିବେ କୃଷ୍ଣା କରି କୋଲିକା ସଦା ଏବଂ
ମାତ୍ର ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସମୟକ ପରମାଗରେ
ଯୋଗ ଦେବାକୁ ସମର୍ଥ ଦେବା ଅପଣାରେ ଅନ୍ୟେ
ମାନେ ଏହା କର ଅଟ ଏପରି ସଦାସାଧ୍ୟା
ଗଳାରେ ଏହି ପ୍ରାର୍ଥନା ସେମାନେ ଅଧିକର
ସୁଦାୟ ଦୋଲ ଅନୁମାନକର ଏବଂ ଅଧିକ
ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବେ ।

ଖୋଲଖାରେ ସଡ଼ିକର ଅମବ ।
ଓଡ଼ିଶାର ବାର୍ଷିକକରଣରେ ଦେଖି ଡେଇ
କରୁଥିଲ ଦେଖିଅଛନ୍ତି ସେ ଖୋଲଖା ସରକାର
କର ଉପସ୍ତାପ କର୍ମପୁସ୍ତକ ମନରେ ପ୍ରତି
ଅଧିକରେ ଦାସାକରେ କୋଣିକି କୁଳ
କରିପାରୁ ନାହିଁ । କେବଳ ଦାସାକରେ
ଦାୟିତ୍ୱ ଖୋଲଖାର ଅଧ୍ୟ ଅନେକ ଅପ

ଏକ ବା
ପ୍ରତି ଥା
ଟିକା ସ
ଖୋଲଖା
ପାଲ ନା
ଦଅପ
ଅଧିକ ମ
ରେ ମି
ପ୍ରଧାନ
ଅବସ୍ଥା ମ
ଠାରୁ
ପାଖକ
କରବା
ମହାସେ
ଲଠାରୁ
ଏପରି
ମାନକ
ଉପସ୍ତୁ
ପାରେ ।
ଦେବା ନ
ଖୋଲଖା
ସୁଦାୟ
ରଣ ଅ
ଗର୍ଭମେ
ଉପର ଅ
ନରେ ଦେ
ମନକରେ
ଅନ୍ୟମାନେ
କରୁ ।
କିନ୍ତୁ
ଓ ବସନ୍ତ
କା କରୁ
ସେତାକୁ
ଦେବ ପ
ମୁକ୍ତିକ ବା
ଅଠକର୍ତ୍ତବ୍ୟ
ଅଧିକ କ
ସରକାର
ଏବଂ ଅନ୍ୟେ
ମାନେ ଏହା
କୋଲିକା

ସନ ୧୮୮୨ ସାଲ ।

ଏକ ଭାରତରୁ ଅବଧି ପ୍ରାନ୍ତପ୍ରାନ୍ତରେ ପଡ଼ିଅଛି । ପ୍ରତି ଆନାର ପ୍ରାମ୍ୟବାଟି ମହାଶେ ପ୍ରମୁଦକାର ଟିକା ସରକ ଶାଖାକମିଟୀମାନଙ୍କ ଦିଆଯାଏ ମାତ୍ର ଖୋରାଧା ଦେବେକ ବର୍ଷ ହେଲ ଅଦୌ ବଢ଼ି ଶାଳ ନାହିଁ ପଲ୍ଲୁ ଯେଉଁ ସାମାନ୍ୟ ଦାନମାନ ଦିଆଗଲା ତାହା ବଡ଼ ପ୍ରାମ୍ୟମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଉପେକ ନାହିଁ । ସମଲପୁରରୁ ଅଧି ପିପଲିଠାରେ ମିଶିଥିବା ଜଗନ୍ନାଥ ସଡ଼କକୁ ଦେଶୀୟ ପ୍ରଧାନ ସଡ଼କ ଗଣ୍ୟ କରାଯିବ । ଏଥିର ଅବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ଭେଦେ ଭଲ ନହେ । ଖୋରାଧାଠାରୁ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଏବଂ ଖୋରାଧାଠାରୁ ଯାଜପତି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୁଇଗୋଟି ସଡ଼କ କରାବା ବାହୁମୟ ଏବଂ ବାଣପୁରମାନର ଭୁବନି ମହାଶେ ବାଣପୁରଠାରୁ ଉତ୍କଳଗଡ଼ ଏବଂ ସୁନାକି ଲାଠାରୁ ଲାବନେଇପୁର ବାଟେ ଓଡ଼ିଶାମାନକୁ ଏପରି ଦୁଇସଡ଼କ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବା ଉଚିତ । ଦାନର ଭୂମି ଅଧିକନ୍ତୁ ଭୁବନ ଏବଂ ସେଠାରେ ଉପକରଣ ବଦା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟର ଗୁଣ ଦୋଷ ଥାରେ । ଅବଶ୍ୟାୟ ସଡ଼କମାନ ଶାନ୍ତ କର୍ମର ଦେବା ନିମିତ୍ତ ପ୍ରାୟ ଶବ୍ଦମେଖଳର ଟ ୨୦୦୦୦ ଛା ମହୁର ବରାବା ଉଚିତ ଏବଂ ଖୋରାଧା ସରକାର ଶାସ୍ତ୍ର ସାଧନାର୍ଥକରେ ଥିବାରୁ ଏ ଭଳି ମହୁର ଦେବାର ବଶେଷ ନା-ରଣ ଅଛି । ତନ୍ତୁ ଅନୁମୋଦନ ଦେଖୁଅଛି କ ଶବ୍ଦମେଖଳ ଶବ୍ଦର ବୁଦ୍ଧି କରବାକୁ ଯେତେ ଉପରୁ ଅପରାଧ ଅଧ୍ୟାୟ ପ୍ରଧାନ କାର୍ଯ୍ୟସାଧ-ନରେ ସେପରି ନୁହନ୍ତି । ସଡ଼କ ବାଟର ଅଭାବ ଅନୁମୋଦନେ ତାହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଯଥାର୍ଥ ଜାନ-କରୁ । ଅନ୍ୟ ସଡ଼କର କଥା ବ ବୋଲିବା ଭୁବନେଶ୍ୱର ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରାନ୍ତ ଥିବା ଓ ବସ୍ତୁର ଜଗନ୍ନାଥପାହାଁ ସେଠାରୁ ଯିବା ଅଧି-କାରୀ କରୁଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଅବଧି ଭଲ ସଡ଼କଟିଏ ସେଠାକୁ ଦୋଇ ନାହିଁ କାରଣପ୍ରାନ୍ତରୁ ଉତ୍କଳର ପ୍ରାୟ ୮ ମାଇଲ ବାଟ ଏଥିରେ ଏକ ସଡ଼କ ବାଟର କବାଳମନ୍ତୁ ରହିଅଛି ଯେ ସାତ ଅଠବର୍ଷରେ ଏଥିର ଅଭିମତ ସହାର ଦୋ-ଅଧିକର ନା ସନ୍ଦେହ । ବାପ୍ରମରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଭୁବନ କାଳରେ ଖୋରାଧା ପରି ଶାସନକାଳର ସମସ୍ତ ଦୁରବସ୍ଥା ନିଜାନ୍ତୁ ଅସୁକର ରଥା ଅଟଇ ଏବଂ ଅନୁମୋଦନେ ଭରସାକରୁ ପ୍ରାୟ ଶାବନ-ମାନେ ଏଥିର ବହୁତ ପ୍ରଗତିର ପରାଧିର ଶାନ୍ତ-ନୋଯୋଗୀ ଦେବେ ।

ସନ ୧୮୮୨ ସାଲ ଗତ ରବିବାରଠାରୁ ଭୁବନାଳରେ ପରଗଣିତ ହେଲ ଏବଂ ସେହି ଦିନଠାରୁ ତାହା ସହର ଅନୁମାନଙ୍କର ସାକ୍ଷାତ ସମ୍ପର୍କ ଶେଷ ହେଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏବର୍ଷର ଫଳାଫଳ ଅଲୋଚନା କରବାର ସମୟ ଉପସ୍ଥି-ତ ହୋଇଅଛି ସୁତରାଂ ତହିଁରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହେଲୁଁ ସନ ୧୮୮୨ ସାଲ ଏହାର ପୂର୍ବବର୍ଷର ଉପ-ସ୍ଥିତି ଉତ୍ତରାଧିକାର ଏବଂ ଅନୁମାନଙ୍କର ପରମ ହିତକାରୀ ବଳ ହୋଇଥିଲା । ଏହାକୁ ମେଲଣି ଦେଇ ଅନୁମୋଦନେ ଅଧିକନ୍ତୁ ଦୁର୍ଗତ ହୋଇ ଅଛି କାରଣ ସର ବର୍ଷ ଏପରି ସୁଖରେ ଯାଏ ନାହିଁ । ଏହା ବୋଲି ଯେ ଅନୁମୋଦନେ ଏ ବର୍ଷ କୌଣସି ଦୁଃଖ ଭୋଗ କରି ନାହିଁ ଏମନ୍ତ ନୁହେ ମାତ୍ର ସୁଖର ଭାଗ ଅଧିକ । କୈବର୍ଣ୍ଣିକ ନିୟମରେ କୌଣସି ବ୍ୟତିକମ ନ ବାଟିବାରୁ ଭୁବନମାନେ ଯଥାବ୍ୟୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକର ହୋଇ-ଥିଲେ । ଏସୋମ୍ ସେମନ୍ତ ପ୍ରଭୃତ ସଖ୍ୟ ଜାତ ହେଲା ସେମନ୍ତ ରେଗମାନଙ୍କର ପରାକମ ସ୍ଥାନ ହେଲା । ସୁଧ୍ୟର କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ଦାନୁଣ ଦୁର୍ଗତ ଅଥବା ଅତିଭଲ ମାଗରତ୍ୱ କଥା ଶୁଣା-ଯାଇ ନାହିଁ । ଗଜଲୀୟ ସଫଳା ମଧ୍ୟ ଉତ୍ତମ ପଟଇ । ଗଜଲୀୟ ବହୁତ ମଧ୍ୟରେ ଏହା ମିଶର ଯୁକ୍ତ ଅଟଇ ଏବଂ ସେ ଯୁକ୍ତ ଅଭିମୁ ବାବରେ ଇଉସେପରେ ଭାଷା ସମର ଦେବାର ବସ୍ତୁ ହୋଇଥିଲେହେଁ ଇଂଲଣ୍ଡର ରାଜନିତିବର୍ଗକ କୌଣସିକମେ ତାହା ନିବାରଣ ହେଲା ଏବଂ ଅନ୍ୟ ପ୍ରାଣୀ ଜାଗରେ ସେ ଯୁକ୍ତ ଶେଷ ହୋଇ ପୁଥିଗରେ ଯାନ୍ତି ବସ୍ତୁର କଲ । ବୈଦେଶିକ ଅସମ୍ଭବର ଉତ୍ତମାମାନ ଗତ କେଇ ଅନୁମୋଦନେ ଭୁବନବର୍ଷ ପରରେ ଏବର୍ଷକୁ ସନ୍ଦ୍ୟ ଶୁଭକ-ର ମଣ୍ଡାଅଛି । ଏଠାରେ ଏବର୍ଷ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶାନ୍ତି ବସ୍ତୁକଥିଲା ଏବଂ ଯଦ୍ୟପି ଚ ମିଶର ଯୁକ୍ତର ସାକ୍ଷ୍ୟ ବାବଦ ଏଠାରୁ ସୈନ୍ୟ ପ୍ରେରଣ ଦୋଇଥିଲେ ମାତ୍ର ତହିଁରେ ଭାରତବର୍ଷର ଶକ୍ତି ସକଳ ହୋଇ ପରମକର ହୋଇଅଛି । ଭାରତ ଯୋଦ୍ଧାମାନେ ବଦେଶରେ ସୁଖ୍ୟାଧି ଅଛି ଅଧି-ଲେ ଏବଂ ତହିଁର ସୁଖ୍ୟାଧି ସରମ୍ପ କେତେକଣ ଭୁବନୀୟ ସୈନ୍ୟ ବିଲଭରେ ଶାମଳ ଭାରତେ-ଶ୍ୟାକ ଭରଣ ଦର୍ଶନ ଏବଂ ତାହାକ ଦସ୍ତୁରୁ ପ୍ରସାଦ ପ୍ରଦତ୍ତ ପୂର୍ବକ ଭାରତର ଗୌରବ ବୃଦ୍ଧି କଲେ । ଦେଶରେ ନାନ୍ତି ବସ୍ତୁକ ହଲେ ଯେ ସମସ୍ତ ଶୁଭମଳର ଅଗା

କରଯାଏ ମହାତ୍ମା ଲର୍ଡ଼ ରାମକଙ୍କ ଶାସନ ପ୍ରଭାବ-ରୁ ଅନୁମୋଦନେ ଏବର୍ଷ ସମସ୍ତ ସେ ସମଧିକରୂପେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କରଅଛି ଏବଂ ତାହାକର ଅଧିକ ପଞ୍ଜୀକ ଉତ୍ତର ପଶ୍ଚିମ ଏବଂ ବଙ୍ଗଳାରେ ନୂତନ ଶାସନ-କର୍ତ୍ତାମାନେ ନିୟନ୍ତ୍ର ହୋଇ ତାହାକର ହିତାନୁ-ଶ୍ଚାନମାନଙ୍କର ଅଧିକ ସହାୟତା କରଅଛନ୍ତି । ଅନୁଭବର ଅବସ୍ଥା ସଫଳ ହେବାରୁ ଅନୁଦା-ନା ମାସୁଲ ଉଠି ଯାଇଅଛି ଓ ଲବଣକର ଉତ୍ତା ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଦେଶୀୟ କର୍ମଗୁରୁକର ସଖ୍ୟା ଓ ବେତନ ବୃଦ୍ଧି ପରରେ କେତେକ ହିତକର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଅଛି । ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କର ଭୁବନର ପ୍ରଧାନ ଉପାୟ ଯଥା ବିକା ଓ ପୂର୍ଣ୍ଣ-କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟ ଓ ବ୍ୟବସାୟ ବୃଦ୍ଧିର ନାନା ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବିତ ହୋଇଅଛି । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଅନୁଦାନ ମାସୁଲ ଓ ଲବଣକର ଉତ୍ତା କରବା ପୂର୍ବେ ଅଧିକନ୍ତୁ ପୀଡ଼ାଜନକ ଲାଭଦେ-ନ ଟାକୁ ସ୍ତରୁପ ସାକ୍ଷାତ କର ଉଠି ଯାଇଥିଲେ ଅନୁମୋଦନେ ଅଧିକ ସହଜୁଷ୍ଟା ହୋଇଥାନ୍ତୁ ସଦ୍ୟ ଏବଂ ଯଦ୍ୟପି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଖଳର ଏ ଅ-ଶରେ ଭୁଞ୍ଜି ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ଅନୁଶାସନ ଲୋକକୁ ଶିକ୍ଷାଦତା ବାବଦ ଯେଉଁ ହିତକର ଉପାୟମାନ ଅରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି ତଦୁପରେ ଅନୁମୋଦନେ ଶବ୍ଦମେଖଳର ସେ ଉତ୍କଳ ସମା-ଦେଇଅଛି ଏବଂ ତଦୁପା ଅଛି ଯେ ସମସ୍ତରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଖ ସେ ଉତ୍କଳ ବହୁତରୂପେ ଅନୁଭବ-କର ତହିଁର ପ୍ରତିବଧାନ କରବେ ।

ଭାରତବର୍ଷର ସାଧାରଣ ସୁଶାସନର ପଲ ଓଡ଼ିଶା ଯାତା ଲାଭ କରବାକୁ ସମର୍ଥ ତହିଁରୁ ଅଧିକ କିଛି ଏ ବର୍ଷ ଯାଇ ନ ଥିଲେହେଁ ଏବଂ ଅଂଶରେ ଓଡ଼ିଶାପ୍ରତି ଏ ବର୍ଷ ଅଧିକ ଶୁଭକର ହୋଇଥିଲା । ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଧାନ ଅଭାବ ରେଲ-ବାଟ ଏହି ଅଭାବଦେହରୁ ଓଡ଼ିଶାର ଭୁବନ ଅଦୌ ଦେଇ ନାହିଁ ଏବଂ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଖ ଏହା-ବହୁକାଳ ଏଥିରେ ମନୋଯୋଗୀ ନ ହେଉ ଯେଉଁ ନାଳହାସ ବସ୍ତୁର ଅସୁଅଛନ୍ତି ତହିଁର ଅନୁପଯୋଗିତା ଏ ବର୍ଷ ଅଧିକପରମାଣରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ହୋଇଅଛି ଏଥିରୁ ଏହି ଫଳ ହୋଇ ଅଛି ଯେ ଓଡ଼ିଶା ରେଲବାଟିଟାହାଦା ଅଧିକନ୍ତୁ ଅବଶ୍ୟକ ବୋଲି ଶାସନକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ମନରେ ଦୃଢ଼ରୂପେ ପ୍ରାୟ ଗଠଅଛି ଏବଂ କଟକଠାରୁ ପୁରୀକୁ ସମ୍ବଲପୁରଠାରୁ କଟକକୁ ପୁଣି ବନା-ରସଠାରୁ କଟକକୁ ଏବଂ ଭୁବନେଶ୍ୱରଠାରୁ ବା-ଣପୁରକୁ ରେଲବାଟିମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବାର

ପ୍ରସ୍ତାବମାନ କାର୍ଯ୍ୟଦ୍ୱାରା ପଦକ୍ଷେପ ଦେଉଅଛୁ । ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ ଏକ ଅବା ଅଧକ ବାଟ ଶୀଘ୍ର ନିର୍ମାଣ ଦେବାର ସମସ୍ତ ଲକ୍ଷଣ ଦେଖାଯାଏ ଏବଂ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ସକାଶେ ସମାଲୋଚନା ବର୍ଷକୁ ଅନୁମୋଦନ ବିଶେଷରୂପେ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଅଛୁ । ଫଳତଃ ଏ ବର୍ଷ ସମସ୍ତପ୍ରକାରେ ଆମ୍ଭ ମାନଙ୍କର ପ୍ରୀତିଭାଜନ ହୋଇଅଛି । ଦୁଃଖ ମଧ୍ୟରେ ଏଭଳି ଯେ ଓଡ଼ିଶା କେତେ ଜଣ ପ୍ରଧାନ ଓ ଉପସ୍ଥଳୀ ସନ୍ତାନକୁ ହରାଇ ଭାଗ୍ୟ ସନ୍ତାପିତ ହୋଇଅଛୁ ଯଥା ।—ମୟୂରଭଞ୍ଜର ମହାରାଜା କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ରଭଞ୍ଜ ଦେବ, କୋଠଦେଶର ଜମିଦାର ଶ୍ରୀବତ୍ସ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଚରଣ, ବାବୁ ସାମୁଏଲ୍ ଆର୍ଚ୍ଚବିକ୍ଟର, ବାବୁ ସୁବର୍ଣ୍ଣନ ଦାସ, ବାବୁ ବଜ୍ରନ ପଟ୍ଟନାୟକ ।

ସର ରତ୍ନ ଗାର୍ଥ ଓ ବଙ୍ଗଳାର ଖଜଣା ଅଇନ ।

ବଙ୍ଗ ଦେଶର ଖଜଣା ଅଦାୟ୍ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଅଇନର ନୂତନ ପାଣ୍ଡୁଲିପିପ୍ରତି ଡାଲକୋର୍ଟର ପ୍ରଧାନ ଜଜ ସର ରତ୍ନ ଗାର୍ଥଙ୍କ ଅଭିପ୍ରାୟର ସେହି ପସଂରେ ସେ ନୂତନ ପାଣ୍ଡୁଲିପିର କେତେକ ଦୋଷ ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି, ସେ ସମସ୍ତ ଶାଠକମାନଙ୍କୁ ତ୍ରଣାଇ ଅଛୁ । ଖଜଣା ଅଇନରେ ବସନ୍ତ ବିଧାନ ଦେଲେ ଜମିଦାର ଓ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ସ୍ୱଭାବିକତା ଦେବ ଓ ସେମାନଙ୍କର ବିବାଦ ଶେଷ ପାଇବ ସେ ବିଷୟରେ ସର ରତ୍ନ ଗାର୍ଥ ସାହେବ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କୁ ଯେଉଁ ପତ୍ରମର୍ଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି, ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୃହ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରୁଅଛୁ ।

ଜମିଦାରଙ୍କ ପ୍ରଧାନ ଗୁହାର ଏହି ବିଷୟମାନେ ଅପଣା ପ୍ରାୟ ଖଜଣା ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଇନାନୁସାରେ ଶୀଘ୍ର ଉତ୍ତର କରାଯାଇ ସମର୍ଥ ହେଉ ନାହାନ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରଜାଙ୍କର ପ୍ରଧାନ ଗୁହାର ଏହି ବିଷୟମାନେ ସବଦା ବିରକ୍ତକରଣ ଏବଂ ବ୍ୟୟସାଧ୍ୟ ମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ହରବର ଦେଉଅଛନ୍ତି । ସର ରତ୍ନ ଗାର୍ଥ ସାହେବ ବୋଲନ୍ତି ବି ଉପସ୍ଥଳୀ ଜମିଦାର ଏବଂ ପ୍ରଜାଙ୍କର ଅନ୍ୟାୟ୍ ଅଭିଭାବ ଏବଂ ପରପକ୍ଷରୁ ସବୁ କରବା ଉପରୁ ଏହି ଦୁର୍ଗୁଣମାନ ଜାତି ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ପ୍ରତିକରଣ ଅଇନ ପୂର୍ବା ଏଥି ନିମନ୍ତେ ଦାୟତ୍ୱସ୍ତ୍ର ଅଟଇ ଏବଂ ଉତ୍ତର ପ୍ରଜାଙ୍କର କରବା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।

ଜମିଦାରମାନେ ଅଇନାନୁସାରେ ପ୍ରଜାଙ୍କର କମା ବୃଦ୍ଧି କରବା କଷ୍ଟକର ଜ୍ଞାନ କରି ଅଧିକା ଜମାରେ ବାଜା ଖଜଣାର ନାଲଣ କରି ଦିଅନ୍ତି ଓ ଜାଲ ପାଉଁଜି ଭିତ୍ୟାଦି ଦାଖଲ କରନ୍ତି ଏବଂ ଟଙ୍କାଏ ବିକ୍ରୟଣା ସହିତ ଏ ମାନଙ୍କ ଚଳାଇଲେ ଚିହ୍ନରେ କୃତକାର୍ଯ୍ୟତା ଲାଭ କରି ପ୍ରଜାଠାରୁ ଅଧିକ ଖଜଣା ଅଦାୟ୍ କରନ୍ତି । ପକ୍ଷାନ୍ତରେ ପ୍ରଜାମାନେ ମେଳି ବାଜା ବାଜା ଖଜଣା ନାଲଣରେ ସ୍ୱାଧୀନତା ଅପତ୍ତି ଉପସ୍ଥିତ କରନ୍ତି ଏବଂ ଉଦ୍ଦାୟ ନିରୁଦ୍ଧ ପକ୍ଷରେ ଜମିଦାରର ଯଥାର୍ଥ ପାଉଁଜାକୁ ବର୍ଦ୍ଧେ କାଳ ଟାଳି ଦିଅନ୍ତି । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଜମିଦାର ଅତି ଉଚ୍ଚ ମୂଲ୍ୟରେ ମହାଜନଠାରୁ ଟଙ୍କା ଆଣି ଖଜଣା ଅଦାୟ୍ କରେ ନୋହଲେ ମହାଲ ନିଲମ ହୋଇ ଯାଏ ।

ଏପରି ଯେ ସ୍ତୁଲେ ବଡ଼ ସମ୍ପତ୍ତିର ଦୂର ଜଣ ବରୁଣ ପ୍ରକାରର ଦାବାଦାର ଉପସ୍ଥିତ ହୁଅନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନେ ପ୍ରଜାଙ୍କଠାରୁ ଖଜଣା ଅଦାୟ୍ କରବାଦ୍ୱାରା ଅପଣା ସ୍ୱରୁ ପ୍ରବଳ କରବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତି ସେଠାରେ ମହାଅଧିକାରୀ ଜାତି ଅନୁର ସେହି ଦାବାଦାରର ମାନଙ୍କ ଦୂର ଅପଦା ପ୍ରମାଣ ଅପତ୍ତିର ଆଏ ଏକ ଦଖଲ ଓ ସ୍ୱରୁ ବନ୍ଧା ଉପାଦି ଯୋଗୁଁ ଦୂରବରରେ ପଡ଼ିଥାଏ କିମ୍ବା ଉପସ୍ଥଳୀ ମାନଙ୍କ ଚଳଇବାର ସଙ୍ଗତି ନ ଥାଏ ସେ ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଜାଙ୍କଠାରୁ କୋଣସି ପ୍ରକାରେ ଖଜଣା ଅଦାୟ୍ କରବାର ଚେଷ୍ଟା କରଇ । ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ଯମକ ଅଥବା ନାଲଣ କିମ୍ବା ଖଜଣା ଉଣା କରବା ପ୍ରଲେଭଦ୍ୱାରା ପ୍ରଜାଠାରୁ ଯାହା ବହୁ ଅଦାୟ୍ କର ପାରେ ତାହାକୁ ଏକାକ୍ଷର ଦଲଲ କରଇ । ଏପରି ଯେତେ ଦଲଲ ସଂଗ୍ରହ ହେଉ ଥାଏ ତେତେ ତାହାର ସାହସ ବଡ଼ଇ ଏହିପରି ସେ ଅନେକ ପ୍ରଜାଙ୍କ ନାମରେ ନାଲଣ କରଇ ଏବଂ ଏକ ଡିକ୍ରିର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଖାଇ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଡିକ୍ରିମାନ ପ୍ରାପ୍ତ କରଇ । ସୁତରାଂ ପ୍ରଜାମାନେ ତାହାକୁ ଖଜଣା ଦେବେ ହିଁ କର ନ ପାର ବଡ଼ ହରବର ଓ ଚତୁର୍ଦ୍ଧାରେ ପଡ଼ନ୍ତି ଏବଂ ବେଳେ ଦୋଦାସ ଖଜଣା ଦିଅନ୍ତି ଅଥବା ପ୍ରକୃତ ଦାବାଦାରକୁ ହିଁ କର ନ ପାରବା ଛଳରେ ଅଦା ଖଜଣା ଦିଅନ୍ତି ନାହିଁ । ଏଥି ଉତ୍ତରୁ ଏମନ୍ତ ଘଟଣା ଦୃଷ୍ଟିକା ସେ ସ୍ତୁ ଅର୍ଥାତ୍ ଉପସ୍ଥଳୀ ଅଦାୟ୍ ଚଳେ ସ୍ୱରୁର କଷ୍ଟ ସାମାନ୍ୟରୂପେ ବରୁଣର

ଦୁଅଇ ଏବଂ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଉପସ୍ଥଳୀ ଖଜଣା ସରୁ ବହୁଳ ହୁଅନ୍ତି ।

ସର ରତ୍ନ ଗାର୍ଥ ବୋଲନ୍ତି ବି ଏ ସମସ୍ତ ଦୋଷ ନିବାରଣର ଏକମାତ୍ର ଉପାୟ୍ ଏହି ଦେଉଅଛି ବି ଖଜଣା ଅଇନରେ ଏପରି ଗୋଟିଏ ବିଧାନ ଦେଉ ବି ଯେଉଁ ଜମିଦାର ଅପଦା ଅନ୍ୟ ଦୃବସ୍ଥଳୀ ପକ୍ଷରେ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିର ନାମ ରେକର୍ଡ଼ିଂ ହୋଇଅଛି ପ୍ରଜାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସେ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଖଜଣା ପାଇବାର ଅଧିକାର ସଙ୍ଗତ ଦକଦାର ବୋଲି ଗଣ୍ୟ କରବାକୁ ହେବ । ରେକର୍ଡ଼ିଂ ହୋଇଥିବା ଦୃବସ୍ଥଳୀଦାର ଭାବି ଅତି କେହି ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରଜା ନାମରେ ନାଲଣ କରି ଖଜଣା ପାଇବାର ଯୋଗ୍ୟ ଦେବ ନାହିଁ । ଏଥିରେ ଏହି ଉପକାର ଦେବ ବି ପ୍ରଜାମାନେ ତାହାକୁ ଖଜଣା ଦେବେ ଏ ବିଷୟରେ ତାହାଙ୍କ ମନରେ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ସନ୍ଦେହ ରହିବ ନାହିଁ ଏବଂ ସେମାନେ ଏ ପ୍ରକାର କୋଣସି ମୋହକମାରେ ଦୃବସ୍ଥଳୀର ବିକରର ଉପସ୍ଥିତି ବିନା ଖଜଣା ଅଦାୟ୍ କଥାକୁ ଟାଳି ଦେଇ ଯାଉବେ ନାହିଁ । ଦୃବସ୍ଥଳୀର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବାହାର ଗଲେ ଦୂରମାସ ମଧ୍ୟରେ ଅନାୟାସରେ ଜମିଦାର ବାଜା ଖଜଣାର ଡିକ୍ରି ପାଇବ ଓ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସେପରି ସରଳ ମେଳନମାମାନ ଚାହିଁବା କାରଣ ଯଥେଷ୍ଟ ଅଦାଲତ ବସାଇ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ପକ୍ଷାନ୍ତରେ ଯାହାର ନାମ ରେକର୍ଡ଼ିଂ ହୋଇ ନାହିଁ ସେ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ମୋହକମାଦ୍ୱାରା ଦୂରବର ନ କରି ରେକର୍ଡ଼ିଂ ହୋଇ ବ୍ୟକ୍ତି ଉପରେ ଦୃବସ୍ଥଳୀର ନାଲଣ କରବ ଏବଂ ଯେଉଁ ବିନା ତାହାର ନାମ ରେକର୍ଡ଼ିଂ ହେବ ସେ ବିନାଠାରୁ ପ୍ରଜାଙ୍କଠାରୁ ଖଜଣା ଉତ୍ତର କରବ । ଏଥି ସୁଦ୍ଧେ ତାହାର ଯେ କିଛି ପାଉଁଜା ହୋଇ ଥିବ ତାହା ଶେଷରୁ ସ୍ୱରୁପ ପ୍ରତିପକ୍ଷଠାରୁ ଅଦାୟ୍ କରବ ପକ୍ଷା ସଙ୍ଗେ ଚିତ୍ତ ସମ୍ପର୍କ ରହିବ ନାହିଁ ।

ଆମ୍ଭ ବିବେଚନାରେ ସର ରତ୍ନ ଗାର୍ଥ ସାହେବଙ୍କର ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବଟି ସେମନ୍ତ ସରକାର ଗେମନ୍ତ ଉତ୍କଳ ସଙ୍ଗତ ଏବଂ ସେ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ କରବାରେ ଲାଗି ଯୋଗ୍ୟତା ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି ତୁମ୍ଭ ରେକର୍ଡ଼ିଂ କରବା ବିଷୟରେ ଯେଉଁ ଅଇନ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଅଛନ୍ତି ତାହା ରେକର୍ଡ଼ିଂ ପକ୍ଷରେ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ହରବର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦେବ ନାହିଁ ଏବଂ ଦୃବସ୍ଥଳୀଦାରମାନେ ରେକର୍ଡ଼ିଂ କରବାକୁ ଏହାଦ୍ୱାରା ସମର୍ଥନ

ବାସ ହେବେ ଏବଂ ଉଦ୍ଦାର ଅନେକ ବ୍ୟାଧିର
ମଳ ରୋଦନ ହେବ । ଅମ୍ଳେମାନେ ଏକାନ୍ତ
ଶୋକ କରୁଁ କି ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭା ଏହି ପ୍ରସ୍ତା-
ବକୁ ଉତ୍ତମରୂପେ ବିବେଚନା କରି ନୂତନ
ଅଇନରେ ବହୁତ ବ୍ୟାଧି ସମ୍ଭବ କରାବେ ।

ନୂତନ ମିଉନିସିପାଲିଟୀ ଆଇନର
ପାଣ୍ଡୁଲିପି ।

ମାନ୍ୟବର ରେଜିଷ୍ଟ୍ର ସାହେବ ବଙ୍ଗ ପ୍ର-
ଦେଶର ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାରେ ଏହି ପାଣ୍ଡୁ ଲିପି
ଉପସ୍ଥିତ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବା
ସମୟରେ ଯେଉଁ ବକ୍ତୃତା କରିଥିଲେ ତାହା
ଗଣେଷରେ ଶ୍ରୀ ପାଠ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଉତ୍ତରୁ ଉକ୍ତ
ଆଇନ ଶର୍ତ୍ତ ହେବ ଉତ୍ତର ଉତ୍ତମ ପରତପ୍ତ
ହୁଏ । ନୂତନ ଆଇନରେ ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରତ-
୍ୟକ୍ତ ସନ ୧୮୭୭ ସାଲର ଅ * ଇନ ଅବଲ-
ସିତ ହୋଇଅଛି ଅଥଚ ସେ ଆଇନ ବିଶେଷ-
ରୂପେ ପରବର୍ତ୍ତୀତ ହୋଇଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ
ସମୟକୁ ବଙ୍ଗଳାରେ ୨୭ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀର
ଏବଂ ୧୮ ଉଚ୍ଚତମ ଶ୍ରେଣୀର ମିଉନିସିପାଲିଟୀ ଅଛି
ଏସର * ୨ ଇଉମ୍ୟୁନ ଓ ୨ ଷ୍ଟେସନ ଅଛି ।
ଉତ୍ତର ଶ୍ରେଣୀର ମିଉନିସିପାଲିଟୀ ମଧ୍ୟରେ
ବର୍ତ୍ତମାନ ଅତି ସାମାନ୍ୟ ପ୍ରଭେଦ ଅଛି ଏବଂ
ନୂତନ ଆଇନରେ ସେହିପରି ଏକା ରହିବ ।
ନିଉମ୍ୟୁନ ଓ ଷ୍ଟେସନମାନ ଅତି କ୍ଷୁଦ୍ର ଟାଉନ
ପ୍ରାୟ ସକାଶେ ହୋଇଅଛି ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ
ଯେ କେହି ଯୋଗ୍ୟ ବେଳ ମିଉନିସିପାଲିଟୀକୁ
ଉତ୍ତର ପାଲଟ ଓ ଅବଶିଷ୍ଟମାନ ପ୍ରାୟ ସମ-
ତର ଅଧୀନରେ ରହିବ । ପ୍ରାୟ ବୋର୍ଡ ବା
ସମିତି ଉପରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଶକ୍ତି ଏ ଆଇନ ଦେବ
ହେ ତାହା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାର ଭାର ବଙ୍ଗଳା
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଅନ୍ୟ ସେକ୍ଟେଟସ ଶାସ୍ତ୍ର ମା-
ତାରେ ସାହେବଙ୍କ ପ୍ରତି ଅର୍ପିତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ
ଅନୁମତି ସେ ତାହା ଉପସ୍ଥିତ କରିବେ ।
ନିଉମ୍ୟୁନ ମିଉନିସିପାଲିଟୀର ନୂତନ ଆଇନରୁ
ଇଉମ୍ୟୁନ ଏବଂ ଷ୍ଟେସନ ସଂଗ୍ରାହ କରୁମାନ
ଅନୁରତ ହେବ ।

ମିଉନିସିପାଲିଟୀର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ ସମ୍ପର୍କରେ
ଏହି କଲ୍ୟାଣ ହୋଇଅଛି କି ନିର୍ବାଚନ ପ୍ରଣାଳୀ-
ର ନିୟମ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରଚଳିତ ହେବ କେବଳ
ସତ ଅଳ୍ପ ସ୍ତାନ କି ଯେଉଁଠାରେ ଲେମ୍ବୁନୟ
ବର୍ଣ୍ଣର ସେ ନିୟମ ପ୍ରଚଳିତ କରିବା ଉପଯୁକ୍ତ
କରି କରିବେ ନାହିଁ ସେହିମାନ ବର୍ଣ୍ଣିତ ରହିବ

ଅନୁସନ୍ଧାନଦ୍ୱାରା ଦେଖା ଯାଇଅଛି ଯେ ସାଧା-
ରଣ ମତ ନିର୍ବାଚନ ପ୍ରଣାଳୀ ସପକ୍ଷରେ ଅଛି
ଏବଂ ପ୍ରଚଳିତ ଆଇନାନୁସାରେ ଟାକ୍ସଦାତାଙ୍କ
ଏକ ଉଚ୍ଚତମ ଶ୍ରେଣୀର ସମୁଦ୍ଧରୁ ସହୁତ ଅବେଦନ
ପତ୍ର ବନା ନିର୍ବାଚନ ପ୍ରଣାଳୀ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ନ
ହେବାର ଯେଉଁ ନିୟମ ଅଛି ତଦ୍ୱାରା ବାସ୍ତିକ
ଫଳ ଲାଭ ନ ହୋଇ ବରଂ ସମୁଦ୍ଧରୁ ସମ୍ପଦ
କରିବାର କଷ୍ଟ ହେଉ ତଦ୍ୱାରା କୌଣସି ଉପ-
କାର ହେଉନାହିଁ । ଅଥଚ ଏବଂ ନୂତନ ଆଇନରେ
ଏ ବିଷୟ ରହିବ ନାହିଁ । ସର୍ବକାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପ-
ଲକ୍ଷରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେପରି କେତେକଣ କମି-
ଶ୍ୱର ହେଉଅଛି । ଅତି ତାହା ହେବ ନାହିଁ
ମାତ୍ର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯେତେ କମିଶ୍ୱର ହେବେ
ସେମାନଙ୍କର ଏକ ଉଚ୍ଚତମ ଶ୍ରେଣୀର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
ନିୟୁକ୍ତ କରିବେ ଏବଂ ଟାକ୍ସଦାତାଙ୍କଦ୍ୱାରା ନିର୍ବା-
ଚିତ ନ ହେଲେ ସମ୍ବନ୍ଧୀ କମିଶ୍ୱରଙ୍କ ଏକ
ଉଚ୍ଚତମ ଶ୍ରେଣୀରୁ ଅଧିକ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବେତନଭୋ-
ଗୀ ବ୍ୟକ୍ତି କମିଶ୍ୱର ପଦରେ ନିୟୁକ୍ତ ହେବ
ନାହିଁ ।

ସଭାପତି ନିୟୋଗ ବିଷୟରେ ଏହି ବ୍ୟାଧି
ହେବ କି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସ୍ୱୟଂ ସଭାପତି ନିୟୋଗ
କରିବେ ଅଥବା କମିଶ୍ୱରମାନଙ୍କ ଜଣେ ସଭା-
ପତି ନିୟୋଗ କରିବା କାର୍ଯ୍ୟ ଅନୁରୋଧ କରି-
ବେ । ଅର୍ଥାତ୍ ଯେଉଁଠାରେ କମିଶ୍ୱରମାନେ
ଆପେ ସଭାପତି ନିୟୋଗ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ନ
କରିବେ ଅଥବା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବିବେଚନାରେ
ସେପରି ସଭାପତି ନିୟୋଗ କରିବା ଉଚିତ ହେ-
ବ ନାହିଁ ସେଠାରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରୁ ଜଣେ
ସଭାପତି ନିୟୁକ୍ତ ହେବେ । ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ନି-
ୟୋଗ ଅଥବା ନିର୍ବାଚିତରୂପେ ସଭାପତି ହେବେ
ସେ ଜଣେ କମିଶ୍ୱର ହେବେ ଓ ତିନିବର୍ଷ ସେ
କାର୍ଯ୍ୟ କରି ପାରିବେ ଏବଂ ମତ ଦେବାର
ଅଧିକାର ତାହାକୁ ଅର୍ପିତ ହେବ । ସର୍ବକାର୍ଯ୍ୟ
ସଭାପତି ନିୟୋଗ ବିଷୟରେ ବର୍ତ୍ତମାନର
ନିୟମମାନ ପ୍ରଚଳିତ ରହିବ ଏବଂ ସେ ମଧ୍ୟ
ଜନ ବର୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ପାରିବେ । କମିଶ୍ୱରମା-
ନେ ଇଚ୍ଛା କଲେ ଆପଣ ସଭାପତି ସଦକାରୀ
ସଭାପତି ଏବଂ ମିଉନିସିପାଲିଟୀର ଅଧୀନସ୍ଥ ଅନ୍ୟ
କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ବେତନ ହେଉ ପାରିବେ ।

ମିଉନିସିପାଲିଟୀର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନିୟମମାନଙ୍କ
ସମ୍ପର୍କରେ ବର୍ତ୍ତମାନ କିଛି କିଛିବାର ପ୍ରସ୍ତା-
ବନ ନାହିଁ । ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ
ସର୍ବସାଧାରଣ ସମସ୍ତ ଜାଣି ପାରିବେ ! କେବଳ

ଏକ ବର୍ତ୍ତମାନ ବୋଲିପାର ପାରେ ଯେ
ପରସ୍ପର ଜଳ ଏବଂ ଗ୍ୟାସ ଆଲୋକ ଯୋଗାଇବା
ବିଷୟରେ ନୂତନ ଆଇନରେ ବ୍ୟାଧି ହେବ
ସେ ଲୋକେ ଇଚ୍ଛା କଲେ ବଡ଼ ମିଉନିସିପା-
ଲିଟୀରେ ସେ ସମସ୍ତ ପ୍ରଚଳିତ କରି ପାରିବେ ।
କମିଶ୍ୱରମାନେ ନିର୍ବାଚନ ପ୍ରଣାଳୀରେ ନିୟୋଗ
ହେଉଥିବାରୁ ଅବଶ୍ୟ ସେମାନଙ୍କୁ ସାଧାରଣ
ଲୋକଙ୍କର ମୁଖ ସ୍ୱରୂପ ଜ୍ଞାନ କରିବାକୁ ହେବ
ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଇଚ୍ଛାକୁ ସାଧାରଣ ଟାକ୍ସଦା-
ତାଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ସ୍ୱରୂପ ନିରୂପଦରେ ବିଶ୍ୱାସ କରି
ଯାଇ ପାରିବ ।

ଏହି ପ୍ରକାରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସାଧାରଣ
ଲୋକଙ୍କ ଆସ୍ୱାସନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଏବଂ
ଉତ୍ସାହକୁ କରିବାକୁ ସକଳ କରିଅଛନ୍ତି । ଶାସ୍ତ୍ର-
କୁ ରେଜିଷ୍ଟ୍ର ସାହେବ ଯଥାର୍ଥ କରୁଅଛନ୍ତି କି
ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭା ଏହିପରି ଶୁଦ୍ଧ ନିୟମବାଜ୍ଞ
ଦେବା ଇଚ୍ଛା ଅତି ବହୁ କରି ନ ପାରିନ୍ତି ମାତ୍ର
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସଫଳ କରିବାର
ଭାର ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଉପରେ ରହିଅଛି ଯେ-
ବେ ସେମାନେ ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ନିମିତ୍ତ ଅପ-
ଶୀର ଅବକାଶ ଏବଂ ସୁବିଧାକୁ ବହୁ ପରିତ୍ୟାଗ
କରିବେ ଏବଂ କୁସଂସାର ଓ କାଚ ମେଳକୁ
ପଛକୁ ପକାଇ ଯେଉଁ ଅଧିକାର ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ର-
ଦତ୍ତ ହେଉଅଛି ତାହାକୁ ସମସ୍ତ ଶ୍ରେଣୀର
ଲୋକଙ୍କ ସାଧାରଣ ହିତ କାମକାରେ ବ୍ୟବହାର
କରିବେ କେବେ ଏକା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର
ପ୍ରକୃତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧନ ହେବ ଏବଂ ଆଇନର
ବ୍ୟମାନ ପ୍ରକୃତରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟକର ହେବ ।
ଅମ୍ଳେମାନେ ଆଶା ଏବଂ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛୁ
ଯେ ଅସୁଦେଶୀୟ ଲୋକମାନେ ଏହି କଥାକୁ
ଯଥାର୍ଥମତେ ଉଦୟଜୀମ କରିବେ ।

ସାମ୍ବାହିକ ସଂବାଦ ।

ଅମ୍ଳମାନଙ୍କର କଲେକ୍ଟର ସାହେବ ୧ ମାସ ତା ୧୧
ରଖିଲେ ଯାକପୁର ଅଞ୍ଚଳରେ କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ଯାଣ କରିବେ ।
ଏ ଜଣା ମହାତ୍ମା ପ୍ରମତ ନିକଟରେ ଓଲଟା ଦେବ-
ରେ ଜ ୨୧ ମ ନାମ ହୋଇଗଲେ । ମତପଲକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ଶାଳରେ ମଧ୍ୟ ଏ ବେଳ କାଚ ହୋଇଅଛି ।
କମିଶ୍ୱର ସାହେବଙ୍କ ପରମକର ଅଧିକାରୀ ବାବୁ ଜଣ
ହୋଇବ କିମ୍ବ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଅବେଦନକର ବର ଗତ ମତ-
ଲବାରଠାରୁ ଅପଣା କାର୍ଯ୍ୟର କରପ୍ରଦାନ ହେଉଅଛି ।
ବାବୁ ନିକଟରେ ତାଏ ଅଧିକାରୀ ସ୍ୱପ୍ନବୋଧେଣ
ଗରଜାତ କିମ୍ବ ନିମିତ୍ତ ଗତ ବାରି ଦେଖିବେ ରହିବୁ
ସାଧା ବଲେ ।

ପ୍ରକାର ହୃଦୟାଧିକରେ ବ୍ୟସ୍ତ । ଅଶ୍ରୁ, ହେତୁ
 କ ଅନୁମାନଙ୍କର ହୋଇ ଯାହାକୁ ଏହି କଥାଟି
 କହି ନ ପାରିବ ? ଲକ୍ଷଣାଦେବ କ ବଙ୍ଗଳା
 ଜାଣନ୍ତି, ଅଥବା ବଙ୍ଗଳା କାଗଜ ପଢ଼ନ୍ତି ?
 କୌଣସିମତେ କ ଅନୁମାନଙ୍କର ମନବେଦନା
 ଯାହାକର କର୍ମଗୋଚର ହେବ ନାହିଁ ? ନଗଦ
 ଟଙ୍କାରେ ଖଜଣା ନ ଦେଲେ ସମ୍ପର୍କ ସେ
 କୌଣି ଅଂଶ ଜମିଦାରର ପ୍ରାପ୍ୟ ହେଉ,
 ଲକ୍ଷଣାଦେବଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରକାମାନଙ୍କର ଏହି
 ପ୍ରଥନା ଜଣାଇଲେ କ ଦୁର୍ଘଟର କାର୍ଯ୍ୟ କର-
 ଦାର ହେବ ? ଅନେକ ଲୋକ କହନ୍ତି, ଦୁର୍ଘ-
 ନରେ ପ୍ରକାଶ ଖଜଣା ଦେବାରୁ ଦେବ ନାହିଁ,
 ଏହି ନିୟମ ହେଉ ଏଥିରେ ଅନୁମାନଙ୍କର
 ଅନେକ ଉପାଦାନ ହେବ । କିନ୍ତୁ କେଉଁ କର୍ମ
 ଦୁର୍ଘଟ ହେଲା କି ନାହିଁ କିଏ ସେହି କ-
 ର୍ଣର କରେ ? ଉଦ୍‌ପିଲଦାର ନାଏକକୁ
 ଜଣାଇବେ ନାଏବ ଦେଉଁନାଳକୁ ଜଣାଇବେ,
 ଦେଉଁନାଳ ଜମିଦାରକୁ ଜଣାଇବେ ଅଥବା
 ଶାସ ମହାଲର ଉଦ୍‌ପିଲଦାର ମେନେଜରକୁ
 ଜଣାଇବେ, ମେନେଜର କଲେକ୍ଟର ସାହେ-
 ବଙ୍କୁ ଜଣାଇବେ, କଲେକ୍ଟର ସାହେବ ବୋର୍ଡ଼
 ଅଫ୍ ରେଭିନ୍ୟୁଙ୍କୁ ଜଣାଇବେ, ବୋର୍ଡ଼ ଅଫ୍
 ରେଭିନ୍ୟୁ ମନର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରୁ ଜଣାଇବେ; ତେ-
 ଦେମିତା ଅନୁମାନେ ଖଜଣା ମାତ୍ର ପାଇବୁଁ
 ତେବେହଲକୁ ଅନୁମାନଙ୍କର ଦୟା ସେସ
 ଦୋର ସିବ । ହେତୁ କହନ୍ତି, ଦୁର୍ଘଟ ହେ-
 ଲେ ଖଜଣା ବାକି ରଖା ସିବ । ବାଲି ଖଜ-
 ଣାର ସ୍ୱଧ ଦେବାକୁ ଦେବ । ଏଥିରେ ଅନୁ-
 ମାନଙ୍କର ଲାଭ କିଏ ? ଏତେହଲ ଜମିଦାର ଓ
 ମହାଲର ଦୁଇବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ ସର୍ବମାନ ନିଶେ
 ହେବଲ ଦୁଇକର କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ । ନିଶେ
 ବ୍ୟକ୍ତି ହେବଲ ଜମିଦାର ଓ ମହାଲର ଅଥବା
 ମହାଲର ଜମିଦାର ହେବେ, ଉଭୟରେ ଅନୁ-
 ମାନଙ୍କର କି ଲାଭ ହେବ ? ଏଥିରେ ଅନୁ-
 ମାନଙ୍କର କୌଣସି ଲାଭ ନାହିଁ । ଅନୁମାନେ
 ଖଜଣା ବାକି ରଖିବାକୁ ଚାହୁଁ ନାହୁଁ ।
 ଅନୁମାନେ ଖଜଣା ମାତ୍ର ରଖି ନାହୁଁ ଅ-
 ନୁମାନେ ଚାହୁଁ ଶେ କରବ ଟଙ୍କା ଖଜଣା
 ନ ଦେଇ ଶସ୍ୟର ଅଭେଦଧରା କି ନିକସଣା
 ଜମିଦାରକୁ ହେବୁଁ ବାକି ସମସ୍ତ ଅନୁମାନେ
 ରଖିବୁଁ ।

ନିକେହଳ
 ଶ୍ରୀ ଲୋକନ ସାମନ୍ତ ଅପୁର

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଉତ୍କଳ ନୂତନପତ୍ରିକା ।

ସନ ୧୮୯୦।୧୧ ସାଲର ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା
 ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ସହା-
 ଲୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ
 ଟ ୦ ୫ ମୋଟାସଲ ପ୍ରାୟାକକ ନମିତ୍ତ ଜାକ
 ମାସୁଲ ଟ ୦ / ଅଧିକା ପଡ଼ବ ।

ଏଥର ପତ୍ରିକାରେ ଏହି ନଗର ନିବାସୀ
 ପାଣ୍ଡୁସାହୁର ଖୋଦିତ ଖଣ୍ଡିଏ ରଥଯାତାର ଇକ
 ଦସ୍ତୀ ଯାଉଅଛି ।

୧୮୯୦।୧୧ } ଶ୍ରୀ ଗୌରୀପଲଙ୍କ ସ୍ୱୟ
 ସେକେଟିଂ
 କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀ

ଲଗବଜା ।

ମହାଲର ଉଦ୍‌ପିଲଦାର ଉଦ୍‌ପିଲଦାର ସ୍ୱୟମ୍ଭର
 ଠାରୁ ପଞ୍ଚମାନଙ୍କର ପୃଷ୍ଠିମାନର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସରକ
 ପଦ୍ୟରେ ଦେଉପ୍ରଦାର ସମୟରେ ଦେଉ ଗଭରେ ସମାପ୍ତ
 ମୂଲ୍ୟ ଓ ୧ ଗ୍ରହ ଟ ୦ ୫ ମୋଟାସଲ ପ୍ରାୟାକକ
 ମୂଲ୍ୟ ଉପା ଡାକମାସୁଲ ପଡ଼ବ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀ
 ସହାଲୟରେ ଓ କଟକ ଅଇମତର ଦଳାଦର ଅମ
 ସ୍ୱସ୍ୱକାଳସୁରେ ପ୍ରାପ୍ୟବ୍ୟ ।
 ଅଇମତରଦଳାଦର } ଶ୍ରୀ ଦ୍ୱାରକାନ୍ତ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ
 କଟକ

ଅଗାମୀ ବର୍ଷ ସତ୍ୟ ଯେ ମର୍ମିଲସୁଲ ପତ୍ରିତ ବିକ୍ରୟରେ
 ଦେଉଦେଖାକୁ ବୁଝି ଯାଇ ଦେବ । ଉଡ଼ ବୁଝି କଟକ, ପୁର,
 ବାଲେଶ୍ୱର ଓ ଗଜପାଟଣା ମାହାଲ ଅନୁମାନ ଗ୍ରନ୍ଥରେ
 ବ୍ୟକ୍ତ ହେଉ ଅଥ ସିବ । ସେହିମାନେ ଉଡ଼ ସୁରରେ
 ପ୍ରଦେଶ କରବାକ ଉପା କରବ ସେମାନେ ଅପଣା
 ପ୍ରାଣସାପତସହୁତ ଅଗାମୀ ନାମୁବରମାସ ତା ୨୨ ଦିନରେ
 ମର୍ମିଲସୁଲରେ ରପତ୍ତିତ ଦେବେ । ନବ ।

୧୮୯୦।୧୧ } DWARKANATH CHACKRAVERTY
 କଟକ }
 ବର୍ମିଲସୁଲ } ସ୍ୱୟଦେଶେକ

ମାଲର ଶୁଭଚୂଡ଼ି ଏବେ ମଧ୍ୟମଣ୍ଡେଶୀର
 ଦୁଇମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ନିର୍ବାହର ପୁସ୍ତକ
 ଏବେ ଅକ୍ଷୟ୍ୟ ପୁସ୍ତକମାଳ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ
 କମ୍ପାନୀଙ୍କ ସହାଲୟସ୍ତ୍ର ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ବିକ୍ରୟା-
 ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ସହୁତ ପୁସ୍ତକର
 ବାଲିକା ଏବେ ନିୟମାବଳୀ ପ୍ରାକମାନଙ୍କୁ ବିକା
 ମୂଲ୍ୟରେ ବିକରିବ ଦେଉଅଛି ।

ଶ୍ରୀ ଗୌରୀପଲଙ୍କ ସ୍ୱୟ
 ସେକେଟିଂ ।

ଅସର ଚୌଧୁରୀ ବଳର ଚୋରାହରେ ବାହାଫରାଲ
 ଚନ୍ଦ୍ରବୋଧୀ ପ୍ରାଣସ୍ୱପ ବାପାଲ ଏବେ ଲକ୍ଷଣାଦେବ ଓ
 ରେସମ ନୁଲା ଲକ୍ଷଣାଦେବ ଦୁଇର ବନ୍ଧୁ ପଦ୍ୟରେ
 ଉପାଦ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ପଞ୍ଚମ୍ ପଦ୍ୟରେ । ଉଡ଼
 ମାନେ ପଦ୍ୟା କବ ଦେଖିଲେ ସତ୍ୟୋପ ଦେବେ । ସରକ
 ବିକାବର ଏବେ ସୁରକ ପ୍ରଦ୍ୟମାନ ଚଳେଇବୁଁ ମୂଲ୍ୟରେ
 ବିକ୍ରୟ ଦେଉଅଛି ଯଥା:

କାଲହାର	୧୫ ପତ୍ର	୧ ୦ ୦
	୧୨ ପତ୍ର	୧ ୫ ୦
	୧୨ ପତ୍ର	୧ ୫ ୦

କଟକୀଣୀ ଲେକେପ୍ରଭ ଓଷାଟ ୧୨୩୧।୦।୧୨୩୧
 ଓଷାକଳମ କଟକୀଣୀ ୧୨୩୧।୦।୧୨୩୧
 ମେସେପବର ୧୨୩୧।୦।୧୨୩୧
 ଶ୍ରୀ ଉଦ୍‌ପିଲଦାର

ଗଜପତିମେଞ୍ଚ ସବୋନା ପେଟ୍ଟିଂହୁରୀ
 ଏହା ଦୁଇସେମତେ ଦୁଇମାନଙ୍କର ପଦ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ
 ଉପରେ ଦୋର ବ୍ୟବହାର । ଉଦ୍‌ପଦାର ଉପରେ
 ଉଦ୍‌ପଦାର ଓ ଦୋରାପ ଉପରେ ବିକ୍ରୟ
 ବିକ୍ରୟ ଦୋରାପ ଉପରେ ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟରେ
 ବିକ୍ରୟରେ ଉଦ୍‌ପଦାର ଉପରେ ମିତ୍ରତାରେ ଯଥା,
 ଉଦ୍‌ପଦାର ସରକ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଟଙ୍କା । ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ
 ଟ ୧୧ କା । ୧୨ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଟ ୨୦ ମୂଲ୍ୟ ପଦ୍ୟ ।

ଓଡ଼ିଶା ନାଟକ ।

କା ଥି କା ବେ ରା

କା ଥି କା ବେ ରା
 ଶ୍ରୀ ଚକ୍ର ପତ୍ରିକା କମ୍ପାନୀର ସହାଲୟରେ ବିକ୍ରୟ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୫ ଅଠକଣା ମାତ୍ର । ମହାଲର
 ଡାକମାସୁଲ ଟ ୦ ୫ ।

ମୂଲ୍ୟପାତ୍ରି ।
 କାକୁ ଗୌରୀପଲଙ୍କ ଯୋଗେ ବିକ୍ରୟରେ ପ୍ରମାଣ ଟଙ୍କା
 ଉପାକରଣ ଦୋରାପ ବିକ୍ରୟରେ
 ମୁଦ୍ରଣ ସେନ ଦୋରାପଦୁପା ଲାଭୁତ ଦୋରାପ
 ଉପରେ ବିକ୍ରୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ଦୋରାପ
 ଉପରେ ବିକ୍ରୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ଦୋରାପ

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

୧୮୩
୧୨ ଖଣ୍ଡ

ପା ୧୩ ଉପ ମାତ୍ରେ କରତସ ସହ ୧୮୮୩ ମସିହା । ମା ମାସ ୩ ୨ ୨ ସହ ୧୨୧୦ ଯାଲ ଗଜବାର

ମୂଲ୍ୟ	ଅଗ୍ରମ	ବର୍ଷାନ୍ତ
ବାର୍ଷିକ	ଟ ୫ ୯	ଟ ୨ ୯
ତାଳମାସୁଲ	ଟ ୦ ୩	ଟ ୧ ୯

ପ୍ରାନ୍ତ ଦେଶର ମହା ସହର ସଭାପତି ଗା-
ମେଟା ସାହେବଙ୍କର ଉଲ୍ଲସ ମାସ ତା ୧ ଉପ
ପ୍ରାନ୍ତବାଳରେ ମୂଲ୍ୟ ସହଜ ଦେଲ । ସାପ୍ତେ-
ନାୟର ଭାରସମ୍ପାଦ ପାଇଅଛନ୍ତି ଯେ ଗାମେ-
ଟାଙ୍କ ଏକ ପୁତ୍ର ଜାତ ହୋଇଥିଲ ସେ ପୁତ୍ର
ନିଜ ଉତ୍ତରପାଳ ବୋଲି ଗାମେଟା ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କର
କରିବାକୁ ଅନୁରୁଦ୍ଧ ଦେଲେ ତାଙ୍କର ସ୍ତ୍ରୀ ବନ୍ଧ-
କଦ୍ଦାର ଅନୁରୁଦ୍ଧ୍ୟା କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କଲ
ସମୟରେ ଗାମେଟା ଅବଶେଷ କରିବାକୁ ଯାଇ
ଦଠାକ ସେ ଗୁଜରାଟର ପ୍ରାପ୍ତ ଦେଲେ ଏବ
ଅନେକ ସମୟ ଉଚ୍ଚାନ୍ତ ସାତତ ସୁଧାରୁ ଚହ-
ରେ ବସନ୍ତ ହୁ ଶବର ପ୍ରାଣ ଉଦ୍ଧାର ଦେଲ ।
କ ଗୋଟମାସୁ ବସନ୍ତ ! ଏହାଙ୍କ ମୂଲ୍ୟ ଏକା
ପ୍ରାନ୍ତର କାହିଁକି ସାଧାରଣ ଦୁଃଖର କାରଣ
ହୋଇଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ଏ ମହାତ୍ମା
ପ୍ରାନ୍ତର ପ୍ରଧାନପୁରୁଷ ଥିଲେ ।

ବନାରସଠାରୁ ପୁଣ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେଉଁ ରେଲ
ବାଟ ଦେବାର କଥା ଦେଉଅଛି ଶାସ୍ତ୍ର ସେହି
ବାଟ ସରବେ କରବା କାରଣ କାରକମାସୁପ୍ରା
ମହତ୍ତ୍ୱମା ପ୍ରତି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଧ ଲାଭୁଆ ଅଦେଶ
ହରାଅଛନ୍ତି ବୋଲି ଡେଇଁନିମୁସ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି
ଏହି ରେଲବାଟର ପରିମାଣ ମା ୫୫୦ ଲାଇ
ଦୁନୁ ଠିକ୍ କେଉଁ ବାଟେ ବନାରସଠାରୁ ପୁଣ୍ୟ-
କୁ ଏହି ରେଲପଥ ଦେବ ଜଣା ପଡ଼ି ନାହିଁ ।
ନିଆ ବାଟରେ ଅସିଲେ ବୋଧ ହୁଅଇ ଖେଟ-

ନାଗପୁର ଓ କେଉଁଝିଜ ଭିତର ଦେଇ ନାଗ
ବାଟରେ ଖୋଲିଆରେ ପଡ଼ି ପୁଣ୍ୟକୁ ଯିବ ଏବ
ଏପରି ଦେଲେ ସମ୍ଭବପୁରବାଟେ କଲିକତା
ଯିବାକୁ ଯେତେ ବୁଲିଣି ପଡ଼ନ୍ତା ତେତେ ପଡ଼ିବ
ନାହିଁ । ଜଣକ ମାପକାରୀଙ୍କୁ ଶେଷ ଦେଲେ
ସମସ୍ତ ଜଣା ପଡ଼ିବ ଏବ ଦୟୋଷ୍ଟ ବୃଦ୍ଧ
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଯୋଗ ଦେବାଦ୍ୱାରା ସେହି ରେଲ-
ବାଟଟି ଯେ ଲଢ଼ବର ଦେବ ଭଣ୍ଡିରେ ସନେହ
ନାହିଁ ।

ଏଠା କଲେକ୍ଟରୀ ସେଠାର ବାବୁ ଗୁଜର-
ଖୋର ଗୋଷ୍ଠଙ୍କୁ ଅଲୀର ସୁଜା ଅପଣା କଥାର
କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ଭବକାଳୁ ଘେନି ଯାଇଥିବା ବିଷୟ
ପାଠକମାନେ ଅବଗତ ଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ସେ ବର୍ଷେ-
କାଳ ସେଠାରେ ରହି କାର୍ଯ୍ୟର ବିଶୁଦ୍ଧତା
ଦେଖି ଗୁଜର ଗୁଜରାଣ ପରିଭାଗ କରି ଅପଣା
ସରକାରୀ କର୍ମକୁ ଏ ମାସ ତା ୮ ଉପରେ
ଫେରି ଅସିଲେ ପ୍ରାୟ ବ ୨୫୫୫ ପୂର୍ବେ ପ୍ରଶଂ-
ସିତ ଗୁଜା ଅଛୁ କିମ୍ପା ଉପସ୍ତୁଳ ଓ ପ୍ରଧାନ
ସରକାରୀ କର୍ମରୁ ଗୁଜରାଣ ଗୁଜରା ଛୁଡ଼ାଇ
ଅପଣାର ଦେବାନ ସୁରୁପ ନେଇଥିଲେ ସେ
ପୁଣ୍ୟ ଏହି ପ୍ରକାରରେ ଫେରି ଅସିଥିଲେ
ଦେଶୀୟ ସୁଜାମାନେ କେତେ ସ୍ୱରାବେ !
ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ କଥା କେତେକ ବର୍ଷ ଦେଲ ମହା-
ଜନଙ୍କ ରାଗ ପରଶୋଧ ନିମନ୍ତେ ଦେବାମା-
ଅଦାଲତଦ୍ୱାରା ଜୋର ଦୋର ସୁରକ୍ତ ସାଦେ-

ବନ୍ଧ ଉତ୍ତାବଧାରଣରେ ଅଛି ମାତ୍ର ଅନୁମାନେ
ଶୁଣୁଅଛୁ ସେ କାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ତମରୂପେ ଚଳୁ ନାହିଁ
ଓ ଶକ୍ତି ଲକ୍ଷ୍ୟ କଥା ବାଳ ପଡ଼ିଅଛି ।
ଦେବାନାଥଦାଲର ସ୍ୱଳ୍ପ ବୃତ୍ତାସତ୍ତ୍ୱର ଉପସ୍ତୁଳ
ସ୍ତ୍ରୀନ ନୁହେ । ରେବନ୍ଦ୍ୟ ମହତ୍ତ୍ୱମା ଅଧୀନରେ
କୋରକ ମାହାଲ ଥିଲେ ଅବଶ୍ୟ ଏଥିର
ଅବସ୍ଥା ଅନେକ ଭଲ ହୋଇ ପାରନ୍ତା ।

ଏଠା ମଉନସିଂହାରୀଲର ଟାକ୍ସ ଧାର୍ଯ୍ୟ ବିଷ-
ୟରେ ଯେଉଁ ଅଭିନବ ମୋକଦ୍ଦମା ହୋଇ
ଅଛି ତହିଁର ବୁଲୁଣୁ ଏଥି ପୂର୍ବେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ
ଜଣାଇ ଅଛୁ । ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥଦେବ
ରାୟ ଗତ ସାଧାରଣ ବନୋବସ୍ତ୍ରରେ ମୁଦେଇ
ଉପରେ ଟାକ୍ସ ବନୋବସ୍ତ୍ର କରି ଥିବାରୁ
ମୁଦେଇ ତାହାଙ୍କ ସାକ୍ଷୀ ମାନ ଅଛି ତାହାଙ୍କ
ଜୋବାନକନୀ ଦୋର ଗଲେ ମୋକଦ୍ଦମାର
ବିଚାର ଦେବ । ପ୍ରାୟ ଛମାସ ଦେଲ ଅଦା-
ଲତରେ ମୋକଦ୍ଦମା ଦାଏର ଅଛି ମାତ୍ର ଅବଧ
ଭାଇସ ଚେଅରମାନ କମା ଚେଅରମାନ ସା-
ଦେବ ଏ ବିଷୟ ବିଚ୍ଛିମାତ୍ର ମିଉନସିପଲ କମି-
ଶ୍ୱରଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଥିବାର ଅନୁମାନେ ଶୁଣି
ନାହିଁ ଏବ ଚେଅରମାନ ସାଦେବ ଏ ମୋ-
କଦ୍ଦମାରେ ଯେଉଁ ଦୁଇଜଣ ଓଗଲ ନିସ୍ତୁଳ
କରିଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ସ୍ୱପ୍ନ ଦୁଇଜଣ ମିଉ-
ନସିପଲ କମିଶ୍ୱର ଥିବା ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଶୁଣୁ ଅଛୁ
ଯେ ଏକଗଣତକା ପାସ ଦେଇ ସାରିଲେଣି ।

ଟ ୧୮୮୧ ବା ଅଧିକା ଛାନ୍ଦ ସଂକ୍ରମେ ମିଳିବି-
 ଯାକଣୀ ପଞ୍ଚମ୍ବର କମିଶନରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅନୁ-
 ମତରେ ଏକପକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରାଯାଏ ଏବଂ
 ସେହି ଟଙ୍କାକୁ ସ୍ଵୟଂ କମିଶନରୀ ଦୁଇଜଣ
 ଓଭରସିୟର ନେତା କେମନ୍ତ ଅପବ୍ୟୟ ଓ
 ଅନ୍ୟାୟ କଥା ଯାଠକମାନେ ବଦଳେଇ
 କରନ୍ତି । କେବଳ ମାଗଣା ସାହେବ ଗ୍ରାହ୍ୟ
 ତେଅରମାନଙ୍କ କିଛି ରାଶିକା ଅଗାରେ ଏହା
 ଦୋଇଅଛି । ମୁଦେଇ ଯେତେବେଳେ ମୋ-
 ଢକମା କରବା ପୂର୍ବେ ତେଅରମାନଙ୍କଠାରେ
 ଦରଖାସ୍ତ କରାଯାଇ ତେତେବେଳେ ଗ୍ରାହ୍ୟ
 ତେଅରମାନ ତାକୁ ଧମକାଇ ଥିଲେ କି ଯେବେ
 ତାହାଙ୍କ ଅଜ୍ଞା ଅନ୍ୟଥା ଦେବ ତେବେ ସେ
 ଅପଣା ସମତାରୁ କସ୍ତୁରୀ ଦେବେ । ଏହା
 ତାହାଙ୍କ ଉଚ୍ଚ ମହାଶୟ ତେଅରମାନ ପରି
 ସାହେବ ତାହାଙ୍କ ଅଜ୍ଞାକୁ ବାହାଲ ରଖିଲେ ।
 ଦୁଃଖିକଠାରୁ ସାଧାରଣ ଉପକାର ନିମନ୍ତେ
 ସଂଗ୍ରହୀତ ଛାନ୍ଦ ସଂପର ଅପବ୍ୟୟ ଦେଉଅଛି
 ଓ କେହି ତାହା ବୁଝିବାରୁ ନାହିଁ । ମିଳିବି-
 ସର କମିଶନରୀମାନେ ଯେବେ ଏ ସମସ୍ତ ଅପ-
 ବ୍ୟୟ କରାଯାଏ କରବାକୁ ସମର୍ଥ ନୁହନ୍ତି
 ତେବେ ସେମାନେ କାହିଁକି କସ୍ତୁରୀ ଦେଉ
 ନାହାନ୍ତି ? ଅନର୍ଥକ ପାପର ଗୁଣୀ ଦେବାର
 ଉଚିତ ନୁହଇ ।

ଲକ୍ଷ୍ମଣେନ୍ଦ୍ର ଛାନ୍ଦ ।

ଲକ୍ଷ୍ମଣେନ୍ଦ୍ର ଛାନ୍ଦର ବ୍ୟବସ୍ଥା ନିଶ୍ଚୟ ଉପ-
 ରେ ଲେଖନୀମାନଙ୍କର ମତ ବାହାରି ଅଛି
 ଏବଂ ଅନୁମୋଦନ ଦୁଃଖିତ ଦୋର କରୁଅଛନ୍ତି
 ଯେ ଶୁଭ୍ରାଣ୍ଡ ସର୍ବତ୍ର ଟମସର ସାବେବ ଅନ୍ୟାୟ
 ଗ୍ରହଣ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଉଚ୍ଚତମ ସମ୍ପର୍କରେ ପେଟ-
 ଦାର ପଦର ଅଭିମତ ବ୍ୟକ୍ତି କରବାହାର
 ଅପଣାର ପ୍ରକାର ରୁଚି ଓ ନ୍ୟାୟବ୍ୟବସ୍ଥା
 ପସରସୁ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଏପ୍ରକାର ତାହା କର
 ପାର ନାହାନ୍ତି । ଉଚ୍ଚତମ ଶ୍ରେଣୀର ସର୍ବ ଲଜ-
 ନ ସାହେବ ଗ୍ରହଣ ରୁଚିର ଅଭିମତ
 ପକ୍ଷପାତ ଥିଲେବେ ଏହି ଛାନ୍ଦ ସମ୍ପର୍କରେ
 ଗଭୀର ପ୍ରଚିନ୍ତନମତ ପ୍ରକାଶ କରବାକୁ
 ଶାନ୍ତି ଦୋଇ ନ ଥିଲେ ସେ ଶୁଭ୍ରାଣ୍ଡରେ କିଛି
 ଥିଲେ ସେ ଏ ଦେଶର ଅବସ୍ଥା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଏହି
 ଛାନ୍ଦ ସମ୍ପର୍କୀୟ କେତୋକ୍ତ ଦୋଇ ନ
 ଯାରେ ସୁସରଂ ଏଥିରେ ଲେଖକର ସମ୍ମୋଦ
 ଲାଭ ଦେବା ଅସମ୍ଭବ । ଏହି ବର୍ଷରୁ ବିଶ୍ଵ-

ପକ୍ଷରେ ବୋର୍ଡ ରେବନ୍ୟୁ ସୁଦ୍ଧା ସମର୍ଥ ମତ
 ବ୍ୟକ୍ତି କରବାକୁ ଚାହୁଁ କର ନାହାନ୍ତି । ବୋର୍ଡ
 କହିଅଛନ୍ତି କି ୧୮୮୧ ବ୍ୟକ୍ତି ଉପରେ ଛାନ୍ଦ
 ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ *୧୧୨୭
 ଅର୍ଥାତ୍ ସରକର ୭୭ ଲକ୍ଷ ଅପତ୍ତି କରାଯାଇଛି
 ଗୁରୁବର୍ଷ କାଳ ତଦାରଖ ଦୋଇ ଟଙ୍କା ବ-
 ନୋବସ୍ତୁ ଦେଇ ଉତ୍ତରୁ ପ୍ରକ୍ତ ଉଚ୍ଚତମ ମଧ୍ୟ-
 ରେ ଅବଧି ଦୁଇଲକ୍ଷ ଲେଖାଏ ଅସମ୍ମୋଦ
 ଦେବାର ଦେଖିବା କବୀର ସୁଖକର ନୁହଇ ।
 ବାସ୍ତବରେ ଏହି ଛାନ୍ଦ ଅଧିକ ଅସୁଖକର
 ଥିବାର ଏଥିରୁ ପ୍ରକଳ ପ୍ରମାଣ ଅର୍ଥ କି
 ଦୋଇ ପାରେ ଏବଂ ଶ୍ରେଣୀର ସାହେବ
 ଉଚ୍ଚତମ ଲକ୍ଷ୍ମଣେନ୍ଦ୍ର ଅନୁମୋଦନ କର
 କହି ଅଛନ୍ତି କି ଏଥିରେ ସାଧନପ୍ରଣାଳୀର
 ଦୋଷ ଥିବାର ଜଣାଯାଏକିନ୍ତୁ ସାଧାରଣ ମତ
 ବ୍ୟକ୍ତି କରବା ସମୟରେ ସେ କହିଅଛନ୍ତି କି
 ଏହି ଟଙ୍କା ସାଧାରଣ ଅସମ୍ମୋଦର କାରଣ
 ଦୋଇ ନାହିଁ ଯେଉଁମାନେ ଛାନ୍ଦ ଦେଉଅ-
 ଛନ୍ତି ଅଥବା ଦେବେ ବୋଲି ଉଚ୍ଚ କରନ୍ତି
 ସେମାନଙ୍କ ଅବଶ୍ୟ ଅସୁଖ ବୋଧ ଦେବ ମାତ୍ର
 ସୁଖି ଅସୁବନ୍ଧ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଗୁଡ଼ ଦେବାରେ
 ସାଧାରଣ ଲେଖକର ଏଥିରେ କୌଣସି
 ସମ୍ବେଦନା ନାହିଁ । ଅଧିକା କର ଧାର୍ଯ୍ୟର ସେ
 ବିକ୍ଷିତ ଗୁଣପ୍ରଥମରେ ଥିଲା ବର୍ଷରୁବର୍ଷ ଅନୁସନ୍ଧାନ
 ଦେବାହାର ତାହା ସଜାତ ଦୋଇ ଅସୁଅଛି
 ଏବଂ ପ୍ରାୟ ବନା ଶର୍ତ୍ତରେ ଅପତ୍ତି କରବାର
 ସୁଯୋଗ ଅନୁମୋଦନରେ କରୁ ଯାଇ ଥିବାରୁ
 ଅଧିକ ଲେବ ଅପତ୍ତି କରୁଅଛନ୍ତି । ଛାନ୍ଦ
 ଅଦାୟ କରବାରେ କୌଣସି କଷ୍ଟ ନାହିଁ ଏବଂ
 ଅଧିକ ଶର୍ତ୍ତରେ ଅଦାୟ ଦେଉଅଛି ଏହି ବିଷୟ
 ବାରଣରୁ ଲେଖକଙ୍କ ଗର୍ବରୁଚି ବଦେତନା
 କରୁଅଛନ୍ତି ଯେ ଲେଖକ ଏଣିକି ଏ ଛାନ୍ଦର
 ଦାୟ ପ୍ରକାର କହିଅଛନ୍ତି । ଲେଖକ ଯାହା
 କଥାରେ କହନ୍ତି କି 'ବାଜ ମାଉଲ ନା ହଲ
 ସହଇ' ଶ୍ରେଣୀ ଲଟ ସାହେବ ଏଠାରେ ସେହି-
 ପର ବର୍ଷର କରୁଅଛନ୍ତି । ଅଲନରେ ଅପତ୍ତି
 କରବାର ଶର୍ତ୍ତ ଅଧିକ ନାହିଁ ସତ୍ୟ ମାତ୍ର
 ମୋପସକରୁ ଲେଖକ ସହରରୁ ଅଧି ଅପତ୍ତି
 କରବାରେ ଯେତେ କଷ୍ଟ ଓ ବ୍ୟୟ ସ୍ଵୀକାର
 କରନ୍ତି ତାହା କି ବାହାର ଅବଦତ ଅଛି
 ଏତେ ଦୁଃଖ ସହଇ ଉତ୍ତରୁ ଯେବେ ଦାକମ
 ନ ଶୁଣିଲେ ତେବେ ଯାହା ଉପରେ ଅନ୍ୟାୟ
 ବନୋବସ୍ତୁ ଦେଇ ସେ ଛାନ୍ଦ ଦେଇ

କେଉଁ ଅଡେ ଯିବ ? ଲେବେ ସହୁଁ ଦେଖନ୍ତୁ
 ସେ ତାହାଙ୍କ ଗୁଣା ଗୁଣା ଗଲ ନାହିଁ । ତହିଁ
 କାଳ ମଧ୍ୟ ଅଧିକ କୌଣସିରୂପେ ଛାନ୍ଦ ଦେଇ
 ଗୁଲି ଯାନ୍ତି ନୋହଲେ ଘରଦାର ବନ୍ଧୁ ଓ
 ଅପମାନ ଦେବାର କଥା । ଟଙ୍କ ଦେଲେ
 ବୋଲି ସେ ତାହା ସୁଖରେ କଲେ ଏ କଥା
 ବୁଝିବା କବୀର ସୁକ୍ଷ୍ମ ନୁହଇ ।

ସନ ୧୮୮୨ ସାଲର ପ୍ରବେଶିକା ପରୀକ୍ଷାର ଫଳ ।

ଗଜ ଲକ୍ଷ୍ମଣେନ୍ଦ୍ର ଗଜେନ୍ଦ୍ରରେ ଏ ଫଳ ବାହାରି
 ଅଛି । ପୂର୍ବେ ଫାକ୍ସ ଅର୍ଥର ଏବଂ ପ୍ରବେଶିକା
 ପରୀକ୍ଷାର ଫଳ ଏକତ୍ରେ ବାହାରିଥିଲା । ଏବର୍ଷ
 ତାହା ଦୋଇ ନାହିଁ । କଷ୍ଟରୁ ଅଧିକ ଫାକ୍ସ ଅ-
 ଂର୍ଥ ପରୀକ୍ଷାରେ ଅନେକ ପ୍ରକାର ଦାର ଯାଇ
 ଥିବାରୁ ଫଳ ଅଧିକ ମନ ଦୋଇଅଛି ଏବଂ
 ତହିଁ ପାଇଁ ଅନୁପ୍ରସ୍ତ ପ୍ରକାର ଅଧିକା ଲକ୍ଷ୍ମଣେନ୍ଦ୍ର
 ବା ଅପାରେ ଫଳ ବାହାରିବାର କଲମ ଦୋ-
 ରୁଅଛି । ପ୍ରବେଶିକା ପରୀକ୍ଷାର ପ୍ରମୁ ମଧ୍ୟ ଏ
 ବର୍ଷ ଅଧିକ କଠିନ ଥିବାରୁ ଯୁକ୍ତି ଅନୁସାରେ
 ଯୋଗ୍ୟ ପ୍ରକ୍ଷରେ ଉଚ୍ଚ ଥିଲା ତେଣୁ ଉଚ୍ଚତମ
 ଅନୁପ୍ରସ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ମଣେନ୍ଦ୍ର କାଳ ଯାଇ ଲେଖକର ଏ
 ପରୀକ୍ଷାରେ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ଶ୍ରଦ୍ଧ ଦାର ଯାଇ ଯା-
 ନ୍ତେ ଯିଲମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଏପ୍ରକାର କଠୋର
 ଦେବା ଭଲ କଥା ଦୋଇ ନାହିଁ । ଯାହା ଦେ-
 ରୁ ପ୍ରବେଶିକା ପରୀକ୍ଷାର ଫଳ ଏହିପ୍ରକାର ଦୋଇ
 ଅଛି କି ପ୍ରାୟ ୩୨୦୦ ଶ୍ରଦ୍ଧ ମଧ୍ୟରୁ ୧୨୫୫ ଶ୍ରଦ୍ଧ
 ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଦୋଇଅଛନ୍ତି ଯଥା ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ
 କି ୧୮୪ ଶ୍ରଦ୍ଧ ସ୍ଵୀକୃତ ଶ୍ରେଣୀରେ କି ୮୮୫ ଶ୍ରଦ୍ଧ
 ଏବଂ ଉଚ୍ଚତମ ଶ୍ରେଣୀରେ କି ୫୫୦ ଶ୍ରଦ୍ଧ । ଏଥିରୁ
 ପୂର୍ବ ବର୍ଷ କି ୮୮୦୦ ଶ୍ରଦ୍ଧ ମଧ୍ୟରୁ ୧୨୫୦୦
 ଶ୍ରଦ୍ଧ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଦୋଇଥିଲେ ପ୍ରକ୍ଷର ଦରଦର
 ଫଳ ଗଭୀରତାରୁ ସାମାନ୍ୟରୂପେ ଅର୍ଥାତ୍
 ସରକର କି ୪ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଦୋଇଅଛି ।

ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରତି ଏଥର ପରୀକ୍ଷାର ଫଳ ଅତି
 ଉତ୍ତମ ଦୋଇଅଛି କି ୩୪ ଶ୍ରଦ୍ଧ ମଧ୍ୟରୁ
 କି ୨୫ ଶ୍ରଦ୍ଧ ପାସ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ
 ଦୁଇଲକ୍ଷ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ ପ୍ରାକ ପାଇ
 ଅଛନ୍ତି । ଗଜ ବର୍ଷ କେବଳ କି ୨୦ ଶ୍ରଦ୍ଧ
 କରୁଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ପୂର୍ବ ଥିଲା ।
 ସେହି ଶ୍ରେଣୀରେ ପାସ କରୁଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ
 ନାମ ଉଲ୍ଲେଖ ପ୍ରକଟ ଦେଲ ।
 ରେବନ୍ଦିଆ କଲେକ ସୁଲରୁ ମତ ହର୍ଷ

କ୍ର ୧୪ ଶ୍ରୀ ପଦ୍ୟମୟା ପଦ୍ୟମୟା କେବଳ କ୍ର ୧୪
ପାଶ କରୁଥିଲେ ଏ ବର୍ଷ କ୍ର ୧୪ ପଦ୍ୟମୟା
କ୍ର ୧୫ ଶ୍ରୀ ପାଶ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ର ପଦ୍ୟ-
ରେ ଏକ କ୍ରମ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ଏବଂ ଗୁରୁ କ୍ରମ
ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀରେ । ଏ ଫଳ ପ୍ରାପ୍ତିକର ଏବଂ
ଓଡ଼ିଶାର ସର୍ବ ପ୍ରଧାନ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଯୋଗ୍ୟ
ହୋଇଅଛି ।

କଟକ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଗବର୍ଣ୍ଣ କ୍ରମ ଶ୍ରୀ
ପଦ୍ୟମୟା ଏକକ୍ରମ ପାଶ କରୁଥିଲେ ଏବର୍ଷ କ୍ରମ
ପଦ୍ୟମୟା ସମସ୍ତେ ପାଶ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏ ଫଳ
କ୍ରମ ପ୍ରଶଂସନୀୟ ଅଟଇ ।

କଟକର ନବପ୍ରସିଦ୍ଧ ଇନ୍ଦ୍ରବୋଧୀୟ ସ୍କୁଲରୁ
ଏବର୍ଷ ପ୍ରଥମ ହୋଇ ଏକକ୍ରମ ଶ୍ରୀ ପଦ୍ୟମୟା
ଦେବାକୁ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ ମାତ୍ର ସେ ଦ୍ୱାର
ଗଲ । ଏ ଫଳ ମନ ଅଟଇ ।

ପୁରୀର ଗବର୍ଣ୍ଣ କ୍ରମ ୧ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ପଦ୍ୟମୟା
କ୍ର ୧ ଶ୍ରୀ ପାଶ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ର ଯେତେ
କ୍ର ୧ ଶ୍ରୀ ୨ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରେଣୀରେ ଥିଲେ । ଏ ବର୍ଷ
ପଦ୍ୟ କ୍ର ୧ ଶ୍ରୀ ପଦ୍ୟମୟା ଦେଇଥିଲେ ମାତ୍ର କ୍ର
୧ ଶ୍ରୀ ପାଶ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ର ପଦ୍ୟରେ ଏକ
କ୍ରମ ପ୍ରଥମ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ କ୍ରମ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ
ସ୍ଥାନ ପାଇଅଛନ୍ତି । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଗବର୍ଣ୍ଣଠାରୁ
ଏକ ପଦ୍ୟରେ ଫଳ ମନ ହୋଇଥିଲେହେଁ
ଅନ୍ୟ ଉପରେ ଭଲ ହୋଇ ଦୂରଦୂରରେ
ସମାନ ଅସିଅଛି ।

ବାଲେଶ୍ୱରର ଗବର୍ଣ୍ଣ କ୍ରମ ୧ ଶ୍ରୀ ପଦ୍ୟମୟା
ଦେଇ କ୍ର ୨ ଶ୍ରୀ କୁଳଦାୟକ ହୋଇଥିଲେ ଏ
ବର୍ଷ କ୍ର ୧ ଶ୍ରୀ ପଦ୍ୟମୟା କ୍ର ୧ ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳୀୟ ହୋଇ
ଅଛନ୍ତି ଏଥିପଦ୍ୟରେ କେବଳ ଏକକ୍ରମ ପଦ୍ୟମୟା
ଏବଂ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତେ କ୍ରମ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଠାଅଛନ୍ତି ।
ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଗବର୍ଣ୍ଣ ପଦ୍ୟ ଉତ୍କଳ ଫଳ ଏ ବର୍ଷ
ହୋଇ ନାହିଁ ତଥାପି ବର୍ଷକୁ ବର୍ଷ ଅନେକ
ଗୁଡ଼ିଏ ଶ୍ରୀ ପାଶ କରୁଥା ପ୍ରଶଂସାର ବିଷୟ
ଅଟଇ ।

ଲକ୍ଷ୍ମଣନାଥ ବିଦ୍ୟାଳୟ ନାମରେ ଏବର୍ଷ
ଅଦୌ ଖଡ଼ ପଡ଼ି ନାହିଁ ।

କଟକରେ ବାଦାଲ ଶ୍ରୀ କ୍ର ୧ ଶ୍ରୀ ପଦ୍ୟମୟା
ଦେଇଥିଲେ ଚନ୍ଦ୍ର ପଦ୍ୟମୟା ଏକକ୍ରମ ପାଶ କରୁ
ଅଛନ୍ତି ।

କଟକ କଲେଜ ।
ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ।
ଶ୍ରୀମତୀ ବୋଷ ।

୨ୟ ଶ୍ରେଣୀ ।
ଅନନ୍ତଲଲ ବୋଷ । ବଜ୍ରକୋର ଦାସ
କ୍ରମ ପଦ୍ୟମୟା । ମୁକୁନ୍ଦପ୍ରସାଦ ମହାନ୍ତି

୩ୟ ଶ୍ରେଣୀ ।
ଗମୁନାଥ କର । ଗଣେଶ୍ୱର ଦାସ
ଅନନ୍ତଚନ୍ଦ୍ର ମିତ୍ର । ସରମାନନ ସାହୁ
ଇକ୍ରମଲ ଅର । ସତ୍ୟଚରଣ କର
କଟକ ଏକାଡେମି ।

୪ୟ ଶ୍ରେଣୀ ।
ସରମାନନ ବୋଷ ।

୫ୟ ଶ୍ରେଣୀ ।
ଚନ୍ଦ୍ରଧର ପଟ୍ଟନାୟକ । ବାମଦେବ ନନ୍ଦ
ପ୍ରସାଦ ।

୬ୟ ଶ୍ରେଣୀ ।
ଉପେନ୍ଦ୍ର ଦାସ

୭ୟ ଶ୍ରେଣୀ ।
କଳିଙ୍ଗାକାନ୍ତ ମୁଖାର୍ଯ୍ୟ । ବାଲୁକି ଯେନା
ବାଲେଶ୍ୱର ।

୮ୟ ଶ୍ରେଣୀ ।
ନବେନ୍ଦ୍ରଲଲ ବୋଷ

୯ୟ ଶ୍ରେଣୀ ।
ଦୁର୍ଗାଚରଣ ମହାନ୍ତି । ଦୁର୍ଗନାଥ ଗବ୍
ସଦାନନ ଚନ୍ଦ୍ର । ବାଳକୃଷ୍ଣ ନନ୍ଦ
ସୂର୍ଯ୍ୟମୋହନ ଉତ୍କଳୀୟ । ଉଦୟନାରାୟଣ ଦାସ
ନବକୃଷ୍ଣ ବୋଷାଲ

ବାଦାଲ ଶ୍ରୀ
ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଦାସ

ଓଡ଼ିଶା ସିପଲ ଲଢ଼ାଇ ।

କଟକ ମିଉନିସିପାଲିଟିର ଉତ୍କଳ ସେଠାର-
ମାନ ଶ୍ରୀମତୀ ମାଳତୀ ସାହେବ ଏ ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ
ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୋଟିଏ ଅଭିନବ କାବ୍ୟ ଉତ୍କଳଅଛନ୍ତି
ଉତ୍କଳ ବିବରଣ ଏହି କ ମିଉନିସିପାଲିଟି
କେତେ ମାସ ହେଲା ଏଠାରେ ଗୋଟିଏ କ-
ସେଇଖାନା ସ୍ଥାପନ କରୁଅଛନ୍ତି ଯେ ସଦର
ସମସ୍ତ କସେର ସେଠାରେ ପଶୁ ବ୍ୟୟ କର
ସେହି ମାଂସ ନଗର ମଧ୍ୟରେ ଅପଣା ଦୋ-
କାନରେ ବିକ୍ରୟ କରନ୍ତି । ସେହି କସେର-
ଖାନା ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କୌଣସିଠାରେ ପଶୁ ବ୍ୟୟ
କରବାର ନିଷେଧ ଅଛି ଓ ମିଉନିସିପାଲିଟି
ପଶୁ ବ୍ୟୟ ଗୋଟାଏ ଫାସ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କର ସେହି
କସାଇଖାନାକୁ ଏକ କ୍ରମ ଉତ୍କଳ ଦେଇ
ଅଛନ୍ତି । ପଲଟନର କେତେ ଜଣ କସାଇ

ଉତ୍କଳ କସାଇଖାନାରେ ଯଥାସମୟରେ ପଶୁ
ବ୍ୟୟ କରୁନ କ ପାରିବାରୁ ସେଠାକୁ ନ ଯାଇ
ପଲଟନର କର୍ମୀଙ୍କ ସାହେବଙ୍କ ଅନୁମତି ଅନୁ-
ସାରେ କର୍ମୀ ଉତ୍କଳା ମଧ୍ୟରେ ଏକ ସ୍ଥାନରେ
ପଶୁ ବ୍ୟୟ କରି ଅପଣା ଦୋକାନ ଚଳାଇଲେ
ଇକ୍ରମଦାର ସେହି ବିଷୟ ଜଣାଇବାରୁ ମା-
ଳତୀ ସାହେବ କ ସେ ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳ ସେଠାର-
ମାନ ଓ କସେର ମଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଅଟନ୍ତି ମିଉନିସି-
ପଲ ଅଭିନ ଲଦନ କରବା ଅପଣାରେ
ସେମାନଙ୍କ ନାମରେ ମୋକଦ୍ଦମା ଦାଏର କରି
ସମନମାନ ଜାଣି ସକାଶେ କର୍ମୀଙ୍କ ସାହେବଙ୍କ
ନିକଟକୁ ପଠାଇ ଦେଲେ । କର୍ମୀଙ୍କ ସାହେବ
ସମନମାନ ଜାଣି ନ କରି ଏହି ମନୁବ୍ୟ ଲେଖି
ଫେରାଇ ଦେଲେ କ ଛାଡ଼ାଙ୍କ ଅନୁମତି ସହ
ସେମାନେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବାରୁ ଅପଣା ନୁହନ୍ତି ।
ମାତ୍ର କସେର ମଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ମାଳତୀ ସାହେବ ସେ
କଥା ମନବେ କାହିଁକି ଛାଡ଼ାଙ୍କର ଅଙ୍ଗ
ଅନ୍ୟଥା ହେବ ଏଠାଠାରୁ ଉତ୍କଳ କଥା ଅତ୍ୟ-
ନ୍ତ ଅଛି ସମନ ଫେର ଆସିଲେ ସେହି ସମସ୍ତ
ସମନ ଜଣେ ପିଆଦାକୁ ଦେଇ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରରେ
ଅପଣାମାନଙ୍କ ଉପରେ ଜାଣି କରବାକୁ ଅ-
ଦେଶ କଲେ । ପିଆଦା ସମନମାନ ଘେନ
ଯାଇ ଅପଣାଙ୍କ ଯାତ୍ରାରେ ସେମାନେ କହି-
ଲେ କ କର୍ମୀଙ୍କ ସାହେବଙ୍କ ନୁକ୍ରମରେ ସେ-
ମାନେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି ସମନ ନେବେ କାହିଁ
ଏଥିରେ ପିଆଦା ଓ ଅପଣାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
ବରଣା ଲାଗିଲ ଏବଂ ଏହି ଅବସରରେ କେହି
ଲୋକ କର୍ମୀଙ୍କ ସାହେବଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯାଇ
ଦୁଇ ଗୁରୁକଥା ଲଗାଇ ପିଆଦା ବିଜାହଙ୍ଗୀମା
କରୁଥିବାର କହି ଦେଲେ । କର୍ମୀଙ୍କ ସାହେବ
ବରୁଲ ବିଅଇ ଗାର୍ଡି ପଠାଇ ଦେଲେ ।
କ୍ଷଣମାତ୍ରେ ଶରାବଧି ସିପାଣ୍ଡ ଅଧି ସହର ଦ-
ଟଣା ସ୍ଥାନକୁ ଆସି ପିଆଦାକୁ ବେଶି ଗଲେ
ଏବଂ ଛାଡ଼ାକୁ ସାହେବଙ୍କ ନିକଟକୁ ଘେନ
ଗଲେ । ଚନ୍ଦ୍ର କର୍ମୀଙ୍କ ସାହେବ ପିଆଦାଠାରୁ
ପ୍ରକୃତ କଥା ବୁଝି ଛାଡ଼ାକୁ ଶ୍ରୀ ଦେଲେ ।
ପିଆଦା ବିଗ୍ରହ କୌଣସିରୂପେ ବନ୍ଦୁକ ସଜି-
ନର ମୁହରୁ ପ୍ରାଣ ନେଇ ପଲଟନ ଅଧି କସେର
ମଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଠାରେ ଅପଣା ଦୁର୍ଗଣାର ବିବରଣ
ଜଣାଇଲ ଏବଂ କସେର ମଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହିମତ
ଛାଡ଼ାର ଇକ୍ରମର ଲେଖି ନେଇ କର୍ମୀଙ୍କ
ସାହେବଙ୍କ ନାମରେ ଅବାଲତର ଅପଣା
କରବା ଅପଣାରେ ମୋକଦ୍ଦମା ଦାଏର କଲେ

ଏବଂ ତାହାଙ୍କ ନାମରେ ସମନ ଜାଣି କରବା
 କାରଣ କାଳକ୍ରମେ ମାନସ୍ତେଷାଦେବଙ୍କ ନିକ-
 ଠରୁ ପଠାଇଲେ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପରି ସାହେବ ଅନ୍ୟକୁ
 ଭଲ ଲୋକ ଏପରି ମାନସ୍ତେଷାଦେବୀ ବଡ଼ ବ୍ୟସ୍ତ
 ହେଲେ ଏବଂ ପଲଟିନର କମାଣ୍ଡିଂ ଅପସରଙ୍କୁ
 ସମାନ୍ୟ ଅପସରୀ ପରି ଅଦାଲତକୁ ଟାଣି
 ଆଣିବା କଥା କିଏ ମାନସ୍ତେଷାଦେବୀ ଯେତେ
 ସଦକ ଜ୍ଞାନ କରି ଥିଲେ ତାହାଙ୍କୁ ସେପରି
 ଜଣା ଗଲ ନାହିଁ । ସେ ଦିନ ସେ କିଛି ଆଜ୍ଞା
 ନ ଦେଇ ଛାଡ଼ି ଆସିଲେ ମୋକଦ୍ଦମାକୁ ତସ-
 ମିସ କଲେ ଏବଂ କସେଇଖାନାର ଲଜରୁ-
 ଦାରକୁ ଯଥା ସମୟରେ ଆପଣା କାର୍ଯ୍ୟ ଭର-
 ବକୁ ସରକାର କର ଦେଲେ ଏବଂ ପଣ୍ଡା ବଧୂର
 ଦୀବ ମଧ୍ୟ କିଛି ଉଣା କାନ୍ଦ ଦେଲେ । କିଲ
 ମାନସ୍ତେଷାଦେବୀ ଏହି ନିମ୍ନରେ ସଦସ୍ୟାଭାଗ
 ସମ୍ମୁଖୀ ହେଲେ ସତ୍ୟ ମତ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମାନସ୍ତେଷା
 ସାହେବ ଉତ୍ତରୁ କେତେକେ । ତାହାଙ୍କ
 ବକ୍ତୃତ୍ତରେ ମାନସ୍ତେଷାଦେବୀ କାର୍ଯ୍ୟ ଆଜନ ସଙ୍ଗର
 ଦେଲ ନାହିଁ । ସେ ଚତୁଷ୍ପାତ୍ର ଲଜର
 ଏକ ପ୍ରତିବାଦ ଲେଖି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସେସବୁ ଜଜଙ୍କ
 ବକ୍ତୃତ୍ତ କାରଣ ତାହାଙ୍କ ନିଷ୍ଠା କାଳକ୍ରମେ
 ପଠାଇବାର ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ ଏବଂ ତଦନ୍ତ-
 ସାରେ ମୋକଦ୍ଦମାଟି ଜଜଙ୍କ ବକ୍ତୃତ୍ତ ନିମିତ୍ତ
 ଆସିଥିଲା । ଜଜ ସାହେବ ସାଦା ବକ୍ତୃତ୍ତ
 କରିବେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇବ । ମୋକ-
 ଦମା ବକ୍ତୃତ୍ତାଧୀନରେ ଥିବାରୁ ଛାମ୍ପେମାନେ
 ବର୍ତ୍ତମାନ କୌଣସି ମତାମତ ପ୍ରକାଶ କରି ନ
 ଯାଉ । କିନ୍ତୁ ଏ କଥା ଅନୁସାରେ ବୋଲ
 ଯାଇ ପାରେ ସେ ମାନସ୍ତେଷାଦେବୀ ଦାବରେ
 ମିଉନିଷ୍ଟିଆଲଟି ଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେମନ୍ତ ନଗର-
 ବାସୀ ଭେମନ୍ତ କଲି ଦାବମ ଦେଇ ନିଷ୍ଠିତ
 ରହି ପାରିବେ ନାହିଁ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପରି ସାହେବ
 ସ୍ଵୟଂ ସାଧୁପ୍ରିୟ ପରି ଲୋକ ହେଇ ଏମନ୍ତ
 ଅନର୍ଥକାଣ୍ଡ କର୍ମରାଜୀ ଦାବରେ ନାହିଁ ତ ନି-
 ଉନ୍ନତପାଲଟିର ଭଲ ରାଜି ଅସାଧି ବସ୍ତାବର
 କାରଣ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ମାନସ୍ତେଷାଦେବୀ
 ଦାବରେ ମିଉନିଷ୍ଟିଆଲଟି ଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 କଦାଚ ମଜଲ ନାହିଁ ଏହା ଛାମ୍ପେମାନେ ବହୁ
 ବାଳରୁ ବହୁଅଛନ୍ତି ଓ ନିତ୍ୟ ଅମମାନବର
 ସେହି କଥା ସାର୍ଥକ ହେଉଅଛି ।

ଅଧିକ ମୋକଦ୍ଦମା ଏବେ
 ସେସବୁ ଜଜ ।

ଏ ଜଜ ସୁନାଲୋ ତରଲର କାନୁନଗୋ

୨୦ କ ୨୦ ଜଣଙ୍କଠାରୁ ମୋକଦ୍ଦମା ପ୍ରାୟ
 ଟ ୪୦ କା ପଥକର ଓପୁଲ ରର ଅନୁସାହ
 ଭବିଷ୍ୟତର ଭବିଷ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶ ହେବାକୁ ନ-
 ଲେକ୍ତର ସାହେବ ତାକୁ ଯୌଜଦାସ ସୁପୋ-
 ଠି କଲେ ଓ ମୋକଦ୍ଦମାର ବକ୍ତୃତ୍ତ କିଏ-
 ମେକମ୍ପୁରକମ୍ପାନୀ ଦେଲା । ଅପରୁ ତଳା
 ମଧ୍ୟରୁ ଭବିଷ୍ୟତର ଅର୍ଥାତ୍ ଏକ ବାବକୁ
 ରେ ଟ ୦୫/ ଏକ ବାବକୁରେ ଟ ୦ ୧୩/ ଓ
 ଏକ ବାବକୁରେ ଟ ୦ ୫୮/ ସକ୍ତୁରେ ମକ-
 ଦମା ତଳା ଓ ବକ୍ତୃତ୍ତପରି ପ୍ରତିବାଦ ପ୍ରତି
 ଭବିଷ୍ୟତର ଅଭିଯୋଗ କଲେ ପ୍ରତିବାଦ
 ଟଳା ଅନୁସାହ ନ କର ଖଜଣାଖାନାକୁ ପଠା-
 ଥିବାର ଉତ୍ତର କଲ କିନ୍ତୁ କିଛି ପ୍ରମାଣ ଦେଇ
 ନ ପାରିଲ ଓ ଅପଣାକୁ ଏଥିର ସାଦା ଜାଣି
 ଟ ୪୦ କା ପ୍ରାୟରୁ ଅମାନତ କରଇ ଦେଇଥିଲ
 କିଏ ମୋକଦ୍ଦମାର ତାକୁ ଗୋଟା କରି ପ୍ରଥମ
 ଦଫାରେ ଦୁଇବର୍ଷ କାରାଦଣ୍ଡ ଓ ଟ ୪୦ କା
 ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ଓ ଅକ୍ଷୟ ଦଫାରେ ତତ୍ତ୍ଵେ ଦଣ୍ଡ
 ମୋକଦ୍ଦମା ପାଞ୍ଚବର୍ଷ କାରାଦଣ୍ଡର ଦଣ୍ଡ ଭାଗାପ୍ରତି
 ବ୍ୟାକ କଲେ ।

କାନୁନଗୋର ଦୋଷ ପଦରେ ଭେତେ
 ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ମାତ୍ର ଦଣ୍ଡ ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇଅଛି
 ମଦାଣା ତରଲର କାନୁନଗୋ ତରଧର ଭବିଷ୍ୟ
 ଦାବତ୍ତର ସଦାଧିକ ଟଳା ଭବିଷ୍ୟ ସମୟରେ
 ଅନୁସାହ କର ସୁବଦେକ ବକ୍ତୃତ୍ତପରି ଗଡ଼ଫ୍ରେ
 ସାହେବକମ୍ପାନୀ ଏକ ଅଭିଯୋଗରେ ଦୁଇ
 ବର୍ଷ ବନ୍ଦିବାସର ଦଣ୍ଡ ପାଇଥିଲା । ଏସ୍ତୁଲେ
 ମାନସ୍ତେଷାଦେବୀ ପ୍ରତିବାଦକୁ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ବନ୍ଦି-
 ଭବିଷ୍ୟ ସୁଦ୍ଧା ତତ୍ତ୍ଵେ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି । ବାଳା ନମ୍ପ-
 ରମାନ ସକ୍ତୁକ୍ତରେ ତାହା ନାମରେ ଅନୁର
 ହେବମା ତଳାଦାର ରାଜା ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମୋକଦ୍ଦମାର ଦୟାକୃତ ପରି ମାତ୍ର ଏଥୁ-
 ରେ ସମସ୍ତ ଦେଲେ ନାହିଁ । ବାଳା ପ୍ରଦେବ
 ଜମରରେ ଏହିପରି ଦଣ୍ଡବ୍ୟାକ କରି ଯାକୁ
 ସାବଧାନ କାରାଦଣ୍ଡରେ ରହିବାର କିଏ
 ମୋକଦ୍ଦମାର ମଲ ଦୋଇଥିଲା କି ? ଆସମାକୁ
 ଦୌର ସୁପୋଠି ନ କର ଯୌଜଦାସ ଅଦାଲତ
 କୌଶଳକମେ କୌଣ ଅଦାଲତ ଭୁଲ୍ୟ ଦଣ୍ଡ
 ଦେବାର ଏହା ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ନୁହେଁ । ନି-
 ଠରେ ଏଠାର ଜଣେ ତେସ୍ତା ମୋକଦ୍ଦମାର
 ବକ୍ତୃତ୍ତ ବକ୍ତାଦାନ୍ତ ମଜ୍ଜମବାର ମିଉନିଷ୍ଟିଆଲ
 କିମ୍ପାନୀ କାନୁନଗୋ ଦାବକୁ କୌଶଳ କମେ

ନଅବର୍ଷ ଦୁଇମାସ କାରାଦଣ୍ଡ ଦେଇଥିବାର
 ପଠକମାନେ ଅଗରଭ ଅଛନ୍ତି । ଯୌଜଦାସ
 ଅଦାଲତ ଏପରି ଦଣ୍ଡ ଦେଲେ ଥିଲା କୌଣ
 ଅଦାଲତର କି ଅବସର । କାର୍ଯ୍ୟବ୍ୟ ସର-
 ନରେ ବ୍ୟ ଅଛି ସେ କୌଣସି ଏକଦମ୍ପୁରର
 ଆସମା ସୁଦ୍ଧା ଅପସମାନ କହୁଥିବାର ପ୍ରମାଣ
 ଦେଲେ ପ୍ରଦେବ ଅପସ୍ୟ ସକ୍ତେ ସୁସ୍ତ
 କ ଦଣ୍ଡ ପାଇ ପାରିବ ମତ ବକ୍ତୃତ୍ତ ଏକ
 ଯେତେ ଦଣ୍ଡ ଦେବାର ଅଧିକାର ଥାଏ ମୋକ-
 ଦେ ଛାଡ଼ି ବକ୍ତୃତ୍ତ ଅଧିକ ଦେଇ ନ ପା-
 ରିବେ ଅର୍ଥାତ୍ ଏପରି ସୁଲେ ମୋକଦ୍ଦମାର
 ବର୍ଷ କାରାଦଣ୍ଡ ଓ ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ପରିବର୍ତ୍ତରେ
 ଅଧିକ ଏକବର୍ଷ ଏପରି ପାଞ୍ଚବର୍ଷ କାରାଦଣ୍ଡ
 ଦେଇ ପାରିଲୁ ମାତ୍ର ଉପସନ୍ତ ଦୁଇ ସୁଦ୍ଧା
 ଅସମାନକେ ସୁଦ୍ଧା ବା ସୁଅର ଅସମାନ
 କହୁଥିବାର ବୋଲିପାଇ ନ ପାରେ । ବାଳା
 ଗୋଲ ଦାବରେ ସରଦାସ କବିକଲ ଥାଏ
 ସେଥିରୁ ସେ କେତେକ ଟଳା ଅନୁସାହ କଲ
 ଓ ସେ ଅପତ୍ତ ଧନ ଭବିଷ୍ୟ ଲେଖିବଠାରୁ ଓ
 ସୁଲ ଦୋଇ ଥିଲେଦେ ତଦା ଏକ ଦେହର
 ଅଟେ ଓ ତଦ୍ଵାର ଅଧିକାର ଏକ ଅପସ୍ୟ
 ଜ୍ଞାନ କରବାକୁ ହେବ । କାର୍ତ୍ତବୀର ପ୍ରଦେ
 ଏ ସୁଦ୍ଧି ବଡ଼ ପାରେ ଓ କିଏ ଅଟେ ତଦା
 ଅନାୟ ଦୋଇଅଛି । ଏକ ବକ୍ତୃତ୍ତରେ ମୋକ-
 ଦମାର ପାଞ୍ଚବର୍ଷରୁ ଅଧିକ କାରାଦଣ୍ଡ ଦେଇ ନ
 ପାରିଲୁ ବୋଲି କି ସେ ସେ ଶୁଭଦଫାରେ
 ଟଳା ଅନୁସାହ କରୁଥିଲେ ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ଦୁଇ ଦଫା
 ଦେଇ ଗୋଟିଏ ବକ୍ତୃତ୍ତ ଦେଇ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ
 କାରାଦଣ୍ଡର ଦଣ୍ଡ ଦେଇ ଓ ତତ୍ତ୍ଵେକ ଏକ
 ଅନ୍ୟ ଦୁଇ ଦଫାର ଅଧିକ ଗୋଟିଏ ବକ୍ତୃତ୍ତ
 କରି ବକ୍ତୃତ୍ତ ଦୁଇମାସର ଦଣ୍ଡ ଦିଆଗଲା ।
 ଏବଂ କି ଅନୁର ସଙ୍ଗର ନାୟ ସକା ? ଅମ୍ପ-
 ମାନକ ବିବେଚନାରେ କିନ୍ତୁ ଏତେ ପ୍ରମାଣ
 ଜଣା ନୁହେଁ ଓ ଯଦି ତତ୍ତ୍ଵେ ମୋକଦ୍ଦମାର
 ଜ୍ଞାନ କଲେ ତେବେ କି ସକାସେ ତାକୁ
 ଦୌର ଅଦାଲତରୁ ଅର୍ପଣ ନ କଲେ ? ଦୌ-
 ରବକ୍ତୃତ୍ତରେ କିଏ ମୋକଦ୍ଦମାର ଓ ଲୁଲପଦେ-
 ଦ୍ଵାରମଳ ମାନସ୍ତେଷାଦେବୀର ଅସୀମ ଅସା-
 ବ୍ୟକତା ଓ ଅପତ୍ତା ପ୍ରକାଶ ପଶୁ ଏହା
 ଯୋଜାଇବା ପାଇଁ ଏପରି କୌଶଳରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ
 ଅଧିକ ଦଣ୍ଡ ଦେଲେ କି ? ସେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ-
 ରେ ସେ ଅପେ ଦୌର ଅଦାଲତରୁ ନ ଦଣ୍ଡ

କ୍ଷମା କର ଆଜ୍ଞା ଏହା ଅଲଗା ଓ ନ୍ୟାୟ-
କରୁଛ ବୋଧ ହେଉଅଛି ।

ଏହି ପୂର୍ବ ଏଠା ପୂର୍ବ କଲେକ୍ଟର ନାଜ-
ର ଓ ନାଏବ ନାଜର ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ବସ୍ତୁକଳ ମଧ୍ୟ-
ରେ ଭିନ୍ନ ସମୟରେ ଭିନ୍ନ ବାବୁର କୋର୍ଟସିସ
ଅନୁସାରେ କରୁଥିଲେ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଭିନ୍ନ ସାହାଯ୍ୟ-
କ କର୍ମାଗମେନ୍ତର ସେମାନଙ୍କୁ ଦୌରା ସୁଧର
କଲେ ଓ ଦୌରାରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଧର୍ମ କାର୍ଯ୍ୟ-
କାର୍ଯ୍ୟର ବସ୍ତୁ ଦେଲା । ଜଳକର ଉତ୍ତରାଧିକାର
ସେମାନଙ୍କର ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସମୟରେ ଓ ଭିନ୍ନ
ଲେକ୍ଚର ସହାୟକ ଜଳକର ଟଙ୍କା ଅନୁ-
ସାରେ କରୁଥିଲେ ସେ ଦୌରା ସୁଧର ଦୋଳ କେ-
ବଳ ଗୁରୁବର୍ଷ ବନ୍ଦୀ ଦେଲା । ଏପରି ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ
ଭୂମି ମିଳିବ ଓ ଏହାର ଉଚ୍ଚତ ଓ ନ୍ୟାୟ-
ସଙ୍ଗତ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଟେ । ଉତ୍ତରାଧିକାର ଉତ୍ତରାଧିକାର
କୌଶଳ ଅନ୍ୟାୟ ଓ ଅନୁଷ୍ଠାନର ବୋଧ
ହେଉଅଛି ପ୍ରକୃତ ଏପରି ଅପରାଧ ଅର୍ଥାତ୍ ସର-
କାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ବିଶ୍ଵାସୀୟତାକରା କେବଳ
ଦୌରା ଅପରାଧର ବର୍ଣ୍ଣନା ଥିଲା । ଅଧିକ
ଅନୁଷ୍ଠାନ ମେକ୍ସିକୋରୁ ମଧ୍ୟ ଭିନ୍ନ
କର୍ମର ଦେବାର ବ୍ୟୟ ଦୋଳଅଛି । ଅନେକ-
ପ୍ରକାର ମେକ୍ସିକୋରୁ କ୍ଷମତାଧୀନ ଦଣ୍ଡ ଯଥେଷ୍ଟ
ଦୋଳ ପାରେ ଏହି ବଦେତନାରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା-
ପକ ସହ ଏ ବ୍ୟୟ କରୁଥିବ ବୋଧ ହେଉ-
ଅଛି ମାତ୍ର ଅଧିକ ମେକ୍ସିକୋରୁ ଭଦ୍ରା
କୌଶଳକ୍ରମେ ସେମାନଙ୍କ ଜଳ ପାଲଟି ଯାଉ-
ଅଛି । ସେମାନଙ୍କ ଜଳ ବାଡ଼କୁ ନିଅବର୍ଷ
ବନ୍ଦୀ କରାଯାଏ ଓ ନା ସମେତ । ଏ
କୌଶଳକ୍ରମେ ଶାନ୍ତ ରହିବ ଦେବା ପକ୍ଷରେ ଜଳ
ସାହାଯ୍ୟ ବା ମହାମାନ୍ୟ ଦାଲକୋର୍ଟ ସୁଧର
କରିବାର ଅନୁଷ୍ଠାନ ।

ଏ ଜଣର ଶାସନାଦାର ବନୋବସ୍ତୁ ସେପରି
କ୍ରମା ଓ ଅନ୍ୟାୟ ଦୋଳଅଛି କାହାରକୁ ଅନୁ-
ସର ନାହିଁ ଏ ସଂଜାଳରେ ଅନୁମାନେ ଲେଖି
ଅବ ଗଲୁଣି କୃତ୍ରିମମାନେ ଭିନ୍ନରେ କର୍ତ୍ତୃପାତ
କରିବାକୁ ନାହିଁ । ଏ ନଗରନବାସୀ ବାକୁ ଗା-
ନନାଥ ବନ୍ଦୋପାଶ୍ୟାୟ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଜାଳ ପକ୍ଷରେ
ବୋର୍ଡ଼ ଓ ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ଟରୁ ଅନେକଥର ଅନେ-
କଳ ପଠାଇଲେ ମାତ୍ର ଭାଦୁଣ କୁଳକାର୍ଯ୍ୟ

ହୋଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ । ପ୍ରଜାହାରାଜନାସୀ
କର୍ମାଳୁ ଭଦ୍ରା ଲଟ ରପନ ସାହେବ ମଧ୍ୟ ଏ
ବସ୍ତୁ ଭଦ୍ରାମନେ ଶୁଣିଲେ ନାହିଁ ଭଦ୍ରା ଗାନ୍-
ଦାକୁ ପ୍ରଜାଳର ଏକ ଅନେକ ପତ୍ର ବିଲ-
ଭର ପାଲିମେନ୍ଟ ସହାୟ ମେନ୍ତର ମାନ୍ୟବର
ଜାନ ବ୍ରାଲିହି ସାହେବଙ୍କ ସମାପକୁ ପ୍ରେରଣ
କଲେ । ସାହେବ ପ୍ରକାଶରେ ସେ ପ୍ରକାଶର
ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି ଭାଦ୍ରା ନମ୍ବେ ପ୍ରକାଶ କରାଗଲା ।
ସେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଏ ବସ୍ତୁରେ ଅନ୍ୟ ଯୋଗେ
କୌଣସି ସାହାଯ୍ୟ ଦୋଳ ନପାରିବା ବଦେତ-
ନାରେ ଅନ୍ୟ ଅନେକପତ୍ରକୁ ଶ୍ରୀମତୀ ଭ-
ରକେଶ୍ଵରୀ ଭରକର୍ଣ୍ଣ ସଂଜାଳ ସେକ୍ରେଟରୀଙ୍କ
ସମ୍ମୁଖ ପଠାଇଲେ ଯେ ସେ ଏ ଗୁଣାଣ ବଦେତନା
କରି କିଛି ଦୁଃଖ ଥିଲେ ଭଦ୍ରା ପ୍ରଜାଳର
କରିବେ । କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ ଅଗଣା ଏହି ସେ
ଏଥର ପ୍ରଜାଳର କେବଳ ଭରକର୍ଣ୍ଣୀୟ ଗ-
ବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ଟରୁ ମିଳି ପାରେ । ଏପରି ସ୍ତଳେ ଅଧିକ
ଅଗା ଦଣ୍ଡ ନାହିଁ ଭେଦେ ବିଲଭର ସେକ୍ରେ-
ଟରୀ ମହେନ୍ଦ୍ର ସୁଧାରିର ବହିର ବଦେତନା
କରିବା ଅନେକରେ ଅନେକମାନଙ୍କୁ ମହାମାନ୍ୟ
ଲଟ ସାହେବଙ୍କ ସମାପକୁ ପଠାଇଲେ ଅବା
କିଛି ଫଳ ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇ ପାରେ । ଅନୁମାନେ
ପୁନଶ୍ଚ କରୁଅଛି ଏ ବନୋବସ୍ତୁ ଅତି କଠିନ
ହୋଇଅଛି । କେହି କମିଦାର ଏପରି ଜଣା
ବୁଦ୍ଧି କରୁଥିଲେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ଟ ଭାଦ୍ରା ପ୍ରଭ
ଶୁଭୁସ୍ତ ହୋଇ ଆନ୍ତେ ଅପରାଧ ଏପରି ଅନ୍ୟା-
ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସହର ମଣି ଦୁଃଖୀ ପ୍ରଜାଳ
ସୁଧରପୁନଃ ଅନେକମାନଙ୍କୁ ବର୍ଣ୍ଣ ନିବେଶ କରୁ
ନାହାନ୍ତି ଅତି ଅନ୍ୟାୟର ସହାୟ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ଟ
ଅରେ କିଛି ବଦେତନା କରିବାକୁ ପ୍ରକୃତ
ହେଲେ ଏ ବନୋବସ୍ତୁର ଭୂମି ଦୋଳ ପ୍ର-
କାଶ ପାଇବ । ସେ ଯାହା ହେଉ ଅନୁମାନେ
ଦାନବାକୁ ଓ ବ୍ରାଲିହି ସାହେବଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ
ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛି ।

ROCHDALE,
12th Decr. 1882.

DENO NATH BANERJEA
BALUBAZAR Cuttack
INDIA.

Sir,
I have received the paper you have
sent me but I do not know that I can

be of service to those whom you re-
present. I have forwarded the memo-
rial to the India Office in London with
a request that the complaint may be
considered with the view of applying
a remedy to any grievance which may
be found to exist. I fear however
that the only remedy can be obtained
from the Government in India.

I am very truly,
JOHN BRIGHT.

ସାମ୍ବାଦିକ ସଂବାଦ ।

ଲଣ୍ଡୋନରୁ ମୁଖ୍ୟମାନ୍ୟମାନଙ୍କର ଏକ ପତ୍ର ଅଛି ।
ସେ କହ କର୍ତ୍ତମାନ ସୁକ୍ଷେପେ, ସାମାଜିକ ଓ ନ୍ୟାୟିକ
ବ୍ୟୟ କ୍ରିଷାଦାୟକ ଜଳ ବସ୍ତୁ କରବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ଉତ୍ତ-
ରେଣ ଲଦାଇ ଅଛି । କର୍ତ୍ତମାନ ଏକ ବୃହତ୍ ପ୍ରକାଶନ
ଶ୍ରୀମତୀ ବନୋବସ୍ତୁର ସହ ବସ୍ତୁରେ ସେ ଉଦ୍ଘାତ ନାନାପ୍ରକାର
ସୁଧର ସେମାନେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବାରେ ପାହୁଡ଼୍ୟ ସାହାଯ୍ୟ
ପ୍ରତି ସେମାନଙ୍କର ଦୁଃଖ ହାତ ହେବ । ଏଭଳିକି ଉପସ୍ତ
ସରକାର ମନେ କରବା ନମନ୍ତେ ଅନେକ ଅର୍ଥ ଗଣିବା ଦେବ
ରୁଦ୍ଧ ସାହାଯ୍ୟ ହେଉଅଛି ଏବଂ ଏହି ମଧ୍ୟରେ ଟ ୪୭୦୦୦
କାଉ ବନ୍ଦା ରହିଅଛି । ଏ ବାର୍ଷିକ ନିମିତ୍ତ ସହ ଧନ୍ୟବାଦର
ପାତ୍ର ଅଛି ଏବଂ ଏହା ଏବେ ଶାନ୍ତ ଏବେ ଶାନ୍ତ ଟଙ୍କା ସହାୟତା
କରିବାରେ କେବଳ ମୁଖ୍ୟମାନ୍ୟଙ୍କର ଅପରାଧ ଅଧିକାୟର
ପଦକ୍ଷେପ ମିଳୁଅଛି ।

ଏକ ସ୍ଵାଧିପତ୍ୟର ଦା ୧୦ ରଖିଲେ ଏକ ବ୍ୟକ୍ତି ଗୋଟିଏ
ସୁଧରର ପିତା ଓ ଲଣ୍ଡନର ମାତ୍ରାକ ଡାକ ରେଲବାଟି
ରେ ଚଳାଇବାରେ ବରଦେଶ କରିବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ରହି
ଦେଇପାରେ । ମାତ୍ର ଗୋଟିଏବର୍ଷରୁ ଡାକ ରେଲ ସୁଧର
ସେହି ଉପର ଦେଇ ନିଦେପ ଉପରେ ଗଲିଲେ । କେବଳ
ଶୁଭକ ବୁଦ୍ଧି କେବଳକାଳର କିଛି ହେବ ନାହିଁ ମାତ୍ର ଡାକ
ଗାଡ଼ିବ ଦୁଃଖର ଦେଖିବାକୁ ଗଲେ ଏପରି ଅଧିକାୟ ଗୋ-
ଟିଏ ବଦେତନୁର ସେ ଅଧିକାୟ ଗାଧର ହୋଇପାରେ ଡାକ
କରିବା କରିବା ଅପରାଧ ।

ଉପର ମାନ୍ୟ ଅନୁର କମ ଦେବାର କଥା ବେତ୍ତ କେତ୍ତ
ଉପର ସଂଜାଳ ପ୍ରେମ କର୍ମକରର ବଜ୍ରପନ ଦେଇଅଛି
ଲବଣର ମାନ୍ୟ ଅତି ଅଧିକ ଦାବ କରିବା ବରମାନ କର-
ଣିଦେଖିଲେ ଭାଗ ନୁହେଁ ।

ଏକ ସ୍ଵାଧିପତ୍ୟରେ ଭେଦାପତ୍ର ସେ କାଟି ରଖିଲୁପେ
ପୂର୍ଣ୍ଣ ବନ ଶାନ୍ତର ଶିଳରେ ଉଦ୍ଘାତରେ ଚାହିଁ କାଟିର
ପଦମାନ ଅନୁଗାୟା ଧୂମ ବଜ୍ରପତ୍ର ହୁଏ । ସେକେ ଗୋଟିଏ
ବୋତଲରେ ପୂର୍ଣ୍ଣକୃତ କାଟି ଅଧିକାୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବନ ଠିକିଆ
ପାଣି ରହି କରଦାଏ ଦେବେ ସେ ଠିକି ଏକାକେକେ
ହୋଇରେ ବାହାର ଶିଳ ।

ଶିଳାର ଉପର ଦୁଃଖପଦାନ ନମନ୍ତେ ସର୍ବମନ୍ତ୍ର ଟ ୪୦୦
୨୫୮ ଟା ଗୁଣା ଉପିତ୍ୟର ପ୍ରାଣାପାଏ । ଏହାରେ ସହାୟତା
ସହେଇଲେ ଟଙ୍କା କର୍ତ୍ତ ହେବ ।

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁସାରେ ଗ୍ରାହକର ଦେବମ ପାଳ
କର୍ମ ନିମନ୍ତେ ଏକଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମଧୁର କରାଯିବ । ଗ୍ରାହକରେ
କେତେ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇ ଅ ପଦ ।

ରୁପୁଦେସରେ ଉଚ୍ଚାଦମାନେ ପୁଣି ପ୍ରାୟ ଗୋଟିଏ
ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅପଣ । ଅନ୍ତେ ପ୍ରଭବ କିଛି ଦ୍ରବ୍ୟ ଦେଖିବେ
ଦେଇ ଦେଇ ମାତ୍ର ସେ ଗୋଟିଏ ରତ୍ନ ଉପରେ ତିନି
ଗ୍ରାହକର ବାନ୍ଧେ । — ୩୩ — ପରମ ପୁରୀ ରାଜ୍ୟରୁ
ଉଚ୍ଚାଦମାନେ ନିରାହତ ।

ଏକ ବାବୁର ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ କଲକତ୍ତରେ ବେଶ୍ଟି ରୁପ
କଲ୍ପ ହେଲେ ଗୋ ୨୦୦୦୦ ଟଙ୍କା ଅର୍ଥାତ୍ ଗୋ ଅନେକ
ଦୃଢ଼ — କଲକତ୍ତରେ ଏବେ କଲକତ୍ତରେ ବର୍ତ୍ତମାନରେ
ମଧ୍ୟ ଯେତେବେଳେ ଭଲ ରୁପ ମିଳୁ ନାହିଁ ତେବେକେଲେ
କେତେକ ଲକ୍ଷପ୍ରତି ଅନ୍ତର୍ନାମକର ଗୋପାଳିତ ହେବା
ଅକଲ୍ୟ ଅଶ୍ୟୟ ।

ସମସ୍ତାୟ ପୁସ୍ତକର କାନ୍ତ ପାଠାଳୟ ରାଜ୍ୟ ଅବଶେଷରେ
୫୫,୫୫,୨୨,୨୫୦ ଟଙ୍କା ବାବୁର ଦୋଳ ଗୋପାଳକର
କ୍ଷତ୍ରି ପତ୍ରିକା ଲେଖିଅଛନ୍ତି । ଏହାରେ ଲକ୍ଷକୋଟି ଟଙ୍କା
ପ୍ରାପ୍ତି ପଡ଼ୁଅଛି ।

ମଞ୍ଜା ଏବଂ ମାତ୍ର ନିଜାବଦ ନିମନ୍ତେ ଉଚ୍ଚାଦମାନଙ୍କୁ
ଠାରେ ବାଲବୋଲକ ଅଧିକତା ଗୁଣ ପ୍ରଦାନ ଦେଇଅଛନ୍ତି ।
ଏକଦେରେ ଶକ୍ତି ବ ଜୁଆ ଇତି ଅଧିକତା ଗୁଣୀର ଟଙ୍କା
ଦେବାରେ ଦୁଇପକା ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମଞ୍ଜା ଏବଂ ମାତ୍ର
ସେ ସବୁ ଅପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲେ । — ପରମ ପୁରୀରୁ
ଦେଖିବା ଉପଦ ।

ପୁରୀ ବନ୍ଦର ନିକଟାସୀ ମାନ୍ୟବର ଅଧିକାରୀଙ୍କର ୫୫୫୫—

... କା ପୁରୀର ଗୁରୁତ୍ତ୍ଵ ଏକ ଦେଶର ଅଧିକାର
ଅକ୍ଷୟକ ତଳେ ଗୁରୁ ପାଇଅଛି । କ୍ଷତ୍ରମାନେ ନିରାଜ
ଶାମକ ନିତେ ପାଇଲ୍ୟଦେଖାୟ ଲୋକ ସେ ସବୁ ଜଣେ
ମାନବୀକୁ ଦେବତା ଦେଖାଇବାକୁ ନେଇ ରାଜ୍ୟବାସ
ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏ ବ୍ୟକ୍ତି ଗୁଣୀରୁ ଅପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ସରକ-
ସର୍ବିକ ନାମାକ୍ଷରରେ ପ୍ରତିକ୍ଷା କର ପରେ ଗ୍ରାହକଦେଶକୁ
ସେବ କର ମାତ୍ର ହୋଇବ ତାହାପାଇଁ ନିତୀରୁ ସରକର
ହେବାକୁ ସେ ସୁବିଧା ଅକ୍ଷତ ହୋଇ ପଶ୍ଚିମାଳକୁ
ପାଖି କର ଉପର, ଚାପର ଓ ବିଶେଷକୋଷରୁ ପ୍ରଭୃତ
ପ୍ରଧାନ ନିକରମାନ ଏକକି କରା ଏହି କରମାନଙ୍କରେ
ସେ ପକାକ ଉପ ଅପରା କରୁଅଛ ମଧ୍ୟ ସେ ଗୁଣ
ଅପର ପିୟସ । ସରକାରଙ୍କର ନିକୃତ ଏକକି
ଦିବାକୁ ସେ ଅପରାବ ଦେଖିବ ପ୍ରଥମ ଅପରେ ଉତ୍ତର
ଠାରେ ଧୂତ ହେବ ମାତ୍ର ପୋଷ୍ଟରୁ ହରାକର ମନସ
ହୋଇଅଛି । ସେ ସୁବିଧାକୁ ସମ୍ପୁର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଧୂତ ହେବ
ଏକ ସୁବିଧାର ପରାସର କର । ଅଧିକାର ଅଧି ସେ
କେବଳ ଅପରା କର ମନ କରାଇ କ ତାହା ମାତ୍ର
ଦାହାର ସମ୍ପଦ କେବଳାତୁ ପାମ୍ପ ନିରାକେ କାନ୍ତ ଧୂତ
କରା କାନ୍ତର ଦାନ୍ତହୋଇ ସମ୍ପାଦ ହେଲେ । କେଉଁ
କେଉଁ ଅପାଦଠାରେ ଧୂତ ହୋଇ କରପ୍ରଦ ପ୍ରଦିବ ଏବଂ
ସେଠା ମାନବ୍ୟକତାର ସୁଧାକୁ ହେଉତ ଦେବା
ଦାହାଠାରେ କେମାନ କେବଳ ୫ ୨୦୦୦ ଟଙ୍କା ଅଧି ଏବଂ
ଅଧିକର ଓ ବାନ୍ଦାଠାରେ ସୁରକ୍ଷା କରୁଅଛ କାନ୍ତ
କେଉଁ ପକାକ ନିକୃତ କରେ । ଅଧିକାରମାନ କେଣ
କରମାନେ କିଛି ଅଧିକାର କହେ ମୁଖ୍ୟ ସେମାନେ
ସୁଧାକ୍ଷି ସମ୍ପଦରେ ଦସ ମାତ୍ର ଉଦାସୀ ମାତ୍ର — ଏ
କେଉଁର ସାଦୃଶ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ଦେଖାଇଅଛି ।

ବନ୍ଧୁର ନିକରମାନଙ୍କରେ ସର ପ୍ରଦେଶିକା ପଦାକ୍ଷରେ
୫୫୫୫୫୫ ଏକ ପଦାକ୍ଷରୀ ବୁଦ୍ଧି ରପଣିତ ଦୋଳିକରେ
ସେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟରୁ କ ୫୫୫ କିଣତ ରାଜ୍ୟ ଗୋପାଳକର ।

କାନ୍ତ ଦେଶରେ ବର୍ତ୍ତମାନଙ୍କ ଅଧିକରମାନେ ମନସକେ
କଲ ନିଶେଷ ଦୁଇ ଅଧାର କରାଯାଏ । ପିତ୍ତଳ ସଲେଟ
କରୁଛ ଯେ ନିଶେଷ ସୁତ ବଦନର ସେକେଟର ଲଦୁତା, ଏବଂ
ଏକ ଅଧିକାରଣ ବଦନତା ଦେଖିବ ପଦକୃତ ହୋଇ
ଅକ୍ଷର ଏକ ଅଧିକ ପ୍ରଧାନ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦାନ୍ତକକର
ସର ଅଧିକାର କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରବୁଧ ଦେବା ଅପରାଧରେ
କରୁଛୁ ତ ଦୋଳଅକ୍ଷର । — ବର୍ତ୍ତମାନଙ୍କ ଅଧିକରମାନେ
ସର୍ବନିକେଶକର ସଦା ବାଲେ ପାମ୍ପ ଦୁଇ ଲକ୍ଷିକା ବର୍ତ୍ତମାନ ।

ପି. ପଦ ଦ୍ଵାରା କଲକତ୍ତାରେ ରୁକ୍ଷଦେଶାୟ
କରମାନେ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଅଧିକାରୀ କରବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହି ନିମନ୍ତେ ସେଠା ମନୁଲିମନମାନେ
ଲେଖା କର ଡାକ୍ତ ଅଧି ଶାହାଣ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରଅଛନ୍ତି ।

ବୁଦ୍ଧି ଦେଶର ସମ୍ପାଦକତା କେଉଁକିଶ୍ଵରୁ ଲେଖିଅଛନ୍ତି
ସେ ସେଠାରେ ଅଧିକର ବର୍ତ୍ତମାନ ସାଦେବକ ଗୋଟା
ପ୍ରଥମ ହୋଇ ଲୋକଙ୍କୁ ଦେଖା ଶିକାରୁ ସେଠା ବାଲକ ଓ
ଶ୍ରୀମାନେ କରୁଲେ ଯେ ବାବୁର ଗୋଟିଏ ଘର ନ ଥିବା
ପାଇଁ କପରେ ତିନି ବୁଦ୍ଧିଅଛନ୍ତି । — ଏଠ ଠିକ ଗୋଟିରେ
ଠକ ବାନ୍ତ ଦୁଇକି କରାଣୀ ଗ୍ରାସ୍ କଥା ଦେଲା ।

କଲକତ୍ତରେ ତତକାଳ ଚକ୍ଷେଷ ସାଦେବକ ଅଧିକ କେଣକୁ
ମୁନିକାର କର ନାହାନ୍ତି । କରକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଏହାକର
ଅଧିକ ମନଦା ଅଛି । ଉତ୍ତର ଦାହାକୁ ଶାସ୍ତ୍ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
ପ୍ରଦାନ କରୁ ।

ସୂଚନ କରଣୀ ସର୍ବକାର୍ଯ୍ୟ ଅଧିକର ଉଚ୍ଚତ ଲକ୍ଷ୍ୟପଦ ସର
କେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ବକର ଦେଖାଇ ସରକ ଅକତ ହେବ
ମାତ୍ର ଅଧାରୀ ଶାଠକାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦାହା ବନେଶାଳ ଦୁପ୍ତକେ
ନିଧୁ ହେବ । ସୂଚକ ଚିହ୍ନ ସମ୍ପର୍କରେ ତଦତତକ ଦେଖା
କାରଣ ଅନେକ ସମସ୍ତ ନିରାକା — ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।

କେଉଁ ପଶ୍ଚିମାଳର ଏକପିନିକା କରୁଅଛନ୍ତି ସେ
ଦୋଳର କେତେ ଟିକିତା ଏବଂ କେଉଁଦେଶା ଧୀ
ମୁକ୍ତମାନେ ସାନା ଦବାକୁ କରବାକୁ ସଖତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
ଦୁଇକିମାନଙ୍କର କପାଳ ।

ଅଧିକରୀକୁ ସମସ୍ତାରେ ଗେଉଁ ଅଧିକର ପ୍ରକାର
ଅଧିକାର ସମ୍ପାଦନା ବାଦାରେ କେତେକ ସେଠାରେ
ନିରକ ଦେଶେ ଗଲ ସ୍ଵଭାବ ହେଲେ କୁବ । ସେଠା
କରମନୋକ ମଧ୍ୟରୁ ଗେଉଁ ଲୋକ ସୁଧା ପ୍ରଦୟ
ଦେବାପଦ ଉତ୍ତରକାଳୀ ପ୍ରବୁଧ କର ସଲ କରୁକ
ଅଧିକାର ମୁକ୍ତ ଦେଖି ଅଧି କରଣୀ — ଏଥର ଏକ
କେତେକ ଦେଖିଲେ ଅଧି ଲୋକ କରୁ । ନେ ବର୍ତ୍ତମାନ
ଅଧି ଏକ ଦେଖାକାଳୀ ପ୍ରବୁଧ କରୁଅଛନ୍ତି ସେ ଅକାଳୀ
ମାନକାଳି ଚା ୧୧ ପଦରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀକ ତୋଗର ଦେବ
ଏବଂ ଚିହ୍ନେ କରକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଦଶିକ ସୁଦେବ, କୁଲପ
ଓ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦେଶେ କର ହେବ । — ଶାବଦ୍ୟକା

ଶିକାରସର ପାଇଲେକ୍ଷର କରୁକ ସାଦେବ କରମାନ
ନିମିତ୍ତ ଶିକା ସମ୍ପଦରେ ନିମ୍ନ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଦାକ
ଶାଳରେ ସୁବ କରମାନେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ରୁଦେବ କରୁକର
କରମ ଦାହ ପଦ । ଦାହା କ ହୋଇ କର ପ୍ରକାର
ଦେଖାବୁ ଦେଖାଇ ଦେଉ ଅଧିକ କରା ପାଇ ମାତ୍ର ।
ସୁଦେବ କାମ୍ପ ସ୍ଵାଣ ଶିକା ସମ୍ପଦରେ କେଉଁ ଅଧିକର ।

ପଠପ୍ରେକକଙ୍କ ପ୍ରତି ।

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାର କଲକତ୍ତର ଦୁଇ ଦେବାରୁ
ଅନେମାନେ ଅଧିକପରମାନରେ ପ୍ରେକକପଦ
ପ୍ରକାଶ କରବାକୁ ସମ୍ପଦ ଅଛି ଅପା
କରୁ କ ପଠପ୍ରେକକମାନେ ଏହି ସୁବିଧାର
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପଲ ଲୁଚ କରିବେ ମାତ୍ର ଅନୁମାନକର
ଦୁଇ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏହି କ ଅପରାକତ ଦେଖିବ ପଡ଼
ପ୍ରକାଶ କରୁ ନାହିଁ, ଅଧିଏକ ପଠପ୍ରେକକ
କମାନଙ୍କୁ ସର୍ବତ୍ର କର ସଦ୍ଵା ସାଦୁଅଛ କ ବେ-
ମାନେ ଅଧିକତର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବୋଣିଟି ପଠ
ପଠାଇଲେ କହି ସଲେ କଷ୍ଟିଏ ଉଦ୍ଦ ଦାକ-
କରେ ଅପରାକ ନାମ ଠିକଣା ଲଦ୍ୟାଦ ପର-
ତମ୍ପ କ ସଦ୍ଵା ଲେଖକଙ୍କୁ ଅନେମାନେ ତିନି
ପାଇବୁ ଅନୁଗ୍ରହ କର ଲେଖି ପଠାଇବେ ।

ଶ୍ରୀକ୍ଷୁପ୍ରୁର ସୁଲ ସମ୍ପଦ ଅଧିକର ନେ —
ପରାତମ୍ପ ଅଧିକରୁ ଅଗ୍ରାଣ୍ୟ ଦେଲ ।

ଶ — ଏକଲକ୍ଷ

CORRESPONDENCE.

To
THE EDITOR OF UTAL DIPKA.

SIB,

It may not be known to many of
the poor authors in Urisa that the
books published by them find a space
in the Calcutta Gazette in the quart-
erly list of books received into the
Bengal Library during each quarter
of the year. Their ignorance I do
not presume but I have been assured
by many of them. That they do not
know is well, in as much as the re-
marks passed in appreciation of their
books are often so vague and irrele-
vant that it is better for them not to
have any knowledge of them. It is
surprising to see that while the
number of writers in Urya is so small
and limited, those who have been
entrusted with the charge of examin-
ing their works are so careless in

doing their work either owing to their ignorance of the language or caring very little for it. It is sad also to observe that an authoritative paper like that of Calcutta Gazette publishes such irrational things creating thereby a sure misapprehension in the mind of the public at large. I need not be long in the preface as the following will speak for themselves; and I leave them to the readers to weigh. I give here an extract from the quarterly list of books received into the Bengal Library for the last September Quarter published as supplement to the Calcutta Gazette of 27th December last, Page 41.

"Kanchi Kaveri Natak or a drama describing the story of Padmabati :— The story of the war, which was fought by the Raja of Puri for the hand of Padmabati, the beautiful daughter of the Rajah of Kanchinagar or Conjiveram, and in which the god Jagannath fought on the side of the Rajah of Puri and the god Ganesh on that of the chief of Kanchinagar, is related in Sterling's History of Orissa. This story is given in the form of a dialogue in the work under notice. The author says that this is his first drama published in Uriya.

Swami Parigraha (Acceptance of a husband or owner.)—A poem in which Banki, one of the Gurjat mehals in Orissa, recently annexed to the regulation district of Cuttack, is represented as a woman who gives assurances of happiness and prosperity under the new arrangement to her children, the residents of the mehal, who seems to apprehend that they will be henceforth oppressed by numerous taxes and harassed by inconvenient charges. She recites whole of her past history from the early Aryan times and says that by being annexed to Cuttack, she has, as it were, got England for her new husband. She exhorts the Queen Empress and Lord Ripon to make her children happy. Although full of congratulatory sentiments, the poem evinces a carefully concealed and secret-

ly cherished feeling of uneasiness and apprehension. This is perhaps the only poem yet written in Uriya in the manner, style, and spirit of the best living lyric poets of Bengal."

The Italics are, of course, mine. Let me add another extract from the quarterly list of books received into the Bengal Library for the June Quarter 1880, published as Supplement to the Calcutta Gazette of that year, page 45.

"Prentari (Vessel of Love).—A love poem in five cantos of which a bee is the hero and a tender creeper the heroine.

The Italics are necessarily mine. Now, no one having a whit of knowledge of and understanding in the Uriya language can fail to make out the hero and heroine of the last mentioned book, the idea of which has solely been taken from Goldsmith's Hermit, as stated by the author in his preface to the book. I myself have failed to comprehend as to whence could the writer of the remark column pick up his imaginary hero & heroine. I do not know whether the writers of the above are the same but whoever they may be, it is desirable that their views ought to be more sincere and faithful to be published in a paper like the one as Calcutta Gazette.

I shall thank you, Mr. Editor, for making room for the above in your widely-known paper.

Yours Obedtly
An Uriya.

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗ୍ରନ୍ଥମାନେ ସନ ୧୮୮୨ ମସିହାର
ପଞ୍ଚମାସରେ ସ୍ୱାମୀ ପରିଗ୍ରହ ନାମକ
ମାସକର, ଶ୍ରୀମତୀ ଓ ଭ୍ରମ-
ପ୍ରାୟମେଶ୍ୱରୀ
କଲ୍ୟାଣିନୀ ।
ମାସକର ବୃତ୍ତି ।
କଟକ ।

କାମ	ସ୍ୱଳ
୧ ସ୍ୱାଧୀନ ଦାସ	କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ସ୍କୁଲ
୨ ଶଶିନାଥ ବୋଷ	" "

୩ ଭଗବତପ୍ରସାଦ ବୋଷ କଟକ ସଙ୍ଗଠ ସ୍କୁଲ	
୪ ଭୁବନାଗର ବିଦ୍ୟାଳୟ	ଭାରତୀୟ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା
୫ ବନମାଳୀ ପଟ୍ଟନାୟକ ଖୋର୍ଦ୍ଧା	"
୬ ଅଦୈଭଚରଣ ବୋଷ	"
	ବାଲେଶ୍ୱର ।
୭ ରମାନାଥ ଦତ୍ତ	ବାଲବାଟା
	ଭୁବନାଗର ପ୍ରାମତ୍ତ୍ୱ ।
	କଟକ ।
୮ ଭଗବତପ୍ରସାଦ ବୋଷ କଟକ ସଙ୍ଗଠ ସ୍କୁଲ	
	ଶ୍ରୀମତୀ ।
	କଟକ ।
୯ ସିଦ୍ଧେଶ୍ୱର କର	ଭୁବନେଶ୍ୱର ସ୍କୁଲ
୧୦ ସୁଦର୍ଶନ ଦାସ	ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର
୧୧ ମାଗୁଣୀ ସିଂହ	ପଟ୍ଟନାମ୍ବେର
୧୨ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ	ଖୁଲନା
	ପୁରୀ ।
୧୩ ମାଳକଣ୍ଠ ନନ୍ଦ	ଭୁବନେଶ୍ୱର
୧୪ ସୁଦର୍ଶନ ମହାନ୍ତି	ବେରବୋର
୧୫ ସୁଭଦ୍ରାଚରଣ ମହାନ୍ତି	ଶ୍ରୀମତୀପୁର
	ବାଲେଶ୍ୱର ।
୧୬ ଭୂବନେଶ୍ୱର ସିଂହ	ବାଲେଶ୍ୱର ମିଶନ
୧୭ ଗୁରୁଚରଣ ଦାମ୍ବର୍କୀ	ଭେମ୍ବା
୧୮ ଗୁରୁପ୍ରସାଦ ଦାମ୍ବର୍କୀ	ବାଲେଶ୍ୱର
	ଗଜପାଟଣା ।
୧୯ ଚକ୍ରପାଣୀ ପଟ୍ଟନାୟକ	ଭୋକାନାଳ
୨୦ ବାଲକୃଷ୍ଣ ସାହୁ	ବିଶିମପଡ଼ା
୨୧ ମାଧୁସୂଦନ ସାମଲ	ଅନୁଗୁଳ
୨୨ ରଞ୍ଜିତର ମିଶ୍ର	ବିଶିମପଡ଼ା
	ଭୁବନାଗରମେର ବୃତ୍ତି ।
	କଟକ ।
୨୩ ଅନନ୍ଦ କର	ଭାଗାଣ୍ଡୁର ସ୍କୁଲ
୨୪ ମୁଖର ମିଶ୍ର	କଶିବାବ
୨୫ କଲ୍ୟାଣଚରଣ ଜଗଜୀ	ପଟ୍ଟନାମ୍ବେର
୨୬ ପଦ୍ମାକ୍ଷି ଦାସ	ଭୁବନେଶ୍ୱର
୨୭ ଦାମୋଦର ମୁଖାର୍ଜୀ	କଲ୍ୟାଣ
	ପୁରୀ ।
୨୮ କୁଳମଣି ମିଶ୍ର	କାକରୁପୁର
୨୯ ମଧୁସୂଦନ ମହାପାତ୍ର	ବେଞ୍ଚପୁର
୩୦ ମଦନମୋହନ ସାମଲ	ଭୁବନେଶ୍ୱର
୩୧ ଗୋବିନ୍ଦ ମହାପାତ୍ର	"

ବାଲେଶ୍ଵର ।

୧ ଚାଳନୀ ପତ୍ରଖଣୀ ବାଲେଶ୍ଵର ମଡ୍ରେଲ »
 ୨ ମାନବୋଧକ ଦାସ ପାଲିଆ »
 ୩ ସେକ୍ସ ମନବୁକିନ ବିଭିନ୍ନମାମୁଗା »
 ୪ ବୁଦ୍ଧାବନଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ ଗୁଜୁରତୀ »
 ୫ ବ୍ରହ୍ମକାଶୀ ବାଲେଶ୍ଵର ମିଶନ କାଲକା »
 ଗଜକାଳ ।

୧ ଭୃଗୁସ୍ତ ମହାନ୍ତି ହେଲମପା »
 ୨ ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ପଞ୍ଚନାୟକ ଭଗିରଥ »
 ୩ ରଞ୍ଜିତର ଧଳ ଅନନ୍ତପୁର »
 ୪ ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଶର୍ମସ୍ତର ଭାଢ଼ପୁର »
 ୫ ବିଷ୍ଣୁ ଚରଣମହାନ୍ତି ଭୋଜାଲାଳୟବସଳ »
 ୬ ଅନନ୍ତ ପଥାଳ ପୋକଡ଼ୁଙ୍ଗା »
 ୭ ଚକ୍ରଗୁପ୍ତ ଦାସ ସିନ୍ଦୁ ଗୋଇମର »
 ୮ ମାନବଣ ସରପଥୀ ଧଳପୁର »

ବାଲକାଶୀ ମୂଳ ଶ୍ରୀ ବିଦ୍ୟନାଥ ପଣ୍ଡା ଗଭ
 ବୃତ୍ତୀକୃଷ୍ଣଲ ରତ୍ନପଦ୍ମାରେ ୨ ସୂ ଶ୍ରେଣୀରେ
 ଉଦ୍ଘାଟି ଦୋକ୍ତାନ୍ତ ଉତ୍କଳମେ ଦାହାର
 ଦାମ ଗ୍ରହ ଦିଅ ଯାଉଥିଲ ।

Jt. Insp'r's office }
 Cuttack, 9th. } By order
 Bhuwaneswar Datta
 Head Clerk
 Joint Inspector of schools
 Orissa.
 January, 1883.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଉତ୍କଳ ନୂତନପତ୍ରିକା ।
 ସନ ୧୮୮୩ରେ ସାଲର ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା
 ମୁଦ୍ରଣ ଦୋର କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ସଙ୍ଗ-
 ନୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିଖଣ୍ଡ
 ଟ ୦ ୫ ମୋଟାଏ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ତାଙ୍କ
 ମାଗଲ ଟ ୦ / ଅଧକା ପଡ଼ିବ ।
 ଏଥର ପତ୍ରିକାରେ ଏହି ଜଗର ବିକାଶୀ
 ସାମୁଦ୍ରିକ ଗୋବିନ୍ଦ ପ୍ରିନ୍ଟିଭ ଉପଯୋଗୀର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 ଦୟା ଯାଉଅଛି ।

୧୮୮୩ } ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦାଚାର୍ଯ୍ୟ ପୁସ୍ତକ
 ଗ୍ରହଣେଷ୍ୟ
 କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀ

ଅମର ଗୋବିନ୍ଦ ଦାସର ଦୋକ୍ତାନ୍ତରେ ମାନବୋଧକ
 ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶା ଶାସ୍ତ୍ରସ୍ତର ଦାତାଏ ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ର ମାତା ଓ
 ରେଖା-ଦୁର୍ଗା ଇତ୍ୟାଦି ଶ୍ରେଣୀର ମୁଦ୍ରଣ ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର
 ଉଦ୍ୟୋଗ ମୁଦ୍ରଣ ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି । ଶ୍ରୀ
 ମାନବୋଧକ ଦାସ ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି । ଏବଂ
 ଚନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ର ଏବଂ ମୁଦ୍ରଣ ଦେଖି ଦେଖି ମୁଦ୍ରଣ
 ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି

ବାଲକାଶୀ ୧୦ ପତ୍ର ୧ ଦମ ୫ ୩
 ୧୫ ପତ୍ର ୫ ୩ ୪
 ୧୭ ପତ୍ର ୫ ୭ ୩
 ବଡ଼ଘଣ୍ଟୀ ନେତ୍ରେନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ୧୫ ୫ ୩ ୦ ୧୦ ୫ ୩
 ଚନ୍ଦ୍ରବନ ବଡ଼ଘଣ୍ଟୀ ୧୭ ୫ ୩ ୦ ୧୦ ୫ ୩
 ମେହେତ୍ତବଲ ୧୭ ୫ ୩
 ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦର ବନ୍ଦ

ଅସୀମୀ ବର୍ଷ ମକାରେ ବର୍ମିଲସ୍ତର ପତ୍ରିକା ବନ୍ଦବରେ
 ଦେହେମୋଟ ବୁଦ୍ଧି ଗଭ ଦେବ । ଉଚ୍ଚ ବୁଦ୍ଧି ବଚ୍ଚ, ସୁଭ,
 ଦାନେତ୍ର ଓ ସମତାର ମାତ୍ରାଏ ପ୍ରମାଣର ମଧ୍ୟରେ
 ବନ୍ଦ ବର ହେଉଅଛି । ଦେଖିମାନେ ଉଚ୍ଚ ବୁଦ୍ଧିରେ
 ପ୍ରଦେଶ ବଦଳାଏ ଉଚ୍ଚା ବରମ୍ଭ ମେମାନେ ଅପରା,
 ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷପଦ୍ମରେ ଅସୀମୀ ମାତ୍ରାଏମାନେ ତା ୨୭ ଉପରେ
 ବର୍ମିଲସ୍ତରରେ ରପଣିତ ହେବେ । ଉତ୍ତ ।

୨୨୮୨୮୨ } Dwarkanath Chakraverty
 ବନ୍ଦ }
 ବର୍ମିଲସ୍ତର } ସୁପରିଚ୍ଛେଦକ

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସିକ୍ରେଟାରୀ ଫେରୁସିଭିଜ୍ ।
 ଏହା ଦୂରଦେଶରେ ବୁଦ୍ଧାଦିମାନଙ୍କୁ ଦେଖିବେ ଉଚ୍ଚ
 ଶ୍ରୀକ୍ଷମ କୋଇ ବନ୍ଦବନ୍ଦ । ବନ୍ଦବନ୍ଦ ଗ୍ରହଣ ଗ୍ରହଣ
 ଉପରେଗାଏ ଓ ଦେଖିମାନଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚ ବୁଦ୍ଧି
 ବନ୍ଦବନ୍ଦ ଦୋକ୍ତାନ୍ତର ବାର୍ତ୍ତାର ସୁପରିଚ୍ଛେଦକ
 ଉପରେ ଉପରିବିତ ଉପରେ ମିତିଦାନେ ଦେଖି-
 ଦାକ୍ତାନ୍ତର ସୁପରିଚ୍ଛେଦକ ଉପରେ ମାନବୁକି
 ଟ ୧୧ ନା । ୧୫ ଅନନ୍ତର ୫ ୨ ୩ ମୂଲ୍ୟ ଦେଖି ।

ଓଡ଼ିଆ ନାଟକ ।

କା ଅଁ କା ଦେ ଘା

କା
 ପ . ଦୁ . କ . ଗ . ।

ଝଟ ବନ୍ଦ ପ୍ରକାଶକ ଦୋକ୍ତାନ୍ତରେ ଉଦ୍ଘାଟ
 ଗ୍ରହଣ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୫ ଅପରା ମାନ । ମଧ୍ୟମରୁ
 ଦାକ୍ତାନ୍ତର ଟ ୧୨ ।

NOTICE.
 Is hereby given that a Government
 Iron Cargo Boat of the description
 given below lying at the Port of
 Chandbally is to be sold.
 Offers will be received up to the
 31st January 1883.

DESCRIPTION.
 A large Iron built cargo boat with
 decks and Hatches.

Length 71 feet
 Beam 18 "
 Depth of hold 5 "
 Length of main hatch 28 "

Breadth of do 8 feet & 5 inches
 Fitted with an Iron winch, Caboore
 or place for the crew, 1 Iron Portable
 Pump and Anchor and Chain.

Balasure }
 The 31st. Decr. } Sd. H. S. Headon
 1882. } Collector

Wanted for the Maurbhanj Estate
 For the Temporary establishment.
 1 Surveyor salary 100 Rs. per month
 while on field work, and Rs. 60 per
 month while employed in the Office.
 For the permanent establishment
 1 Head Clerk and Accountant salary
 Rs. 40 per month
 1 Clerk Rs. 25 "

The Head Clerk must be profic
 ent in book-keeping and accounts.
 Apply with copies of testimonials
 to the undersigned before the 15th.
 of February next.

Baribada }
 4 1 83 } H. WILLY
 Manager.

ମୁଦ୍ରଣରୁ ତୁମ୍ଭା ନିମନ୍ତେ ଉପୁଷ୍ଟିତ ବର୍ମିଲସ୍ତର
 ଗ୍ରହଣ ଅଛି ।
 ଚିକାସ୍ତର ।
 ଏ ବନ୍ଦରେ ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ମାନବୁକି ଉପୁଷ୍ଟିତ
 ମାତ୍ର ଟ ୧ ୦ ୦ ନା ଏକ ଦେଖିଦେଖି ଏକ ଦେଖି
 ଟ ୮ ୦ ୦ ।

କାହାମ ବୁଦ୍ଧି ।

୧ ଦେଖିଦେଖି ଏକ ବୁଦ୍ଧିଦେଶ ଦେଖି ମାତ୍ର ଟ ୦ ୦
 ୧ ଦେଖି ୫ ୦ ୦
 ଦେଖିଦେଖି ଦୁଗାବନ୍ଦର ଉପୁଷ୍ଟିତ ଉପୁଷ୍ଟିତ
 ଅବଶ୍ୟକ । ଅବଶ୍ୟକତାମାନେ ଉପୁଷ୍ଟିତ ଦେଖିଦେଖି
 ଠାରେ ଅସୀମୀ ଦେଖିଦେଖି ମାତ୍ର ଠା ୧୫ ଉପୁଷ୍ଟିତ ଦେଖି
 ଅପରା ଅପରା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷପଦ୍ମରେ ଅବଶ୍ୟକ ଦେଖିଦେଖି

ବାଲକାଶୀ }
 ଦାତା } ଏବଂ, ବାଲକାଶୀ
 ମାତ୍ରା } ମାତ୍ରାଦେଶ

ମୂଲ୍ୟପତ୍ରି ।

ବାଲକାଶୀରୁ ଉଦ୍ଘାଟିତ ଉପୁଷ୍ଟିତ ଦେଖି
 ମୁଦ୍ଘାଣି ବୁଦ୍ଧିଦେଶ ମୁଦ୍ଘାଣି ବୁଦ୍ଧିଦେଶ
 ବାଲକାଶୀରୁ ଉଦ୍ଘାଟିତ ଦେଖିଦେଖି

- ମୁଦ୍ଘାଣି ବୁଦ୍ଧିଦେଶ
- ମୁଦ୍ଘାଣି ବୁଦ୍ଧିଦେଶ
- ମୁଦ୍ଘାଣି ବୁଦ୍ଧିଦେଶ
- ମୁଦ୍ଘାଣି ବୁଦ୍ଧିଦେଶ
- ମୁଦ୍ଘାଣି ବୁଦ୍ଧିଦେଶ
- ମୁଦ୍ଘାଣି ବୁଦ୍ଧିଦେଶ

୧୫୫ ଏବଂ ଉପୁଷ୍ଟିତ ଦେଖିଦେଖି ଉପୁଷ୍ଟିତ ଦେଖିଦେଖି
 ଦିଶିବିଶାଳକର ଦେଖିଦେଖି ମୁଦ୍ଘାଣି ଓ ପ୍ରକାଶିତ ଦେଖି

ଉତ୍କଳ ସମାଜ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

୧୮୮୭
୧୯୦୩

ପା ୨୦ ରେ ମାତ୍ର କଳକର୍ତ୍ତା ସମ୍ପାଦକ ମଧ୍ୟମା । ମା ମାସ ୧୯୦୩ ସପ୍ତମ ୧୯୧୦ ପାଇଁ ପତ୍ରିକା

ମୂଲ୍ୟ	ଅଗ୍ରମ	ବର୍ଷାନ୍ତ
କାର୍ତ୍ତିକ	୪ ୯ ୯	୪ ୨ ୯
ଜାକମାସୁଲ	୪ ୦ ୫	୪ ୧ ୯

ଗତ ସେମ୍ବର ଏଠା କଥା ମଧ୍ୟରେ ଜଣେ ଇଂରାଜୀ ବାଜାବର ଦେଲାବାଜା କରୁଥିଲ । ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ଇଂରାଜୀ ଓ ଦେଶୀୟ ବ୍ରହ୍ମ-ଲୋକ ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ଏବଂ ବାଜା ଦେଖି ସାତଶତ ବସୁ ଓ ଅନେକ ଦେଲେ । ବାଜାକର ଦୁଇ ଶୁଭେଷ୍ଟ ଏମନ୍ତ ଚମତ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖାଇଲ ବାଦା ଏଠାରେ ଅତି ଦେବେ ଦେବା ଯାଇ ନାହିଁ । ବାସୁବରେ ଏହାର ବାଜା ଦେଖିବାର ଉପର ।

ଅଜକାଲି ଏ ନଗରରେ ଶ୍ରେୟକର ଉପ-ଦ୍ରବ ପୁଣି ବଢ଼ିଅଛି କେତେ ଘରେ ଶ୍ରେୟ ପଶି ଥିବାର ଆମ୍ଭେମାନେ ଶୁଣୁଅଛୁ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ଥାନ ମଧ୍ୟରେ ଜଣେ ପୁଲିସ ଦେଉ କନେଷ୍ଟ-ବଲ ଘରେ ପଶି ଥିଲ ମାତ୍ର ଗୁରୁବାସୀ କେହି ଜାଗ୍ରତ ଦେବାରୁ ବାହୁଡ଼ି ଗଲ । ଅତି ଏକ-ଦଳ ଜଣେ ଶ୍ରେୟ ସେଷକ୍ରମରେ ପିତୃକର ପିଲସନ ଇତ୍ୟାଦି ଘେନ ଯାଉଥିଲା ଦୁଠାରୁ ପହୁଣ୍ଡବାଲ ଦାବୋତରେ ପଡ଼ିବାରୁ ବ୍ରବ୍ୟ ସବୁ ପକାଇ ଦେଇ ପଲାଇ ଗଲ । ଶ୍ରେୟ ଓ ପୁଲିସର ଏପରି ଉପସ୍ୟ ମନ ନୁହେ ।

ଏଠା ମିଉନିସିପାଲିଟିର ଏଣିକି କିଛି ଭଲ କୁଦି ଦେବାର ଜଗାପାଏ । କେତେଦଳ ଦେଲ ଦେଖୁ ଅଛି ସେ ଗ୍ରହରେ କୋହସ ଥିବା ବା-ଲରେ ସତକମାନଙ୍କର ଅଲୁଅ ଜାଳ ଦିଅ କ

ଯାଇ ଅକାର ଦେବା ସମୟରେ ଜାଳ ଦିଅ ଯାଉଅଛି । ଏହାଦ୍ୱାରା ଏହି ଅନର୍ଥକ ଖର୍ଚ୍ଚର କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଅକାରଣ ଅପକ୍ୟୟ ବହୁ ବଡ଼ବ ସେ ଚିତ୍ତରେ ମିଉନିସିପାଲିଟି କିଛି ଅନ୍ୟ ସାଧାରଣ ହିତସାଧନ କରି ପାରନ୍ତେ ? ଏପରି କୁଦିନ ଆଗେ ଦେଖା ଯାଇ ନ ଥିଲା । କାହି-ତରଣ ଏହା ସିଖାଇଲା କ ? ଏବଂ ଇଦା ଦେଲେ ସେ ସାଧାରଣ ଦୟାର ସାଧ ଅଟଇ ।

କେତେକ ସତ୍ତକ ସକାଶେ ମାକଜା ପଥର ପ୍ରୟୋଜନ ଥିବାର ବଜ୍ରପନ କି ଯାହା ଯଥା-ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରକାଶିତ ଦେଲ ଇଦା ଦେଖି ଆ-ମ୍ଭେମାନେ ଅନ୍ୟନ୍ତ ଅନନ୍ଦର ଦୋଇଅଛୁ କି ଏ ଜଳର ଇନୋଟ ପ୍ରଧାନ ସତ୍ତକ ଅର୍ଥାତ୍ ଶୁନବାଲି ବାଲଦଣ୍ଡା ଓ ମାଲୁଗା ସତ୍ତକମାନ ପକ୍ତା ଦେବାର ବନୋବସ୍ତ ଦେଉଅଛୁ । ରେଡ଼ସେସ୍ ମଦରୁମାର ଏ କାର୍ଯ୍ୟଟି ଆମ୍ଭମା-ନଙ୍କ ମନକୁ ବଡ଼ ଘେନିଅଛି । ପ୍ରତିବର୍ଷ ୩୨ ମାଇଲ ଲେଖାଏ ପଥର ବିଶ୍ୱ ଦେଲେ ୮୯୦ ବର୍ଷରେ ସମସ୍ତ ସତ୍ତକ ପଥରର ଦୋଇ ଯିବ କିନ୍ତୁ ଏଥିରୁ ତଥାଳ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲେ ଅଧୁର ଭଲ ଦେବ । ଅନେକ ସ୍ତ୍ରୀ ନୁହନ ମାଟି ସତ୍ତକ ଗଢ଼ିବାଠାରୁ ପ୍ରଧାନ ସତ୍ତକମା-ନଙ୍କୁ ଶୀଘ୍ର ପକ୍ତା କରି ଦେବା ବିଶେଷ ବାଞ୍ଛ-ମାୟୁ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ଏ ନଗର ଶାସନାଦାଲ ବନୋବସ୍ତ ବିଷ-ୟରେ ବିଲଭର ପାଇଁ ମେଘର ଜଣେ ବିଖ୍ୟାତ ସତ୍ୟ ମାନ୍ୟବର ଦାଉଟି ସାଦେବଙ୍କ ପତ୍ର ଯାହା ଗତ ସପ୍ତାହରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ପ୍ରକାଶ କର-ଅଛୁ ଇଦାକୁ ଉତ୍ତେଜ କରି ଜଣେ ସହସ୍ତେ-ରକ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ପାଠକମାନେ ଇଦା ପାଠ କରି ପ୍ରସଂଶିତ ସାଦେବଙ୍କ ସରଳ-ସ୍ୱଭାବ ଏବଂ ଅକୃତ୍ରିମ ସୌଜନ୍ୟଦାରେ ଅବଶ୍ୟ ଚକିତ ହୋଇ ଥିବେ । ଉକ୍ତ ପତ୍ରକୁ ଦ୍ୱାଇଟ୍ ସାଦେବ ଅପଣା ସେକେଟିଶ ବା କରୁନାଦାଲ ନ ଲେଖାଇ ସ୍ୱହସ୍ତରେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏଠା ଦରଦୁ ଏବଂ ପ୍ରସାନ୍ନିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦୁଃଖ ସ୍ଥିରଭାବରେ ପ୍ରକାଶ କରି ଚର୍ଚ୍ଚିତ କିଛି ପ୍ରକାର ନିମିତ୍ତ ଇଦାକର ଯାହା ସାଧ ଇଦା କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହା ସାମାନ୍ୟ ଉପାଦାନକ ବିଷୟ ନୁହଇ । ଏହି ଉଦାହରଣରୁ ଉତ୍ତ-ଦାସିମାନେ ଜାଣି ପାରିବେ ଯେ ଉକ୍ତ ମଦେ-ଦୟ ଏବଂ ଇଦାକପର ଅତି କେତେ ଜଣ ସାଦେବ ପ୍ରକୃତ ଭାରତକୁ ସ୍ୱରୂପ ଆମ୍ଭମାନ-ଙ୍କର ଦୁଃଖ ଶୁଣିବା ଏବଂ ଚିତ୍ତରେ ସଦାନ୍ତ-ଭୁତି ଦେଖାଇବାକୁ ଏକାନ୍ତ ଉପୁର ଅଟନ୍ତି । ବାସୁବରେ ମାନ୍ୟବର ଦ୍ୱାଇଟ୍ ସାଦେବଙ୍କ ସଦାନୁଭୂତିରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ମୋହୁତ ଦୋଇ ଅଛୁ ।

ବାଙ୍କୀ କଲାର ଲାଲସେନୁ ଟାଙ୍କୁ ବନୋବସ୍ତୁ ଅଳ୍ପ କଠିକ ହୋଇଥିବାରୁ ତାହା ସଂଶୋଧନ କରିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଅନୁମୋଦନ ସେ ଏଥିପ୍ରକେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲୁ ତାହା ସଫଳ ହୋଇଅଛି । ଗତ ମାସରେ ଅନୁମାନଙ୍କର ଦୟାଳୁ କଲେକ୍ଟର ସାହେବ ସେଠାରୁ ଗସ୍ତରେ ଯାଇ ସ୍ୱୟଂ ଉଦନ୍ତ କରି ୪୮୭୦ ଟା ଶୁଦ୍ଧ ଦେଲେ । ଉଦ୍‌ସିଲଦାର ପ୍ରଥମେ ଉକ୍ତ କଲରେ ୪୨୦୦ ଟା ଟାଙ୍କୁ ବସାଇ ଥିଲେ, ଅପତ୍ତି ଓ ଅପାଲରେ କଟିଯାଇ ୪୧୭୦ ଟା ରହିଲା ମାତ୍ର ଅଧିକାଂଶ ଅପତ୍ତିସବୁ ଉଦ୍‌ସିଲଦାରଙ୍କ ଉଦନ୍ତ ରିପୋର୍ଟ ଅନୁସାରେ ଶୁଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା । ଏକ ଅପାଲରେ କଲେକ୍ଟର ସାହେବ ବିଶେଷ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବାରୁ ଉଦ୍‌ସିଲଦାରଙ୍କ ରିପୋର୍ଟ ଅନୁଯାୟୀ ଦେଲ ଓ ତାଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦାରଣ ୪୨୦୦ ଟାଙ୍କୁ କେବଳ ୪୨୦ ଟାରେ ରହିଲା । ଉକ୍ତ ଗସ୍ତ ସମୟରେ ଅନ୍ୟ ଅପତ୍ତିମାନଙ୍କରେ ଉଦନ୍ତ କରିବା କାରଣ ସାହେବ ପ୍ରଶଂସିତକର ଲକ୍ଷା ବଳଲ ଓ ଏଥିରେ ୪୮୭୦ ଟା କଟିଯାଇ ଅବଶିଷ୍ଟ ୪୨୭୦ ଟା ଧାର୍ଯ୍ୟ ରହିଲା । ଏହା ଅତି ଯତାର୍ଥ ହୋଇଅଛି ଓ ଏଥିରେ ବାଙ୍କୀ-ବାସିମାନେ ସମୃଦ୍ଧ ହୋଇଥିବାର ବୋଧ ହୁଏ । ପରିସାହେବଙ୍କର ଏ କାର୍ଯ୍ୟର ଉତ୍ତମ ହୋଇଅଛି ଓ ଏଥିପାଇଁ ଅନୁମୋଦନ ତାଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଅଛୁ । ବାଙ୍କୀ ଉଦ୍‌ସିଲଦାର ଟାଙ୍କୁ ବନୋବସ୍ତୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନୂତନ ବୋଲି କୋଥ ଦୂଅଇ ଏତେଦୂର ଦୂର ଯାଇଥିଲେ । ବାସ୍ତବରେ ଟାଙ୍କୁ ବନୋବସ୍ତୁ ଠିକ କରିବା ବଡ଼କଠିକ ବ୍ୟାପାର ।

ଅନୁମୋଦନ ଅନଳ ସହର ଅବଗତ ହେଲୁଁ ସେ ଏତେ ଦିନେ କଟକ ଦାଲଲେକ୍ଟର କେନାଲରେ ନିୟମିତରୂପେ ପସୁକ ଓ ଦ୍ରବ୍ୟାଦି ଯାତାୟତର ବନୋବସ୍ତୁ ହୋଇଅଛି । ଏଥି ପ୍ରକେ ଦୁସ୍ତାରେ ଅବେ ଟଙ୍କାବୋଟି ଯାଉଥିଲା ଯେ ଉକ୍ତ ରେ ବସ୍ତୁର କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉ ନ ଥିଲା । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉଦ୍‌ସି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନାଲି ପିଟି ଅଛି ଏକ ବାଉଁଶୀ ଚକ୍ରକରର ବାଉଁଶମାସୁରକର ଏକ ବସ୍ତୁପତ୍ରରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଅନ୍ୟ ଉକ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରତିପସ୍ତୁର ଖାସ୍ତୋକପୁର ନାମର ସରକାରୀ ସ୍ତୁର ଥିଲା ବୋଟି ଉକ୍ତପର ଲେଖାଏ କଟକ ଓ ଉଦ୍‌ସି ମଧ୍ୟରେ ସିଦ୍ଧା ଅସିବା ଭରବ । ପ୍ରତି ସୋମବାର ଘ ୨ ଖା ସମୟରେ ବୋଟି ଯୋ-

ବସ୍ତୁଠାରୁ ଯାହା କରି କେନାପୁରଠାରେ ଅଧିକ ଦକ୍ଷା ବିଶ୍ରାମ କଲା ଉତ୍ତରୁ ଗତ ଦୁଇପ୍ରକର ଉତ୍ତରୁ ଘ ୨ ଖା ସମୟରେ ଉଦ୍‌ସିରେ ପହଂ-ହୁବ ଓ ଉକ୍ତ ଅରବଦ ସକାଳ ଘ ୭ ଖାରେ ଉଦ୍‌ସିରୁ ବାହାର ଭେଡ଼ିକ ଗୁଡ଼ ଅର୍ଥାତ୍ ଦୁଇ ବାଳିବା ବେଳେ କଟକରେ ପହଂହୁବ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଲକ୍ଷପୁଲଠାରେ ଦ୍ରବ୍ୟ ଓ ପସୁକ କେବା ଉତ୍ତରୁ ବାହାର । ବୋଟର ଉତ୍ତା ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ହୋଇ ନାହିଁ । ଉତ୍ତମପ୍ରଶାସନ ପସୁକ ଜଣ-ପ୍ରତି କଟକଠାରୁ ଉଦ୍‌ସି ବା ଉଦ୍‌ସିପ୍ରଶାସନ ସ-କାଶେ ୪୧୯ ଟା ଓ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କର ଦୂରତା ଅନୁସାରେ ଉକ୍ତା ଉତ୍ତା ଅଟଇ । ଯଦ୍ୟପି ଉ ରେଲବାଟକୁ ନାଲ ସର ନୁହଇ ତଥାତ ଉକ୍ତଦିନର ବାଟ ଏକ ଦିନରେ ଯିବାର ସୁବିଧା ବିପୁର ସୁଖକଳକ ଅଟଇ । ଅନୁମୋଦନ ଉଦ୍‌ସି କରୁଁ ଓ ଏହି ବାଣିଜ୍ୟ ଲକ୍ଷକର ଦେବ ଏକ ଉଦ୍‌ସି ଉତ୍ତାହତ ହୋଇ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏହାରୁ ଉତ୍ତପ୍ରାୟୀ କରିବେ ଚଳିତମାସ ଘା ୧୫ ଦିନଠାରୁ ଥିଲା ବୋଟର ଶେଷ ଅରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି ।

ଫାକ୍ତୁଅର୍ଟସ ସାମ୍ବାଲ ଫଳ ।
କଲକତା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଫାକ୍ତୁଅର୍ଟସ ପଦ୍ମାବାର ଫଳ ଗତ ସପ୍ତାହର କଲକତା ଗ-କେଟରେ ବାହାର ଅଛି । ପ୍ରାୟ ୧୪୦୦୦ ଗ୍ରମ ପତ୍ରମା ଦେଇ ଥିଲେ ଉକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କ ୪୪୭ ଗ ଅର୍ଥାତ୍ ୧ମ ଶ୍ରେଣୀରେ ୩୫, ୨ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ୧୦୪ ଏବଂ ୩ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ୨୨୨ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏଥିର ପୁରବର୍ତ୍ତ ଏକସପ୍ତ ଶୁଦ୍ଧ ମଧ୍ୟରୁ ସକ୍ଷୁଦ୍ଧା କ ୩୫୮ ଗ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଥିଲେ, ସୁଦର୍ଭ ପୁରବର୍ତ୍ତ ଫଳଠାରୁ ଏବର୍ତ୍ତର ଫଳ ଅଧିକ ମନ ନ ହେଲେ ଯେଁ ପତ୍ରକର ଉତ୍ତରଣ ଲେଖାଏ ଉକ୍ତା ପତ୍ରଅଛି ପ୍ରସ୍ତର ବୋଷରୁ ଯେଉଁ ମନଫଳ ହୋଇଥିଲା ଅନୁସୂଚ ନମ୍ବର ଦେବାରେ ସୁକା ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ସଜାଡ଼ି ଯାଇ ନାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ ପ୍ରଥମେ ଅବଦେନା ପୁସକ କଠିକ ପ୍ରସ୍ତମାନ ଦେଇ ପିଲକୁ ବିଶାକର ଦେଇ ଉତ୍ତରୁ ପତ୍ତେ ଅନୁସୂଚ ନ-ମ୍ବର ଦେଲେ ସମସ୍ତ ପତ୍ର ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ନ ଯାରେ । ଏବର୍ତ୍ତାନୁ ପତ୍ରସକମାନେ ବଦ୍ୟ ଚାହିଁଲେ ବଦ୍ୟ କରି ବଦ୍ୟଦତ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ବଡ଼ ସୁଖର ବିଷୟ ଦେବ ।
ଓଡ଼ିଶାରେ ଏହା ରେବନସା କଲେକ୍ଟର

ଏ ଫଳ ସହର ସମ୍ପର୍କ ଅଛି । ଗରବର୍ଷ କ୍ରମେ ପଦ୍ମାବାର୍ତ୍ତକ ମଧ୍ୟରୁ କ ୫ ଶାସ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଉକ୍ତମଧ୍ୟରୁ ଦୁଇଜଣ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ ବସିଥିଲେ । ଏବର୍ଷ କ ୧୨ ଗ ମଧ୍ୟରୁ କ ୨ ଗ ଶାସ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ ଅଦୌ ସନ୍ଧ୍ୟ ଅଛି । ଉକ୍ତପି ଓ ସମସ୍ତେ ଫଳ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଓଡ଼ିଶାର ଫଳ ଅପ୍ରାପ୍ତକର ନୁହଇ ତଥାପି ଗରବର୍ଷଠାରୁ ଏବର୍ଷର ଫଳ ବିଶେଷ ମନ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀରେ ଜଣେବୁଝା ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ନ ହେବାରୁ ଅନୁମୋଦନ ବଡ଼ ଦୁଃ-ଖିତ ହୋଇଅଛି ।

ରେବନସା କଲେକ୍ଟର ଯେଉଁ ଶସ୍ତ୍ରମାନେ ପାସ କରିଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ନାମ ନିମ୍ନେ ଲେଖାଗଲା ଯଥା ।—

- ୨ୟ ଶ୍ରେଣୀ ।
- ସଜାଗଚନ୍ଦ୍ର ବସନ୍ତ । ଭୁବନନାଥ ବସୁ
- ନିରେନ୍ଦ୍ରନାଥ ବୃକ୍ଷର୍ଯ୍ୟା । ଗଗନବିହାରୀଚୌଧୁରୀ
- ୩ୟ ଶ୍ରେଣୀ ।
- ମୟୂଧର ଦାସ । ବାମାଚରଣ ପାଲିତ
- ଗୋପବନ୍ଧୁ ପଟ୍ଟନାୟକ

ଫାକ୍ତୁଅର୍ଟସର ବୋଲବ ।
ପ୍ରାୟମଧ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶିତ ଖଣ୍ଡିଏ ଇଂରାଜୀ ପ୍ରେସ୍‌ପତ୍ରରେ ଯାତକମାନେ ଦେଖିବେ ସେ ଓଡ଼ିଶା ସାଧାରଣ ସଭା ମହାତ୍ମା ଲର୍ଡ ରିପନଙ୍କ ନାମ ଉତ୍ତପୁରୁଣୀୟ କରିବା କାରଣ ବାବୁ ଦାନନାଥ ବାନୁର୍ଯ୍ୟାଙ୍କର ପ୍ରସ୍ତାବମତେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଅଛନ୍ତି କି (୧) ପ୍ରତ୍ୟେକ ମିଉନିସିପାଲି-ଟିରେ ରିପନଭୂତ୍ତି ନାମକ ୪୨୦୦ ଟା ଓ ୪୧୦୦ ଟା ମୂଲ୍ୟର ଯୋଡ଼ାଏ ଭୂତ୍ତି ସ୍ୱାସିତ ଦେବ ଓ ତାହା ଯଥାକ୍ରମେ ଫାକ୍ତୁଅର୍ଟସ ଏବଂ ପ୍ରକେଶିତା ପଦ୍ମାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା ଶୁଦ୍ଧ ହଅ ଯିବ (୨) ପ୍ରତ୍ୟେକ ମିଉନିସିପାଲି-ଟୀ ଲର୍ଡ ରିପନଙ୍କ ନାମରେ ଗୋଟିଏ ସକ୍ତକ ନିର୍ମିତ କରବେ (୩) ତାହା ଶାନ୍ତିପୁର ବନା-ରସ ମରସିଦାବାଦ ଓ ବର୍ତ୍ତୀର ଉତ୍ତମାନେ ଲର୍ଡ ରିପନଙ୍କ ପୁସ୍ୟାତି ବର୍ଣ୍ଣନାପୂର୍ଣ୍ଣ ଗାନ୍ଧୀଅଥ ଲୁଗା ଭୂତ୍ତିରେ (୪) ଓଡ଼ିଶାର କଲ ସର୍ବକାର୍ଯ୍ୟ ମାନେ ସତର ଗଭୀର ଫୁଲ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରସୂତ ଦର ଉକ୍ତ ନାମ ରିପନଭୂତ୍ତି ଓ ରିପନ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେବେ (୫୬) ସମସ୍ତ ମିଉନିସିପାଲ ଓ ଲେ-କଲ ବୋର୍ଡ ଲର୍ଡ ରିପନଙ୍କର ଖଣ୍ଡିଏ ଲେ-ଖାଏ ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି ରଖିବେ ଏବଂ (୭) ଗବର୍ଣ୍ଣମେ-

ଦେବ ଆବକାଶ ସଂକାନ୍ତ ନୟମଦ୍ୱାରା ଓଡ଼ିଶାରେ ସ୍ୱାଧୀନ ଓ ମହତ୍ତ୍ୱର ବ୍ୟବହାର ବିସ୍ତାର କରି ପାଇବାକୁ ସେ ବୃତ୍ତରେ ଖଣ୍ଡିଏ ଅବେଦନପତ୍ର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କୁ ପ୍ରେରଣ ଦେବା ଏ ପ୍ରସ୍ତାବମାନଙ୍କୁ ବିଏ ଅନୁମୋଦନ କଲେ ଏବଂ କେଉଁମାନେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ତରରେ ବସି ଏମାନ ସ୍ଥିର କଲେ ପତ୍ରପ୍ରେରଣ ସେ ସମସ୍ତ କିଛି ଲେଖି ନ ଥିବାରୁ କ ପରମାଣ୍ଡରେ ଏହା ସାଧାରଣ ମତ ଅନୁମୋଦନ କିଛି ବୋଲି ନ ଯାଉଁ ଏବଂ ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦାରିଣମାନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କପର କାୟାକର କରବେ ଚାହା ସୁଦ୍ଧା ତଥା ଯାଉ ନାହିଁ । ଅପାତକତଃ ଏହି ବୋଲିବାକୁ ଦେବ ବି ସତ୍ତ୍ୱ ଏହାକୁ ଲିଖି ଯିବନକଠାରେ ପ୍ରଗାଢ଼ଭକ୍ତି ଓ କୃତଜ୍ଞତା ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି ମତ୍ର ସେ ସ୍ତରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ଅଭିନନ୍ଦନପତ୍ର କେତେଦିନ ଦେଲ ଉକ୍ତି ମହାସ୍ୱାକ ନିକଟକୁ ପଠାଇଅଛନ୍ତି ସେ ସ୍ତରେ ଏ ସମସ୍ତ ଆଜ୍ଞାର ନ ଦେଖା ଯବା ହୁଏ ଥିଲା । କଳାକାଶୀ ଯଥାର୍ଥ କିଛି ଅଛନ୍ତି କି ମହା ସ୍ୱା ଲିଖି ଯିବନ ଅପଣା ଇଚ୍ଚାରୁ ସାଦା କରୁଅଛନ୍ତି ତହିଁ ନିମନ୍ତେ ଚାହାଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ ଯାଚିବାର ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ । ଧାନ ବାବୁଙ୍କର ପ୍ରସ୍ତାବମାନ ଚାହାଙ୍କ ସରଲଭକ୍ତି ଓ କୃତଜ୍ଞତାରୁ କାତ୍ର ଦୋଳଅଛି ସମେତ ନାହିଁ ମାତ୍ର ଅଭି-ଦକ୍ତି ସୁଦ୍ଧା ଭଲ ଦଶର ନାହିଁ । ଯେଉଁପ ଉଦାରଭାବରେ ମହାସ୍ୱା ଲିଖି ଉପନ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଅସୁଗ୍ରାସନରୂପ ମୂଲ୍ୟବାନ ରହି ଦାନ କରିବାକୁ ପ୍ରବୃତ୍ତ ଦୋଳଅଛନ୍ତି ସେବେ ଅ-ନୁମୋଦନକର୍ତ୍ତା ସଦବ୍ୟବହାରଦ୍ୱାରା ଚାହାଙ୍କ ଶୁଭସଂକଳ୍ପ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ଦେବୁ ତେବେ ଚାହାଙ୍କର ସମ୍ପୃକ୍ତ ସୁରସ୍ୱାର ଦେବ ଏଥିରୁ ସେ ଅଧିକ କିଛି ଆଶା କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଅତଏବ ଧାନ ବାବୁଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଯେ ଅପ-ଣାର ସମସ୍ତ ଦେଖା ଓ ସରସ୍ରମ ସେହି କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟୋଗ କରନ୍ତୁ । ମହିଳା ପାଠକାଳି କହୁ ଦେଲେ ବିଶେଷ ଲାଭ ନାହିଁ ।

ଅଭିନବ ହିନାପାଠା ।

ଧାରବାର ହିନ୍ଦୁ ଥିଏଟରଦଳ ଅନୁବନ୍ଧ ଦେଲ ଏଠାରେ ପଞ୍ଚୁଶ୍ଠ ଥିଏଟର ଅନୁମୋଦନ ପୂର୍ବେ ଲେଖିଥିଲୁଁ ସେମାନେ କଟକ ମିଉନିସି-ପଲ ହାଟରେ ନିଜର ଟ ୧୦୦ ବା ବ୍ୟୟରେ ପୁସ୍ତକସ୍ତ୍ର ନାଟ୍ୟସାଳା ନିର୍ମାଣ କରି ଗତ ସୋମ-ବାର ପ୍ରଥମ ଅଭିନୟ ଦେଖାଇଥିଲେ । ମହା-

ନନ ବାଲ୍ମୀକିଙ୍କୁ ରାମାୟଣ ଅନୁର୍ଗତ ଦଶରଥ ରାଜାଙ୍କ ପୁରୁକାମେଷ୍ଠୀ ଯଜ୍ଞ ଓ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଜନ୍ମ ଅଭିନୟର ମର୍ମ ଥିଲା ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତ ଯୌଗଣ୍ଡି-କ ସୁରାଷ୍ଟ୍ର ସମସ୍ତେ ବିଦତ୍ତ ଥିବାରୁ ଲେଖିବାର ଅନାବଶ୍ୟକ । ରଞ୍ଜନୁମି ଅତି ପରପାଠରେ ମଣ୍ଡିତ ଦୋଳଥିଲା ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଦେଖାୟୁ ରୁ-ଚିର ଅନୁସରଣ କରୁଥିଲା ଓ ସେଥିରେ ଅଧୁ-ନିକ ଉତ୍କଳ ଶିଳ୍ପକୌଶଳର ଅଭାବ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଅତି ସୁନ୍ଦର ଦର୍ଶନ ଥିଲା ସମ୍ଭାଷଣରେ ତୌଳୀ ଓ ଦୁଇ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ମଞ୍ଚା ଯୋଗେ ଏକ ସଦୃଶ ଦର୍ଶକଙ୍କର ବସିବାର ସ୍ଥାନ ଥିଲା ମାତ୍ର ସେଦିନ ନଗରର ଅନ୍ୟତ୍ରରେ ନୀଚ ଇମାସା ଇତ୍ୟାଦି ଥିବାରୁ ଥିଏଟର ଦେଖିବାକୁ ପ୍ରାୟ ଦେଉଶକ ଲୋକରୁ ଅଧିକ ଆସି ନ ପାରିଲେ ମାତ୍ର ଯେ-ତେ ଲୋକ ଆସିଥିଲେ ସେମାନେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ବିଶେଷତଃ ଅଭିନୟ ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇ ସଖୀ ସହଜ ଗଜନନ ଓ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସହଜ ଶେଷଶାୟୀ ଭଗବାନ ଏବଂ ଅଗ୍ନିନାଭ-ୟୁକ୍ତ ଏହି ଭିନ୍ନୋଟି ଦୃଶ୍ୟ ଯେପରି ଚମତ୍କାର ଦେଖାଗଲା ଚାହା ଏଠାରେ କେହି କେବେ ଦେଖି ନାହାନ୍ତି ଏବଂ ଅତି କିଛି ଏମାନେ ନ କଲେ ସୁଦ୍ଧା କେବଳ ଏହିପରି ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖିବା ପାଇଁ ଏହି ନାଟ୍ୟଶାଳାକୁ ଅତି ଦେଲେ ସମସ୍ତଙ୍କର ଯିବାର ଉଚିତ । ମାତ୍ର ଏହା ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନେକ ସୁଦ୍ଧା ଏଥିରେ ଅଛି ।

ଅଭିନେତ୍ରମାନେ ସମସ୍ତେ ଯେହ୍ନା କାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍କଳରୂପେ ସମ୍ପାଦନ କରୁଥିଲେ ବେଶରୂପା ଓ ଚିତ୍ରପଟଗୁଡ଼ିକ ମୂଲ୍ୟବାନ ଓ ସୁନ୍ଦର ଥିଲା । ବାଦ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଖଣ୍ଡେ ବେଦେଲ ଓ ଗୋଟିଏ ପଶାଉଜ ଥିଲା ମାତ୍ର ବାଦ୍ୟକାରଙ୍କ ଦକ୍ଷତା ଦେବୁ ବାଦ୍ୟ କମିଥିଲା । ବିଦୁଷକର ବାକ୍ୟ-ଚିତ୍ର ଅତି ପ୍ରୀତିକର ଓ ଚତୁରତା ପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା କେବଳ ଦରବାରଠାରୁ ଅନ୍ୟପୁର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ଭାଷଣରେ ଏହାଙ୍କର ଦର୍ଶନଟା କିଛି ଅତ୍ୟୁ-କ୍ଷାଣୀୟ ରୁକା ଦଶରଥ ଅଭିନୟରେ ଅତ୍ୟ-ପ୍ରାନ୍ତ ଦକ୍ଷତା ଦେଖାଇଥିଲେ ଓ ସ୍ତ୍ରୀୟ ଶ୍ରେଣି-ତା ସୁଗ୍ରୀବ ବିଶେଷ ପରଚୟ ଦେଇଥିଲେ ମାତ୍ର ଏହାଙ୍କର ସୁଦା ଦରବାରଠାରୁ ଶୟନାଗାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶରସ୍ରମ ସହଜ ଥିବାଟା ନିରାନ୍ତ ଅସ୍ଵ-ଭାବ ଦୋଳଥିଲା ।

ଅନନ୍ଦମନ ଓ ଚାହାଙ୍କ ଅବଶ୍ୟକ ଦୃଶ୍ୟ ଚମତ୍କାର ଦୋଳଥିଲା । କୌଶଲ୍ୟା ପ୍ରକୃତ ଶାନ୍ତମତା ଓ କୈକୟୀ କଠୋରହୃଦୟା ଓ

ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ଥିବାର ଉତ୍କଳ ପରଚୟ ଦେଇ-ଥିଲେ ଉତ୍କଳେ ଅତି ସୁନ୍ଦରରୂପେ ଅଭିନୟ କରୁଥିଲେ ଓ ଉତ୍କଳର କଥୋପକଥନ ଅତି ପ୍ରୀତିକର ଦୋଳଥିଲା ମାତ୍ର ସ୍ତ୍ରୀ ପାଖରେ ଅନ୍ୟପୁରରେ ଥିବାବେଳେ ଦର୍ଶକଙ୍କୁ ଗୃହି-ବକ୍ତୃତା କରବା ପରି କହିବାଟା ଦୃଷ୍ଟିକଟୁ ବୋଧ ଦେଉଥିଲା ।

ଦୈଭ୍ୟମାନଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଉତ୍କଳୀୟ ଅତି ବିରକ୍ତଜନକ ଦୋଳଥିଲା ଏମାନେ ଠିକ ସମ-ନବମୀର ଶରସ୍ର ସୁଆଙ୍ଗ ପରି ଦୋଳଥିଲେ ମାତ୍ର ଅସିଷ୍ଟେଲରେ ଅତ୍ୟୁକ୍ତ କୌଶଳ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ କିନ୍ତୁ ସୁଦ୍ଧା ସ୍ୱାଭାବିକ ଦୋଳ ନ ଥିଲା ରମ୍ଭାର ନୃତ୍ୟ ସବୋଧୁକ୍ତ ଓ ବିଶେଷ ପ୍ରଶଂ-ସାର ଯୋଗ୍ୟ; ମନସ୍ତୁର ରଞ୍ଜ୍ୟଶୃଙ୍ଗାର ଅଭିନୟ ସୁନ୍ଦର କିନ୍ତୁ ରମ୍ଭାର ଉଦଦେଶ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଶ୍ଳୀଳ ଦୋଳଥିଲା ଓ ଚାକ୍ ସଦୃଶାମାନେ ପାଠ ଅଭ୍ୟାସ ବେଳେ ଇଂରାଜୀ ଶବ୍ଦମାନ ଉଚ୍ଚାରଣ କରିବାର କାଳୋଚିତ ଦୋଳ ନ ଥିଲା ଓ ଗୁରୁକ ପ୍ରତି ବ୍ୟଙ୍ଗୋକ୍ତି ଓ ଅଶିଷ୍ଟତା ଯାତ୍ରାକୁ ବଳ ଯାଇଥିଲା ଏହି ସମସ୍ତକୁ ଠଲ କରି ଭୁଲିଲେ ଏହାକୁ ଅଦୌ ନାଟକାଭିନୟ ନାମରେ ଅଭିହିତ ନ କରି ଏକ ପ୍ରକାର ଉତ୍କଳଶ୍ରେଣୀର ଯାତ୍ରା କ୍ରମା ଯାଇ ପାରେ ଏଦେଶୀୟ ସମନବମୀ ଓ ସମଲୀଳା ପ୍ରଭୃତ ଯତ୍ରା ସଙ୍ଗେ ଏହାର ଅନେକ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ଅଛି ମାତ୍ର ଏହା ଅନେକ ଅଂଶରେ ଉତ୍କଳ ଓ ଉ-ତ୍କଳ ଅଟେ । ଏଦେଶୀୟ ଯାତ୍ରାବାଳମାନେ ଯେ-ଦେ ଏହାକୁ ଅନୁକରଣ କରି ଯାନ୍ତି କରନ୍ତି ତେ-ଦେ ନିଷ୍ପତ୍ତ ସେମାନଙ୍କର ଯାତ୍ରାର ଗୌରବ ବୃଦ୍ଧି ଦେବ ଏଥିରେ ଅଶ୍ୱମାତ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ମୟୂରଭଞ୍ଜ ।

ଶ୍ରୀଶାସ୍ତ୍ରୀ ଯେ ଏ ମଦାଲର କାର୍ଯ୍ୟ ଶିକ୍ଷାଦ ସମ୍ପର୍କରେ ଯେଉଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବଜାଳା ଗବର୍ଣ୍ଣ-ମେଣ୍ଟ କରିଅଛନ୍ତି ମୟୂରଭଞ୍ଜର ବାବୁମାନେ ତହିଁରେ ସମ୍ମୁଖ ନାହାନ୍ତି ସେମାନେ ଗବର୍ଣ୍ଣ-ମେଣ୍ଟ ଇଣ୍ଡିୟାରେ ଅବେଦନ କରିବାର ତେ-ଖ୍ନାରେ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଇଂଲଣ୍ଡମାନ ନାମକ କଲିକତାର ବିଖ୍ୟାତ ସଦାପତ୍ର ଚା-ହାଙ୍କ ପକ୍ଷ ସମର୍ଥନ କରୁଥିବା ଅପ୍ରସର ଦୋଳ-ଅଛନ୍ତି ସେ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି କି ମୃତ ମହାଶକ୍ତା ମରଣ କାଳରେ ବାବୁମାନଙ୍କୁ ମାନେଜର ନିୟୋଗ କରିଥିବା ସ୍ତରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର

ଉହିରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ଉଚିତ ହୋଇ ନାହିଁ । ଏ କଥା ସତ୍ୟ ଅଟଇ କି ନା ଅନୁମାନେ ନ ଜାଣି ମାତ୍ର ଅନୁମାନକର ଧାରଣା ଏହି କି କଳା ଗବଣ୍ଡିମେଣ୍ଡ ଯେଉଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଅଛନ୍ତି ତାହା ଉତ୍ତମ ହୋଇଅଛି କୋର୍ଟ ଅବଦାର୍ତ୍ତସ୍ତ ଦାବରେ ସଜ୍ୟତାର ନ ରହିଲେ ତେଣେ ମଜଲର ଅଶା କୌଣସିରୂପେ କରାଯାଇ ନ ପାରେ । ମୂଳ ମହାଗଜା ବିଚାରଣ ଓ ଦାନଶାଳା ଥିଲେ ସତ୍ୟ ମାତ୍ର ତାହାକର ଶାସନ ପ୍ରଣାଳୀ ଦୋଷଗୁଣ୍ୟ ନ ଥିଲ ଏବଂ ସକଳ ଗଜା-ଜାତୀରୁ ଯେ ସେଠା ପ୍ରଜା ଅଧିକ ସୃଷ୍ଟି ଥିଲେ ଏମନ୍ତ ପ୍ରମାଣ ହୋଇ ନାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ ଓଡ଼ିଶା ଗଜଜାତର ଶାସନପ୍ରଣାଳୀ ଅତ୍ୟନ୍ତ ମନ ହୋଇ ସାଧାରଣରେ ବିଖ୍ୟାତ ଏବଂ ସ୍ୱାଧୀନତାକୁ ଆପଣା କରିବ୍ୟ ସିଦ୍ଧା ଦେବାର ଉପାୟ ପ୍ରାୟ ନାହିଁ । ସ୍ୱାଧୀନତା ଆପଣା ସିଦ୍ଧମାନକୁ ଉପସ୍ତୁକ୍ତ ସିଦ୍ଧା ଦେବାକୁ କଦାଚ ଯତ୍ନ କରିନ୍ତି ନାହିଁ ଏବଂ ବଣ ମଧ୍ୟରେ ନାନାପ୍ରକାର ପ୍ରଲୋଭନରେ ସବଦା ପଡ଼ି ରହିବାରୁ ଏମାନଙ୍କର ମନୁଷ୍ୟତା ଲଭୁ ଅଦୌ ହୋଇ ପାରଇ ନାହିଁ । ଗବଣ୍ଡିମେଣ୍ଡ ଏମାନଙ୍କୁ ସିଦ୍ଧ ଓ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ କରିବା କାରଣ ଯେତେ ଯତ୍ନ କଲେହେଁ ସେ ସମସ୍ତ ନାନା କାରଣରୁ ସିଦ୍ଧ ହୋଇ ପାରଇ ନାହିଁ କୌଣସି ସମୟରେ କେହି ଗଜା ନ ବାଲଗ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ରଖି ପରଲୋକ ଗମନ କଲେ କେବଳ ସେହି ସମୟରେ ସେ ଗଜ୍ୟର ବିଶୁଦ୍ଧତା ହୋଷଧନ ଏବଂ ନାବାଲଗକୁ ଉପସ୍ତୁକ୍ତ ସିଦ୍ଧା ଦାନର ଅବସର ମିଳଇ । ଏମାନଙ୍କ ଅନୁମାନେ ଗଜଜାତରେ କୋର୍ଟଅବଦାର୍ତ୍ତସ୍ତ ଶାସନର ଅଧିକ ପରାପଣ ଏହି ଶାସନାଧୀନରେ କୌଣସି ଗଜଜାତ ଅସିଲେ ଏକ ପକ୍ଷରେ ଯେମନ୍ତ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର ବହୁକାଳର ଦୁଃଖମାନ ପ୍ରକାଶତ ଏବଂ କମି-ଜମା ଓ ସିଦ୍ଧସ୍ତା ସଜାତ ହୋଇ ଯାଏ ତେମନ୍ତ ନାବାଲଗ ଉପସ୍ତୁକ୍ତ ସିଦ୍ଧାଲଗ କରି ରହିବାରୁ ସେହି ଗଜାଳାରେ ସଜ୍ୟ ପାଲଟା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସବୁପ୍ରାୟର ଉତ୍ତର ଭରଣ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହୁଅନ୍ତି । କି ମୁଗଲବଳ କମିଦାଶା ବି ଗଜଜାତ ମାହାଲ ସେତେବେଳେ ମାତ୍ର ସରକାରଙ୍କ କୋର୍ଟଅବଦାର୍ତ୍ତସ୍ତ ଅଧୀନରେ ଅସି ପଡ଼ି ତେତେବେଳେ ତହିଁର ବିଶେଷ ଉତ୍ତର ହୋଇଅଛି । ଅନେକ ରାଜପ୍ରସ୍ତର ସଜ୍ୟ ବି ମହାଜନଙ୍କ କଲେରୁ ସ୍ୱାଧୀନ ପରଲୋକରେ

ଉପାଧିକାରୀ ସକଳେ ଜଗତ ଟଙ୍କା ଗଢ଼ି କରିଅଛୁ ଏବଂ ଅନେକକାଳର ବିଶୁଦ୍ଧତା ଧୌତ ହୋଇ କମି ଜମାର ଉତ୍ତମ ଉତ୍ତମ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଏବଂ ଅନୁକୃତି ହୋଇଅଛି । ଓଡ଼ିଶା ଗଜଜାତ ମଧ୍ୟରେ ସୁଖାସନ ଏବଂ ଉତ୍ତର ବସୟରେ ଲୋକାଳାଳ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଏବଂ ଅନୁମାନେ ଦେବେତ୍ତର ଜାଣୁ ତେଜାଳାକର ପ୍ରାଚୀନପୁରଣୀୟ ମୂଳମଦା-ଗଜକ ନାବାଲଗୀ ସମୟରେ ଏମାନଙ୍କୁ କୋର୍ଟଅବଦାର୍ତ୍ତସ୍ତରେ ଥିଲ ଏବଂ ସେହି ଗଜନା ଏହାର ଉତ୍ତରର ମୂଳକାରଣ ଅଟଇ । ଏଠା ପ୍ରଜା-କପର କୌଣସି ଗଜଜାତର ପ୍ରଜା ସୃଷ୍ଟି ନୁହନ୍ତି ଉତ୍ତରୁ ଦେଖ କେହିଅଛୁ । ନୂତନ ମହା-ଗଜାକ ନାବାଲଗୀ ସମୟରେ କଟକରେ ଥିଲ ସିଦ୍ଧା କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାହାକର ସଜ୍ୟ-ଭର ପ୍ରଦାନ ସମୟରେ ସରକାରଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଜଣେ ଇଂରାଜି ମାହାତ୍ୟା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇ ଥିଲେ ସେ କେତେକ ବର୍ଷ ସେଠାରେ ରହି ନାନା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମ୍ପର୍କ କରି କେଇ ଅସିଲେ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ମହାଗଜା ସୁଖ୍ୟାତ ସହର ସଜ-କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରି ପ୍ରଜାକୁ ସମସ୍ତ ବିଶିଷ୍ଟତା ନିୟାମିତ ଗଜ୍ୟର ଅବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ଏହିପ୍ରକାର ବର୍ତ୍ତମାନ ଗଜା ନାବାଲଗୀ ଅବସ୍ଥାରେ ଏହି ଜନକରେ ଘର୍ଷତାଳ ଆଇ ସିଦ୍ଧ ନରୁ ଥିଲେ ଏବଂ ସେ ଯଦ୍ୟପି କି ଉପରଲଖିତ ଦୂର ମହା-ଗଜାକ ତୁଲ୍ୟ ସୁଖ୍ୟାତ ଅର୍ଜିବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି ତଥାତ ତାହାକର ବିଚାରଣତା ସୌ-ଜନ୍ୟତା ବଦାନ୍ୟତା ଓ ପ୍ରକାଶକରତା ସକାଶେ ସମସ୍ତେ ତାହାକର ପ୍ରକାଶା କରୁଅଛନ୍ତି । ଏ ସମସ୍ତ ଉଦାହରଣ ଉତ୍ତମରୂପେ ପ୍ରକାଶନ କଲେ କାହାର ମନରେ ଧାରଣା ନ ହେବ ଯେ କୋର୍ଟଅବଦାର୍ତ୍ତସ୍ତ ଗଜଜାତ ଗଜ୍ୟର ବିଶୁଦ୍ଧତା ନାବାଲଗ ଏବଂ ଉତ୍ତର ସାଧନର ମଦକୁ ଏକ ପ୍ରକାର ଉପାୟ ଅଟଇ ଏବଂ ତହିଁରୁ କୌଣସି ସାଧ୍ୟକୁ ବହୁତ କରିବା କଦାଚ କାଟିମାୟ ନୁହଇ । ଅବଶ୍ୟ ଅନୁମାନେ ସ୍ତ୍ରୀକାର କରୁଁ ଯେ କୋର୍ଟଅବଦାର୍ତ୍ତସ୍ତର ଶାସନ ବସ୍ତର ବ୍ୟୟ ସାଧ୍ୟ ବ୍ୟାପାର କଳ୍ପି ପଲ ଉଦୁ ପ ଦୁବୁତ ଅଟଇ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ବିନୀ ଭଲ ପଦାର୍ଥ ଲାଭ ହୋଇ କି ପାରେ ଏବଂ ସେହି ବିଷୟ ଏପରି ଦୃଢ଼ ହୁ ଯେ ତାହା ଅନାୟାସରେ ଅବଶ୍ୟକୀୟ ବ୍ୟୟ ଯୋଗାଇ ପାରେ ସେଠାରେ ଅଧିକ ବ୍ୟୟକୁ ତର ସୁସାଧନକୁ ଉପେକା କରୁକ ପ୍ରକୃତ ମିଳିବ୍ୟସ୍ତୁତା ନୁହଇ ।

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ସମ୍ବାଦକାରୀର ପତ୍ର ।
 କନକା ଲଲକାର ଗଜା ମୋକାମରେ ଶ୍ରୀନାଥ ବାବୁଙ୍କର ଉଗ୍ରନାମକ ଯେ ଗୋଟିଏ ଭୁବୁର ଅତ୍ର ତାହାର ଲଙ୍ଘନ ନାହିଁ ଏବଂ ତାହା ଉତ୍ତରରୁ ସେସବୁ ଶାବକ ଜାତହୁଏ ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଲଙ୍ଘନହୀନ ହୋଇ କାଳ ହୋଇ ଥାନ୍ତି ଏହାର ପ୍ରମାଣ କଟକ କଲେଜର ପ୍ରଫେସର ଅବନୀଶ ବାବୁଙ୍କର ବସାଠାରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଦେଖା ଯିବ । ତଳକର୍ଷ ତାହା ଉତ୍ତରରେ ଯେ ୨ ଗୋଟି ଶାବକ ହୋଇଥିଲ ବା ମଧ୍ୟରୁ ୪ ଗୋଟିର ଲଙ୍ଘନ ନାହିଁ ଏବଂ ଗଲ ବର୍ଷରେ ଯେ ୩ ଗୋଟି ଶାବକ ଜନ୍ମ ହୋଇ ଥିଲେ ସେଥି ମଧ୍ୟରୁ ୨ ଗୋଟିର ଲଙ୍ଘନ ନାହିଁ ଏହା ଗୋଟିଏ ଉତ୍ତରକର ଅତ୍ର ଓ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇ ଜାଣିବାକୁ ଦେବ ।
 ଗଜାରେ ଯେଉଁ ନୂତନ କରେଣ ବୁଦ୍ଧ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଅଛୁ ତାହା ଠିକ୍ କେବଳପତ୍ରା କରେଣ ଘରର ସଦୃଶ ବରଂ ତାହା ଅପେକ୍ଷା ଅନେକାଂଶରେ ଉତ୍ତମ ଏହାର ନିର୍ମାଣକାର୍ଯ୍ୟ ଏକଦା ମଧ୍ୟରେ ଶେଷ ହୋଇ ଏଥିରେ କାର୍ଯ୍ୟରମ୍ଭ ହେବ ।
 ତତ୍ତ୍ୱେ କରତାର ଅନୁର୍ଗତ ବନନଗର ମୋକାମରେ ଯେଉଁ କରତାର କରେଣ ବା ଅତ୍ର ତାହା ନିକଟ ଏକ ସେପାଲଘରରେ ଯୋଡ଼ାଏ ବ୍ୟାଗ୍ର ଶାବକ ଜାତୁଁକ ଗାସରେ ପଡ଼ିଥିଲେ ପଶିଥିବା ସମୟରେ ସେଠାରେ କେହି ନ ଥିଲେ ମନୁଷ୍ୟମାନେ ଦେଖିଲରୁ ଗୋଟିଏ ତାହାର ଗଲ ଅତ୍ର ଗୋଟିଏ ମସି ପଡ଼ିଲ । କଳକା ଏଲକାରେ ଏତେପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଉଅଛୁ ମାତ୍ର ବ୍ୟାଗ୍ର ସିଦ୍ଧାକର କେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ନାହିଁ ।
 ଗଜା ସୁରର ସ୍ୱପମାନଙ୍କର ଯେ କାର୍ଯ୍ୟ ପକ୍ଷରା ହୋଇଥିଲ ସେଥିରେ ଶ୍ରୀନାଥବାବୁ ଓ ଅବନୀଶ ବାବୁଙ୍କର ସହରେ ଏବଂ ପାଉଁରୋ-ସିକ ଦାନ ଅତ୍ର ସମାସ୍ତେକ ପକ୍ଷକ ହେବ ଶୁଣୁଅଛୁ ଯେ ପକ୍ଷରା ସକ ପ୍ରଥମ ବାଲକକୁ ଗୋଟିଏ ରୌପ୍ୟ ପକ୍ଷକ ଦେବାର କଥା ହୋଇଅଛି କଟକ ଜଣା ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ମଧ୍ୟ-ମଣେଶୀ ସୁରରେ ଏପରି ପାଇତେ-ସିକ ବାଲକ କଥା ଅନୁମାନେ ଅଜର୍ଯ୍ୟନୁ ସୃଷ୍ଟିକରୁଁ ।
 ବାଲେଶ୍ୱର ଜଲରେ କଳକା ବନ୍ଦାର ଅର୍ଦ୍ଧାଂଶ ଅତ୍ର ସେଠାରେ ସରସଜା ନାମକ ପ୍ରଗ-ଦା ସଦୁଦୁ ଭୁଲରେ । ସମସ୍ତରୁ ସେହି ଯଂସରେ

ରାଜ୍ୟରେ ଯେଉଁଠି ନିର୍ବାଚନ କେନ୍ଦ୍ର
ପୁରସ୍କାର ସେଠାରେ ନିର୍ବାଚନ କ୍ଷେତ୍ର
ରୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରାଯାଇ ଯେ ସେଠାରେ ଗୋଟିଏ
ସମ୍ପର୍କ ଅନୁର ଅଧିକାୟୀ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କମ୍ପା
କ୍ଲେଣ୍ଟେରି କରନ୍ତି ତେବେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର
କମ୍ପା କ୍ଲେଣ୍ଟେରି ଅନେକ ଲାଭ ହୁଅନ୍ତା ।

ଜନତା ଏଲକା ପାଗୁଲିଆ ପ୍ରଦାନୀ ମଧ୍ୟରେ
ଆମର ନାମକ ପ୍ରାୟ ୧୦୦୦ ଫୁଟ
ଅନେକ କାଲିଫିନିଅ ଅଧିକାୟୀ କମ୍ପାନୀ
ଆଦେବ ମନସ୍ତ କରାଯାଇ ଯେ ଗୋଟିଏ ବଜା
ର କରକେ ଯଦ୍ୟପି ଏହା ହୁଏ ତାହା ଦେ
ଲେ ଅନେକ ବାଣିଜ୍ୟ ବିସ୍ତାର ଏବଂ ଧର୍ମକୁଳ
ମଧ୍ୟ ବିକା ଆସିବା ହୋଇ ପାରେ ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ
ଭଲ ବନ୍ଦର ହେବ ।

ମାଲ୍ୟକର ନିର୍ବାହୀ କଲିଫିନିଅ ମହୋଦୟ
ସହାୟ ସ୍ତ୍ରୀ ଯତ୍ନ କରି ଯେ ମନୁଷ୍ୟ କଲିଫିନିଅ
କଲିଫିନିଅରେ ସନ୍ତୋଷ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଛି
ଏବଂ ସେଠା କଲିଫିନିଅର ବାବୁ ଶ୍ରୀନାଥ ତନି
ବର୍ତ୍ତୀ ଏଥର ଉନ୍ନତ ନିମନ୍ତେ ବିଶେଷ ସହାୟତା
ସୁବୀର୍ଣ୍ଣ ତାହାଙ୍କର ଅନେକ ପ୍ରଶଂସା କରି
ଅଛନ୍ତି ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଅନ୍ତରାଳର ବଳେକର ଶ୍ରୀମୁଖ ପଦ୍ମ ସାହେବ ତନୁମାମ
ଦା ୦ ବିକଳ ପ୍ରସନ୍ନଶେଖରୀ ଏବଂ ସ୍ୱରୂପ ଭବତ ପରି
ହସ୍ତୀ ।

ଅନ୍ତରାଳର ବଳେକର ସାହେବ ଅଭାଗୀ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସରୁ
ହୁଅ ନେବାକୁ ପ୍ରଥମା କରିଥିଲେ ମାତ୍ର ଅନେକାନ୍ତେ ଶ୍ରୀମୁଖ
ସର୍ବମେଣ୍ଟରୁ ତାରସମ୍ପାଦ ଅସିଧକ କି ସେ ଚିନ୍ତାଏତ ମାସ
ପ୍ରଥମ ତାରିଖ ଦିନା ରହି ପୂର୍ବରୁ ଅବସର ନେଲେ ତାଙ୍କ
ଶ୍ରୀକରେ କର୍ମଗୁଡ଼ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପଛରେ ସୁଧା ହେବ । କୋଷ
କୁବ ପଦ୍ମ ସାହେବ ଶାସ୍ତ୍ର ଏଠାରୁ ପ୍ରଶ୍ନାନ କରିବ ।

ଦେଶାନୀର ନାବାଲର ସମା କୋଟିଏ ପଦ୍ମ ଏଠା
ରେ ପାତ ଅଛନ୍ତି । ସେ ତନେ ଟିକି ସାନ୍ କଲେକ୍ଟରର
ତଦ୍ୱେ ତପଦଶାକୁ ନିଗୋଷ ଅପାତ କରବାକୁ ସମାଜ ପ୍ରତି
ସ୍ୱେ ପଦ୍ମ ସାହେବରେ ରଖିବା ନିତେଡ଼ ଅନନୀୟତାରେ
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବାର ପରଜାତୀୟ ଗୋଟିଏ ହୋଇଅଛି ।

ସୁଦୂରୀରୁ ଏଠାରୁ ଉଦ୍ୟାପକ ଭିକା ସରକାରୀ ପ୍ରାଜ
ସିନିକାଫାରେ କୋଟି କୋଷପୁରୀଠାରେ ନାଦକମାଳକ
କମ୍ପାନୀରଠାରେ ସତ ଅନୁକ୍ର ମାସରେ ହୁଅ ଶାନ୍ତର ।
ଠାହିରେ ଏକ ମହାଜନର ୫୦୦ ବସ୍ତ୍ର ଗୁରୁକ ଥପ
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟ ହୋଇପାରି । ମହାଜନ ଏଥରେ ସତପୁରଣ
ପାମ କରିବାକୁ ସର୍ବମେଣ୍ଟ ଦେବାକୁ ଶୁଣିବ ହୋଇ
ଅଛନ୍ତି । ଉତ୍ତମ ।

ଶାସ୍ତ୍ର ଏବଂ ମାସ ହେବ ପ୍ରତ୍ୟେକ ତନକର ଉତ୍ତମା
ପଦ୍ମ ସାହେବ ଶ୍ରୀ କଲିଫିନିଅ କଲେକ୍ଟରରେ ପହଞ୍ଚିବ । ଧର୍ମଶା

କାଠାରେ ଏପରି ଉତ୍ତମା କଲେକ୍ଟର ସାହେବଙ୍କୁ ଅନେକ
ପ୍ରକା ହେଉଅଛନ୍ତି ।
ସାଧକପୁର କେପୁଟାମ କଳ୍ପେଷ୍ଟ ବାବୁ କଲିଫିନିଅ ଗୁର୍ଭ୍ୟା
ନବସ୍ତା କଥା ତଥାକଥା ସବୁଜନନକୁ ବଦଳ ହୋଇଅଛନ୍ତି
ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନରେ କେପୁଟାମ କଳ୍ପେଷ୍ଟ ବାବୁ କେଦାରନାଥ
ଭଲ ସାଧକପୁରକୁ ଅସୁଅଛନ୍ତି । କଲିଫିନିଅ ବାବୁ କଳ୍ପେଷ୍ଟ
ସହର ଦାର୍ଯ୍ୟ କଳ୍ପେଷ୍ଟରେ ସୁଦର୍ଶ ତାହାଙ୍କ ବଦଳରେ
ସାଧକପୁର ବାସିନ୍ଦା ହସ୍ତୀତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ପୁସର ହୈନତାପା ଉଦ୍ୟାଳରେ କର୍ତ୍ତମାନ ଗୋଟିଏ
ମକଦ୍ଦମା ଚାଏର ହୋଇଅଛି । ଏ ଶ୍ରୀଜୀ ମାର୍କଶ୍ରେଣୀର
ସାହୁ ପାଣି ବି ନମାଦାର ରଜନୁପରଣ ମହାଲ ମୁଦେଇ
ଠି ଭଲ ସାହୁ ନବାସୀ କୋଳଭଦ୍ରମ ହିଁତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନୁଦାଏ
ମୁଦେଇ ଏକତାତ୍ତ୍ର ପ୍ରକାଶ କି ମୁଦାଏ ଗୋଦଦସନ ହିଁତ
ତାରି ସବାକୁ ସେ ଦଶରେ ଉପେକା ପରେ ଥିବା ନି ସବା
ନବସ୍ତ ଅନୁକୂଳରେ ଉଦାପଣ କରିବାକୁ ପାଇଥିଲ ଏଥ
ମଧ୍ୟରେ ମୁଦାଏ ଅନିୟମ ମୁଦାପକ ସାହାଯ୍ୟରେ ମୁଦେଇ
କୁ ଅପେକା ପରେ ମଧ୍ୟରେ ପାଇପିଟି କରୁଅଛି ମାତ୍ର ମୁଦାଏ
ଗୋଦଦସନ ହିଁତ ପ୍ରକାଶ କେତେ କି ମୁଦେଇ ସତ୍ର ମଧ୍ୟ
ରେ ପାଇ ତାହାର ଶ୍ରୀ ଠି କନ୍ୟା ଗୋଦଦସନ ପୁରୁତା
ବଦଳରେ ହାତ ମାୟୁଅପି ସେ ମୁଦାଏ ସେ ସମସ୍ତରେ
ପରସ୍ତାକ କରିବା ନିମନ୍ତେ ବାହାରକୁ ରୁଠି ମୁଦେଇକୁ
ଦେଖି ଗୋଲ ଥରି ମାନ୍ତ୍ରଣା ଏ ଉତ୍ତମ ମଦ ନୁହେ
ମକଦ୍ଦମା ବରଷାଠାର ପଞ୍ଚାହ ନିଶିବି ହାଇ ପ୍ରକାଶ କରିବୁ ।

ପ୍ର, ପ, ।
ଜନରଦରୁ ଦେବଦତ୍ତ ହେଲୁ ସେ ବାଲେଶ୍ୱର
ସୁଲର ଦେବମାଣ୍ଡଳ ବାବୁ ବେଶ୍ୱରମ ନକ ଏବଂ ଭଲ
ସୁଲର ସେକେଣ୍ଡ ମାଷ୍ଟର ଶ୍ରୀପୁଲ ବାବୁ ଚିତ୍ରି ଦେବକାଅ
ରୋଗ ଗୋବର୍ଦ୍ଧନା ଏବଂ ନୁଆଗାଲ ସୁଲର ପୁ୍ୟ ନ ଶିକ୍ଷକ
ପଦରେ ନିୟୁତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ବାଲେଶ୍ୱରରେ ମକର ସୁନାକରଣ ସେଠା ପ୍ରଥା ଅନୁଷ୍ଠାନରେ
କୁଲକୁଲ ନୂଆଇ ପଥାସହରରେ ସମାଧା ହୋଇ ଯାଇଅଛି
ଅଧିକ ମଧ୍ୟରେ ଭକାଙ୍କ କରରରେ, ମଶ୍ତନକ ପରେ ଏବଂ
ମୋକ୍ଷକ କରାରେ ତନି ତନି ହୋଇ ନୂଆଇ ହୋଇ
ଅଧି, ସଜକାଠରେ ବାବୁ ସୁଲେଶ୍ୱରମଦେବକର ଏବଂ ମଶ୍ତ-
ନ ପରେ ବାବୁ କୋଷାଧିକ ବଦଳର ଏବଂ ନିତା ପାତ
ପରସ୍ତନ । ନୁରାଣୀ ଏବଂ ମେଣ୍ଟା ନୂଆଇ ମଧ୍ୟ ହୋଇ ଯାଇ
ଅଛି ।

କଲତରେ ଗାପିକ ନାମକ ଏକ ସାହୁଦ୍ୟାନୁଶୀଳନା
ପଦ୍ମିକା ରହି । ସେଠା ପ୍ରଧାନ ସବାଦପଦି ଶାନ୍ତମୟ କୋ
ଲୁଣି ଶେ ଶପ ବହୁତକ ଉପକରଣରେ ଯେଉଁ ସୁଖ୍ୟ
ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇପାରି ତାହା ବାହାର କରବାରେ ୨୧୦୦୦
ଟଙ୍କା ଶର୍ତ୍ତ ହୋଇଥିବ ।—କଲତର କଥା ସବୁ ଉତ୍ତମ
କୋଲି କୋଷ ହୁଏ ଏବଂ ଏ ସବୁ ସମ୍ପାଦରେ କଲତର ସେ
ସରକାରୀ କେତେଦୂର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛି ତାହା ତନୁ
କଲେ ତନୁଲ୍ଲୀର ଜଗାଯାଏ । ଯେଉଁ ପଦ୍ମିକାରେ ଏକ
ସୁଖ୍ୟ ବାହାର କରବାରେ ଦୁଇଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାଶର୍ତ୍ତ ହୋଇଅଛି
ଠାହିର ସାହିତ କଳ ଓ ଅଧିକେତେ ନେହୁଅନ୍ତି ।

ଦିଲ୍ଲୀମାନ କୋଲିନି ସେ ତାଙ୍କ ବିକଳରେ ଶ୍ରୀ କର୍ମଗୁପ୍ତ
କପୁଳି କରବା ବାଉଣି ବଜାଲି ପୋଖିମାଣ୍ଡର କେତେକଲ
ମଞ୍ଚର କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ପଦ୍ମାସ୍ତ୍ର ସ୍ୱରୂପ କଲକତାର ସାଧ୍ୟ-
ରଣ କେତେକ ତାଙ୍କଦରମାନଙ୍କରେ ଶ୍ରୀ ଦେବ କପୁଳି
କରବାଇ ଉତ୍ତମ କରନ୍ତି ।—ସେତେବେଳେ ମାକ୍ରାଜ,
କୋଷାକ୍ଷର ଓ ସନ୍ତୀକେଶରେ ଏତଦ୍ୱୟ ଉତ୍ତମ ପଲ
ହୋଇଗଲି କେତେବେଳେ ସେ କଲକତାରେ ଭଲ ପଲ

ହେବ ଓ ଠାହିରେ ସଦେବ ଠାହି ।—ମାତ୍ର ଏମାନଙ୍କର
ପୁଅ କାରେକେ ବବ ?

କର୍ମଜ ଦେଶର ଶ୍ରୀ ଦେବମାନେ କରୁଣ୍ଣ କରବା ପାଇ
ସଦ୍‌ଗୁଣକ ମୁଗ୍ଧରେ ଭଲ ବାଲ ପ୍ରସୂତ କରନ୍ତି । ଏ
ଦେଶର ଶ୍ରୀମାନଙ୍କପଦ ସେମାନେ ସୁଦର୍ଶ ଗୋଷା ବାଲବା
ନିରିତ ମୁଗ୍ଧରେ ବାଲ ଧାରଣ କରନ୍ତି ନାହିଁ, ସେମାନେ
ସମସ୍ତେ ନାଶ୍ତୀ ହୋଇ ମୁଗ୍ଧର ପମସ୍ତ ବାଲ କରୁଣ୍ଣ କରନ୍ତି,
ଘିଂସରି କଦମାନେ କର୍ମଜ ଦେଶର କଦମାନଙ୍କ ମୁଗ୍ଧ ବାଲ
କରି ବଳୁ ଗୋଷା କରନ୍ତି । ଅଧୁତାଳି ଓଳନ ଉନିଶ ଉହି
ବାଲର ମୂଲ୍ୟ ବାଲ ଟଙ୍କା ।

ନାପାଳ ଗବ୍ୟର ପ୍ରଧାନ ପୁସ୍ତକରୁ କଲିଫିନିଅନକ
ଘିଂଲଗ୍ରକୁ ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରେସିତ ହୋଇଥିଲେ ସେ
ସେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଘିଂଲଗ୍ରର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦେଖି ପାଖିକେ; ସଦ୍ୟପି
ଏ କଥା ସତ୍ୟ ରୂପ ସେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାନ ଧର୍ମ ଘିଂଲଗ୍ରକୁ ଶୁକ୍
ନିର୍ଦ୍ଦୋଷୀ, ଏବଂ ଧର୍ମିକ କରୁଅଛି, ତାହା ହେଲେ ନାପାଳ
ଦଳ୍ୟ ମଧ୍ୟ ସେ ଧର୍ମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକ କରବ । ଅଠର ମାସ
ପ୍ରଧାନ ଧର୍ମଗାନକ ଘିଂଲଗ୍ରରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କର ଏତ କଥା
ଶିଖି ସୁଦେଶକୁ ଫେରୁ ଅସିଲେ ସେ, ଘିଂଲଗ୍ରରେ ପେତେ
ଫାପ ଏବଂ ହୁଗର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରଇ, ତାହା ସହର ରୁଦ-
ନା କଲେ ନାପାଳ ଦଳ୍ୟକୁ ଘିଂଲଗ୍ର ନିର୍ଦ୍ଦୋଷୀ ବୋଇବାକୁ
ହେବ । ଫାପ କଣେକଟ ମାଉରମୀ ନବାଇଶ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶିଖୋ ଏବଂ କୋକ ଧର୍ମ ନକଟରେ ପଦସ୍ତ ହେବ ।
ସୁ, ସ ।

କୋଡ଼ ବକ୍ତ୍ର କେଣ୍ଡାପାଳ ହେଲେ କହଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
ଉପରେ କଣ୍ଡେ ପାଇଁ କୁଟ ଉପକ ରେପା ଭକାଇ ସେହି
ବକ୍ତ୍ର ଉପରେ ପୁଲଟିକ ପରି ସଦ୍‌କରେ ବାଲ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ,
ସକାଲେ ରୁଠି ଦେଖିକ ବକ୍ତ୍ରରେ ଥର ବ୍ୟଥା ନାହିଁ ତାହା
ନକମ ହୋଇ ଯାଇଥିବ । ତେତେବେଳେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସେ
କରୁଣି କିଶୋର ପକାଇବ ।

ହାଇକୋଟରେ ଏକ ନିଷ୍ପ ସେକ୍ସ କୋକଦମା ଜନ
କୋରସୁ ସାହେବକହାଏ ଏହପର ନିଷ୍ପରି ହୋଇଅଛି ।
ନିଷ୍ପ ସେକ୍ସ ପଛକୁ ଜଣେ ଓଲଲ ନିୟୁତ ହୋଇଥିଲେ ।
ଜନ ।—ନିଷ୍ପ ସେକ୍ସ କହୁଏ କେତେ ?
ଓଲଲ ।—କହୁତ ରୁବ କି ୨୦ ଶୁ ।

ଜନ ।—ସେ କି କର୍ମ କରେ ?
ଓଲଲ ।—ଏହି ଅଦାଲତର ସେ ଜଣେ ଅଭିଯୁ କରଇ-
କଦସ । ତାହାର ପ୍ରଥମାୟ ଅଧିକ ୫୦୦ ଟଙ୍କା
ହେବ ।

ଜନ ।—ସେ ବାହା ହୋଇଗଲି ?
ଓଲଲ ।—କବୀରୁତ ମଧ୍ୟ ହୁଇଗୋଟି ସହାନ ପାଉବାକୁ
ପଞ୍ଜେ ।

ଜନ ।—କେବେ ଏ କଥାର ନିତାନ୍ତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟନକ ଏକ
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷକ ଏକକାଣ୍ଡ । ବାଉଣ ସନ ୧୮୮୬ ମସିହା
ଅପ୍ରେଲମ ସରେ ଅଧିକାରରେ ଶୁଣ୍ୟ ପଞ୍ଚଅଛି ଏବଂ
ଅନକ୍ଷ ସାସରେ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି । ସୁଦର୍ଶ ଅଧିକ
କିଛି ହୋଇ ନାହିଁ ମାତ୍ର ଶୁଣକ ହୋଇପାରିବ କି ପରି ?
ଓଲଲ ।—ଠାହିକ ଏହି ଉତ୍ତର କଥା ହୋଇ ପାରେ ସେ
ଏହାର ଲିଭ କଣେ ସପୁରାଏ ଘର୍ତ୍ତ ଭକାଏ ସୁଦର୍ଶ
ଠାହାର ଜଜର କିଛି ଶର୍ତ୍ତ ନୁହେ । ପରିଶୋଧ
କରିବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ଅଧିକ ଟଙ୍କା କହୁଁ କହୁଥିବ
ମାତ୍ର କର୍ତ୍ତମାନ ମନାକମାନକହାଏ ପ୍ରାଣିତ ହୋଇ
ସବାକୁ ଏ ଅଦାଲତର ଅଗ୍ରଣ ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛି ।
ଜନ ।—ପରିଶୋଧ କି କରିବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ରୁବ ମଦ୍ୟ

ବଦଳା ନମନ୍ତେ ବାଳକର କ ଅଧିକାର ଅଛି ?

ଜଣାଇ ।—ରାଜପୁତ୍ର ବଦଳାରେ ତାହାର ଭୁମି ହୋଇ
ଅନ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ନାହିଁ ବଦଳାରେ ହୋଇ ତହିଁ ଅଧିକ ଅଛି ।
ତହିଁ ନକ ।—ଏହାର ରାଜପୁତ୍ର ବଦଳାକାଳ ନକ ଓ
ସରକାରୀଦର୍ବନ୍ଦର ରାଜମାନ ଜବାବଦାରେ ସେ
କ ପଳ ତାହା ଅସ୍ତେ ବୁଝି ପାବୁ ନାହିଁ । ଇତ୍ୟାଦି
ରୂପ ହେତେକ ନିପୁଣି ଦେଖାଇ ଜଳ ନିଶ୍ଚି ଭେ
କରୁ ନିଶ୍ଚି ପ୍ରକାଶ କଲେ ।

କରାବରଦାରେ ଭବୁ ସରକାରୀ କ ସୁତ ସୁନକାର ପ୍ରାପକ
ବଦଳା ସବାଣେ ଇଭସୁହି ସାଚେକ ସେଠାକୁ ଅଧି ସବାଣ
ସୁଖା ଯାଏ । ଏତେକଳ ଯାଏ ବଦଳାବଦଳାଏ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ନ-
କହୁଡ ହେଉଅସା ।

ଶିଶୁବନ୍ଧନ ସରକାର ଦେଖେ ପାଦେକ ଅନେକ ଦେଖା
ଓ ନିମନ୍ତମାନଙ୍କରେ ଶିଶୁ ବସୁଣୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ ନିମିତ୍ତ ଭୁମି
ବଦ ଅନ୍ତାନ୍ତକ ପରଶ୍ରମ ହେତୁ ଅସୁଷ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏବ
ସେସ ସବାଣେ ସମୁଦ୍ରେ କସୁପ ହାନ ଭୁମିଣ ବଦଳାରେ
ନିପୁଣ ଅଛନ୍ତି ।

କରମାସ ତା ୧୦ ରାଝରେ ଅନବସାଣା ବିଂଦୁଳ
କୃତ କଲସା ନବରରେ ଉତୁହି ଶବ୍ଦେ । ଦାକ ସଙ୍ଗେ
ତା ୫୦ ରାଝ ଅଛନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତ ସେଠାରେ
ଭୁବିରୋଢ ବାସନାକ ଭଞ୍ଜା ନାୟ ଯାଇଅଛନ୍ତି ।

କରକରେ କର୍ତ୍ତମାନ ଏକ ନୂଆ ଭକମର ହୋଟ ବାହାର
ଗଲ । ଏହା ସକସୁବା ୩୭୫ ପଦକରେ ନିମିତ୍ତ ସେ ପ୍ରଦ-
କନ ଏହା ପଦକ ବାହାର କରି ଦୋକାକୁ ନୁଏ । ସୁତରା
ଅନ୍ତ ଯୋଗାଏ ପ୍ରସ୍ତୋନକ ହାଉ । ଏ ଦେଲ ଭକମମଗ-
କାରେ କରୁତ ଗୋଳମାଳ ଦାସି ଯାଇଅଛ । ବାଃ—
କାୟକାକୁ ଏପରି କୋରସି ବାଟେ ବାବେଇ ଦେଲେ
ସୁହାଦାସମାଜେ ନିପୁ ହୋଇ ଯାନ୍ତେ ।

ପ୍ରଭୁଦେବର ଚକାଈକ ନିବାରଣାର୍ଥ କିଶେଷ ନୈମିତ୍ତ
କର ନିପୁଣ ହୋଇଅଛ । ସେଠା ପୁଣ୍ୟ ନୀତି ଅବଶିଷ୍ଟ ।

ନିପୁଣକ ଚଳେ ଓ ପରଦେଶଠାରେ ଏକ ପିଠି
ସକା ବଦାହ ଶାସ୍ତ୍ରନିମେକ ଓ ଶବ୍ଦ କସୁକା କରୁଅ-
ଛନ୍ତି । ତହିଁତରେ କସବାଦକାହ ଶାସ୍ତ୍ରନିମେକ ଓ ବା
ଦାହା କସସେନାଞ୍ଜେ ବନୁ ନାହିଁ ମାଞ୍ଜ ଏ କସସୁ ଯେ ଦେକ-
କେ ଚରଦର୍ଶନ ବଦଅସ ଏବ ଅନ୍ତାତି ତହିଁ ଅନ୍ତୋକନ
ସକି ଭକୂତ ସୁତର କସସୁ ।

ନିପୁଣକା ଚେକାକାଞ୍ଜେ ତାହୁର ଭରଦବଶୀୟ
କନସାଞ୍ଜେ ସରକ କସେ ସରୀ ଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ
ବଦଳାର ନମସୁ ଅନ୍ତା ହୋଇ ଯାଇଅସାହୁ ତାଙ୍କ ବା
ର୍ଯ୍ୟରେ ଉପସୁତ ଦେକ ନିପୁଣ ହେବାର ପ୍ରଥାକ ବଦଳା
ପରପାସୁରେ କରତ ସରକେ କନିଦାରମାନଙ୍କର ଏକନକ
ହୋଇଅସ । ସମସ୍ତେ ଏକବାକ୍ୟ ହୋଇ ମାନ୍ୟକର କୁଟି
ଦାସ ପଳ ସି ଅନ୍ତ ଦକ୍ ମନୋଜ୍ଞତ ବଦଅସନ୍ତି । ଏ
କବାଦକ ଅନ୍ତା ପ୍ରାପକଚକ । ନିପୁଣାସ ବାକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ
କରାଇ କନସାଞ୍ଜେ କରୁନିସିଲର ଏକ ସରୀ ଅଛନ୍ତି ।

କରକାର ପୁଦକବାଦ ଅପଣା ନବା ମାଧର ପର୍ତ୍ତନ
ସରକ ଅନୁଦ ମଧ୍ୟରେ କରକଦାକୁ ସିବାଇ କସତ ଚୁଏ ।
ପ୍ରାନ୍ତ ଦେଶର ଗ୍ରାମମେସ ବସାଣାରେ କମ୍ ନିଷିତ
କସସମାନଙ୍କର ପକ୍ଷା ପୁଣ୍ୟ ଚୁଏ । ସପା—ତସନ ଏବ
ପରଦେଶର ନିପୁଣାସ ଶିଖା, ପଠନ, ରଞ୍ଜନ, ଭୁଲୋକ
(ଦେଶପଞ୍ଚ ପ୍ରାନ୍ତକର), ଇତ୍ୟାଦି (ଦେଶପଞ୍ଚ ଅଳ ପ-
ର୍ତ୍ତନ ପ୍ରାନ୍ତ ଦେଶର ଇତ୍ୟାଦି), ଅନ୍ତ ଏବଂ ନିପତ୍ୟ
ସୁଦା, ପଦାର୍ଥ ଓ ଚକ୍ରକର, ଇତ୍ୟାଦି, ମଧ୍ୟ କୁଟି, ବାଞ୍ଜ

ଓ ଶ୍ରୀମୋହାୟ ଏବଂ ପ୍ରମ ଓ ଅଧ୍ୟ ନିଶ୍ଚୟରେ ସେମାନଙ୍କର
ଉପଯୋଗିତା, ବଦ୍ୱା ଓ ଭଜାକର, ସମାଜ ଓ ବ୍ୟାପାର
ଏବଂ (ବାଳକମାନଙ୍କ ନିମିତ୍ତ) ସୈନିକଶିକା ଓ (କାମାନଙ୍କ
ନିମିତ୍ତ) ସୁତର କାର୍ଯ୍ୟ—ପ୍ରାନ୍ତ ଦେଶର ଏ ପଦକ
ସରକ ଅନୁମାନକ ଦେଶର ଦେଇ ପଦକା ସର ହେବ ।
ଅନ୍ତରପାଶାକର ଭବୁ ଅସୁ ପ୍ରସୁ କାର୍ଯ୍ୟକ ୫୧୩୩୩
ଏହା ହଜା ଦେନସର ଦେଲ ପରକାର ଦର୍ଦ୍ଦକ ସରକ ଶା-
କ୍ରରେ ଦନପାଦ କରିବା ଅନ୍ତ ଓ ସୁକର ଦେଲ ପାରେ ?
ହୁଣ ମଧ୍ୟରେ କରାଧା ହୁଦେଶ ହୁଦେ ।

ସେହୋସାୟ ସାମାନ୍ତ ପ୍ରଦେଶରେ ଅନୁଗା ନିମିତ୍ତ
*... ଗୁର ଗାମ୍ୟ ଭେନନ୍ଦୁ ବାକି ଅସ ପଦାନ୍ତ ଅ
ଦେଶ ହୋଇଅଛ । ସୁତର ଚସୁ—କରକମେକ ଦେବେତ
କେବଳ ଉଦ୍ଦୟ କରିବାକୁ ସିଧିଲେଇ ।
କରକଦାରେ ଓପରଠା ଦେଶ ବହୁତ ନିପତ୍ରମ ହୋଇ
ଶୁକାର ସମ୍ଭାବ ନିଲେ । ଏତ ଅସୁର ମାସ ତା ୩୦ ନିକରେ
କ୍ଷେଷ ହୋଇଅସା ସପ୍ରାକ୍ତରେ ତ ୭୧ ଏ ଏହ ଦେଶରେ
ମରାଅଛନ୍ତି । କୁର ଦେଶର ମଧ୍ୟ କିଶେଷ ପ୍ରାନ୍ତକ ଦେ-
ଶାସାଏ ।

କିଶେ ପରପ୍ରେକର ସୁଦକ ଦେଶା ସୁକାସୁ ଶାସ୍ତ୍ର
କନପଦା ନମେ ଇଶା ପଣ ଯାଉ ଏକାକୁ ତହିଁରେ ଦୁଃସ
ପ୍ରକାର କରି ଗୋଷ୍ଠିଏ ସଂସୁତ ଅନୁର୍ଦ୍ଧେୟ କଲେକ
କରକଦାରେ ଶ୍ରାପନ କରି ତହିଁର ସୁକରକାର କରିବା
କମ୍ପା ଶ୍ରୀମାୟ ସଂସୁତ କଲେକରେ ତହିଁ ନିମିତ୍ତ କେବେଠି
ଶେଖି କସାଈକା କାରକର ଇତତ ଦରଶନକେଉ ନିପୁଦେଶ
କରକା ଯୋଗାରେ ହୁଦେ ଦେଶକୁ କେପିଅଛନ୍ତି ।—ଏ
କ୍ରତରେ ଅନୁମାନକର ଦେଶାସ ଉଚ୍ଚକାର କନପଦାର
ବହୁତକର କସା ପଶକା ନକ କ୍ର ଶାନ୍ତକସୁ ଏବ ଅନେକ
ସରେ ଇଂରାଜ ଚକରଠାକୁ ତହିଁରେ ଶେ ଅଧ୍ୟ ଇପକାକ
ନିଲଇ ସେସରେ କେ ସଲେକ ମାହୁ । ଅନୁମାନକ
କକେତନାରେ ନିଦାନ୍ତ ପସରେ କେପଦ ହୁଦେ ଦେଶ
ପ୍ରସ୍ତାବ କସଅଛନ୍ତି ସମୁତ ଇସାଧାକର ପଦଶାନ୍ତ କସସୁ-
ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏହାକୁ ମଧ୍ୟ ସକି ବେପିତ କଲେ ଇଉମ
ହେବ ।

ପ୍ରବେଶପତ୍ର ।

ମାନାଙ୍କର ଶ୍ରୀୟୁକ୍ତ ଉତ୍କଳାଧିକା ସମ୍ପାଦକ
ମହୋଦୟ ସମାପେଷ୍ଠ
ନିମାଣସୁ ।
ଏ ଦେଶର ଜାକରର ବହୁ ଶ୍ରୀ ନାଗସୁଖା
ତନ୍ତୁ ଦିଂ ଜଶେ ଅକାର ସିଲେପକାଞ୍ଜ କନ୍ଧି
ଅଟଣି ବାକୁ ନିମାଣସୁ କାହାର ପାଞ୍ଜା ଶୁଣିଲେ
ଅକଳମୁରେ ବେଶୀ ଗୁଡକୁ ଯାଇ ସେବେତୁର
ସମୁଦ ଚତୁସ୍ତ୍ର ଯହୁ ସଦକାରେ ଶାକାର
ଡକସା କରଣି ସେଥୁକମନ୍ତେ ଏଠାର ସମସ୍ତ
ଲେକେ ଜାକ୍ରର ବାକୁ ନିମାଣସୁକୁ ଅନୁଜକ
ଚନ୍ଦ୍ର କରଣି ଏ କସନୁର୍ଗର୍ବ ଭଗତି ପଜା
ସାମରେ ଜଶେ କ ୨୦ ବର୍ଷ କସୁସର ଭକ
ଓ ଦରପୁଲେକ ପ୍ରାୟ କ ୨୭ ଶ୍ ବେବ ମୁକ
ଭ୍ୟମ କରକାରେ ବକ୍ର କସା ପାଇଥିଲ ଏ

କସସୁ କରୁ ନିମାଣସୁକ ଜାକ୍ରଥାରେ ଅଧିକା-
ରୁ ଶାକୁ ଅଗାଲ ଗଲ ଉପସୁରମାସ ତା ୨୭
ରାଝରେ କାହାର ସାହାଯ୍ୟ ବ୍ୟଭରେକେ ସୁସୁ
ଅଧ୍ୟ ଡକସାଦାସ କାହାର ମୁକ୍ରଦାରୁ ପ୍ରାୟ
ଅଧରଜାନକି ଓକନର ଗୋଷ୍ଠିଏ ପ୍ରସୁର ବା-
ଦାର କର ବେଶିକୁ ଏକ ସପ୍ରାକ୍ତରେ ସମ୍ପୁର୍ଣ୍ଣ-
ରୂପେ ଅଗ୍ରେଣ୍ୟ କରି ଦେଲଅକ୍ର ପରମେଶ୍ଵର
ବାକୁ ନିମାଣସୁକର ଏହୁପର ନିପୁତ୍ର ସହେଷ-
କାଈକା ନମନ୍ତେ ଶାକ୍ର ସମଗ୍ରାକ ପୁରହୁତ ବ-
ରକ୍ର ଏହ ଅନୁମାନକର ପ୍ରାର୍ଥନା ।

୮୮୮୮୩ } ବସୁଦ
କରାୟା } ଶ୍ରୀ ସୁକ୍ରୋକ୍ରମ ଶ୍ରୀମହାନାୟକ

ନିମାଣସୁ ।
ନିମାଣସୁ କରାୟା ଶ୍ରୀକୁ ଅପଣଙ୍କ ଜଗ-
ଦ୍ଦିକସାକ ପଟିକାରେ ପ୍ରାକଦାନ କଲେ ଚିତ୍-
କାଧ୍ୟତ ଦେହି ।

ଏହ କ ସେ ଚଳତ ମାସ ତା ୧ ରାଝ ଦନ
ଅପସୁକ୍ର ଶ ୪ ଶା ସମସୁରେ ଅନୁଗୋଳ
ପୁରୁଣାଗତ ସୁଲ ଗୁହରେ ସନ ୧୮୮୧
ମସିହାର ଅନୁଗୋଳ ସୁଲ ପଦାଞ୍ଜୋକ୍ତିଶି
ଶ୍ରୀମାନଙ୍କର ପ ଚିତୋଗିତ ଦାନ କାର୍ଯ୍ୟ ଅକ
ସମାବେଦ ସହିତ ସମ୍ପଦ ହୋଇଥିଲ । ପୁଣର
କସସୁ ଏହ ଦେ ରକ୍ର ପୁଦରେ କଟକରୁ ଅ-
କାତ ପରେଷ୍ଠା ଉପାଟିମେଣ୍ଡର ଶ୍ରୀୟୁକ୍ତ ଏତ ଏତ
ଡେକସକ ସାହେବକ ମହୋଦୟ ଏବ କାକ ସଙ୍ଗେ
ଅସିଥିବା ଅମ ଲମାନେ ଓ ଏ କଲସୁ ଭଦୁସିଲ-
ଦାର ଶ୍ରୀ ବାକୁ ନାଗସୁଖତନ୍ତୁ ନାୟକଙ୍କ
ସହର ଅସୁ ସମସୁ ଅମଲମାନେ ଓ ବଜ୍ରଚାତ
ସୁଲ ସମୁଦ୍ରେ ସର୍ ଇନ୍ଦ୍ରେକର ଶ୍ରୀ ବାକୁ
ପ୍ରଭକର ବଦ୍ୟାରୁ ଶ୍ରୀ ବାକୁ ଅସୁକାଅସେନ
ମହୋଦୟଙ୍କ ସହର ଏ କଲସୁ ଯାକଗାୟ କ୍ରୁ-
ଲେକମାନେ ଓ ସୁଲଗର ପ୍ରଧାନ ୮ ବର୍ଷରୁ-
ମାନେ ଉପସୁତ ଥିଲେ । ସଦ୍ୟଦ୍ୱିନକର ସଖା
ପ୍ରାୟ ତୁରଶକରୁ ଉକ୍ତ ହୋଇଥିଲ, ସରାପକର
ଅସନ ମାନାଙ୍କର ଶ୍ରୀୟୁକ୍ତ ଏତ ଏତ ଡେକସକ
ସାହେବ ମହୋଦୟ ଏବ ଅନୁମାନକର ଉଦ-
ସିଲଦାର ନିମାଣସୁ ସଦ୍ୟ କନସୁବାକୁ ସକ୍ର
ପୁଶୋଇତ ହୋଇଥିଲ ।

ଉକ୍ର ସୁଲର ଦେକ୍ରମାଣ୍ଡର ଶ୍ରୀ ବାକୁ କନା-
ର୍ଚକ ପ୍ରସାଦ ସୁଦ୍ଧ ସହରୁ ଉକ୍ର ସମାଜେ
ଉଦ୍ଧମରୂପେ ସପିତ ହୋଇ ଦର୍ଶକମାନଙ୍କ
ମନକୁ ଅକ୍ଷୁ ଇରୁଥିଲ ଏବ ଦେକ୍ରମାଣ୍ଡର

ମହାଶୟଙ୍କ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ କିମ୍ପା ବାଳକ ନା-
ନାଦି କବିତା ଓ ଶୁଭକର୍ମ ବାଳକ ସମ୍ବନ୍ଧ
ଶ୍ଳୋକ ଲଳିତାଦି ପାଠକର ସହଯୋଗକୁ ମୋ-
ହୁତ କରାଇ ଥିଲେ । ଇନ୍ଦ୍ରାଦ ସାହେବମହୋ-
ଦୟ ଅନନ୍ଦ ସହୃଦ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରରେ ବାଳକମାନଙ୍କୁ
ପାଶଚୋଷିକ ବିଭରଣ କଲେ ପର, ଅମ୍ବୁମାନ
କର ଉଦ୍‌ବିଳଦାର ମହାଶୟ ଦେଶୋଦ୍ଧତି
ଏବଂ ପାଶଚୋଷିକ ଦାନ ବିଷୟେ ଓଡ଼ିଆରେ
ଗୋଷ୍ଠିଏ ଉତ୍ତମ ବକ୍ତୃତା ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲେ ।
ସ୍ତ୍ରୀବା ବିଶ୍ୱକର୍ମ କର ସହ୍ୟ ମଣ୍ଡଳୀ ବିଶେଷ
ଅନନ୍ଦ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ଉଦ୍‌ପରେ ସାହେ-
ବ ମହୋଦୟ ଇଂରାଜୀରେ ଏ ଦେଶୀୟ ବିଦ୍ୟା
ଶିକ୍ଷା ଓ ଏ ଦେଶର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସାଧନ ବିଷୟରେ
ଏପରି ଗୋଷ୍ଠିଏ ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ସ୍ୱନ୍ଦର ବକ୍ତୃତା କରୁଥି-
ଲେ, ଯହିଁରେ କି ଏ ଦେଶୀୟ ଲୋକମାନେ
ଦୁଃଖ କମୋଚଳ ଓ ସୁଖ ସମ୍ପାଦନାର୍ଥେ ବିଦ୍ୟା
ଶିକ୍ଷା ବିଷୟରେ ଯତ୍ନ ଓ ଦେଖା କରିବା ନିମ୍ନ-
ତ୍ତୁ ଅପଣା ଉପରେ ଅନେକ ନିର୍ଭର ରହିବେ
ମାନ ସାହେବ ମହୋଦୟ ଯେଉଁ ବକ୍ତୃତା
ଇଂରାଜୀ ଭାଷାରେ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲେ, ତହିଁର
ଭାବ ଉତ୍କଳ୍ୟ କେହି ଉତ୍ତମ ଇଂରାଜୀ ଜାଣିବା
ଲୋକ ଓଡ଼ିଆରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ସମାଜରେ
ବୁଝାଇ ଦେବାର ଉଚିତ ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ତାହା
ହୋଇ ନ ଥିବାରୁ ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ ତାହା-
ର ସମ୍ପର୍କ ହିଁ ପାଇ ନାହାନ୍ତି । ଏହା ଅତି
ଶୋଚନୀୟ ବିଷୟ ଅଟେ ।

ପାରଚୋଷିକ ବଦଳ କାର୍ଯ୍ୟ, ସମସାଧକମୁ-
ର ସ୍ୱଳ ବନ୍ଧୁ ହେଲା ଉପରେ ସାହେବ ମହୋ-
ଦୟଙ୍କର ଆତ୍ମ ଗୋଷ୍ଠିଏ ମହତ ଗୁଣ ଯାହା ବି
ସର୍ବନାଥାରଣରେ ଅଦରଣୀୟ ହୋଇଅଛି,
ତାହା ଅମ୍ବୁ ଏଠାରେ ପ୍ରକାଶ ନ କରି ପୁସ୍ତକ
ହୋଇ ନ ପାରିବୁ, ତାହା ଏହି ଯେ ସାହେବ
ମହୋଦୟ ସର୍ବଶେଷ ଅନନ୍ଦର ହୋଇ ଅନୁ-
ର ପ୍ରକାଶ ପୂର୍ବର ଅଧିକାଂଶ ଶ୍ରମକୁ ଅପଣାର
ମୋ ୨ ଠା ହସ୍ତି ଉପରେ ଆଶେଦଣ କରାଇ
ଦି ୧ ଶ୍ରୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପରିକ୍ରମଣ କରାଇଥିଲେ ।
ସାହେବ ମହୋଦୟଙ୍କର ଏହିରୂପ ନୀଳା
ସନ୍ତୋଷକରକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରି
ଅମ୍ବୁମାନେ ଆଜ୍ଞାପିତ ହୋଇ ସାହେବ
ମହୋଦୟଙ୍କ ବିଶେଷ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଅଛୁ ।
ଉଦ୍‌ବିଳଦାର ମହାଶୟଙ୍କ ଉଦ୍‌ଗୋଚରଣ
ଅନେକ ଉତ୍କଳକ ଏବଂ ପୂର୍ବୋକ୍ତ ସାହେବ
ମହୋଦୟ ଉକ୍ତ ସମାଜରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ

ଥିଲେ । ବାବୁ ମହାଶୟ ଯେପରି ପ୍ରଜା ରଞ୍ଜନ
ଓ ପରମଦୟାଳୁ ଏହି ଗୁଣ ବ୍ୟୟରେ ଏ ଗୁଣ୍ୟ
ଶାସନ କରୁଅଛନ୍ତି, ସେପରି ମଧ୍ୟ ଏ କଲ
ଉଦ୍‌ବିଳ ପ୍ରତି ବିଶେଷ ଯତ୍ନଶୀଳ ଦେଉଅଛନ୍ତି,
ବାବୁ ମହାଶୟଙ୍କର ଏ କଲ ପ୍ରତି ବର୍ତ୍ତମାନ
ଯେତେ କ୍ଷମା ଦୃଷ୍ଟି ଅଛି, ଯଦ୍ୟପି ଏହା ଛା-
ଦ୍ୟାକ ଅନ୍ତଃକରଣରେ କିଛିକାଳ ଗ୍ରାସ୍ତା ହୁଏ
ତେବେ ଏ କଲଟି ବାବୁ ମହାଶୟଙ୍କଠାରେ
ଚରକାଳକୁ ରଖି ଦୋଇ ରହି ପାରବ ।
ଇତି ।

୨୧୮୩୩ } ନିବେଦନ
ଅନୁଗୋଳ } ଶ୍ରୀ ଚକ୍ରପାଣି ପଟ୍ଟନାୟକ

To
THE EDITOR OF THE UTKAL DIPICA.

SIR,
According to proposals of Babu
Dinanath Banerjea, the committee of
the Orissa People's Association have
adopted the following resolutions :-

1st—That with a view to perpetuate
the memory of his Excellency the
Viceroy, all Municipal Boards in India
be requested to found a scholarship
entitled the "Ripon Scholarship" of
the value of Rs. 20 or 10 according
as the Municipality is First class or
Second class, the 20 Rs. scholarship
being held by an inhabitant of the
Municipality who passes the First Arts
Examination and the Rs. 10 scholar-
ship by one who passes the Entrance
Examination.

2nd—That every Municipality in
India be requested to name one of the
roads in it after the name of Lord
Ripon.

3rd—That the weavers of Dacca,
Santipur Benaras, Murshidabad, Cash-
mere, &c be requested to weave into
the texture of a piece of cloth a song
celebrating the goodness of Lord
Ripon.

4th—That rings and flowers of a
new fashion entitled "Ripon rings"
and "Ripon flowers" be made by the
best artists of Orissa and that a ring
and a flower be presented to the Em-
press of India and a ring of the same

kind to Lord Ripon and a flower to
Lady Ripon.

5th—That all Municipal and Local
Boards in India be requested to keep
portraits of Lord Ripon in their offices.

6th—That every Municipal Board
in Bengal be requested to keep a por-
trait embodying the likeness of both
His Honor the Lieutenant Governor
and the Honorable Mr. Reynolds.

7th—That in view of the great in-
crease of drinking and opium-smoking
in Orissa in consequence of the present
excise policy of Government a memo-
rial be sent to His Honor the Lieute-
nant Governor of Bengal.

Yours truly
Onlooker.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ସର୍ବ ସାଧାରଣ ଏହାଦ୍ୱାରା ଜ୍ଞାତ କରାଯାଉଛି
ଯେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଭେତକ୍ଷେପ୍ ସମ୍ପ୍ରାମାନ ମରାମତୀ
ସକାଶେ ଏପ୍ରକାର ମାକତାପଥର ଦେବେ ଯେ
ସେ ପଥରମାନ ମନୋନୀତ ହେବ ଓ ସେ
ମାକତାପଥର ଦେବା ନିମନ୍ତେ ଯେଉଁ ଫେର୍ଡ଼
ଲୋକମାନେ ଯେ ଯେ ଭେତରେ ସରକାରଙ୍କୁ
ଉକ୍ତ ପଥର ଦେବେ ତହିଁର ଟେଣ୍ଡର ଭଲବ
କରାଯାଉଅଛି ଯେ ଉକ୍ତ ପଥର ସଜାଜମାନ
ମରାମତୀ ସକାଶେ ଜମା କରି ଭୂମି ପରିଷ୍କାର
ଓ ସଜାଜରୂପେ ସର୍ବ ଓକରସିୟର ଦେଖାଇ-
ଦେବା ଜାଗାମାନଙ୍କରେ ଶୀଘ୍ର ଏମନ୍ତ ପ୍ରଳରେ
କରବେ ଯେ ଇହିଁରେ ଗରସ୍ତୀର ସମ୍ପ୍ରା
କୋଣସିରୂପେ ଅବରୂଦ ନ ହେବ ।

ସନ ୧୮୮୩ ମସିହା ଅପ୍ରେଲ ମାସ ତା ୧୫-
ରାଜ୍ୟ ପୂର୍ବରେ ସମସ୍ତ ମାଲମାନ ଆମଦାନୀ କର-
ଗଲ ଉତ୍ତରୁ ମାସ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାଲଲର
ଏକ କୁଅଟି ଅର୍ଥାତ୍ ମାଲଲର ଏକପାରେ
ଯେତେ ପଥର ଦରକାର ହୁଏ ସେ ସବୁ
ପଥର ଜମାକଲ ଉତ୍ତରୁ ମାସ କରାଯାଇ ତ-
ହିଁର ଦାମ ଦିଅଯିବ ଯେବେ ପଥରଗାଦମା-
ନଙ୍କରେ ଫୁଲର ଥାଏ ତେବେ ଇହିଁ ସକାଶେ
କାନ୍ତଗୁଟକାରର ଦାମରୁ ତଟେଇନ ହେବ
ଯେବେ ସେଥିରେ କାନ୍ତଗୁଟକାର ଅଧରୁଣ୍ଡ ହୁଏ
ତେବେ ସେ ଆସନା ଖର୍ଚ୍ଚାରେ ପଥରମାନ
ପୁନର୍ବୁୟ ଗାଦୀ କରବ ଗୁମ୍ରା ସକାଶେ ପଥର

ଦେବା ନିମନ୍ତେ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଟେଣ୍ଡର ଦରଖାସୁ ଦେବେ ସେମାନେ ଉକ୍ତ ଦରଖାସୁକୁ ଏକ ଲିଖାଣୀ ମଧ୍ୟରେ ଭରଣ କରି ଇହିଁ ଉପରେ ମୋହର ଦେଇ ଏହା ସ୍ୱୀକୃତ୍ୱପେ ଲେଖିବେ ସେ ଉକ୍ତ ଲିଖାଣୀ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେୟ ମନିଷ୍ଟର ସମ୍ମୁଖରେ ଅର୍ଥାତ୍ କଲେକ୍ଟର ତେସ୍ତାରମାନ ସାହେବଙ୍କ ନକଟରେ ସନ ହାଲ ଫିଦୁଏଣ୍ଟ ମାସ ତା ୨୮ରଖ ପୂର୍ବରେ ପହଞ୍ଚିବ ଉକ୍ତ ତା ୨୮ରଖ ଫିଦୁଏଣ୍ଟ ବନ ଦୁଇପ୍ରକାର ସମୟରେ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେୟ କରେଇରେ ଉକ୍ତ ଲିଖାଣୀ ଫିଟାଯିବ ।

ପ୍ରକାଶନାତ୍ କ କେବଳ ପଥର ଦେବା ସକାଶେ ଉକ୍ତ ଟେଣ୍ଡର ଭଲ ବଦିଆ ଯାଉଥିବା ମାତ୍ର ଉକ୍ତ ପଥର ବିଶୁଦ୍ଧ ଓ ପିଟାଇ ସକାଶେ ଅଲଗା ବନୋପସ୍ତୁ କରାଯିବ ।

ଅଲପ ରେଟରେ ଯେଉଁମାନେ ପଥର ଦେବା ସକାଶେ ଟେଣ୍ଡର ଦିଅନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ଟେଣ୍ଡର ଗ୍ରାହ୍ୟ କରିବା ସକାଶେ ଚିତ୍ତାରମେନ ସାହେବ ବାଧ୍ୟ ଅଛନ୍ତି ଚାହା ନୁହେଁ ।

ଯେ ୨ ଗୁଣ୍ଠାମାନଙ୍କର ଯେ ୨ ମାଇଲରେ ଯେତେ ପଥର ଅମଦାନା କରାଯିବ ତହିଁର ଉପଧିକ ।

ଭାଲଦଣ୍ଡା ଲୁଗାସେତାରେ ଶୁଣିଦଳାର ଲୁଗାକର୍ମରେ ପଥର ଅମଦାନା କରାଯିବ ଫୁ ୨୦୦୦ ଟ କୋକର ଯାହା ଗୁଣ୍ଠାରେ ଫୁ ୨୦୦୦ ଟ ପଥର ଅମଦାନା କରାଯିବ ।

ମାଉଣୀଗୁଣ୍ଠା ଦଶମାଇଲଠାରୁ ୧୧ ମାଇଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୧୨୦୦୦ ଫୁଟ ପଥର ଅମଦାନା କରାଯିବ ।

ଭାଲଦଣ୍ଡା ଗୁଣ୍ଠାର ୨ମାଇଲରେ ୨୫୦୦ଫୁଟ ପଥର ଅମଦାନା କରାଯିବ ।

ଭାଲଦଣ୍ଡା ଗୁଣ୍ଠା	ମାଇଲରେ	ଫୁ	୨୦୦୦	ଟ
ଏକନ	ଏକନ	ଫୁ	୨୦୦୦	ଟ
ଏକନ	ଏକନ	ଫୁ	୨୫୦୦	ଟ
ଏକନ	ଏକନ	ଫୁ	୩୦୦୦	ଟ
ଏକନ	ଏକନ	ଫୁ	୨୦୦୦	ଟ
ଏକନ	ଏକନ	ଫୁ	୩୦୦୦	ଟ
ଏକନ	ଏକନ	ଫୁ	୨୦୦୦	ଟ
ଏକନ	ଏକନ	ଫୁ	୨୫୦୦	ଟ
ଏକନ	ଏକନ	ଫୁ	୨୫୦୦	ଟ
ଏକନ	ଏକନ	ଫୁ	୨୫୦୦	ଟ
ଏକନ	ଏକନ	ଫୁ	୨୫୦୦	ଟ
ଏକନ	ଏକନ	ଫୁ	୨୫୦୦	ଟ
ଏକନ	ଏକନ	ଫୁ	୨୫୦୦	ଟ
ଏକନ	ଏକନ	ଫୁ	୨୫୦୦	ଟ

OUTTACK. } (Sd.) R. H. PAUSEY
13th January 83 } Collector & Chairman of the R. C. Committee

ଅମର ତୈସ୍ୟ ବଜାରଦୋକନରେ ନୀତିପ୍ରକାର ଚଳୁଥିବା ଶାସ୍ତ୍ରସ୍ୱର ଚାକୀର ଏକ ବସନ୍ତ ସୁଦ୍ଧା ଓ ଚେସନ ଲୁଗା ଲାଙ୍ଗୁଣି ଟେକିର ସୁଦ୍ଧା ଏକ ବସନ୍ତ ରେପର ଲାଙ୍ଗୁଣି ସୁଲିର ମୂଲ୍ୟରେ ବନ୍ଦୀ ହେଉଅଛି । ଗ୍ରାହକମାନେ ପଦସା କରି ଦେଖିଲେ ସ୍ୱଳ୍ପ ହେବେ । ଏପରି ବନ୍ଦୀକାମନ ଏକ ସୁବନ୍ତ ପ୍ରଦାନରେ ଉଦ୍ଧାରଣ ମୂଲ୍ୟରେ ବନ୍ଦୀ ହେଉଅଛି ଯଥା:

ବାଲକାମନ	୧୦ ପଣ	୧ ରମ	୫୦
	୧୨ ପଣ		୫୫
	୧୫ ପଣ		୬୫

ବଡ଼ଶାଣି ଲେକେଶର ଓଧାଟର ୧୬ ୫୦ ଠାରୁ ୫୦
ଓଡ଼ିକଲମ ବଡ଼ଶାଣି ୧୬ ୫୦ ଠାରୁ ୫୦
ମେସେପଏଲ ୧୬ ୫୦

ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦର ବନ୍ଦ

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସିଲୋନା ଫେକ୍ଟରୀରେ ।
ଏହା ଚଳୁଥିବାବେଳେ ବୁଲ୍‌ଡାମର ପଦକର୍ତ୍ତବ୍ୟେ ଚଳୁଥିବା ଉତ୍କଳ ବୋଲି ବ୍ୟବହାର । କଲିକତାର ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଧାନ ଉତ୍କଳବୋଲି ଓ ଦେଶୀୟ ଉତ୍କଳାଧିକାରୀଙ୍କର ବନ୍ଦୀ ହେଉଅଛି । କଲିକତା ବୋଧାତକଲି ବାର୍ଦ୍ଧନର ପ୍ରଦାନଦେଖିବାକୁ ଲକ୍ଷରେ ଉଦ୍ଧାରଣ ଉପରେ ମିଳିପାରେ ଯଥା:—
ଗାଜମାସୁଲ ମହତ ୫ ଅରବିନ୍ଦର ୫୦୦ । ୮ ଅରବିନ୍ଦର ୫୦୦ । ୧୨ ଅରବିନ୍ଦର ୫୦୦ ମୂଲ୍ୟ ନିରାଦ ।

ଓଡ଼ିଶା ନାଟକ ।
କା ଥି କା ବେ ରା
ବା
ସ ଚା କ ଗା ।
ଫୁଟ ବନ୍ଦୀ ଗ୍ରାହ୍ୟ କମ୍ପାନୀର ପଦକର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ଦଳପାଠ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ୫୦୦ ଅଠାଶା ମାତ୍ର । ମସବଲକୁ ଗାଜମାସୁଲ ୫୦୦ ।

Wanted for the Maurbhanj Estate.
For the Temporary establishment.
1 Surveyor salary 100 Rs. per month while on field work, and Rs. 80 per month while employed in the Office.
For the permanent establishment,
1 Head Clerk and Accountant salary Rs. 40 per month
1 Clerk Rs. 25 "
The Head Clerk must be 'proficient in book-keeping and accounts.
Apply with copies of testimonials to the undersigned before the 15th of February next.
Baripada } H. WYLLY
41 83 } Manager.

ମନୁଷ୍ୟର କର୍ତ୍ତା କମଳେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟତା କର୍ମକ୍ଷମତା
ପ୍ରସୋଜନ ଅଛି ।
ଠିକାସୁତା ।
ଏ ସରକାରୀ ଦେପାର୍ଟମେଣ୍ଟ ନିମ୍ନ ମାତ୍ର ବରିକା ସମୟରେ ମାସିକ ୫୦୦ ଟଙ୍କା ଏବଂ ଚତୁର୍ଥରେ ବର୍ଷ କରା ସମୟରେ ୫୮୦ ଟଙ୍କା ।
ବାହାମ ସୁତା ।
ଏ ଦେପାର୍ଟମେଣ୍ଟ ଏକ ଏକ୍ସପ୍ରେସ ଦେପାର୍ଟମେଣ୍ଟ ମାସିକ ୫୦୦ ଟଙ୍କା ।
ଏ ଦେପାର୍ଟମେଣ୍ଟ ଦେପାର୍ଟମେଣ୍ଟ କଲିକତାରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ । ଅନେକକାଳମାନେ ନିମ୍ନ ସାକ୍ଷରକାରୀକାଳରେ ଅପାମୀ ଦେପାର୍ଟମେଣ୍ଟ ମାତ୍ର ତା ୧୫ ଦିନ ପୂର୍ବେ ଅପାମୀ ଅପାମୀ ପ୍ରଦାନସାଗ୍ରୀ ସହତ ଅନେକକର ହେବେ ।
ବାରିପଦା } ଏଠା ବାଲକ
୫୮୮୮ } ମାତ୍ରକର

For Sale
Adarsalipi or Copy Book in Uriya
Intended for use in Patsalas and middle and Lower Vernacular Schools
Price 2 annas per copy
Apply to the Secretary Printing Company
Cuttack }
18-1-83 } DELARAM DAS.

ଗୁଣ୍ଠାମାନଙ୍କର ନିଷ୍ପାଦନ ସାମ୍ବନ୍ଧରେ ଉତ୍କଳ ବୋଲି ଦେଖିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଉପାସନାସୁତାରେ ଚଳୁଥିବା ମାତ୍ର ଚାକୀର ବ୍ୟବହାର ମନୋକାମ ଦଳ-ଗ୍ରାହକାଦେ ଏକ ସରକାରୀ ସମୟରେ ପ୍ରସ୍ତୋତାସନା ହେବ ।
ବନ୍ଦୀ } ଶ୍ରୀ ମଧୁସୂଦନ ଦତ୍ତ
୧୮୮୮ } ଛୁଇଲି ଗୁଣ୍ଠାମାନଙ୍କର ସମାପନ

ମାଇଲ ଲାଙ୍ଗୁଣିକର ଉଦ୍ଧାରଣ ଉପରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଥିବା ମାତ୍ର ଚାକୀର ସହେ ଏକେକ୍ସପ୍ରେସ୍‌ରେ ଏଠାରେ ଦଳକୁ ବଦାଅଛି ।
ଖୋର୍ଦ୍ଧା } ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମହାପାତ୍ର
୧୮୮୮ } ଖୋର୍ଦ୍ଧା ସୁଲ ପତ୍ରିକା

ମୂଲ୍ୟସୂତା ।
ବାବୁ ମଧୁ ସୁତା } ବନ୍ଦୀ ଦେପାର୍ଟମେଣ୍ଟ
କମ୍ପାନୀର ବୋଧ ବ୍ୟ }
ବାହାମର ପ୍ରସ୍ତୁତ }
ବାହାମର ବାଧ } ବନ୍ଦୀ

ଉତ୍କଳ ସାମାଜିକ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

ପୃ ୧୮୩
ସ୍ୱ ୪୫୩

ଦା ୨୨ ଦଶ ମାସେ ନବମେ ସଂ ୧୮୮୦ ମସିହା । ମୁ । ମାସ ୩ ୧୭ ୫ ୩୨ ୧୦ ପାଇ ପଠକାର

ମୂଲ୍ୟ	ଅକ୍ଷିପ	ବର୍ଷକୃ
ବାର୍ଷିକ	ଟ ୫ ୯	ଟ ୨ ୯
ତ୍ରାକମାସକ	ଟ ୦ ୩	ଟ ୧ ୯

ଭେଦନସା କଲେଜରୁ ଗର ପାଠ୍ୟ ଅର୍ଥସ
ପଦ୍ଧତୀରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା ଶ୍ରୀମାନଙ୍କ
ମଧ୍ୟରୁ ତଳ ଲିଖିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ
ଶ୍ରେଣୀର ସରକାରୀ ବୃତ୍ତି ପାଇଅଛନ୍ତି ଯଥା,—
ନଗେନ୍ଦ୍ରନାଥ ଚଢ଼ୋପାଧ୍ୟାୟ ।
ସଗଣତନ୍ତ୍ର କବସି
ପ୍ରବେଶିତା ପଦ୍ଧତୀରେ ଯେଉଁମାନେ ବୃତ୍ତି
ପାଇଅଛନ୍ତି ତାହାଙ୍କର ନାମ ଅଗ୍ରର କଲିକତା
ମନେଟରେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଥିବ । ଅଗାମୀରେ
ତାହା ପ୍ରକାଶ କରୁଛି ।

ଏ ନଗରରେ ପ୍ରାପିତ ଓଡ଼ିଶା ପିତୃପଲ୍ଲୀ
ଅସୋସିଏସନ ମହାମାନ୍ୟ ଲର୍ଜ ଉପକ ପ୍ରଭଳକ୍ଷ
ବାହାରୁରକ ସମାପରୁ ଯେଉଁ ଅଭିନନ୍ଦନପତ୍ର
ସଠାଇଥିଲେ ଏବଂ ତହିଁର ଯେ ଉତ୍ତର
ଅସିଅଛୁ ସେ ସମସ୍ତର ପ୍ରଭଳକ୍ଷ ଅନୁମୋଦନ
ପାଇଥିବାରୁ ଯାତକର ଜାଣିବା ନାହିଁ
ପ୍ରାକାନ୍ତରେ ପ୍ରକାଶ କରୁ । ଅଭିନନ୍ଦନପତ୍ର
ଲଂଗୁଣ ଏବଂ ଓଡ଼ିଆ ଉତ୍ତମ ଗୁଣରେ ସଠା
ପାଇଥିଲା । ପ୍ରାକାଶକରୁ ଓଡ଼ିଆ ଅନବାଦକ
ପ୍ରକାଶ କରୁବାରୁ ଅଗ୍ରମ ହେଲୁ ।

କଲକା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଗଜମାସ ୩୨୯
ଲିଖ ଲିଖିତ ନିର୍ଦ୍ଦାରିତରୁ ଏକପ୍ରକାର ପ୍ରତି-
ଉପି ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର ଅଗ୍ରର ସେକେଟର ବେଲ ସାଦେ-
କଳାକୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବାରୁ ବୃତ୍ତତା ସହକ

ଶ୍ରୀକାର କରୁଅଛୁ । ଉକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦାରିତରୁ ଅବଗତ
ହେଲୁ ଯେ କଲକା ବହାର ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାର
ଯେ ସମସ୍ତ ଦେଶୀୟ ସଂବାଦପତ୍ରର ସରକାରୀ
ସଂବାଦ ଏବଂ ଏକାନ୍ତ ବାର୍ଷିକ ସାଧାରଣ
ବିଜ୍ଞାପନ ଯୋଗାଇବା ନାହିଁ କଲକା ଗବର୍ଣ୍ଣ-
ମେଣ୍ଟ ମନୋନୀତ କରିଅଛନ୍ତି ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ
ଓଡ଼ିଶାରେ ଏକା ଉତ୍କଳସାମାଜିକ ନାମ ଅଛି ।
ଏହି ଅନୁପ୍ରଦ ସଂବାଦେ ଅନୁମୋଦନ ଗବର୍ଣ୍ଣ-
ମେଣ୍ଟକୁ ଅନୁଦାନ ଦେଉଅଛୁ ।

କଦା ପାର ହେବାର ସରକାରୀ ଘାଟମାନଙ୍କ
ସମ୍ପର୍କରେ ଉତ୍କଳବର୍ତ୍ତଣ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ତ ଏ
ସମସ୍ତ ଘାଟରେ ଚାପ ନିର୍ଦ୍ଦାରିତରୁ ମୁଦ୍ରିତରୁ-
କୁ ଅର୍ପିତ ହେଲେ ବନ୍ଦୁ ଅଭ୍ୟନ୍ତର ଲାଗୁ ଓ ବିପଦ-
ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚାପମାନ ଦେଖା ଯାଉଅଛି ଏଥିରେ ପାର
ଦେବାବେଳେ ବୃତ୍ତପିତାର ଅଗଣା ହୁଅଇ
ଏବଂ ପଟାରେ ଉତ୍ତମ ପ୍ରକାର ଗୋରୁକ ଗୋଡ଼
ଘରଘର କେତେ ଗୋରୁ ଜଣମ ହୁଅନ୍ତି ।
ମାତୃଶ୍ରେଣୀମାନେ ଗସ୍ତ ସମୟରେ ସରକାରୀ
ଘାଟମାନଙ୍କର କୌତା ଓ ଚାପର ଅବସ୍ଥା ଉତ୍ତ-
ମରୂପେ ଚକ୍ରର ବଳେ ଏହି ଅନୁପ୍ରଦ ଏକ-
ପ୍ରକାର ପ୍ରକାଶ ହେବ । ଅନୁମୋଦନ ସଦ-
ଯୋଗିତର ଏହି ପ୍ରକାରକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଅନୁ-
ମୋଦନ କରୁ । ଘାଟମୁଦ୍ରିତରୁ ପ୍ରତି ଜଣା
ବାଦମାନଙ୍କ ଜଣ୍ଡୁଡ଼ୁଣ୍ଡି ରହିଲେ କଦା ପାର
କଷ୍ଟରୁ ଲେନେ ପାର ପାର ପାର ହେ ।

ଦେହାପତ୍ରର ସାଦାସ୍ୟକୃତ ବିଦ୍ୟାଳୟଟ
ଏହି ବର୍ଷରୁ ଉତ୍କଳଶ୍ରୀର ଲଂଗୁଣା ସୁଲ
ହୋଇଅଛି ଏବଂ ପ୍ରାକାନ୍ତରେ ପ୍ରକାଶିତ ସଂବାଦ
ବାହାର ପତ୍ରରୁ ଯାତକମାନେ ଜାଣିବେ ଯେ
ଯାତକରୁ ମୁଲଟ ଏହିପରି ଦେବାର ସୁଖପାତ
ହୋଇଅଛି । ଏହି ଯୋଗେ ସୁଲର ଉତ୍କଳ
ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର ପରି ସାଦେବକ ଶାସନବାଳର ପ୍ରଧାନ
କାର୍ତ୍ତି ଅଟଇ ଏବଂ ଏହା ତାହାଙ୍କ ତେଜ୍ଞା ଓ
ଉଦ୍ୟମରେ ଏହା ହୋଇଅଛି । ଏ ଜଗର
ଯୋଗେ ସବତ୍ରବିଜଳରେ ଏପରି ବିଦ୍ୟାଳୟ-
ମାନ ଦେବା ସାମାନ୍ୟ ସୁଖର ବିଷୟ ନୁହଇ ।
ଏଥିରେ ଯେମନ୍ତ ସବତ୍ରବିଜଳମାନଙ୍କରେ ବିଦ୍ୟା
ପିତାର ଉତ୍ସାଦ ବସିକ ତେମନ୍ତ ଭେଦନସା
କଲେଜରୁ ସୁଖିବର୍ତ୍ତନ ହେବ । ଏହି ଦୁଇ
ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ଅପାତକର ନିରୁତ୍ତରେ ବାର୍ଷିକ
ଚାପପାଠକର ପ୍ରବେଶିତା ମସାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ
ହୋଇ ପାରବେ ।

ବାକତା ଜଗର ଦେବେ ଲେକ ଦାବତା-
ଠାରୁ ଅମରା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୋଟିଏ ବାଣୀଶ୍ରୀମ
ବାଟ ଏବଂ ଜଗତ୍ରବହୁର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତହିଁର
ଗୋଟିଏ ଏ ଶାଖା ନିମିତ୍ତ ବର୍ଷମାନ କରମର
କମିତରୁକ ନିକଟରେ ଅବେଦନ କରାଗଲେ
ଏବଂ ସେଠାର ମାଳିଶ୍ରେଣୀ ସାଦେବ ତହିଁର
ସମକ୍ଷରେ ମତ ଦେଇ ଥିଲେ ସମ୍ପୁରଣ ଶାଖାଏ
ଯେ ଦାବତାଠାରୁ ଜଗତ୍ରବହୁର ଅଥବା

ଅମରା ବାଟେ ଘାଟାଳ ଓ ମେଦନାପୁର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୋଟିଏ ରେଳବାଟ ନିର୍ମାଣ କରିବାକୁ ଗବର୍ଣ୍ଣ-ମେଣ୍ଟ ଲଢ଼ିବ ଅଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟରେ ଘାଟାଳ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ ବାଣିଜ୍ୟ-ସ୍ଥାନ ବନ୍ଦ ହେବା ଯାଏଁ ନ ଥିବାରୁ ଉକ୍ତକାରୀ ସହର ବାଟ-ବାଇ ଗୁଲିବାରେ ବଡ଼ ଅସୁବିଧା ଦେଖାଯାଉ ଏହି ରେଳଦ୍ୱାରା ଉକ୍ତର ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ର ଦେବ ଏବଂ ମେଦନାପୁର ପଥରେ ମଧ୍ୟ ଏ ବାଟ ବିକସଣ ଉପକାରୀ ହେବ । ସମ୍ଭବ ନୀଳଦ୍ରାବ ମେଦନାପୁର ଓ କଲକତ୍ତା ଯୋଗ ଦେଲେହେଁ ରେଳବାଟର ସୁବିଧା ନାଲରେ ନାହିଁ କି କୌଣସି କାଳରେ ହେବ ନାହିଁ । ଯେବେ ମେଦନାପୁର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରେଳ ଆସିବ ତେବେ ବାଲେଶ୍ୱର ରେଳବିଭାଗର ପ୍ରାର୍ଥନା ଅନୁସର ହେବାର ଅନେକ ସୁଯୋଗ ଦେଖିବେ ବୁଝାଇ ଦିଅନ୍ତୁ ଯେ ଓଡ଼ିଶାର ମୁଲ୍ୟାତ୍ମକ ରେଳବାଟର ପ୍ରସାର ଉଦୟ ହେଉଅଛି ।

ଅମ୍ବୁମାନଙ୍କର କଲେକ୍ଟର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପକ୍ଷେ ସାହେବ ମା ୨୦ ସର୍ବ ବୃଦ୍ଧ ପାଇଅଛନ୍ତି । ଅଗାମୀ ମାସ ତା ୧୫ ରିଖରେ ବଜାରକୁ ଯାଏ ତାରିବେ ବୋଲି ଶୁଣାଯାଏ । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପକ୍ଷେ ସାହେବ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶାନ୍ତ, ଦୟାଳୁ, ବିବେଚନ ଓ ଉଦ୍‌ଭାବନୀ ଅଟନ୍ତି ଓ ତାହାଙ୍କର ଯେ କେତେଟି ସାମାନ୍ୟ ଦୋଷର କଥା ଅମ୍ବୁମାନେ ମମୟରେ ଉଦ୍‌ଘୋଷ କରିଅଛନ୍ତି ସେଥିରୁ ସୁଦ୍ଧା ତାହାଙ୍କର ଅଳ୍ପ ମହତ୍ତ୍ୱର ଘଟଣା ସ୍ମରଣ ଅଟେ । ସେ ସାଧନରେ କାହାର ଅନ୍ୟାୟ କରି ନାହାନ୍ତି ବରଂ ଦୋଷ ମାର୍ଜନା କରିବା ଚାହାନ୍ତି । ସାଧାରଣ ଶୁଣା । ଏପରି ଉଚ୍ଚ ଦାବୀକୁ ବଦାୟ ଦେବାକୁ ସେ ଲୋକ-ମାନେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଦୃଷ୍ଟିର ଅଛନ୍ତି ଏକଥା କୋଲକା କାମୁଲ୍ୟ ଅଟଇ । ଏହାଙ୍କ ରମ୍ପରେ ଲୋକମ୍ ସାହେବ ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏ ସାହେବ ବଙ୍ଗଦେଶ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଡିପୁର ଜିଲ୍ଲାର କଲେକ୍ଟର, ଶରୀର ଅସୁସ୍ଥତା ପ୍ରୟୁକ୍ତ ହୁଅ ନେଇ ଉଚ୍ଚ ଏଇ ଯାଜ୍ଞଲେ ତାଙ୍କ ଅବସରର ସମୟ ଆସନ୍ତା ମାସ ତା ୧ ରିଖରେ ସେହି ହେବ ଓ ସେ ସେହି ବନ୍ଦ ଏଠାରେ ପ୍ରବେଶ ହେବ ଗୁରୁ ନେବେ ବୋଲି ବହୁମତ ବାତ୍ତା ଅଛିଅଛି । ଏ ମହାଶୟ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କଲେ-କ୍ଟର ଦେଲେକ୍ଟର ମାଟି ଅଧ୍ୟାପକ ଶାନ୍ତ ଜଣକ ମନୁଷ୍ୟର ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଶୁଣି ଥିଲେ କେବଳ ୧୫-୨୫ ଶାନ୍ତ କଲେକ୍ଟର

ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଶୁଣିବାରେ ଏ ସାହେବ ପ୍ରତି ଭକ୍ତ, ଶାନ୍ତ ଓ ଦୟାଳୁ । ସମସାଦେବକ ହୁଅ ଅଗାମୀମାସ ତା ୧୫ ରିଖରୁ ମୂର୍ତ୍ତି ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର କୋଲକାସାହେବ ପ୍ରଥମ ଭାଗରେ ପଦ୍ମହଳେ ଶାନ୍ତ ଗୁରୁ ଦେଇ ତା ୧ ରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏଠାରୁ ପ୍ରସ୍ଥାନ କରିବେ ।

କାଠଯୋଡ଼ା ପଥରବନ୍ଦ ।

କଟକର ଉତ୍ତର ଦିଗରେ ମହାନଦୀ ଓ ଦକ୍ଷିଣରେ କାଠଯୋଡ଼ା ଥିବାରୁ କେବଳ ଯେ ଏ ନଗରର ନୈସର୍ଗିକ ଗୋଲା ବର୍ଦ୍ଧିତ ଦେଉ ଅଛି ଏମନ୍ତ ନଦେ; ନଦୀଦ୍ୱୟ ନଗରରୁ ବା-ମାନଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟରକ୍ଷାର ଦେଉ ମଧ୍ୟ ହୋଇଅଛି । କଟକ ନିକଟରେ କାଠଯୋଡ଼ାର ସୋତ ଥିବ ପ୍ରକଳ ଓ ପଥରବନ୍ଦ ନ ଥିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁଠାରେ ସହର ଅଛି ସେଠାରେ କଦାପି ନ ଥାନ୍ତା । ଉତ୍ତର ଦିଗର ଗୋଲା ଓ ଦୃଷ୍ୟ ନିବୃତ୍ତ ନଦେ; ମାତ୍ର ବସନ୍ତଠାରୁ ମହାନଦୀ କଳ ଦୂର ଦେବାକୁ ଓ ସେ ଦିଗରେ ଲଢ଼ି-ରେସାୟ ଗଜସ୍ୱରୂପମାନେ ଓ ସିଦ୍ଧାହମାନେ ରହନ୍ତାରୁ କାଠଯୋଡ଼ାର ଜଳ ଲୋକଙ୍କର ବିପେକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲଗଇ । କାଠଯୋଡ଼ା ଜଳରେ ବଦାୟୁ ଲୋକଙ୍କର ମହାତ୍ରାଣ ହୁଏ; ଶ୍ରମଜୀବମାନେ ଶିଶୁର ପ୍ରକାଳକ କରନ୍ତି; ଦାସ-ଦାମୀମାନେ ଜଳ ଆହାର, ରୋଗମାନେ ଚର୍ମେ ବାୟୁ ସେବନ, ରକ୍ତକମାନେ କନ୍ଧାର ପୁଷ୍ଟିସାଧନ ଓ ବାନ୍ଧମାନେ ଶ୍ରମଣ ଦେଉ ସବୁବେଳେ ଏହି ଜଳାକଳରୁ ଆସନ୍ତି । ମାତ୍ର ବନ୍ଦ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଉଚ୍ଚ ଓ ବନ୍ଦ ଦେବାରୁ ବିଶେଷ ସାବଧାନ ହୋଇ ନ ଗଲେ ପଦେ, ପଦସ୍ଥଳନ ପ୍ରାଣ ନାଶର ସମ୍ଭାବନା । ଏମନ୍ତ ବ ବେଳେ ମନୁଷ୍ୟ ଓ ଗୋରୁ ବୋଡ଼ା ଶୁଦ୍ଧିତ ବନ୍ଦ ଉପରୁ ପତ ନଷ୍ଟ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏହି ଦେଉରୁ ଅମ୍ବୁମାନେ ପ୍ରସାଦି କରୁ ଯେ ବନ୍ଦ ଉପରେ ଗୋଟିଏ ଭିତ୍ତିର ଉଚ୍ଚ ପଥରବାଡ଼ି ହେଲେ ଉତ୍ତମ ହେବ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ଏ ବିଷୟରେ ମହୋଯୋଗୀ ଦେବାର ଉଦ୍‌ଭ ଏବଂ ମଉନସିପାଳଟା ମଧ୍ୟ ଏଥିରେ ସାହାଯ୍ୟ କରି ପାରିବୁ । ଅନେକ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ ନ ଦେଲେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ ନାହିଁ ସତ୍ୟ, ମାତ୍ର ଉପକାରକୁ ଦୃଷ୍ଟି କଲେ ଏ ବିଷୟକୁ ସାମାନ୍ୟ ବୋଲିବାକୁ ହେବ । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମାଟିକୋଷ୍ଠି ସାହେ-ବଙ୍କର ଅନ୍ୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ବା ନିଆଁ ସେ

ସେହି କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୁଅନ୍ତି ତହିଁରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣନାସ୍ତି ସହ ଓ ସରସମ କରନ୍ତି । ଅମ୍ବୁ-ମାନେ ଆଶା କରୁ ଯେ ସାହେବ ମହୋଦୟ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତି ଶୀଘ୍ର ଦୃଷ୍ଟିପାତ କରିବେ । ଯଦି ସେ ଯତ୍ନଶୀଳ ହେଲେ ଅନୁକମଳରେ ଏ ଅଭିଳାଷ ମୋତନ ହେବ ଏହା ଅମ୍ବୁମାନ-ଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଶ୍ୱାସ ।

ପୁଲିସର ଅଧ୍ୟାୟ କିଏ ?

ଏହି ମାସର ହୋଇ ଅଧିବେଶନରେ ପୁଲି-ରୁ ଗୋଟିଏ ଶୁଭ ମୋକଦ୍ଦମା ଆସିଥିଲା । ଗତ ମଙ୍ଗଳବାର ତହିଁର ଲକ୍ଷଣ ହୋଇଗଲା ଏ ମୋକଦ୍ଦମାର ଅଧ୍ୟାୟ ଜଣେ ଶ୍ରୀ ଲୋକ । ପୁଲିସ ଚାହାକୁ ଗୁଲିକ କରିବାରେ ସେ ମାତ୍ର-ଖୋଟିକ ସମ୍ପର୍କରେ ଏହିପରି ଅସଫଳ ଶ୍ରୀକାର କରିଥିଲେ କି ସେ ଅତି ଦୁଃଖୀ ଥାନ ଲୁଟି ଯାତା ଅର୍ଜନ ତହିଁରେ ଅପେ ଏକ ଅପରାଧ ସ୍ୱାମୀ ଓ ଗୋଟିଏ ବ ୨ ରିଖ ପିଲ ଏକ ଦୁଇା ଶାଶୁ-କୁ ପ୍ରତିମାନକ କରଇ । ଶାନ୍ତକାର ଅନାଚିନ ପ୍ରାୟ ସଦାକା ଯେଥାଏ ଏକ ଉଚ୍ଚଶିଳ୍ପ ଭାବାର ଶାନ୍ତ ସହର ସମୟରେ କଳନ ହୁଅଇ । ଯେତେବେଳେ ଶାସ୍ତ୍ର ସଙ୍ଗେ ବୋଲିବୋ-ଲି ହୋଇଥିଲା ଓ ଶାଶୁ ବଳିଅ ବର ବାରିଦ୍ୱା-ରେ ଉଦ୍‌ଘୋଷ ଦେଲେ ସେ ଚାହାକୁ ଡାକିବାକୁ ଯାଇ ଟଗାଟିଣି କଲ ଏକ ଦୁଇା ଅଗାର ଥାଇ ସେହି ସମୟରେ ମରଗଲା । ତହୁଁ ସେ ଓ ଚାହାକୁ ସ୍ୱାମୀ ଦୁହେଁ ଶବ୍ଦକୁ ଗେନ ଯାଇଁ ବାରି ଯୋଗ୍ୟରେ ପକାଇଦେଲେ ସେ ଗୁଡ଼ା ଦୁଇ ମହଥୁକାର ଲୋକରେ ପ୍ରକାଶ ହେବ । ପ୍ରଥମ ପୁଲିସ ଚାହାଙ୍କରେ ଦୁଇା ଦୁଇ ମହକାର ରସୋର୍ ହୋଇଥିଲା ଅନ୍ୟ ସବୁକିଣ୍ଡେକର ଉଦାରତ୍ୱ କର ଶାଶୁ ଗୁଲିକ କଲେ ଓ ଚାହା ସ୍ୱାମୀ ଏକ ପିଲ ଶ୍ରୀର ସ୍ୱାକାରମ୍ପରେ ସାଷ ଦେଲେ । ଦୌପରେ ଶ୍ରୀ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷୀ ଥିବାର ପ୍ରକାଶ କଲ ଏକ ପିଲଟି ପ୍ରକାଶର ଅପରା ମାତା ବିରୁଦ୍ଧରେ ସାକ୍ଷ ଦେଲେହେଁ ହେଉଲେ କହି-ଲ କି ଜମାଦାରର ଶିକ୍ଷାମତେ ସେ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରକାର କରୁଅଛି । ସେ ଅବକସ୍ତର କାଳକ ଦୋଳ ସେମନ୍ତ ଲବରେ ସାଷ ଦେଇଥିଲା ଯିତ୍ତେ ହୋଇ ନ ଥିଲେ ସେପରି ଦେବା ଦୁପ୍ପ-ର ଥିଲା । ତାହାର ସାହେବ ମୁକତେବ ଚାହାଙ୍କ କର ଦୁଇା ଦୁଇ ମହଥୁକାର ଉଚ୍ଚୋର୍ଚ୍ଚ କରୁଥିଲେ ଏକ ଦୁଇା ଦେବରେ ଦେଖି ଆଶା

କ ଥିଲ ବ ସହୁ ରୁ ତାହାକୁ କେହି ମାର
 ପକାଇବାର ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରେ । ପୁଲିସ ଖୁନ୍
 ଅପରାଧ ବୁଲିପକାଣୁପେ ପ୍ରମାଣ କରି ଆସାମିକୁ
 ଦୋଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଗ୍ରାଧିକାର । ମାତ୍ର ଆସେସର
 ଓ ଜଜ ସାହେବଙ୍କ ବିଚାରକୁ ଅତିକ୍ରମ କରି
 ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଆସେସର ମୌଲସୀ ମହମ୍ମଦ
 ଦୋସେନ ମୁଲ୍ଲାର ଏବ ବାବୁ ଦାନନାଥ ସର-
 କାର ଉଚ୍ଚଶ୍ରେଣୀର ଉତ୍କଳ ଆସାମୀ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷୀ
 ଥିବାର ମତ ଦେଲେ ଏବ ଜଜ ସାହେବ
 ବହିଷ୍କାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଚ୍ୟୁତ ହୋଇ ଆସାମି-
 କୁ ଚକ୍ରାନ୍ତ ମୁକ୍ତି ପ୍ରଦାନ କଲେ । ମାନ୍ୟବର
 ଜଜ ସାହେବ ପୁଲିସର ଚରଣ ସମ୍ପର୍କରେ
 ଆପଣା ଗର୍ଭରେ ଦୁଇ କଲମ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ।
 ମାତ୍ର ଆମ୍ଭମାନେ ଆଶା କରୁଁ କି ପୁଣ୍ୟର ମାଜି-
 ଷ୍ଟ୍ରେଟ ଏବ ପୁଲିସ ସ୍ୱପନାଦେଶରେ ଏଥିର
 ଯଥାର୍ଥ ବିଚାର କରାଯାଏ । ଯେଉଁ ପୁଲିସ
 ବର୍ମାଣ୍ଡା ଜାଣି ଶୁଣି ଦେଉ ବା ମୂର୍ଖତାବଶତଃ
 ଦେଉ ଏବ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡ ଅପରାଧର
 ଅଧୀନ କରାଯାଏ ସେ କେମନ୍ତ ହସ୍ତକ୍ତ
 ଲୋକ ତାହା ସମ୍ୟକ୍ ବ୍ୟକ୍ତି କରି ନ ପାରୁଁ
 ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତି ଯେବେ ଉପସ୍ଥଳ ଶାସ୍ତ୍ର ନ ପା-
 ଇବେ ତେବେ ପ୍ରକାଶର ଧନ ପ୍ରାଣର ଆଶା
 କେଉଁଠାରେ ରହିଲା ? ପୁଲିସ ଅଧ୍ୟାୟର
 ଏବ ଅଯୋଗ୍ୟତାର ଅନେକ ଉଦାହରଣ
 ସଦୃଶ ଶୁଣିବାରେ ଆସର ମାତ୍ର ଏପରି ନା-
 ଧ୍ୟାନକୁ ପଛାନ୍ତୁର ନାହିଁ ।

**କଟକ ମିଉନିସିପାଲିଟିର ଅବସ୍ଥାର ପ୍ରତି
 କମିଶ୍ନର ସାହେବଙ୍କ ସ୍ୱପ୍ନା ।**

ଶାସ୍ତ୍ର କମିଶ୍ନର ସାହେବଙ୍କର କେତୋଟି
 କାର୍ଯ୍ୟ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ମନକୁ ବଡ଼ ଘେନିଅଛି ।
 ଆମ୍ଭମାନେ ଏଥିପ୍ରକାର ମୁନିସିପାଲ ସଦ୍‌ବ୍ୟାପୀ
 ସଭାପତି ଓ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରର ମାନସ୍ଥିତାହେବ
 ଓ ଗଭୀର କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରର ଲୋକ ପ୍ରସ-
 ନ୍ନ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଅଛୁ । ଏ ମାନଙ୍କରେ
 ଶାସ୍ତ୍ର ଜଜସାହେବ କେତେକ ବିଷୟର
 ସମ୍ପାଦ ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରାର୍ଥନା
 କରି ବିଚାର ପ୍ରକଳ ରଖିଅଛନ୍ତି । ଆମ୍ଭମାନେ
 ଶୁଣିଲୁ ଏଥିପଥରେ ଏ ବିଷୟ ଶାସ୍ତ୍ର କମି-
 ଶ୍ନର ସାହେବଙ୍କର ଶ୍ରଦ୍ଧାପାରେ ଆସିବାରୁ
 ସେ ମାନସ୍ଥିତାହେବଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅତି ଅବହେଳା
 କର କରି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରୁ ରିପୋର୍ଟ କରି ତାଙ୍କ-
 ଠାରୁ କ୍ଷମାପୂର୍ଣ୍ଣ ଭଳି କରିଅଛନ୍ତି । ଏଥିର

ସବିଶେଷ ବର୍ତ୍ତମାନ ଲେଖିବାକୁ ଆମ୍ଭମାନେ
 ଅକ୍ଷମ ଅଟୁଁ ପଶ୍ଚାତ୍ତ ସବୁ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ । ମାନ-
 ସ୍ଥିତାହେବ ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବଙ୍କ ସ୍ୱପ୍ନାରେ
 ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନ ହୋଇ ଜଜସାହେବଙ୍କଠାରେ ପୁନ-
 ବିଚାର ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଅଛନ୍ତି ଏହିଦେଇ
 କେହି ତାଙ୍କର ଜିଦ୍‌ବୋଲି କରି କମିଶ୍ନର-
 ସାହେବ ଅବା ଏହିପରି ମଣିଥିବେ ମାତ୍ର ଗବ-
 ଶ୍ଣମେଣ୍ଟ ଯେ ମାମାଂସା କରବେ ତାହା ସମସ୍ତ-
 କୁ ଅଗଭ୍ୟ ମାନବାକୁ ପଡ଼ିବ ଓ ସେଠାରେ
 ଅବଶ୍ୟ ଯଥାର୍ଥ ବିଚାର ଦେବ । ଅତିଏବ
 କମିଶ୍ନରସାହେବ ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରେ ଜଣାଇ
 ଅଛନ୍ତି ତାହା ଅତି ଉତ୍ତମ ହୋଇଅଛି । ଏ
 ମାନଙ୍କ ବର୍ତ୍ତମାନ ହୁଇ ଦଗରେ ବିଚାରଧୀନ
 ଥିବାରୁ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ମନୁଷ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରିବା-
 ର ଅନୁଚିତ ।

କମିଶ୍ନରସାହେବଙ୍କର ଆଉ ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟ
 ଏହି; ମୁନିସିପାଲ ଟାକ୍ସ ବସଣି ରହିତ କରି-
 ବା ସମ୍ପର୍କୀୟ ଦେବାନାମକଦମାର ପ୍ରସଙ୍ଗ
 ଆମ୍ଭମାନେ ଗଣମାସ ତା ୩୦ ରଖର ଅଭି-
 ରକ୍ତ ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲୁ ତାହା
 ଶାସ୍ତ୍ର କମିଶ୍ନର ସାହେବ ଅବଗତ ହୋଇ
 ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବଙ୍କଠାରୁ ତହିଁର ରିପୋର୍ଟ
 ଭଳି କରି ଅଛନ୍ତି । କମିଶ୍ନରସାହେବଙ୍କର
 ମତ ଏହି ଯେ ଭୁଲ ଅବା ଘଟଣା କ୍ରମେ ଜଣା
 ବସଣି ହୋଇଥିଲେ କେବଳ ସେହି ସ୍ତଳେ
 ମିଉନିସିପାଲ ଅଇନର ଧାରା ୮୫ ର ନୁହାରେ
 ଟାକ୍ସ ବୁକି ହୋଇପାରେ ମାତ୍ର ଏଥିର ଅପିଲ
 ଧାରା ୧୦୪ ର ନୁହାରେ ହୋଇପାରିବ । ଯଦି
 ମିଉନିସିପାଲ କମିଶ୍ନରମାନେ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କର
 ବାବୁଙ୍କର ଅପିଲ ଶୁଣି ନାହାନ୍ତି ତେବେ ତାହା
 ବଡ଼ ଭୁଲ ହୋଇଅଛି ତାହା ପୁନରୁପାଧାନ
 କରିବାର ଅବଶ୍ୟକ ଓ ଏପରି ଅପିଲ ଶୁଣିବା-
 ର ପ୍ରଥା ନ ଥିଲେ ସେ ପ୍ରଥା ପ୍ରଚଳ କରିବାକୁ
 ଦେବ । କମିଶ୍ନର ସାହେବ ଅଇନର ଯଥାର୍ଥ
 ମର୍ମ ରୁଚିଅଛନ୍ତି ଓ ଏ ପତ୍ରିକାରୁ ଏ କଥା ଜ୍ଞାତ
 ହେଲେମାନଙ୍କେ ଉପସ୍ଥାପନ ବିହୀନ ଅଜ୍ଞା ପ୍ରବୃ-
 ତ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି ଏଥିପାଇଁ ଆମ୍ଭମାନେ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଶଂ-
 ସା କରୁଅଛୁ ଓ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଅଛୁ ।

ତାଙ୍କର ଆଉ ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟ ଏହି ଯେ
 ଜାତି ଚରଣଶାସ୍ତ୍ର ମିଉନିସିପାଲ ଟାକ୍ସ ଆସ୍ୱାହ
 ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ବିଧିମତ ରିପୋର୍ଟ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇ
 ନ ଥିଲ ତହିଁର ବିଧିମତ ରିପୋର୍ଟ ଭଳି କରି
 କରିଅଛନ୍ତି । ଏଥି ପ୍ରକାର ମାନସ୍ଥି ସାହେବଙ୍କ

ଦ୍ୱାରା ମିଉନିସିପାଲ ଟାକ୍ସର ନାମକ ସଦାଦସ
 ବାହାରିବାର ଉଦ୍ୟମକୁ କମିଶ୍ନର ସାହେବ
 ଉଚ୍ଚତମରେ ପ୍ରକଳ କରିବାର ପାଠକମାନେ
 ଅବଗତ ଅଛନ୍ତି । ମାନସ୍ଥି ସାହେବଙ୍କ ଅନେକ
 ଅନ୍ୟାୟ କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଏ ଭିନ୍ନ ଗୁଣେଷ୍ଟରେ
 ସେ କମିଶ୍ନର ସାହେବ ଦସ୍ତଖୋସ କରିଅଛ-
 ନ୍ତି ସ୍ୱରା ବିଷୟଅଟେ । ଏହା ଅବଶ୍ୟ ଶୁଦ୍ଧପ୍ର-
 ଦେବ ଏପରି ଆଶା ଦେଉଅଛୁ ।

ସାଧାରଣ ଆମୋଦରେ ନିରୁତ୍ସାହ ।

ଧାରବାର ନାଟକାଭିନୟ ଦଳଙ୍କର ପ୍ରଥମ
 ଅଭିନୟ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଆମ୍ଭମାନେ ଗତ ସପ୍ତ ହରେ
 ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଅଛୁ । ସେମାନେ ଏଥି
 ମଧ୍ୟରେ ଆଉ ଭିନ୍ନଥର ଅଭିନୟ ଦେଖାଇ-
 ଅଛନ୍ତି ଗତ ସପ୍ତକ ଗୁରୁବାର ଦିନ ସେମାନେ
 ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ଅନ୍ତର୍ଗତ ଜାତକ ବ୍ୟୟ ଅଭିନୟ
 କରିଥିଲେ ଓ ତାହା ଉତ୍ତମ ହୋଇଥିଲା
 ଦ୍ରୋପଦୀ କରୁଣାର ସତ୍ତ୍ୱ ସ୍ୱର ଦର୍ଶାଇ ଥିଲେ
 ଓ ସେଥିରେ ଦର୍ଶକମାନଙ୍କ ଚିତ୍ତ ବିଗଳ
 ହୋଇଥିଲା । ମାତ୍ର ଆଗେପର ବିଷୟ ଯେ ସେ
 ଦିନ ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶକଙ୍କ ସମ୍ମତ ଅତି ଅଳ୍ପ ଥିଲା ।
 ତହିଁ ଅଭିନେତ୍ରୀଙ୍କ ଚଳଣି ଦର ଉତ୍ସା
 କରି ଗତ ସନକାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରାପରାଧରୁ ଅଭି-
 ନୟ କଲେ ଏଦିନ ଅନେକ ଦର୍ଶକ ଆସିଥିଲେ
 ଓ ନାଟ୍ୟଶାଳା ପ୍ରାୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଯାଇ ବଡ଼
 ଜମକ ହୋଇଥିଲା ଅଭିନୟରେ ବିହୀନ ଦୋଷ
 ଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲେହେଁ ମୋଟରେ ଉତ୍ତମ
 ଓ ପ୍ରୀତିକର ହୋଇଥିଲା ଏବ ଯାହାର ଅନୁ-
 କରଣ ଅନୁମାତ୍ର ଥିଲା ଶେଷରେ ସେମାନେ
 ଗୋଟିଏ (Farce) ପ୍ରଦର୍ଶନ ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରସଙ୍ଗ
 କରିଥିଲେ ଓ ତାହା ସବୋଲିଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲା
 ଏ ସୁଆଙ୍ଗର ନାମ “ ଅସଲ ବି କମସଲ କମ-
 ସଲ ବି ଅସଲ, ବଜାଇବା ବୁଢ଼ା, ଗାଦକା
 ଗଧା ” ଅଟେ । ଏ ଗୋଟିଏ ପ୍ରସଙ୍ଗ କାହାଣୀ
 ଅଟେ ଏଥିରେ ନବାବଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ଓ ଅବ-
 ଗୁର, ମନ୍ତ୍ରୀ ବା ଦେବାନଙ୍କର ଗଣଗୁଣି ଓ ସ୍ୱକୋ-
 ଶଳ ଏବ କଟୁଆନର ଅସଦାଚାର ଉତ୍ତମପର-
 ତୟ ମିଳିଅଛି । ଅଭିନେତ୍ରୀମାନେ କଟୁଆନକୁ
 ଆଧୁନିକ ରଂଭେଜ ଲୁଗାରେ ପୁରୁଷ
 ଦେଖାଇ ଥିଲେ ଆଧୁନିକ ପୁଲିସ ସ୍ୱକା ଯେ
 ନଷ୍ଟ ଏହାର ଦେଖାଇବାର ସେମାନଙ୍କର
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ଓ ଏଥିରେ ସେମାନେ କୃତ-
 କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ । ଏ ଅଭିନୟ ଅତି ଉତ୍ତମ

ଓ ସ୍ଵାଭାବିକ ଦୋଷଥିଲ ଓ ଦର୍ଶକମାନେ ପ୍ରୀତି ଦୋର ପୁନଃ ଅନନ୍ଦ ଧ୍ଵନିକରଥିଲେ । ଗର ଦୁଧବାର ସୁନପୁସ୍ତକରୁ କଳାସୁରର ଅ- ଖ୍ୟାନ ଓ ଭାବବରୁ ଶାକ୍ତଶିଳ୍ପର ସୁସମ୍ପାଦନର ଅଭିନୟ କରଥିଲେ । ଛକଟର ନ୍ୟକ ଦର ଗୁରୁଅଣା ମାତ୍ର ଅଲେହେଁ ଦର୍ଶକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା କେବଳ ସର୍ବରୁ ବହୁତ ଅଧିକ ହୋଇଥିଲା । ଅଭିନୟକାରମାନେ ହତାଶ ଦେବାରୁ ଅଭି- ନୟ ଭେଦେ ଭଲ ହୋଇ ନ ଥିଲା ତଥାତ କଳାସୁରର ଅନୁମୋଦନ ପାଖାପାଖିର ବିଳାପ ଓ ଅସଦାୟୀ ଦୋଳ ଭୁଗର୍ଭ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ ଓ ଭାବ କୋପାଦାନ ଜାତରେ କଳାସୁରର ଦେହ ଦାହ ଅଭି ଚମତ୍କାର ଓ ପ୍ରୀତିକର ହୋଇଥିଲା ।

ଅମ୍ଵେମାନେ ଏଥି ପୂର୍ବେ କହୁଅଛୁ ଏମା- ନଙ୍କ ଅଭିନୟ ନାଟକାଭିନୟ ନାମର ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ଉତ୍କଳ ଯାତ୍ରା ଅଟେ । ଉତ୍କଳ ନାମ ଯାତ୍ରା ଦେଉ ତାହା ଅତି ଉତ୍ତମରୂପେ ଦେଉ- ଅଛି ଓ ଦର୍ଶକମାନେ ଅତି ଆନନ୍ଦର ଦେଉ- ଅଛନ୍ତି ଅଭିନେତାମାନଙ୍କର କଥୋପକଥନ ହି- ନାରେ ଓ ହିନା ସେମାନଙ୍କର ମାତୃଭାଷା ନ ଦେଲେହେଁ ଉତ୍କଳରେ ସେମାନେ ବାସପଢ଼ିବା ଉତ୍କଳରୂପେ ଦେଖାଉ ଅଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର କଥୋପକଥନ ସୁମିଷ୍ଟ ଓ ସାଧୁଭାଷାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ଶିଳ୍ପି କହୁଲ ପ୍ରାୟ ଲେଖମାତ୍ର ଜଣା ନ ଯାଇ ସ୍ଵାଭାବିକ ପ୍ରାୟ ଜଣାଯାଏ । ଏହା ଅବ- ଶ୍ୟ ପ୍ରଶଂସାର ବିଷୟ ଅଟେ ମାତ୍ର ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଏହି ସେ ଅଭିନେତା ଦଳ ଏଠା ସର୍ବ- ସାଧାରଣଙ୍କଠାରୁ ଉଚ୍ଚତମତେ ଉତ୍ସାହ ଓ ଅର୍ଥ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇ ନାପାନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ଖର୍ଚ୍ଚା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସରସୋଧ ହୋଇଅଛି କି ନା ସ- ନେହ ସେମାନେ ଅନେକ ଦୂରରୁ ଅସି ଅଛନ୍ତି ଓ ସେମାନଙ୍କ ଅଭିନୟ ଅବା ଯାତ୍ରା ମନ ନୁହେଁ ଦେଖିବାର ଉପସ୍ଥଳ ଓ ଦେଖି ଲେହେଁ ପ୍ରୀତି ଦେଉଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ସେମାନେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ପାରୁ ନାହାନ୍ତି ଏହା କଟକ ପ୍ରତିନିଧାର ବିଷୟ ଅଟେ ଏଠାରେ ତିନି ମାସ ରହିବାର ସେମା- ନଙ୍କର ଇଚ୍ଛା ଥିଲା ମାତ୍ର ନିରୁତ୍ସାହ ହୋଇ ଚକଟରେ ପ୍ରସ୍ତାନ କରାଗଲା ଉଦ୍ୟତ ଅଛନ୍ତି ।

କେତେଦିନ ଦେଲା ଜଣେ ଇଂରେଜ ବାଜାକର ଏ ନଗରକୁ ଅସି ଅଛନ୍ତି । ଏହାଙ୍କ କୁହୁକ ଖେଳ ଅତି ଚମତ୍କାର । ଏଥି ପୂର୍ବେ ସେ ଏଠା ବଜାରେ ଦୁଇଥର ବାଜା କରି ଗର ସେମବାର ଶ୍ରୀରାମାନାରେ ବାଜା କରିଥିଲେ ଓ

ଛକଟର ଦର ଏକଟଙ୍କା ଓ ଦୁଇଟଙ୍କା ଦେଲେ- ହେଁ ଦର୍ଶକମଣ୍ଡଳରେ ସୁଦ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା । ବାଜାକର ପ୍ରଥମେ ଇଂରେଜରେ ଗୋଟିଏ ସୁନର ବଳୁତା କଲେ ସେ କହୁଲେ କୁହୁକ ଜାବକାରେ କେହି ଦୋଷାଗ୍ରହେ କରନ୍ତି କାରଣ ଏହାଦ୍ଵାର ମନ୍ତ୍ର ବା ଖର ବାଉଜର ବିଶ୍ଵାସ କରି ଅନୁଷ୍ଠାନର କୁସଂସ୍କାର ବିପ୍ରାର ଓ ବୁଦ୍ଧି ହୁଅଇ । ଏଦେରୁ ଅମ୍ଵେ ଦର୍ଶକମାନଙ୍କୁ କହି ଦେଉଅଛୁ ସେ କୁହୁକରେ ମନ୍ତ୍ର ବି ଖର ବାଉଜର କାର୍ଯ୍ୟ କମ୍ପା କୌଣସି ପ୍ରକାର ଅଲୌକିକ ମହମା କହୁ ମାତ୍ର ନାହିଁ । ବାସ୍ତ- ବରେ ମନ୍ତ୍ର ଖର ବାଉଜ ଓ ଅଲୌକିକ ମହମା ଏ ସବୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମିଥ୍ୟା କଦାପି ପ୍ରକୃତ ନୁହେଁ ଏବଂ ପୃଥିବୀରେ ଅଲୌକିକ ମହମା ଆଦୌ ନାହିଁ ଏ ସବୁରେ ବିଶ୍ଵାସ କରିବା କେବଳ ଭ୍ରମ । ଦ୍ଵାରର ଚଞ୍ଚଳତା, ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଣ, କଳ କୌଶଳ ଓ ଯନ୍ତ୍ର ସହାୟତାରେ କୁହୁକମାନ ଦେଖାଇ ଦଥୟାଏ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ (spiritualism) ପ୍ରେତଚରୁ ବିଦ୍ୟା ବାହାର ଅଛି, ଏହା ମଧ୍ୟ ମିଥ୍ୟା ଓ ଠକବୁଦ୍ଧି ଅଟେ । କେହି ମନୁଷ୍ୟ କହୁ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ ଉତ୍କଳ ଉତ୍କର ସୁନରେ ଲେଖା ହୋଇ ଯାଏ ପ୍ରେତ ଲେଖି ଦେଲ ବୋଲି କେହି ବିଶ୍ଵାସ କରନ୍ତି ମାତ୍ର ବାସ୍ତବରେ ପ୍ରେତବିଦ୍ୟା ବ୍ୟବସାୟୀ ଅତି କୌଶଳ କ୍ରମେ ଭାଦ୍ୟା ଲେଖି ଦେଲ ଥାଏ ଅମ୍ଵେ ଏହା ବର୍ତ୍ତ- ମାନ ଦେଖାଇ ଦେବୁଁ ଓ ଏଥିରେ ସେ ଚମ- ତ୍କାରରୂପେ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ ସେ ଖଣ୍ଡେ ସିଲେଟ ଓ କେତେକ ଖଣ୍ଡ କାଗଜ ଅଣି ଜଣେ ଦର୍ଶକକୁ ଦେଲେ । ଦର୍ଶକ ସେ ସବୁ ସଂଗ୍ରହ କରି ସିଲଟର ଏକ ପାଖରେ ଗା- ରେଲଲେ ଓ ଅନ୍ୟ ପାଖରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶ୍ନ- ଲେଖି ସେ କାଗଜ ଦେଲ ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ଗୋଡ଼ାଇ ରଖି ଦେଖିଲ ବେଳକୁ ସେ ଗାରଯାକ ଲିବି ଯାଇ ସୁନର ଇଂରେଜୀ ଅକ୍ଷରରେ ଉତ୍କର ଲେଖା ହୋଇଅଛି । ଅର୍ଦ୍ଧ ସବୁ କୁହୁକ ମଧ୍ୟ ଏହିପରି ଚମତ୍କାର ଥିଲା ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ କୁହୁକ ଏହି ସେ ବାଜାକରଙ୍କ ମେମ ଖଣ୍ଡେ ବାତକୁ ନ ଯୋଡ଼ି କେବଳ ଭଲ ଭାଷରେ ଛିତା କରି ଉତ୍କର ଅଗ୍ରଭାଗକୁ ତାହାଣ ଦାହ କହୁଣିରେ ଲଗାଇ ପାଏଦଣ୍ଡା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁନରେ ଲିଟିବ ରହି ବସୁପଦାଦ ଗୁଲନ ଓ ବିଷୟ ଅଧୁଧ ଧାରଣ କରି ଉଦନକୁର ଭିନ୍ନ ଗୁର ମିଳିଟ ଲମ୍ଫ ହୋଇ ସୁନରେ ସୋଇବା ବଡ଼ ଚମତ୍କାର

ଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ଦର୍ଶକମାନେ ଦେଖି ଅସ୍ଵର୍ଯ୍ୟାନ୍ତର ଓ ବଡ଼ ଆନନ୍ଦର ହୋଇଥିଲେ । ବାଜାକର ଉତ୍କ ଅଭିନୟ ମଧ୍ୟ ବାଜା କରବା- କୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଅନେକଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବସି ରହିଲେ ଦର୍ଶକ ନ ଶହବାକୁ ବାଜା କରି ନ ପାରିଲେ ବୋଧହୁଏ ଛକଟର ଭଲ ଦର ଏଥିର ଗୋଟିଏ କାରଣ ହୋଇ ପାରେ ମାତ୍ର ସୁଲ କାରଣ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବର ଶିଳ୍ପନାମା ଅଟେ ।

ଯାଜପୁର ସମ୍ପାଦକଦାଙ୍କ ପତ୍ର ।
ଚଳଇ ମାସ ତା ୧୯ ଉତ୍କଳରେ ଅମ୍ଵମାନଙ୍କ କଲେକ୍ଚର ମହାମାନ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ରର ପରି ସାଦେବ ମହୋଦୟ ଏ ସ୍ଥାନରେ ବସନ୍ତମାନ ହୋଇ ତା ୨୦ ଉତ୍କ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସର୍ବଭୁକ୍ତକଳସୁ ସମସ୍ତ ଉପାଟମେନ୍ଦର କାର୍ଯ୍ୟମାନ ଉଦକ୍ତ ଓ ସୁଲ ଓ ଉତ୍କରସର ପ୍ରଭୁକ ସଦର୍ଶକଦ୍ଵାରା ସନ୍ତୋଷ ହୋଇ ଅଦ୍ୟ ତା ୨୯ ଉତ୍କ ପ୍ରାଚିନ୍ଦ୍ରାଳରେ ସୁବନା ଅନୁର୍ଗତ ମାଣଭର ମୁଦାମରୁ ପ୍ରସ୍ତାନ କରିଅଛନ୍ତି । ଏଠା ସୁଲକୁ ଦାରଅରଦ୍ଵାର ସୁଲ କରଦାର ସାଦେବ ମହୋଦୟଙ୍କର ବଶେଷ ଇଚ୍ଛା ସୁବର ଦେଖି ଏ ସୁଲର ସେକେଟିଂ ଶ ବାବୁ ବିଧିଧାରିଲେ ବି ଏଠା ମିଳିବିଷା- ଲକ୍ଷରୁ ପ୍ରତି ମାସ ୫୦୦ ବୋ ଲେଖାଏ ସାହାଯ୍ୟ ଗୁହଁ ବାବୁ ମିଳିବିଷୟର କମିଶନରମାନେ ଉକ୍ତ ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ସ୍ଵୀକୃତ ଅଛନ୍ତି ବାବୁ ମଉସୁପ ମଧ୍ୟ ଗୁନା ବୁଦ୍ଧି ଦେବା ବିଷୟରେ ବିଶେଷ ଯତ୍ନ କରୁ ଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ଦରୁ ବହି ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ଏ ସୁଲଟି ଅନ୍ୟାୟରେ ହୋଇଅର ସୁଲ ଦେବାଦ୍ଵାରା ଏ ଅକ୍ଷର ବିଶେଷ ଅଭାବ ମୋଚକ ହେବ ଏ ବିଷୟରେ ବିଶ୍ଵାସକରଣର କର୍ମଗୁଣମାନଙ୍କର ବିଶେଷ ମନଯୋଗୀ ଦେବାରୁ ଅବଶ୍ୟକ ।

ଅମ୍ଵମାନଙ୍କ ତ୍ରେପୁଟା କଲେକ୍ଚର ବାବୁ ବଳିମଚନ୍ଦ୍ର ଗୁହଁର୍ଯ୍ୟାଙ୍କ ବଦଳରେ ଅପ୍ରମ୍ଭ ଲେକମାନେ ବିଶେଷ ଦୃଷ୍ଟିର ଅଛନ୍ତି ବାବୁ ମଉସୁପ ବିଶ୍ଵକାର୍ଯ୍ୟରେ ବିଶେଷ ଉତ୍ସାହ ଥିଲେ ଓ ତାଙ୍କ ଦୁଲ୍ୟ ନୀରସେସ ବାଜାମ ଅତି ଅନ୍ୟ ଦେଖା ପାନ୍ତି ।

ଏ ସର୍ବଭୁକ୍ତକଳର ପୁଲସ ଲନ୍ଦେକ୍ଚର ବାବୁ ଉତ୍କଳାଅବୋଷକ ପୁଲ ବିଶ୍ଵିଦେୟ ହୋଇଥିଲ ସେ ଉତ୍କରସରେ ବିଶେଷ ପ୍ରାକ୍ତିକ ଗୁରୁତ ଓ ସମସ୍ତ ହୁତୁ ଲେକମାନଙ୍କୁ ଅମନ୍ଦ

To
 HIS EXCELLENCY THE MOST HONORABLE
 GEORGE FREDERICK SAMUEL ROBIN-
 SON, MARQUIS OF RIPON K. G., P. C.,
 G. M. S. I., G. M. I. E., VICEROY AND
 GOVERNOR-GENERAL OF INDIA.

MAY IT PLEASE YOUR EXCELLENCY,—
 The undersigned members of Orissa
 People's Association, sensibly alive to
 your Excellency's noble deed in sow-
 ing fresh seeds of liberty in the life
 of the people of India, destitute of
 independence, by vouchsafing to ac-
 cord to them the benefits of Local
 Self Government, humbly beg to
 offer their present of hearty thanks
 to your Excellency. We express our
 deep sense of gratitude we owe to you,
 the model of prudent and magnani-
 mous statesmen, for the revocation of
 the Press Act, and having graciously
 re-established its freedom. We are
 truly grateful to your Excellency for
 your earnest desire to effectuate the
 advancement of commerce and mass
 education in this country. Sanguine
 hopes are entertained by Orissa Peo-
 ple's Association that under the wise
 administration of such an enlightened
 and righteous Viceroy the Laws re-
 lating to Rent would be just, and
 devoid of any tinge of partiality, and
 contribute to the welfare and produc-
 tion of beneficial fruits both to the
 Landlords and Rayats in general; and
 that the difference of Laws, now in
 force, in connection with the legal
 prosecution of a European and a
 Native, would be annulled, and their
 uniformity be effected, and that your
 Excellency would graciously be pleased
 to repeal the Arms Act.

Though we are sorry for being
 deprived of the honour of seeing the
 true benefactor of the Indians, the
 just, kind, and worthy Representative
 of Her Most Gracious Majesty the
 Empress, yet as we are enjoying the
 peace and prosperity equally with the
 other parts of India, greatly advanced
 by your Excellency's wise measures,
 the ever-loyal Orissa People's Asso-
 ciation offers hearty prayers to the

Almighty Father that His Excellency
 Lord Ripon may have a prolonged
 life, that our Friend of India, the
 magnanimous Ripon, may have a long
 life.

We are
 Your Excellency's most obedient
 Servants,

To
 BABU DENONATH BANERJEE
 Offg. Hony. Secretary Orissa
 People's Association
 CUTTACK.
 1 Larkins Lane
 Calcutta 12th January 1883.

Sir,
 In accordance with the request con-
 tained in your letter of the 19th ultimo
 I have laid the address before His
 Excellency the Viceroy, who desires
 me to express to the Orissa People's
 Association his thanks for the terms
 in which they speak of the measures
 of his Government.

I am Sir
 Yours Obediently
 H. W. PRIMROSE
 Private Secretary to the Viceroy.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

। ୧ । ବୃତ୍ତୀୟ ଚକ୍ର ଚଳେଇବା ପାଇଁ ଶାସନ
 ଦଳ ଲେଖିବ କର୍ମରୁ ଅବଧାନ ହେଉ ମାନେ ଚଳିଯାଏ
 କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲିଯିବେ ସେମାନେ ଅପରାଧ ସାଧିବେ ସତ
 ଅବେଦନର ଅତି ଦାୟିତ୍ୱ ଏ ନି ମଧ୍ୟରେ ଦସ
 ଭୁଲଣ ଲେଖନର ସାହେବ ନିକଟ ପଠାଇବେ ।
 ତା ୨୭ ରଖ କଳତର ସମ ୧୮୮୩

ପଠେଇ ।
 ବରଦା ଓ ଇଂରାଜ ସମାଜର ଦେଉ ମୋହର
 କାର୍ଯ୍ୟ ମାସିକ ବେତନ ୫୯୯ ନା ।
 ବରଦା ବରଦାରେ ପଠାଇ ଓ ହୁଣ୍ଡା ବରଦାରେ
 ଚାଲୁଥିବ ମୋହର କାର୍ଯ୍ୟ ମାସିକ ବେତନ ୫୯୯ ନା ।
 ୫୯୯ ନା ।

କେତେବେଳେ ବରଦା ମାମଲ । ପ୍ର । ବରଦା ବର-
 ଦା ନିକଟ ନିକଟରେ ଚାଲିଯାଏ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କଳନ
 ଗାଠସାଧନର ଉପକ୍ରମ ବରଦା ନି । ତହିଁରେ ନିକଟ ଉପ
 ଅଦାଳତର ନିକଟ ୧୨୦୦ ଟା ବରଦା ହରାଏ ଅତି
 ଦାମ । ତା ନିକଟର ମାସିକ ପ୍ରତି ବାଦେଇ ନା
 ବରଦା ମହାଦେବୀ ନିକଟ ବାଦେଇ ଉପକ୍ରମ ବରଦା
 ବରଦାରେ ବରଦା ନିକଟ ଅତି ଅତି ଅତି ଅତି ଅତି
 ବରଦାରେ ବରଦା ନିକଟ ଅତି ଅତି ଅତି ଅତି ଅତି

ବରଦାରେ ବରଦା ନିକଟ ଅତି ଅତି ଅତି ଅତି ଅତି
 ଏକ ନିକଟ ଅତି ଅତି ଅତି ଅତି ଅତି ଅତି ଅତି ଅତି
 ବରଦାରେ ବରଦା ନିକଟ ଅତି ଅତି ଅତି ଅତି ଅତି
 ବରଦାରେ ବରଦା ନିକଟ ଅତି ଅତି ଅତି ଅତି ଅତି

ପୂର୍ବ ବରଦା
 ବରଦାରେ ବରଦା ନିକଟ
 ବରଦା
 ପୂର୍ବ ବରଦା ଓ ବରଦା

TO LET.
 The coconut plantation at False-
 point containing about 12,000 trees—
 with Tanks, well, and fresh garden.
 Apply to R. H. BODDAM,
 Manager Killah Coojung.
 Tikree
 Cuttack,
 23—1—83

ସର୍ବ ସାଧାରଣ ଏକାନ୍ତର ଲାଭ ବରଦାରେ
 ଯେ କିମ୍ପାରେ ବରଦାରେ ବରଦାରେ ବରଦାରେ
 ବରଦାରେ ଏକାନ୍ତର ମାକଡାପତ୍ର ଦେବେ ସେ
 ସେ ସର୍ବସାଧାରଣ ମନୋମତ ଦେବ ଓ ସେ
 ମାକଡାପତ୍ର ଦେବା ନିମନ୍ତେ ଯେଉଁ ଯେଉଁ
 ଲେଖନୀରେ ଯେ ଯେ ଲେଖିବେ ସରକାରଙ୍କୁ
 ଭୁକ୍ତ ପତ୍ର ଦେବେ ତହିଁର ଟେଣ୍ଡର ଉଲ୍ଲେଖ
 କରାଯାଉଅଛି ଯେ ଭୁକ୍ତ ପତ୍ର ସରକାରୀ
 ମୁଦ୍ରାପତ୍ର ସମାପ୍ତ କମା କର ଲାଗି ପଞ୍ଜୀକର
 ଓ ସରକାରୀ ସର୍ବ ଓକରିପତ୍ର ଦେଖାଇ
 ଦେବା ଜାଗାମାନଙ୍କରେ ଗାଧା ଏମନ୍ତ ସୁକରେ
 କରବେ ଯେ କହିଲେ ଗରଦାରେ ବରଦା
 କୌଣସିପ୍ରକାରେ ଅଭିଭୁକ୍ତ ନ ହେବ ।

ସନ ୧୮୮୩ ମସିହା ଅଗ୍ରେଲ ମାସ ତା ୧୫-
 ରଖ କଳତର ସମସ୍ତ ମାଲିମାନ ଅପଦାଗୀ କର-
 ଶିଳ ଉତ୍କଳ ମାସ କରଦାରେ ପ୍ରତିଦିନ ମାଲିକର
 ଏକ କୁଅଟ ଅଥାଚ ମାଲିକର ଏକପାରେ
 ଯେତେ ପତ୍ର ଦରଦାର ହୁଏ ସେ ସର୍ବ
 ପତ୍ର କମାକଲ ଉତ୍କଳ ମାସ କରଦାରେ ବ-
 ହିର ଦାମ ବରଦାରେ ଯେବେ ପତ୍ରଗାଧନ-
 ନକରେ ପତ୍ରର ଥାଏ ତେବେ କହି ସରଦାରେ
 କାନ୍ତିଗଟକାର ଦାମରୁ କଟେଇନ ଦେବ
 ଯେବେ ସେପ୍ରକାରେ କାନ୍ତିଗଟକାର ଅପଦାଗୀ ହୁଏ
 ତେବେ ସେ ଅପଦାଗୀ କରଦାରେ ପତ୍ରଗାଧନ
 ସୁକରାୟ ଗାଧା କରଦା ବରଦାରେ ପତ୍ରର

ଦେବା ନମନ୍ତେ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଟେଣ୍ଡର
କରଣାପ୍ର ଦେବେ ସେମାନେ ଉକ୍ତ କରଣାପ୍ରକୁ
ଏକ ଲକ୍ଷାଂଶ ମଧ୍ୟରେ ଭରଣ କରି ରହି ଉ-
ପରେ ମୋହର ଦେଇ ଏହା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରରେ ଲେ-
ଖିବେ ସେ ଉକ୍ତ ଲକ୍ଷାଂଶ ଶ୍ରେଣୀରେ କମିଶନର
ସମ୍ମୁଖ ଅର୍ଥାତ୍ କଲେକ୍ଟର ଚେୟାରମାନ
ସାହେବଙ୍କ ନକଟରେ ସକାଳ ସିବୁଏସ୍ ମାସ
ରାମ୍ପରଖ ପୂର୍ବରେ ପହଞ୍ଚିବ ଉକ୍ତ ରାମ୍ପରଖ
ସିବୁଏସ୍ ଦଳ ଦୁଇପ୍ରକର ସମୟରେ ଶ୍ରେଣୀ-
ସମ୍ପର୍କ କଲେକ୍ଟର ଉକ୍ତ ଲକ୍ଷାଂଶ ଟିକାସିକ ।

ପ୍ରକାଶନାଦି କେବଳ ପଥର ଦେବା
ସକାଶେ ଉକ୍ତ ଟେଣ୍ଡର ଉଲ୍ଲେଖ କରା ଯାଉଥିବ
ମାତ୍ର ଉକ୍ତ ପଥର କରଣ ଓ ବିକାୟ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ
ଅଲଗା ବା ବନୋଦୟ କରାଯିବ ।

ଅଳପ ରେଟରେ ଯେଉଁମାନେ ପଥର ଦେ-
ବା ସକାଶେ ଟେଣ୍ଡର ଦିଅନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ଟେ-
ଣ୍ଡର ପ୍ରାଥମ କରିବା ସକାଶେ ଚିୟାରମେନ
ସାହେବ ବାଧ୍ୟ ଅଟନ୍ତି ତାହା ନୁହେଁ ।

ସେଠା ଶ୍ରେଣୀମାନଙ୍କର ସେଠା ମାଲକରେ
ସେତେ ପଥର ଅମଦାନା କରାଯିବ ତହିଁର
ଉପସିଦ୍ଧ ।

କାଳକଣ୍ଠା ଲୁଗାବେତ୍ତରେ ଶୁଭକଳାଳ
ଲୁଗାକଣ୍ଠା ପଥର ଅମଦାନା କରାଯିବ ଫ୍ ୪୦-
୦୦ ଟ ଲୋକସ ଯାହା ଶ୍ରେଣୀରେ ଫ୍ ୨୦୦୦ ଟ
ପଥର ଅମଦାନା କରାଯିବ ।

ମାଲଗାଁସମ୍ପ୍ରା ଦଶମାଲକଠାରୁ ୧୧ ମାଲକ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୧୭୦୦୦ ଫୁଟ ପଥର ଅମଦାନା କରା-
ଯିବ ।

କାଳକଣ୍ଠା ସମ୍ପ୍ରା ୨ମାଲକରେ ୨୫୦୦୦ଫୁଟ
ପଥର ଅମଦାନା କରାଯିବ ।

କାଳକଣ୍ଠା ସମ୍ପ୍ରା	୧ ମାଲକରେ ଫ୍ ୨୦୦୦ ଟ
ଏକନ	୪ ଏକନ ଫ୍ ୨୦୦୦ ଟ
ଏକନ	୫ ଏକନ ଫ୍ ୨୫୦୦ ଟ
ଏକନ	୬ ଏକନ ଫ୍ ୩୦୦୦ ଟ
ଏକନ	୭ ଏକନ ଫ୍ ୩୫୦୦ ଟ
ଏକନ	୮ ଏକନ ଫ୍ ୪୦୦୦ ଟ
ଏକନ	୯ ଏକନ ଫ୍ ୪୫୦୦ ଟ
ଏକନ	୧୦ ଏକନ ଫ୍ ୫୦୦୦ ଟ
ଏକନ	୧୧ ଏକନ ଫ୍ ୫୫୦୦ ଟ
କାଳକଣ୍ଠା ସମ୍ପ୍ରା	୪ ମାଲକରେ ଫ୍ ୨୫୦୦ ଟ
ଏକନ	୫ ଏକନ ଫ୍ ୩୦୦୦ ଟ
ଏକନ	୬ ଏକନ ଫ୍ ୩୫୦୦ ଟ
ଏକନ	୭ ଏକନ ଫ୍ ୪୦୦୦ ଟ

CUTTACK, 13th January 83 } (Sd.) R. H. PAUSEY
Collector & Chairman
of the R. C. Committee

ଅମଳ ଚୌଧୁରୀ ବନାବତୋକାଳରେ ବାମାପ୍ରକାର
ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ତାଳାଦ ଏବଂ ପଦ୍ମା ମୁକ୍ତା ଓ
ସେମାନ କୁଣ୍ଠା ଲକ୍ଷଣୀ ଶୁକର ଦୁଇ ପଦ ଦେବା ଦେପର
ଉତ୍କଳର ମୁକ୍ତାରେ କରଣ ଦେଉଅଛ । ଗ୍ରାହକ
ମାନେ ସକାଶ କରି ଦେଖିଲେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବେ । ଏପରି
କରଣାବଳୀ ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରକାଶନ ଚଳାଇବି ମୁକ୍ତାରେ
କରଣ ଦେଉଅଛ ଯଥା:

ବାଲକାଳ	୧୪ ପରି	୧ ରମ	୫ =
	୧୫ ପରି	"	୫ ୩/୪
	୧୬ ପରି	"	୫ ୩/୪
ବହୁଶୀଳା ଲେକେଣ୍ଡର ଓଷାରେ	୧୭ ୩/୪ ୧୦ ୧୨ ୩/୪		
ଓଷାକଳମ ବହୁଶୀଳା	୧୭ ୩/୪ ୧୦ ୧୨ ୩/୪		
ମେସେସପର	୧୭	୫ ୦ ୧	

ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ କର

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସିକ୍ସୋନା ଫେକ୍ଟୁରୀ
ଏହା ଦୁଇସପ୍ତକରେ ବୁଲାଇବ ପଦକର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ଉକ୍ତ
ଊଷା ବୋଲି ବ୍ୟବହାର । କରଣତାର ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକାଶ
ଓଷାକଳମ ଓ ଦେଶୀୟ ଉଷାକଳମରେ କରଣ ଦୃଷ୍ଟ ।
କରଣତା ବୋଧାତରୁ କାର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରରେ ଶ୍ରେଣୀ
କରଣରେ ଚଳାଇବି ଚଳରେ ମିଳିବାର ସକାଶ:-
କାଳକଣ୍ଠା ସମ୍ପ୍ରା ୨ମାଲକରେ ୨୫୦୦୦ଫୁଟ
କାଳକଣ୍ଠା ୧୭ ଅରବିନ୍ଦ ୫ ୩/୪ ମୁକ୍ତା କରଣ ।

ଓଡ଼ିଶା ନାଟକ ।
କା ଥି କା ଦେ ରା
କା
ପ ଦ୍ୱା କ ଗ ।
ଈ କଟକ ଗ୍ରୀଷ୍ମ କଳାମଳ ସଂସାଦରେ ବହୁପାର୍ଥ
ଗ୍ରହଣ ଅଛି । ମୁକ୍ତା ୫ ୦ ୧୦ ଅଂଶ ମାତ୍ର । ମସମଲୁ
କାଳକଣ୍ଠା ୫ ୦ ୧୨ ।

Wanted for the Maurbhanj Estate.
For the Temporary establishment.
1 Surveyor salary 100 Rs. per month
while on field work, and Rs. 80 per
month while employed in the Office.
For the permanent establishment.
1 Head Clerk and Accountant salary
Rs. 40 per month
1 Clerk Rs. 25
The Head Clerk must be profici-
ent in book-keeping and accounts.
Apply with copies of testimonials
to the undersigned before the 15th
of February next.
Baripada 4 1 88 } H. WILLY
Manager.

ମୁକ୍ତାକଳ କଣ୍ଠା ନମନ୍ତେ କରଣାବଳୀ
ପ୍ରକାଶନ ଅଛି ।
ଓଷାକଳମ ।
୧ ସରକରେ ସରକାର ଚଳି ମାତ୍ର କରଣାବଳୀ
ମାସିକ ୫ ୧୦ ୧୧ ଏବଂ କରେକ୍ଟରେ କରଣ ବଳ
୫ ୮ ୦ ୧ ।
କାଳକଣ୍ଠା ସମ୍ପ୍ରା ।
୧ ଦେବଦେଶୀ ଏବଂ ଏକ୍ଷର ଦେବଦେ ମାସିକ ୫ ୧୦ ୧୧
୧ କରଣା ୫ ୧୦ ୧୧ ।
ଦେବଦେଶୀ ଚୁକ୍ତାକରଣ ଉପରେ କରଣ ବଳ
ଅବଦଳ । ଅବଦଳକରଣରେ କରଣ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରରେ
ଠାରେ ଅବଦଳ ଦେବଦେ ମାସିକ ୫ ୧୦ ୧୧
ଅବଦଳ ଅବଦଳ ଚୁକ୍ତାକରଣ ସମ୍ପ୍ରା ଅବଦଳ କରଣ ।
କାଳକଣ୍ଠା ୫ ୧୦ ୧୧ ଏବଂ କରେକ୍ଟ
ମାସିକରେ

For Sale
Adarsalipi or Copy Book in Uriya
Intended for use in Patnas and
middle and Lower Vernacular Schools
Price 2 annas per copy
Apply to the Secretary Printing
Company
Cuttack 18-1-88 } BALABAN DAS.

ମାଲକର ବର୍ଣ୍ଣାବଳୀ ଉପରେ କରଣ ପ୍ରକାଶ ବୁଲ-
ମାଲକର ଚାଳକପ୍ରକାଶ ସମ୍ପ୍ରା ଏକେକ୍ଷରରେ ଏକେକ୍ଷ
କରଣ ଦେଉଅଛି ।
କୋର୍ଡା ୫ ୧୦ ୧୧ } ଶ୍ରୀ କରଣକଳ ମହାପାତ୍ର
କୋର୍ଡା ସୁଲ ପଠିବ

NOTICE.
The Kendrapara H. C. English
School has been opened since the
10th January 1883, and the services
of a Head master—A graduate of the
Calcutta University and formerly
a Head master of a Higher Class
English School, secured, Students
preparing for or intending to appear
at the next Entrance Examination
may be admitted on application on or
before the 28th February, 1883.
Kendrapara, The 19th Jany. 1883. } Durga Charan Das
Secretary.

ଏହି କରଣାବଳୀ ସମ୍ପ୍ରା କରଣ ଚଳାଇବାର କରଣ
ପ୍ରକାଶନ ସଂସାଦରେ ମୁକ୍ତା ଓ ଚୁକ୍ତାକରଣ ।

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

ପୃ ୧୮୩

ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଟିପ୍ପଣୀ ସହ ପଢ଼ନ୍ତୁ । ମୁଦ୍ରଣ ଓ ପତ୍ରିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଥିବା ପତ୍ରିକା

ପତ୍ରିକା

ମୂଲ୍ୟ	ଅକ୍ଷୟ	ଦତ୍ତ
ବାର୍ଷିକ	ଟ ୫୦	ଟ ୨୦
ତାଳମାସିକ	ଟ ୦ ୯	ଟ ୧୦

ଉତ୍କଳପ୍ରଦେଶର ଶିକ୍ଷାବିଭାଗର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ପାଇଁ ଉଚ୍ଚମାଧ୍ୟମିକ ସ୍ତରୀୟ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଉଚ୍ଚମାଧ୍ୟମିକ ବିଭାଗର ସମସ୍ତ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କୁ ଏକ ଉପାଦାନ ଭାବରେ ପ୍ରେମିତେଜ୍ଞତା ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦିଆଯାଇଛି । ଏହି ପ୍ରକାରେ ଉଚ୍ଚମାଧ୍ୟମିକ ବିଭାଗର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଆଗକୁ ବଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ଉଚ୍ଚମାଧ୍ୟମିକ ବିଭାଗର କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ଏକ ଉପାଦାନ ଭାବରେ ପ୍ରେମିତେଜ୍ଞତା ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦିଆଯାଇଛି । ଏହି ପ୍ରକାରେ ଉଚ୍ଚମାଧ୍ୟମିକ ବିଭାଗର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଆଗକୁ ବଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ଉଚ୍ଚମାଧ୍ୟମିକ ବିଭାଗର କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ଏକ ଉପାଦାନ ଭାବରେ ପ୍ରେମିତେଜ୍ଞତା ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଉଚ୍ଚମାଧ୍ୟମିକ ବିଭାଗର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଆଗକୁ ବଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ଉଚ୍ଚମାଧ୍ୟମିକ ବିଭାଗର କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ଏକ ଉପାଦାନ ଭାବରେ ପ୍ରେମିତେଜ୍ଞତା ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦିଆଯାଇଛି । ଏହି ପ୍ରକାରେ ଉଚ୍ଚମାଧ୍ୟମିକ ବିଭାଗର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଆଗକୁ ବଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ଉଚ୍ଚମାଧ୍ୟମିକ ବିଭାଗର କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ଏକ ଉପାଦାନ ଭାବରେ ପ୍ରେମିତେଜ୍ଞତା ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଉଚ୍ଚମାଧ୍ୟମିକ ବିଭାଗର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଆଗକୁ ବଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ଉଚ୍ଚମାଧ୍ୟମିକ ବିଭାଗର କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ଏକ ଉପାଦାନ ଭାବରେ ପ୍ରେମିତେଜ୍ଞତା ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦିଆଯାଇଛି । ଏହି ପ୍ରକାରେ ଉଚ୍ଚମାଧ୍ୟମିକ ବିଭାଗର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଆଗକୁ ବଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ଉଚ୍ଚମାଧ୍ୟମିକ ବିଭାଗର କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ଏକ ଉପାଦାନ ଭାବରେ ପ୍ରେମିତେଜ୍ଞତା ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଉଚ୍ଚମାଧ୍ୟମିକ ବିଭାଗର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଆଗକୁ ବଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ଉଚ୍ଚମାଧ୍ୟମିକ ବିଭାଗର କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ଏକ ଉପାଦାନ ଭାବରେ ପ୍ରେମିତେଜ୍ଞତା ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦିଆଯାଇଛି । ଏହି ପ୍ରକାରେ ଉଚ୍ଚମାଧ୍ୟମିକ ବିଭାଗର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଆଗକୁ ବଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ଉଚ୍ଚମାଧ୍ୟମିକ ବିଭାଗର କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ଏକ ଉପାଦାନ ଭାବରେ ପ୍ରେମିତେଜ୍ଞତା ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଅନନ୍ତର ଦୋଇଅଛି । ଚଟକ ଅକେତମିରୁ
 କେହି ବୁଝି ନ ପାଇବା ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଅଟଇ ।
 ରେବନସା କଲେକର ପୁତ୍ରଙ୍କଠାରୁ ଏମାନ-
 ଙ୍କର ସେ ଗ୍ୟାତା ଉଣା ପଡ଼ିବାରୁ ଏପରି
 ଦୋଇଅଛି ।

ବିଗତ ବ୍ରାହ୍ମ ମାତୋପାଦ ଉପଲକ୍ଷରେ
 ବାସୁଦେବ ନିପୁଣ ଅନୁସରଣ କରି ଗତମାସ
 ତା ୨୦ ରାଜ ଶନିବାର ଦିନ ଅପରାହ୍ଣ କାଳରେ
 ବାରୁ କେଶବଚନ୍ଦ୍ର ସେନ କଲିକତା ଟାଉନ
 ଦଳରେ ଧର୍ମସମ୍ପାଦନା ବକ୍ତୃତା କରୁଥିଲେ ।
 ଅମୃତମାନଙ୍କର ଧନମନ୍ଦୀ ଆଦି ଅନେକ ଲଂଗଳ
 ସାଦେବ ଓ ମହଲୀ ଏବଂ ଦେଶୀୟ ଲୋକେ
 ଉପସ୍ଥିତ ଦୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଦଳଟି ନିତାନ୍ତ
 ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୋଇ ପାଇଥିଲା । ବାରୁ ମହୋଦୟ
 ଦୁରଦ୍ରଷ୍ଟାକାଳବ୍ୟାପୀ ବକ୍ତୃତା କରୁଥିଲେ
 ଏବଂ ଶ୍ରୋତାମାନେ ଘନ ଘନ କରତାଳଦ୍ୱାରା
 ଅପଣାର ଅନନ୍ଦ ଓ ପ୍ରସଂସାବାଦ ଜଣାଇ-
 ଥିଲେ । “ସୁଭେଷ ପ୍ରତି ଅଧିଷ୍ଠାର ପଣ” ବ-
 କ୍ତୃତାର ବିଷୟ ଥିଲା । କେଶବ ବାବୁଙ୍କର
 ବକ୍ତୃତା ଶୁଣିବା ଲାଗି ଯେତେବେଳେ ସଦସ୍ୟ
 ଲଂଗଳମାନେ ସମାଗତ ହେଉଥିଲେ, ଭରତ
 ସେ ଛତ୍ର ପାଇ ଏକାନ୍ତ ଉପସ୍ଥାନ ହେବ
 ଏବା କିଏ କହିପାରେ । ତାହାଙ୍କର ମତ ଯେ
 ଲୋକରେ ଧର୍ମର ଏକତା ଥିବାଠାରୁ ଏକୋ-
 ଦେଶ୍ୟତା ଥିବା ବାଞ୍ଛନୀୟ । ଏକତା ବା ଏକ
 ଧର୍ମୀଶ୍ରୟ ହେଉଛି ଦେବା ନିତାନ୍ତ ଦୁଃସାଧ୍ୟ ମାତ୍ର
 ଗୌରମ, ବା ମହାନ୍ଦ, ବା ଶ୍ରୀଶ୍ଚ, ବା ବୁଦ୍ଧ ଯେ
 କୌଣସି ମହାତ୍ମାଙ୍କ କଥୁର ଧର୍ମ ହେଉନା କା-
 ହୁଁ ତ ଚହୁଁର ଏକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିବା ସ୍ତରେ
 ପୃଥ୍ୱୀର ସମସ୍ତ ଲୋକଙ୍କର ଏକତାବସ୍ଥିତ
 ଦେବାଦାସ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଚରଣାର୍ଥ କରିବା
 ହୁଏୟ । ଭବି ମହାତ୍ମାଙ୍କର ମତଥାତ୍‌ବୋଲି
 ଉଣା ବା ଉପବାସ କରିବା ଉତ୍ତରକର ଅବ-
 ମାନନା ବ୍ୟତୀତ ଆଉ କିଛି ନୁହେ । —ମହାନ
 ଭାବ-କେଶବ ବାବୁଙ୍କଦ୍ୱାରା ସେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ
 ଧର୍ମର ଗୌରବ ରକ୍ଷା ହେବ ଶୁଣିବା ଅଳ୍ପ
 ଅଳ୍ପନର ବିଷୟ ନୁହେ ।

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗୁରୁତ୍ୱବର୍ଣ୍ଣ ଗୋଟିଏ ମହାରହ
 ହୁଏ ଅଛି । ମହାଶୂରର ଦେବାନ ବିଜ୍ଞାତ
 ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥ ଗତମାସ ତା ୨୯ ରାଜରେ ମାନ-
 ଦଳିକା ସମ୍ପର୍କ କରି ଅମୃତମାନଙ୍କୁ ଶୋକସା-

ଗରରେ ଭସାଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି । କଥୁର ଦୁଅର
 ଗଜକାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ପରଶ୍ରମ ଏହାଙ୍କର
 ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରଧାନ କାରଣ ଅଟଇ । ମୂଲ୍ୟ ସମୟରେ
 ଏହାଙ୍କର ଗୁଣଗର୍ବ ସାଧି ବସୁଧ ହୋଇଥିଲା ।
 ସୁଭରଂ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଯୌବନ କାଳରେ ମତ ଅଛନ୍ତି
 ଅଧିକତର ଶୋକର ବିଷୟ ଅଟଇ । ରଜା-
 ଗୁଲ୍ ମହାଶୟ ଜଣେ ମାନ୍ୟ ବ୍ରାହ୍ମଣ ସେ
 ସେହି ଦେଶରେ ବିଦ୍ୟାଳୟ କରି ଅପଣା
 ଗୁଣରେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ସାମାନ୍ୟ ଅବସ୍ଥାରୁ ଉଚ୍ଚପଦ-
 ରେ ଆରୁଢ଼ି ଦୋଇଥିଲେ । ମହାଶୂରର ଦେ-
 ବାନ ହେବା କାଳରୁ ଅଳ୍ପ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ସେ
 ଉକ୍ତ ଗଜକାର୍ଯ୍ୟ ଉଦ୍ଧାର ଓ ସୁଶାସନ ସମ୍ପର୍କରେ
 ନାନା ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରି ଅତି ଉଚ୍ଚଦା-
 ରର ଶାସନକର୍ତ୍ତା ଥିବାର ପରଠୟ ଦେଇ
 ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏତଦ୍ୱାରା ସେ ସର୍ବ ମାଧୋଗୁଣ ଓ
 ସର୍ବ ଦିନକର ଗୁଣ ପ୍ରଭୃତିକ ପରି ଉଚ୍ଚତର-
 ଶର ଗୌରବ ବଢ଼ାଇ ଅଛନ୍ତି । ତାହାଙ୍କ ମୂଲ୍ୟ
 ଏକା ମହାଶୂର କାହୁଁକି ସାଧାରଣ ଶରର
 ବିଷୟ ଅଟଇ ମହାଶୂରରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେବାନ
 କର୍ଯ୍ୟୋଗ ବିଷୟରେ ଗୁଣ ଅନୋଲନ ଲାଗି-
 ଅଛି । ମହାଶୂରକାସିକର ଲକ୍ଷା ଯେ ମାନ୍ୟ
 କେହି ଦେବାନ ବିଷୟ ନ ଦୋଇ ସେହି
 ଲକ୍ଷ୍ୟର କୌଣସି ଯୋଗ୍ୟତାକୁ ଉକ୍ତ
 ପଦ କିମ୍ବା ଯିବ ମାତ୍ର ସେଠାରେ ସେପରି
 ଯୋଗ୍ୟତାକୁ ଅଛନ୍ତି କି ନାହିଁ ଅବଧି ଜଣା
 ପଡ଼ି ନାହିଁ । ଯେବେ ମୋଗ୍ୟବ୍ୟକ୍ତି ଅଛନ୍ତି
 ତେବେ ତାହାଙ୍କୁ ଉକ୍ତ ପଦ ଦେବା ଗବର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଣ୍ଡକର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଟଇ ମାତ୍ର ସେପରି ବ୍ୟକ୍ତି
 ନ ଥିଲେ କେବଳ ମହାଶୂରକାସିକ ଦେଶାନୁ-
 ରାଗ ବୃତ୍ତିକୁ ଚରଣାର୍ଥ କରିବାକୁ ଯାଇଁ ସୁଯୋ-
 ଗ୍ୟ ଦେବାନଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରୁ ସେ ଗଜକାର୍ଯ୍ୟ ବଞ୍ଚିତ
 କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉଚ୍ଚର ଏବଂ ମଙ୍ଗଳପ୍ରଦ
 ହେବ ନାହିଁ ।

ବାଲେଶ୍ୱର ରେଲବେ କମିଟିର
 ଅବେଦନ ।

ବାଲେଶ୍ୱର ରେଲବେ କମିଟି ସୁନବୀର
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡକ ନିକଟକୁ ଏକ ଅବେଦନପତ୍ର
 ପଠାଇଥିବାର ଅମୃତମାନେ ଏଥିପ୍ରକାରେ ଲେଖି-
 ଥିଲୁ । କେତେକ ଦିନ ଦେଇ ସେହି
 ଅବେଦନପତ୍ରର ଏକଶ୍ରୀ ପ୍ରତିଲିପି ଅମୃ-
 ମାନେ ପାଇଅଛି ଏବଂ ତାହା ପାଠ କରି
 ଦେଖିଲୁ ଯେ ଏଥର କମିଟି ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଦୁ-

ଏବଂ ସରପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଅପଣା ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ମାନ୍ୟ-
 ବର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଲକ୍ଷ୍ୟାଦେବଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥିତ
 କରିଅଛନ୍ତି । ପ୍ରକ୍ତ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ଉକ୍ତ
 ନିଦାନକରେ ଶଙ୍ଖ ହେବ ନାହିଁ ଏବଂ ଦେବ-
 ଲ ପଥକଙ୍କ ସାତାୟାତ ନିମନ୍ତେ ଦାଲୁକା ରେଲ-
 ବାଟଟିଏ ଉପଲକ୍ଷ ସତର ଉପରେ ଦେବ
 ଏଥର କମିଟିର ପ୍ରସ୍ତାବ ଏହି କି ସମସ୍ତ ନିଦା
 ଉପରେ ଶଙ୍ଖ ହେବ ଏବଂ ପଥକ ଓ ଦୁବ୍ୟାଦ
 ଉଦୟ ସାତାୟାତର ଉପଯୋଗୀ ରେଲବାଟ
 ଗୁଣାଗଠାଠାରୁ ମେଦମାସୁର ବାଲେଶ୍ୱର ଓ
 ଖୋରଧା ବାଟେ ପୁଣ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିର୍ମାଣ ହେବ ।
 କମିଟିଙ୍କର ପ୍ରାର୍ଥନା ମଧ୍ୟ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ପୁସଙ୍ଗତ ଏବଂ
 ସଦକ ଅଟଇ । ସେମାନେ ଏକାବେଳକେ
 ବାଟ ଫିକ୍ସାକାର ପ୍ରାର୍ଥନା ନ କରି କେବଳ
 ଏହି ସାତାୟାତ କରି ଅଛନ୍ତି କି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡକ ଏପରି
 ବାଟକୁ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟୟସାଧ୍ୟ ବୋଲି ପରିଚ୍ୟାଗ
 କରିବା ପ୍ରକ୍ତ ଅରେ ଏଥିର ଜଣକ ଲକ୍ଷ୍ମୀନିଟି
 ଏବଂ ଏହି ବାଟରେ ସାତାୟାତ କରିବା ପଥକ
 ଓ ଦୁବ୍ୟାଦର ଭାଲିକା ଗୁଣକ କରିବାର ଅଶ୍ଳି
 ଦେଉଳୁ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଧାରଣା ଏହି କି
 ଏହି କାର୍ଯ୍ୟମାନ ହେଲେ ଅତୀତାୟାତରେ ଗବର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଣ୍ଡକ ବଦଳିଦେବ କି ଏହିବାଟ ନିର୍ମାଣ କରିବା
 କୌଣସିରୂପେ ଚିନ୍ତା କରବ ଏବଂ ଏହାଦ୍ୱାରା
 ଯେଉଁ ଲାଭ ହେବ ତହିଁରେ ଅନୁକୃତ ମୂଲ୍ୟକର
 ପୁଧ ଯୋଗାଇବ । କମିଟି ଦେଉମାସକାଳ
 ଫୁଲର ଘାଟି ଏବଂ ଶୁକ୍ରାପଡ଼ାଠାରେ ମୋଦର
 ର ନିୟୁକ୍ତ କରି ଜଗନ୍ନାଥ ସତ୍ରକରେ ସାତା-
 ଥୁକ କରିବା ଲୋକ ଓ ଦୁବ୍ୟର ଯେଉଁ
 ଭାଲିକା ସମ୍ପ୍ରଦ କରୁଥିଲେ ଅବେଦନପତ୍ର
 ସହିତ ତାହା ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବଦୃଷ୍ଟି-
 ରେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଭିନଲକ୍ଷ ଲୋକ
 ବର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ବାଟେ ପୁଣ୍ୟକୁ ଗମନ କରନ୍ତି
 ଏବଂ ମାଲଲକୁ ଜଣ ପ୍ରତି ପରସାଏ ଲେଖାଏ
 ଦରରେ ବାର୍ଷିକ ଭିତ୍ତି ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅମୃତମାନ
 ହେବ ଏପରି ଦୁବ୍ୟଦ୍ୱାରା ଦମ୍ଭକର ଟଙ୍କା ଅମୃତମାନ
 ଦୋଇପାରେ । ଏହିପରି ଗୁଣକ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା
 ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ମାଣକାର ବ୍ୟୟ ଦୋତାଏ
 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଗଲେ ଅବଶିଷ୍ଟ ୨୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା
 ଅଧିକ ହେବ ଯେ ବଦୃଷ୍ଟି ଗତକର ୫୦ ଲକ୍ଷ
 ଦରରେ ମୂଲ୍ୟ ଦୋତା ଟଙ୍କାର ପୁଥକୁ ସର
 ହେବ । ସୁଭରଂ ରେଲବାଟ ନିର୍ମାଣ ଶର୍ତ୍ତ
 ମାଲଲ ପ୍ରତି ୧ ଟ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପଡ଼ିଲେ ସୁଦ୍ଧା
 ଏ ବାଟଟି ଲାଭକର ହେବ । ସଦ୍ୟାପି କି ଅମ୍-

ମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ କମିଟିଙ୍କ ପ୍ରକାଶିତ ଭାଲିକା ଅଭ୍ୟନ୍ତ୍ର ସାବଧାନ ପୂର୍ବକ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ନ ଥିବାର ଜଣାଯାଏ ଏବଂ ତଦନୁସାରେ ଭାଦ୍ରାଙ୍କ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ଆୟ କିଛି ଅଧିକ ବୋଧ ହେଉଥିବାର ଉପାଦାନ ଯେ ସ୍ତଳେ କମିଟି ତାହାକିରେ ଯାଚାଯୁକ୍ତ କରିବା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରକୃତଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଶୁଦ୍ଧ ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେ ସ୍ତଳେ ଭାଦ୍ରାଙ୍କର ଅନୁମାନ ଅଭ୍ୟନ୍ତ୍ର ଅଧିକ ବୋଲି ଯାଇ ନ ଯାରେ ଏବଂ ଭାଦ୍ରାଙ୍କର ପ୍ରାର୍ଥନା ସାମାନ୍ୟ ଥିବା ସ୍ତଳରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ଭାବି ପ୍ରତି ସୁଦୃଷ୍ଟି ନିକ୍ଷେପ କରିବାର ଯଥୋଚିତ କାରଣ ଅଛି ବିଶେଷତଃ ମେଦନୀପୁର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରେଲବାଟି ଫିଟିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେବା ସ୍ତଳେ ବିନା ସୁଖାକ୍ଷରେ କମିଟିଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଅଗ୍ରାଦ୍ୟ କଲେ ବଡ଼ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ହେବ । ଅମ୍ଭେମାନେ ବିନାକରଣରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁ କି ଏ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଉତ୍ତମରୂପେ ସଂଗ୍ରାହ କରିବାକୁ ମନ ଦେବାରୁ । ଦୁଃଖୀ ଓଡ଼ିଶାକୁ ରେଲବାଟିରୁ ଦୀର୍ଘକାଳ ବଞ୍ଚିତ କରିବା ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟରୂପେ ଉଚିତ ନୁହଇ ।

ମିତ୍ତନସିପଲ ଟାକ୍ସ ସମ୍ପର୍କୀୟ ମୋକଦ୍ଦମା ।

କଟକ ମିତ୍ତନସିପଲଟା ବେଆଇନ ପୂର୍ବକ ଟାକ୍ସ ବସାଇବା ମୋକଦ୍ଦମାର ବିଷୟ ଏଥି ପୂର୍ବେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଅଛୁ । ଗତ ଯୋମବାର ସେ ମୋକଦ୍ଦମା ନିଷ୍ପତ୍ତି ହୋଇଗଲା । ବିଚାରକ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ଦୁର୍ଭେକ୍ଷଣ ଗୃହ୍ୟା ମୁକ୍ତସର୍ବ ବାଦୀର ମୋକଦ୍ଦମା ଉପସିପ କରୁଅଛନ୍ତି କେବଳ ବାଦୀର ଜାଲିଗ କରିବାର ପ୍ରାର୍ଥନା କାରଣ ଥିଲା ବୋଲି ମୁଦାଲକୁ ଖର୍ଚ୍ଚା ଦେଇ ନାହାନ୍ତି । ମୁକ୍ତସର୍ବଙ୍କ ଇଂରାଜୀ ଗଣ୍ଡ ଅବକଳ ପ୍ରାକାଶରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା । ପାଠକମାନେ ଇହି ରୁ ସବିଶେଷ ଜାଣି ପାରିବେ । ଯେଉଁମାନେ ଇଂରାଜୀ ନ ଜାଣନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ଜାଣିବା କାରଣ ଅମ୍ଭେମାନେ ଉକ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତିର ସଂକ୍ଷେପ ମର୍ମ ଏହିପରି ବୁଝାଇ ଦେଉଅଛୁ କି ମୁକ୍ତସର୍ବଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଏ ମୋକଦ୍ଦମା ବେଆଇନ କାର୍ଯ୍ୟ ହେବୁ ବୋଲିଥିବାରୁ ଅଦାଲତର ବିଚାର ଯୋଗ୍ୟ ଅଟଇ । ମୁଦେଇ ଉପରେ ମିତ୍ତନସିପଲ ଆଇନର ୮୫ ଥାଏ ଅନୁସାରେ ଟାକ୍ସ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ଭାଦ୍ରା ଅପିଲ କରିବାର ଅଧିକାର ଥିଲା ଏ ବିଷୟରେ ଆଇନର

ଅର୍ଥ ପରସ୍ପାର ଏବଂ ମୁଦାଲ ସେ ଅଧିକାରକୁ ମୁଦେଇକୁ ବଞ୍ଚିତ କରିବାରୁ ନିଜାନ୍ତ ବେଆଇନା ଓ ଜୁଲମର କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି କିନ୍ତୁ ପ୍ରମାଣ ହାସ୍ୟ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଅଛି କି ଆୟ ଉପରେ ଶିକର ଏକ ଟଙ୍କା ଲେଖାଏଁ ଟାକ୍ସ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେବାର ନିୟମ ଅଛି ଏବଂ ଆଇନରେ ଲେଖା ଥିବା ଅବସ୍ଥାର ଅର୍ଥ ଏହା ଭିନ୍ନ ଅଛି କିନ୍ତୁ ନୁହଇ କାରଣ ସାକ୍ଷାତ ଟାକ୍ସ ଧାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଟାକ୍ସଦାତାର କୁଟୁମ୍ବ ଓ ରାଜ ଇତ୍ୟାଦି ଧରଣା ଉଚିତ ନୁହଇ ଏବଂ ସେ ସବୁ ବୁଝିବା ଏକ ପ୍ରକାର ଅସମ୍ଭବ କାର୍ଯ୍ୟ । ମୁଦେଇ ଯେ ସ୍ତଳେ ଅପିଲର ମୋଟ ଆୟ ମାସକୁ ଦୁଇଗୁଣ ଟଙ୍କା ଥିବାର ସ୍ୱୀକାର କରୁଅଛି ସେ ସ୍ତଳେ ଭାଦ୍ରା ଟାକ୍ସ ବର୍ଷକୁ ଟ ୨୪ କି ଅନ୍ୟାୟ ବୋଲି ଯାଇ ନ ଯାରେ । ଏପରି ମୁଦେଇ ଯେଉଁ ଟଙ୍କା ଫେର ପାଇବାର ଦାବି କରୁଅଛି ଭାଦ୍ରା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ଟାକ୍ସ ଉଣା କରିବାର ପ୍ରାର୍ଥନା ଅଟଇ ଏବଂ ମିତ୍ତନସିପଲ ଆଇନର ୧୦୭ ର ଅନୁସାରେ ଦେବାନୀ ଅଦାଲତ ଭାଦ୍ରା କରି ନ ପାରିବୁ । ମୁଦେଇ କେବଳ ଖେସାରଭର ଦାବି କରିପାରେ । ସ୍ୱରାଜ୍ୟ ମୁଦେଇର ମକଦ୍ଦମା ଉପସିପ ହେଲା ମାତ୍ର ମୁଦାଲର ଅନ୍ୟାୟ କାର୍ଯ୍ୟ ହେବୁ ସେ ଏ ମୋକଦ୍ଦମା କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇଥିବାରୁ ମୁଦାଲ ଭାଦ୍ରାଠାରୁ ଖର୍ଚ୍ଚା ପାଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।

ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତି ଏମନ୍ତ ବିଚିତ୍ର ହୋଇଅଛି ଯେ ଏଥିରେ ମୁଦେଇ ମୁଦାଲ ଦୁହେଁ ଅସନ୍ତୋଷ ଓ ଦୁହେଁ ଅପିଲ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅଛନ୍ତି ବୋଲି ବସ୍ତୁତ ହୁଅଇ । ଫଳତଃ ଅପିଲ ହେଉ କି ନ ହେଉ ସଂସାଧାରଣ ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ନିଜାନ୍ତ ଭ୍ରମସଙ୍କୁ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦୟତାକୁ ବିବେଚନା କରୁଅଛନ୍ତି । ବାସ୍ତବରେ ଅମ୍ଭେମାନେ ସ୍ୱୀକାର କରୁଅଛୁ କି ଏ ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ସାବଧାନ ନ ପୂର୍ବକ ଅଧ୍ୟ ପ୍ରାନ୍ତ ପାଠ କରି ରଲ ବା ମନ କିଛି ସ୍ଥିର କରି ପାରିବୁ ନାହିଁ । ଉତ୍ତମ୍ଭୁ ଲକ୍ଷଣ ଏଥିରେ ଦେବାପ୍ୟମାନ ରହିଅଛୁ ଏବଂ ବିଚାରକରୂପେ ସାଧାରଣ ସୁଖ୍ୟାଳ ଏବଂ ପାଣ୍ଡିତ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ମନରେ ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଉପସ୍ଥିତ ହେଉଅଛି କି ସେ ଏଥିରେ ଅଧିକ ନିର୍ଦ୍ଦୟ ବିଚାର କରିବାର ଚିନ୍ତା କରୁଁ ପ୍ରମାଦଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇ ପ୍ରାଚୀନ କାଳର ପଣ୍ଡିତମାନେ ବେଳେ ଅଧିକ ମୂର୍ଖ ପରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ଯେ ସମସ୍ତ କାହାଣୀ ଅଛି ଇହିର ଅନ୍ୟତର

ଦୁଃଖାନ୍ତର ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି । ବେହୁ ଏମନ୍ତ ପୂଜା ଅନୁମାନ କରନ୍ତି କି ମୁକ୍ତସର୍ବ ବାବୁ ସ୍ୱରାଜ୍ୟ ବିଚାର ବିଶେଷ ବିଚାରକ ହେଲେହେଁ ସରକାର ଅବା ତଦୁପ ବ୍ୟକ୍ତି ପକ୍ଷ ଥିବା ମୋକଦ୍ଦମାରେ ଭାଦ୍ରାଙ୍କର ମନ ଅଜ୍ଞାନରୂପେ ଭିନ୍ନ ଯାଏ ଏବଂ ସେହି ହେତୁରୁ ଏ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ଯଥାର୍ଥ ବିଚାର ହୋଇ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ ସରକାରୀ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ଭାଦ୍ରାଙ୍କର ଦମ୍ଭିତା ଟଳି ଯାଏ କି ନାହିଁ ଅମ୍ଭେମାନେ କହି ନ ପାରୁ କିନ୍ତୁ ଏ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ମିତ୍ତନସିପଲଟା ବିଚାରକୁ ଭଲ ଯାଇ ନ ଥିଲେ ଉଭୟ ଦେଆଇନମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଦୈବ୍ୟ ଦୋଲ ଗାୟୁ ମଧ୍ୟରେ ଲେଖନ୍ତେ ନାହିଁ ଯେ ସାକ୍ଷାତ ଟାକ୍ସ ବସାଇବାରେ ପାରବାରକ ଅବସ୍ଥା ଧର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହୁଅଇ ନାହିଁ ବିଶେଷତଃ ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥନ ଗାୟୁ ଯେ କି ପୂର୍ବ ଚୈତ୍ତାଦାସ ଟାକ୍ସଠାରୁ ଅଧିକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନେକ ଥର ଟାକ୍ସ ବନୋବସ୍ତୁ କରିଅଛନ୍ତି ସେ ସମ୍ଭବରୂପେ ଅପିଲ ଗୋବୀନବନ୍ଧରେ ଲେଖାଇ ଅଛନ୍ତି କି ଟାକ୍ସ ଧାର୍ଯ୍ୟ କମିତ୍ ଟାକ୍ସଦାତାର ଆୟ ଓ ବ୍ୟୟ ଉତ୍ତମ୍ଭୁ ବିଚାର କରିବାକୁ ହୁଅଇ ଏହି ନିୟମରେ ସେ ବିଚାରକ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହାହିଁ ଅବସ୍ଥାର ପ୍ରକୃତ ଅର୍ଥ । ଏପରି ମୁଦାଲର ଓଜାଲ ବାବୁ ଦରବହର ବୋଷ ଇର୍ଚ୍ଚ ବିଚାର ସମୟରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କଥା ମଧ୍ୟରେ କହିଥିଲେ କି ଯେତେ ଅପିଲ ନ ଶୁଣିବା ବେଆଇନ ହୋଇଅଛି ବୋଲି ଅଦାଲତ ଜ୍ଞାନ କରିବୁ ତେବେ ଅପିଲ ଶୁଣିବା ସକାଶେ ମୋକଦ୍ଦମା ଫେର ଦେବା ଭିନ୍ନ ଅଦାଲତ ଅଛୁ କି କରି ପାରିବୁ । ଫଳତଃ ବିଚାର ଭେଦେ ଅସଙ୍ଗତ ନ ହେଲେହେଁ ସେହି ଭଳି ହୋଇଅଛି । ନୋହିଲେ ଯେ ସ୍ତଳେ ଅରଜରେ ବେଆଇନ ପୂର୍ବକ ନିୟା ଯାଇ ଥିବା ଟ ୩୩/୪ ଫେରପାଇବାର ପ୍ରାର୍ଥନା ଥିଲା ସେ ସ୍ତଳେ କେଉଁ ସୃକ୍ତିରେ ଏହି ଟଙ୍କାକୁ ଟାକ୍ସ ଉଣା କରିବା ତୁଲ୍ୟ ଜ୍ଞାନ କଲେ ଏହା ଅନ୍ୟ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟରୂପେ ବୁଝା ଯାଉ ନାହିଁ । ଆଉ ଯେତେ ଟାକ୍ସର ଗବଲଗିଲ ବୋଲି ଉକ୍ତ ଟ ୩ କି ହାବମ ଫେର ଦେଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ ତେବେ ବେଆଇନ କାର୍ଯ୍ୟଦେଉ ଯେଉଁ ଟ ୩୩/୪ ଅଧିକା ଖର୍ଚ୍ଚା ସ୍ୱରୂପ ମୁଦେଇ ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ବୋଲିଥିଲା ଭାଦ୍ରା ଫେରି ନ ଦେବାର କି କାରଣ ହେଲା ? ନା ବେଆଇନରୂପେ ନିୟାୟିତା ଟଙ୍କା ଟାକ୍ସ ପାଲଟି ସିବାରୁ ଖର୍ଚ୍ଚାଟା ସୁଦ୍ଧା ଆଇନ ସିଦ୍ଧ

ଦୋଳଗଲ ? ଦାବନ ବୋଲନ୍ତି କି ମୁଦେଇ
 ଖେପାଣି ପାଇବାର ଯୋଗ୍ୟ ଦୋଳଅଛି ବୋ
 ଯ କୁଅର ଖେପାଣି ଶବଦଟା ଅରଳରେ
 ଲେଖା ଦୋଳଅଛି ଡଳୀ ଦେଇଥାନ୍ତେ ମାତ୍ର
 ବେଆଇନ ପୂଜା ନ ଯାହା ଦେବାରୁ ମୁଦେଇ
 ଯଜ୍ଞସ୍ତୁ ଦେଲ ଯାହା ସେବେ ଖେପାଣି ନ
 ଦେଲ ଡେବେ କସ ଦେଲ ? ମୁନପପଦର
 ଅଉ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ ଗ୍ରମ ଏଇ କି ଧାଗ-
 ନୁସାରେ ମୁଦେଇର ଛାକ କୁଟି ଦେବା ଅଇନ
 ସଙ୍ଗେ ଦୋଳଅଛି କି ନା ସେ ଆଦୌ ଛାକା
 ବନ୍ଦୁର କରି ନାହାନ୍ତି ଏବଂ କି ବାବରୁ ବାହା
 ଶ୍ରଦ ଦେଇଅଛନ୍ତି କୁଟା ଯାଉ ନାହିଁ । ଏ
 ସମ୍ପର୍କରେ ଉତ୍ତର ପଠନୁ ଅନେକ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଦୋଳଅଛି ।

ସାକସୁର ଦବାଦତାଭାବ ପଦ ।

ଇଚ୍ଚ ମାନ ତା ୨୭ ରିଖରେ ଅମୁନନକ
 ନୁନକ ତେସ୍ତୀ କଲେକ୍ତର ଓ ମାଳକ୍ଷ୍ମଣ
 ଶ୍ରୀମୁକ୍ତି ବାବୁ କେଦାରନାଥ ଦତ୍ତ ଏ ପ୍ରା-
 ରେ ପ୍ରବେଶ ଦୋଳ ସବିଧାକଳନ ଭର
 ପ୍ରଣୟ କରି କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି ଉଭୟ କରୁ
 ବାବୁ ମହୋଦୟଙ୍କଦ୍ୱାରା ଏ ପ୍ରାନ୍ତ ଅବଶ୍ୟ
 ସୁଶାସନ ଦେବ—ଶ୍ରୀମୁକ୍ତି ବଳିମ ବାବୁ ଉକ୍ତି
 ଶାସିଖ ଗ୍ରନ୍ଥରେ ପ୍ରଳୟରେ ଜାକହାସ କଲି-
 କରା ମୁକାମଳୁ ପ୍ରସ୍ଥାନ କଲେ ।

ମଦାମାଳ୍ୟ ଶ୍ରୀମୁକ୍ତି କମିଶ୍ନର ସାଦେବ ଚଳିତ
 ମାସ ତା ୨୭ ରିଖରେ ଏ ନଗରରେ ପ୍ରବେଶ
 ଦୋଳ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟମାନ ଭଦନ୍ତି କରି
 ୨୫ ଭାରିଖ ପ୍ରାଠକାଳରେ ଏଠାରୁ କୁଅଖିଅ
 ମୁକାମଳୁ ପ୍ରସ୍ଥାନ କଲେ । ଏ ନଗରସ୍ତ ବୈଦ-
 ରଣୀ ପଶ୍ଚାତାଳେ ଦୂରବାର ଜାହାଜଦ୍ୱାରା
 ବିଦେଶୀୟ ଯାତ୍ରିମାନେ ପୁଣି ମୁକାମଳୁ ପାଇ
 ଥିବା ଓ ମଦ କେହି କେହି ଯାହା ଟୁକ ସଜ୍ଜନ-
 ରେ ସମସ୍ତେ ଅସନ୍ତି ସେମାନେ ପାଲହାଠାରୁ
 ଏ ନଗରକୁ ସଜ୍ଜନ ନ ଥିବାରୁ ଏ ଜର୍ଥ-
 ପ୍ରାନ୍ତକୁ ନ ଅସି ପଲକାତାରେ ପୁଣି ମୁକାମଳୁ
 ଯାଉଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ମନ ବୋଲ
 ଥିବା ଓ ସେମାନଙ୍କର ଅନ୍ୟ ବୌଣସି ଉପାୟ
 ନ ଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କୁ ମିତ୍ତକରପଲ ଛାଣିବ
 ବାସ୍ତୁରୁ ମୁକ୍ତି କରିବା ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବାରେ
 ସାଦେବ ଯଦ୍ୟଦୟ ପଶ୍ଚାତାଳଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଭଦନ୍ତି
 କରିବା ସକାଶେ ଏ ପ୍ରାନ୍ତର ଉପାଦେ ମେଳ-
 ଥିବାରୁ ଅଦେଶ କରିଅଛନ୍ତି ଏମାନେ ଏ

ସପ୍ତସୁର ପ୍ରାର୍ଥନା ମଧ୍ୟ ଶ୍ରୀମୁକ୍ତି କଲେକ୍ତର
 ସାଦେବଙ୍କ ଦୂରରରେ କରିଥିଲେ—ପ୍ରଭୁର
 ସେମାନଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଦୃଷ୍ଟିରେ ସେମାନେ ଛାକ
 ଦାୟରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇବାର ଯୋଗ୍ୟ ଅଟନ୍ତି ।
 ଚଳସମ ପୁର ବନ୍ଧାର ସୁଧା ଦୁର ମାସ
 ଦୋଳ କେତେକ ଶର୍ତ୍ତପ୍ରାନ୍ତ ଉପନ କରି
 କଲିକତାରୁ କରପଅରେ ଜାହାଜଦ୍ୱାରା ଯେରି
 ଅସୁଥିଲେ ଦରିଅ ମଧ୍ୟରେ ସୁଧା ମହୋଦୟଙ୍କର
 ପ୍ରାଣ ତ୍ୟାଗ ଦେବାରୁ ତାକୁ ସେହି ପ୍ରାନ୍ତରେ
 ଜଳସାଗ୍ରୀ କରିଦେଲେ ।
 ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ନଗରରେ କୌଣସି ଭୋଗର
 ପ୍ରାପ୍ତ ହି ନାହିଁ । ଏବର୍ଷ ଅମ୍ବ ଗରମାନ
 ବିନମ୍ବରେ ବଡ଼ନ ଦେଉଅଛନ୍ତି ତହିଁ ପ୍ରତି ବହୁ
 ଅନୁକୂଳ ଦେଲେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟ
 ଦେବ । ୩୫୩୮୮୩

ସାଧାରଣ ସଂବାଦ ।

ଅମୁନନକ ଦୂର କଲେକ୍ତର ଗୋଟିଏ ସାଦେବ
 ଗୋପନ ଭାବରେ ଅସି କି ପାଇବାରୁ ଏ ମାସ ତା ୧
 ରିଖରେ ଏଠାରେ ପହଞ୍ଚି ଅପାରେ । ଉପକାର ଶାନ୍ତି
 କରେ ଅସି ଚଳିତା ବର୍ଷରେ ଏଠାରେ ପହଞ୍ଚି ସକେ
 ଅତି ସୁଖି ମନରେ ଯାଆ ଅତି ।
 ଏ ମାସ ପ୍ରଥମ ତାରିଖରେ ବିଷୟର ସାଦେବ ଗଡ
 ଗାଡ଼ ସଫର ଯେବେ ଏଠାରେ ପହଞ୍ଚି ଅଛନ୍ତି ।
 ସପ୍ତରେ ସାଦେବ ମହୋଦୟଙ୍କ ସପର ବେଷ୍ଟ ପାତ୍ର
 ହୋଇପାରିବ ।
 ଏଠା ଶୌଚଦାୟ ଦେବଦସ୍ୟ ଓ ବିଭାଗଦାୟ ନାମ
 ଅନେକ ପଦ ଚାଲିପଞ୍ଚା ବସା ପାଠକମାନେ ଜାଣନ୍ତି ଓ
 ଏ ନାମଦ୍ୱାରା ଅନେକ ଦରକାର ଓ ସୁଧାସ୍ୟ ପଦବାରୁ
 ପସି ସାଦେବ ଦେବର ମନ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଚାହା ମଧ୍ୟ ଅନେକ
 ଶାନ୍ତି । ପରଦେଶରେ ସାଦେବ ପ୍ରଶଂସିତ ଏହାର ଭଜନ
 ବୋଧେ ବଲେ । କଲେକ୍ତର ଦେବଦସ୍ୟ ବାବୁ
 ଦେବମାଧବ ବାବୁଙ୍କରୁ ଉପସ୍ଥାପନ କାମରେ ଓ ବହୁବଳ
 ଦେବଦସ୍ୟ ବାବୁ ବୌଦ୍ଧମୋଦକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେବଦସ୍ୟର
 କାମରେ ଓ ଯିବାକଲଗର କାମର ବାବୁ ଦାବକାମାଅ
 ପାଇବାରୁ ବହୁମାନେ ଜସ୍ତୁ କରିଅଛନ୍ତି । ଏ ବୋଧକ୍ଷ
 ସମସ୍ତଙ୍କ ମନକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ସହରେ ସମସ୍ତେ ମୁକ୍ତି ଅଛନ୍ତି ।
 ମିତ୍ତକରପଲ ଉପାଦ ମାସରେ ମାନ୍ୟ ସାଦେବ
 କୌଣସି ଦୋବାରୁ ସମସ୍ତ ବାବରାଜୁ କମିଶନର ସାଦେ-
 ବକ ସମପତ୍ର ଗ୍ରହଣ ହୋଇଅଛି ।
 ଏଠା ମିତ୍ତକରପଲରେ ନିଦାନ ସୁଖାଦୀ ପ୍ରକାର
 ବର୍ତ୍ତମାନ ଶାନ୍ତିସାଧନାକାରଣ ଶାନ୍ତିର ଦେଉ ରହେ
 ସତ ଯେଉଁ ଅନେକପଦ ଉପକରମୟ ପଠାଦା ମିଳି
 ମାକ୍ଷ୍ମଣ୍ୟକ ସମାପରେ ଅନନ୍ତ ବଦନରେ ଚାହା ମାକ୍ଷ୍ମଣ୍ୟକ
 ଗ୍ରନ୍ଥ କରି କମିଶନର ସାଦେବଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପଠାଦାଦାନ
 ଏବଂ ତଳେ ଅସେମାନେ ପାଠକଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଅନନ୍ତର ସହର ସହରରେ ଦେବୁ ସେ କମିଶନର ସାଦେବ
 ପ୍ରଶଂସିତ ତହିଁରେ ଅନୁପ୍ରାପ୍ତ ମନ ପ୍ରାପକ ହୁଅ ଚାହା

ବର୍ତ୍ତମାନକୁ ପଠାଦା ପଢ଼ନ୍ତୁ । ବୋଧହୁଏ ଶିଶୁ ପଠାଦା
 ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାର ନାମ ଦେବ । ସୁଦର ନଷ୍ଟ ।
 ବୋଧହୁଏଠାରେ କୋଟି ରୁଚି ଯିବାରେ ପାଠ୍ୟପଦ ବସ୍ତୁ
 ସୁଦର ନଷ୍ଟ ଡେବାକ-ସୁସଙ୍ଗ ଗତ ସୁଦେରେ ଦେଖିଅଛନ୍ତି
 ସେ ସୁଦର ମହାନବନ୍ଧୁ ୩୦୦୦ ନା ସୁଦର ଡେବାକ
 ବଲେକ୍ତର ସାଦେବ ଶିଳ ବଦନଃ ।
 ସୁଦର ଗର୍ଭି—ପ୍ରଭୁସୁଦ ନଦର ସହର ପାପରେ
 ଭଞ୍ଜର ବୌଦ୍ଧାତ୍ମୀ ନାମକ ଶ୍ରୀମତ 'ନିକେଟେସନ' ଦୋ-
 କାଦସୁର ସର୍ବବକ୍ଷ ଗୋଟିଏ ଜଣର ପଦସୁଦ ବଦନ
 ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁକ୍ତିରା ପଦରେ ଗୋଟିଏ ମହୋଦୟ ଦେବ
 ଦେବ । ସେଠାରୁ କେତେକ ନାମର ବହୁ ମିଳି । ତା
 ବଡ଼ ତରଳରେ ସୁଦିନା ସପ୍ତ ଦୋଳଅଛି । ଏ ସ୍ତୁ
 ଅମୁନନ ଦରମାନଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସୁଧାସ୍ୟ ଗଣ ।
 ପୂର୍ଣ୍ଣ ମ ଅହୋଦୟର ଗର୍ଭତ ଶାନ୍ତିର ପ୍ରବେଶରେ
 ବେଶ୍ୟ ମୁକ୍ତି ମିଳିବ । ତାହାର ମୁଦ୍ୟ ଡେବଦସ୍ୟ ଠକା
 ନୂର୍ତ୍ତୀର ଡେବାକଠ । ତାହାର ଅହୁତ 'ଉଦୟ' ଠକା
 ଠକା ହୋଇ । ସେହି ଶାନ୍ତିର ସୁଧା ଗ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛି ତା
 ସେହି ଶାନ୍ତିର ଅହୁତ ଗଣେ ସୁଦର ବଡ଼ ସୁଧା ମୁକ୍ତି
 ପ୍ରସ୍ତୁ ହୋଇଅଛି । ଏସବୁର ମୁଦ୍ୟ ଡେବାକ ୩୨୫୦୦୦ କୋ
 ୨୦ କୋ ନାତ ବର୍ତ୍ତ, ୨୦ କୋ କୋ ତାହାକାରଣ
 ମୁକ୍ତି, ୨୦ କୋ ପ୍ରସ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତ, ୧୦ କୋ କୋ ନେଇ ଦେବ
 କୋ ଗରି କୋ । ହୁତ ବଡ଼ ଦେଉ ମିଶ୍ରିତ ବଦ, ତହିଁ
 ଉପରୁ ୩୦ କୋ ଗୋଟା ମିଶ୍ରିତ କର ଏକଜଣର ଠାକ
 ବଡ଼, ବେଦା, ଦକାଟ, ଶିଳରେ ଦେବାକ ତଳ; ତହିଁ
 ଦେବଦସ୍ୟ ବିଭାଗରୁ ସୁଧା ତାହାର ବଡ଼ ବଦ ପାଦରେ
 ନାହିଁ ।
 ତାହା ସମାପ୍ତ ହୋଇଯାଏ ସେ କୁତୁହଳରେ ତାହା
 ଉପକାର କରୁନ ଯେହି ସାଦେବ ତୁ ହୋଇପାରେ
 ତୁମ୍ଭାଦିରେ ଗୋପନର ନାମକ କରେ ଚାହାତ୍ର ଯଦୃତ
 ରୁଧି । ସେ ଦୂରୀ କରିବାବାର ସାଧନ କରେ । କେତେକ
 ପଦ୍ୟ ତାହାଠାରୁ ଗ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛି । ଏହି ପୁସ୍ତକ ପଞ୍ଜ-
 କରେ ସେ ଅତି ଉପକାରକ ନାମ କରୁଅଛି ଓ ସେମାନଙ୍କ
 ଅନୁକୂଳ କରିଅଛି । ଅନେକର ଏକ ପ୍ରକାର ସା
 ହୁଦାକ ଏକ ପ୍ରକାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବୋଲି କହପ ଦୁବ ।
 ଅମୁନନକର ନାମାଗ୍ରଦେଶ ବିଭାଗର କାମକ ଏକ
 ନାତ ମାତ ରୁଚି ଅଛନ୍ତି । କାହାର ଅମାନକ ସଙ୍ଗେ ବକାତ
 ଶ୍ରଦ ଦେଲେ ଅର୍ଥ ନାତ ଦେବଦାସ୍ୟ ପଦକଶା ।
 ଗୁଉର ସାଦେବରେ ସିନ୍ଧୁ ସା ନାମକ ଏକ ଧର୍ମପଦ
 ଶାନ୍ତିର ଅତି ଏକ ଶ୍ରଦ ସୁଧାକର ଜାହାଜଠାରୁ ମହାପାଦ
 ବୁକ୍ତ ଯଦୃତ ତହିଁରେ ୧୯୧୦ ଶ ଦେବ ଦେବି ମାନ
 ମଧ୍ୟରୁ କେତକ କି ୧୨ ଏକସୁଅଛନ୍ତି ।
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର କିଣେ ଅର୍ଥକ କିଣବର ଅପ୍ରକ୍ତି ଦେବାକ
 ପ୍ରାକି ଶେଷ ଦେଶେର ମୁକ୍ତିର ବଦନଃ ।
 ରୁଗିଣୁ ପ୍ରାମୁ ପ୍ରକାର ବେଦେ ପଦ୍ୟ ବଦ ବଦନ
 ତହିଁ ଜମଣେ ହୁତ ମୁଦ୍ୟ ଉପକାରଣ ପଦ୍ୟା ନାମ
 ସଦେ ଗୋଟି କରିବା ଗତ ଅତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଉଦ୍ୟ
 ଉପାଧ୍ୟ ସହସ୍ର ମାତ୍ର ଏଦେବଦ ଦୋଳଅଛି ତେ ଚାହା
 ପଠିବାକୁ ଚକ୍ଷ କୋଟି ନୁଏ ଅତି ସେ କୌଣସି ଦେବଦୋ
 ଭଦପଦ ରୁଦ୍ଧ ।
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ଅହୁତ ଦେବି ଅହୁତ ପଦ୍ୟପଠାଦେ
 ଏକ ମହତର ଦେଉ ବୁକ୍ତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେବଦ ଦୂରାମଧ୍ୟରେ
 ପଦ୍ୟକ ଦାନ ନାମକ ଏକ ଧର୍ମଦ ଦେବଦ ଦୂରାମଧ୍ୟରେ
 ଏକ ମହତର ଦେଉ ଦେଉ ମହତର ଦେବି ସେ ଶାନ୍ତି ପଦ୍ୟକ

ବ୍ୟବସାୟ ଶକ୍ତିର ଉପାଦାନ ଏବଂ ସେ କୌଣସି ମୁଖ୍ୟ
 ଉପାଦାନକୁ ସେଠାକୁ ଯିବାକୁ ନ ଦେଇ ଦାନ ରୁକ୍ତ କଲେ ।
 ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କ ଉକ୍ତ ମସଲହରେ ଉପାଦାନ କରବା
 ଓ ସେଠାକୁ ଯିବା ନିମନ୍ତେ ଦାନ ଶୋଧ ଦିବା ବାଦର କରଣ
 ନେତୃତ୍ୱରେ ନିକଟରେ ଅବେଦନ କଲେ । କିନ୍ତୁ ମେଳ-
 ଶୁଦ୍ଧ ଅବେଦନକାରୀଙ୍କର ପ୍ରାର୍ଥନା ମନୁର କରବାକୁ ଅପରାଧ
 ଶରୀରକୁ ହିତକୋଷ୍ଠ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ଦାନ-
 କୋଷ୍ଠରେ କିନ୍ତୁ ମେଳଶୁଳ୍କ ଶୁଦ୍ଧ ରୁଚି ହୋଇ ମସଲହ-
 କୁ ଯିବା କାଳ କର କରବା ସମ୍ପର୍କୀୟ ବାବୁଙ୍କର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର
 ପ୍ରବଳ ରହିଲା । ଦାନକୋଷ୍ଠରେ ଏହି ଉକ୍ତ କାଳ କରବା
 ମନୁରେ ମସଲହର ଦାନ ରୁକ୍ତ କରବା ବାଦର ପ୍ରକାର
 ପଦ ଚଳୁ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଶରୀର ବାବୁ ମଧ୍ୟ
 ଏଦଳି ନିଜ କ ୨୦୦ ଟା ଦେବ ଏକମିତି କରୁଥିଲେ ।
 ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କ ଏଥିରେ ଅପରାଧ ଧରଣ ଅବମାନନା
 ହେବାର ମଣି ଶ୍ରୀରାଜ୍ୟରେ ବାଧ୍ୟ ସାଧନାରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ
 ହେଲେ ପୁଣି ତାଙ୍କୁ ସେଠାକୁ ଯିବାକୁ ବାଦର ଅପରାଧ
 ହେଲେ ମାତ୍ର ସେମାନେ ଗରି ବ ଯିବାକୁ ପ୍ରକାରମାନେ ଗୁରୁ
 ତନାଦରେ ଏବଂ ତଦ୍ୱାରା ଏକକଣ ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କ ପ୍ରାଣ
 ସହାୟ ହୋଇଗଲା । ପୁଣି ଏହି ଅବକାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଘୋର
 ଅବେଦନ କରି ତାହା ସର୍ବଶେଷରେ ଶୁଦ୍ଧୀକରଣ ପ୍ରଣା-
 ଯାଉଅଛି । କିନ୍ତୁ ଏହି ପ୍ରକାର ଲୋକ ପଡ଼ିବ ।

କାଳ ସେହି ଲିଖନ ନଗରରେ କଳମାଳ ନାମକ
 ଏକ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ଶ୍ରୀ ଓ ଏ ଦାନା ପୁସ୍ତକର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର
 ମୁଦ୍ରାପତ୍ର ଅପେକ୍ଷା ପୁସ୍ତକର ଅଧିକ ଏବଂ ସକଳ ୧୯୫୧
 ମସିହାକୁ ଏକକ୍ରମରେ ଶ୍ରୀ ଦାନ ଅପ୍ରାପ୍ତ । ପ୍ରତିଦିନ
 ଏହା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଲେଖାଏଁ ବାହାରେ ଯେ ଦୁଇଶହ ହୁଲୁଅଛି
 ଓ ଶ୍ରୀର ଦାନକାରୀରେ ଶ୍ରୀ ଓ ।

ସେଠାରେ ବସନ୍ତଦାନରେ ଏକ ଶ୍ରୀ ମୋକଦ୍ଦମାରେ
 ଲେଖାଏଁ ମାନବ ଗୁଣା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଉପକ୍ରମ ଅବକାର ହୁଏ ଯେ-
 ହୁଏ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କରେ ମାନବତାରେ ଗାଣେ ମାନବ
 ଓ ଘୋଷଣାରେ ଅବ ସେ ସେ ଲୁଗା କରୁଥିବା କାଳରେ
 ଅପରାଧ ଗମ୍ୟ ସର୍ବିକ ସହୁତ ହୁଏ ଦେଇ କେବଳ
 କୋଷ୍ଠର ମାନବ ଗଣ ରୁଚିରେ ପଡ଼ି ଅପରାଧ ଗମ୍ୟ
 କମାଇ ସବ ଏବଂ ତାହା ଓ ତାହାର ସର୍ବ ମାନବ
 ପଦାପାଦମାନେ ଯେଉଁ ପଦାପାଦର ଦେଖିବେ ।
 ଯେତେବେଳେ ସେମାନେ ଗରି କଲେ ଯେତେବେଳେ
 ମାନବତା ଗଣୁ ଓ ଗଣୁ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ପୁଣିରେ ଲିଖିତ
 ହୁଏ ଅପରାଧ ଗଣୁ ଗଣୁ ପଦାପାଦ ଅବଶ୍ୟତ
 ବସ । ପଦାପାଦର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରବା ବାଦର ଦାନ ଗଣା
 ଯାଉଅଛି ।

କିନ୍ତୁ ଉକ୍ତ ସମ୍ବାଦପତ୍ରର ଠାକୁର ଲୋକ ବିଦ୍ୟ
 ପତ୍ରୀ ସକାଳ ହୋଇଥିଲେ ସେଠା ମହାସକାଳ ଏହି ଅଲକ-
 ବଦୁର ବାଧ୍ୟତା ପ୍ରଧାନତାରେ ଏବଂ ସାଧୁ ଶକ୍ତିର
 ଉପେକ୍ଷା ପତ୍ର ପ୍ରକାର କରୁଅଛନ୍ତି । ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କ ପ୍ରକାର ଏବଂ
 ଲୁଗାମାନଙ୍କ କ ୨ ଟା ଲେଖି ଓ ଅଳ୍ପ ସମାଜ୍ୟ ସାମାଜ୍ୟ
 ଗୋଷ୍ଠୀର ଘେର କ ୧ ଟା ଲେଖିବ ପତ୍ର ଯାଉଅଛନ୍ତି ।
 ଉକ୍ତ । ଏ ଗୋଷ୍ଠୀ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରତିଦିନ ପତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ହୋଇ-
 ଥିବା ପ୍ରକାରରେ ମଧ୍ୟ ଏ ଲୁଗା ଦୁର୍ଦ୍ଦେଶର ରୁଚି
 ହୋଇ ନ ଥିବା ନିମନ୍ତେ ଅପରାଧକର ।

ପଞ୍ଜୀର ପ୍ରକାର ନେତୃତ୍ୱରେ ଯେଉଁ ଘୋଷଣା
 ପ୍ରକାର ହୋଇଥିବ ତହିଁରେ ମୁଖ୍ୟ ଦୁଇଶହ ଘୋଷଣା
 ଏକମିତି ହୋଇଥିବ ଏବଂ ଗୋ ମାତ୍ର ତା ୧୯୫୧ରେ
 ମାନବରେ ଉକ୍ତ ଶ୍ରୀରେ ପଦ କ ମୁଖ୍ୟର ଘେର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ସମ୍ବାଦ ପ୍ରକାର ହୋଇଥିଲେ ।

THE MUNICIPAL EXACTION
 CASE.

This case is the result of one of the many arbitrary acts by which Mr. MANISTY has distinguished himself as the Vice Chairman of the Municipality of Cuttack and which have been noticed from time to time in this paper. It has naturally caused a good deal of excitement not only for the utter disregard of law which the authorities often indulge in, but also for the helplessness of the aggrieved party to obtain redress. We publish the judgment below which will speak for itself, and we only deem it necessary to preface it by giving copies of a few documents on which the case arose.

Order of the Vice Chairman on the plaintiff's petition of appeal under Section 104 Act V. of 1878. Dated 29th April, 1882.

Section 105 does not apply as the increase was made under Sec. 85 which is necessary complement to Sections 83 and 84

If objector only had his own salary of Rs. 100 a month as Govt. servant he ought to have been assessed at Rs. 12 a year. But besides this he was also editor of the Utkal Dipica and a partner in and secretary of C. P. Co. and one of his brothers living with him was drawing about Rs. 30. It is evident therefore that the objector was wrongly assessed, as might be expected in the case of a newspaper editor. Since then another brother has got a Govt. post of Rs. 32. Thus the total salary is about Rs. 160 and then there is the editorship the secretaryship and some shops let by objector. His income is therefore no doubt over Rs. 200 a month and I see no reason for reducing the tax. Family and social circumstances are never considered in any system of direct taxation.

19-5-82 (Sd.) G. E. Manesty

To the Chairman of the Cuttack Municipality, CUTTACK

Sir,
 I beg to lay the following for your favourable consideration:—

1. That on the 29th April last I presented a petition through the Vice chairman of the Cuttack Municipality to be laid before the commissioners for disposal, objecting to the enhancement of assessment on me, whereby the municipal tax formerly assessed on me at Rupee 1 (one) per month was irregularly and illegally enhanced to Rs. 2 per mensem.

2. That the Vice-chairman without laying my petition before the commissioners for disposal under sec 105 Act II. of 1876 B. C. irregularly and illogally and summarily rejected the same on the ground that Sec 105 of the said Act did not apply.

3. That the above view of the Vice-chairman is entirely erroneous will be evident on reading Sec 104, 105, 111, and 112 of the Municipal Act (V of 1876).

4. That it is clear from the wording of the said Sec 104 that it is a general section empowering all persons dissatisfied with the amount assessed upon them under whatever circumstances or sections of the Act to apply for a review and not limited to any particular assessment as the Vice-chairman has thought viz- general assessment published under Sec 103.

5. That with the exception of Sec. 104 there is no other section in the whole Act which gives the privilege to a person who has been unjustly exorbitantly or irregularly assessed to bring his grievance to the notice of the chairman and commissioners for redress.

In fact if the interpretation of the law of the Vice-chairman be correct, there can be no protection from arbitrary and illegal assessment, under Sec 84, 85, 86, and 87 and it cannot

be supposed that the Legislature while providing ample remedy for unjust assessment at a particular time should have provided none for like injustice at all intermediate assessments.

6. That the Vice-chairman acted *ultra vires* on enhancing my tax under Sec. 85 in as much as that section provides for enhancement in those cases only where "inadequate assessment has been made owing to mistake or fraud"; whereas in my case the commissioners, after full enquiry, taking into consideration my "circumstances and property" imposed a tax on me which they deemed fair and equitable; and that the Vice chairman acted capriciously in not enquiring of the commissioners whether they did not fully enquire into my case when the former assessment was made as he should have done if he thought that I was, to use his own expression, wrongly assessed.

7. That my case was duly considered and not merely passed over by the commissioners at the last assessment admits of no question in as much as the commissioners then raised my tax from Rs. 9 to 12 owing to slight improvement in my circumstances on the appointment of my younger brother to a post of Rs. 30, and because the principles of assessment adopted by the Commissioners do not agree with those of the Vice-chairman as would appear from his remark, that circumstance cannot make me liable to enhancement under Section 85. Indeed, it is a question whether the Vice-chairman can at all raise any such question except at a meeting of the Commissioners at the time of general revision of assessment.

8. That though since the former assessment one of my brothers got a Government post of Rs. 32. I have no objection to pay an additional tax on that amount, which the Commissioners after taking his circumstances into consideration will order me to pay at the next general revision of assess-

ment as such cases are always dealt with at that time.

9. That the Vice-Chairman is wrong in laying down a universal proposition that "family and social circumstances are never considered in any direct taxation" whereas the intention of the Legislature is clear from the enactment that "circumstances" of the parties should be taken into account in the assessment of the rate. And in fact it is an essential element in the determination of it (Vide 577 Act V of 1876 B. C.). Otherwise the Act would virtually be an Income Tax Act on poor & middle class men, from the operation of which rich men and high Salaried officials are exempted.

Under these circumstances I beg that the Chairman will be pleased to grant a review of my case under Section 104 of the Act and cancel the enhancement of tax complained of.

Dated 19th June 1882 } I beg to remain Sir,
Filed 20th June 1882 } Your most obt.
CUTTACK. } Servant
(Sd) Gouri Sunker Roy.

The Vice-chairman remarks

It is clear from Sec 106 that Sec. 103 &c. only apply to the new or revised assessment list. Sec. 83 &c. apply to intermediate alterations of individual assessments whether for exemption or increase. I showed plainly in my first order that the Applicant had been *wrongly* assessed, I did not specify whether by mistake or fraud as it was unnecessary. Fraud here is evidently used in a wider sense than in the Penal Code and fraudulent assessment is not made penal. The chairman has the necessary power under Sec. 85. He can delegate his power to me and he has done so. I do not see therefore there can be any appeal. A review might perhaps be granted though not provided for in the Act, but I should much prefer the chairman's power to be entirely taken away from me to having all my orders rendered nugatory.

(Sd.) G. E. MANESTY.
V. O.

Chairman's order.

The Vice Chairman has made the assessment under Sec. 85 and he has the power of the Commissioner in the matter. I have seen the records of the proceedings taken and decline to review the matter.

22—1—82. (Sd.) R. H. PAWSKY.

The plaintiff being thus denied the only remedy which the law provided against arbitrary and illegal assessment brought this suit in the Civil Court after giving notice of his intention to the Commissioner as required in Sec. 374 of the Act.

Judgment.

IN THE COURT OF THE 1st.
MUNSIFF AT CUTTACK.

The 29th day of January 1893.

Suit No. 1804 of 1882.

Gouree Shankar Roy Plaintiff.

Against

The Chairman on behalf of the Municipal Commissioners of Cuttack Defendant.

Plaintiff sues to have a refund of Rs. 8 alleged to be unduly levied upon and paid by him as tax as well as of 13 annas 5 pies he had to pay as costs of a distress warrant issued by deft. for realization thereof. His case is that at the last general assessment made in 1880 his tax was raised to Rs. 12 from Rs. 9; that the Vice Chairman on the 14th. April 1882 raising the tax to Rs. 24 sent him a bill for Rs. 6 as tax payable for the first quarter of the year 1882-83; that thereupon he applied to the Vice Chairman on the 29th April 1882 for a review of his assessment under Sec: 104 of the Bengal Act V. of 1876 which application was peremptorily rejected by the Vice Chairman himself without the procedure laid down by Sec: 105 of the Act being observed; that again he (plaintiff) applied to the Chairman for a review which application also was rejected by the Chairman; that on the 29th. June 1882 the Chairman issued a notice of demand at the above enhanced rate of Rs. 6 a quarter; that the Tax Collector thereupon distrain-

ing his palky, he was obliged to pay the sum of Rs. 6-13-3 pies under a protest; and that he (plaintiff) was legally bound to pay Rs. 3 and not Rs. 6 for the quarter in question. Hence the plaintiff seeks to establish the defendant's action to be wrongful and *ultra vires* and as such liable to be set aside and prays for a refund of the aforesaid sum of Rs. 3-13-6 pies.

The defendant corporation resists the claim on three grounds viz:—(1) that the suit is barred under Sec: 107 of the Bengal Act V. of 1876; (2) that the plaintiff's case not falling under Sec: 103 of the Act he had no right to apply for a review under Secs: 104 and 105; (3) that the assessment in question has been correctly made under Sec: 85.

The issues framed are:—(1) Has this Court Jurisdiction over the subject matters of this suit? (2) If yes, under what section was the assessment upon plaintiff altered? (3) If under Sec: 85 whether plaintiff had no right to apply for a review under the Act? (4) Whether the assessment in question has been made in excess and contravention of the powers conferred by the statute?

The plaintiff complains mainly that the defendant's action in question has been tortuous and in excess of the powers conferred by the law. Hence it is to be seen whether the action was *ultra vires*; If so, whether this Court is competent to take cognizance of the matter. And these two points are involved in inception of the issues Nos. 1, 2 & 3.

The general principle of law applicable to such cases seems to be that laid down at page 650, Broom's commentaries, 2nd. edition. It runs thus:—“Where any law requires one to do any Act for the benefit of another, or to forbear the doing of that which may be to the injury of another, though no action be given in express terms by the law for the omission or the commission, the general rule of law in all such cases is that

the party so injured shall have an action.” But the case of public board created under a legislative enactment is somewhat peculiar.

The institution of a body of Municipal Commissioners being purely a European institution engrafted quite recently upon the Mofussil Towns in British India there must necessarily be a paucity of Indian reported cases on the point. And the few reported cases cited in the course of the argument mainly follow in the wake of the English precedents. I would refer to the ruling in 19 Weekly, page 309; the remarks in column 2, page 312, being pertinent. This ruling and the authorities therein referred to clearly lay down the proposition that an action in the Civil Court lies against any public board whenever such board acts in contravention of the powers conferred by the statute under which such board was created and constituted. The ruling in I. L. R. 1 calc, 409 has been cited by the defendant's counsel. But that case is clearly distinguishable from the present. There the Commissioners did admittedly nothing contrary to the law but the plaintiff's complaint was that they had decided his appeal improperly. Here in the present case the plaintiff asserts that the law gave him the appeal that has been denied by the Chairman and the Vice Chairman. And the remarks of the Chief Justice at the latter part of this decision certainly make a reservation which would countenance the plff's. contention. Hence it being the fundamental principle that a Municipal board cannot do anything wrong or improper the word assessment used in Sec: 107 of the Act must mean only a legal assessment, and that section would not protect it if it committed anything wrong under color of the law. The remarks in the Madras case in I. L. R. 1 Mad, 158 are also in support of this view.

The whole question of jurisdiction thus hinges upon the question whether or not the defendant's action in

question was warranted under the Municipal Act, 1876; or in other words whether or not the plaintiff had no right to apply for a review under Secs: 104 and 105 simply because the assessment upon him was altered under Sec: 85, and these are the very subject matters of issues Nos. 2 & 3. If these issues were decided in plaintiff's favor I should hold the defendant's action in depriving plff. of his right of review as tortuous and *ultra vires*; and accordingly should decide the first issue too in plaintiff's favor.

It is contended by defendant that the right to apply for a review under Sec: 104 extends under the law only to parties taxed at the general assessment. But to my mind Sec: 85 provides for a harder case or in other words if the remedy of a review or appeal be necessary in any case it is particularly necessary for the protection of parties dealt with under Sec: 85 whose assessments have been enhanced subsequent to the general assessment. Defendant's pleader suggests that this may have been the result of an omission, accidental or intentional. But it would be rather rash to ascribe oversight to the Legislature. That parties whose assessments were altered were intended by the Legislature as competent to apply for a review within 15 days from the date of service of the first notice of demand for payment at the enhanced or altered rate, is evident not only from the wording of the latter part of Sec: 106 but also from the speech of no less an authority than the framer and mover of the draft bill which subsequently passed into law. Referring to the now Sec: 106 of the bill the Honorable Mr. Dampier is reported to have said: “Any body who have an assessment imposed upon him for the first time, or whose assessment was enhanced in any manner whatever, might appeal according to the procedure laid down for the review of assessment. Now, when was this appeal to be made? Sec: 104 (Sec:

106 of the Act) said within one or two periods whichever should last expire, either within one month from the publication of the assessment list or " within 15 days from the date of service of the first notice of demand for payment at the rate in respect of which application is made ; So that practically there were 15 days given to apply for a review whenever an assessment was altered."—Proceedings of the Bengal Council published in Supplement to the Calcutta Gazette, 15th March 1876, p. 276.

The above leaves no room for doubting what the intention of the framers of the law was. The plaintiff had thus a right to apply for the review under Sec: 104 and he has been wrongfully deprived of that right. It is no part of the defendant's case that plaintiff's application for review was not within time. I would thus find the action of defendant's not to be warranted by the law that has brought them into existence and as such *ultra vires*. Consequently the issues, 2 and 3 will have to be decided in plaintiff's favor.

Then comes the 4th issue which is substantially one of facts. In para 2 of his application for review dated 29th April 1880 (defendants exhibit D) plaintiff admitted the aggregate monthly earning of the joint family of which he was the Head man to be about Rs. 200 and the oral evidence offered by both sides bears this out. The evidence shows also that the practice is to assess at the rate of one percent on the gross monthly earning. In few rare instances it is true the Commissioners appear not to have adhered to this practice. But evidently in those cases the Commissioners must have exercised their discretion which they were competent to exercise under the law. I don't think therefore that the Vice-chairman acted wrongly or improperly in applying the rule of one per cent to the plaintiff's earnings. Plaintiff complains that there is a considerable drain upon his ear-

nings having a large family to support. But in no system of direct taxation inquiry is made into the liabilities and family circumstances of an assessee. For, such an inquiry would involve the consideration of various complicated points which are impossible to be determined by the Assessors of such tax. On the whole I apprehend the word "circumstances" used in Sec: 77 of the Act could not have been intended to mean anything beyond the gross earning and outward circumstances of an assessee. I may add that plaintiff has not shown as he should have done by producing his accounts that he is not really so solvent as the defendants have taken him to be. I would decide this issue adversely to plaintiff but before I leave it I must advert to the frame of the plaintiff's suit. The suit being evidently one for specific relief and virtually for reducing the tax the question presented by the plaintiff's case is whether Court is competent to make a decree for specific performance under the law. The spirit and policy of the Legislature appear clearly from the wording of Sec: 107 and would preclude plaintiff from asking for such a relief. The ruling in I. L. R. 1, calc., 409 already referred to is a direct authority in favor of this view. Plaintiff's grievance, however just and proper it may be, may at the best make debts answerable only in damages for their tortuous Act. In this view also the suit ought to fail.

The result is that the suit, as it has been framed, will be dismissed; but as the defendant's wrongful refusal of review has obliged plaintiff to bring this suit defendants must bear their own costs.

(Sd.) Harekrishan Chatterjee
Moonsiff.

With reference to the judgment we have to note that the point on which the suit was dismissed formed no part of the issues framed or arguments of the Defendants' pleaders.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଗରଷ୍ଟିମେଘ ବିକ୍ରୋଧା ଫେବୃଶିଜୁ ।
ଏହା ଦୂରଦେଶରେ ବୁଝାଇଦେଇ ପଦକର୍ତ୍ତବ୍ୟେ ନିଜୁ
ଶିକ୍ଷା ବୋଧ୍ୟ ବ୍ୟବହାର । ବରଦତାର ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଧାନ
ଇତ୍ୟଦିତ୍ୟ ଓ ଦେଶୀୟ ଉପାଧ୍ୟାୟରେ ପଦେ ବୁଝା ।
ବରଦତା ଦୋଷାଦନ୍ତୁ ଗାର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବସତ୍ୟେତ୍ୟେକ
ନିକଟରେ ଉପକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବରଦେ ମିତତ୍ୟେକ ଗଣା;—
ଦାବତାପୁର ପଠକ *ଅରବିନ୍ଦ ୩୭୩ । ୮ ଅରବିନ୍ଦ
୩ ୧୧ କା । ୧୭ ଅରବିନ୍ଦ ୩ ୨୩ ମୂଲ୍ୟ-୩୦୦ ।

ଓଡ଼ିଶା ନାଟକ ।

କା ଥି କା ବେ ଗା

ପ ଡା ବ ଗ ।
କ୍ରମେ ବରଦ ଗୁଣିତ ବ୍ୟାପକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପଦକର୍ତ୍ତବ୍ୟ
ପଠକ ଅଟ । ମୂଲ୍ୟ ୩ ୦ ୦ ଅପେକ୍ଷା ମାତ୍ର । ପଦକର୍ତ୍ତବ୍ୟ
ଦାବତାପୁର ୩୦୯ ।

For Sale
Adarsalipi or Copy Book in Uriya
Intended for use in Patsalas and
middle and Lower Vernacular Schools
Price 2 annas per copy
Apply to the Secretary Printing
Company

Cuttack } BALARAM DAS.
18-1-83 }

NOTICE.

Wanted a clerk on Rs. 20 for the office of the Superintendent of Tributary Mahals Orissa. Applications will be received up to the 8th February, 1883. None need apply who has not successfully passed at least the University Entrance Examination and does not write a good hand.

JAGGAMOHUN ROY
Assistant Superintendent
Tributary Mahals.

ମୂଲ୍ୟପତ୍ରି ।

କାନ୍ଥ ଦାମାହରୀର ଗୋଟ ବିକ୍ରୟେ ବସତ୍ୟା	୩ ୦ ୦
ଏହା ବରଦତାର	ଅର୍ଦ୍ଧମ ୩ ୦ ୦
କା ଦାମା ବରଦତାର ବିକ୍ରୟେ ବସତ୍ୟା	୩ ୦ ୦
କା ଦାମା ବରଦତାର ବିକ୍ରୟେ ବସତ୍ୟା	୩ ୦ ୦
କା ଦାମା ବରଦତାର ବିକ୍ରୟେ ବସତ୍ୟା	୩ ୦ ୦

କ୍ରମେ ବରଦ ଗୁଣିତ ବ୍ୟାପକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପଦକର୍ତ୍ତବ୍ୟ
ପଠକ ଅଟ । ମୂଲ୍ୟ ୩ ୦ ୦ ଅପେକ୍ଷା ମାତ୍ର । ପଦକର୍ତ୍ତବ୍ୟ
ଦାବତାପୁର ୩୦୯ ।